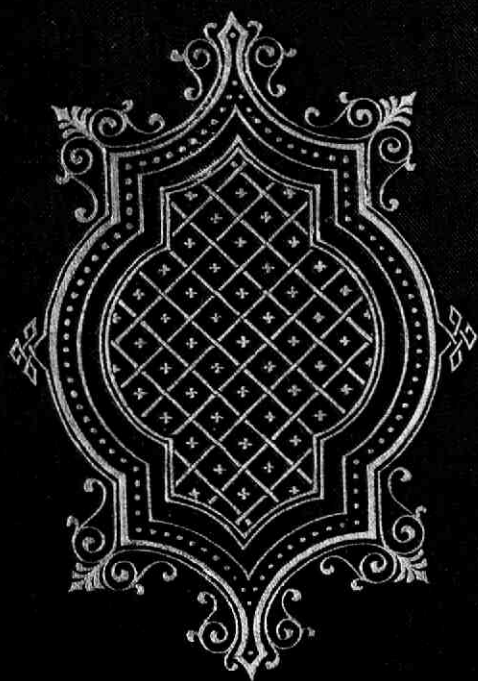

MacLeod van Dare of de jongste zoon

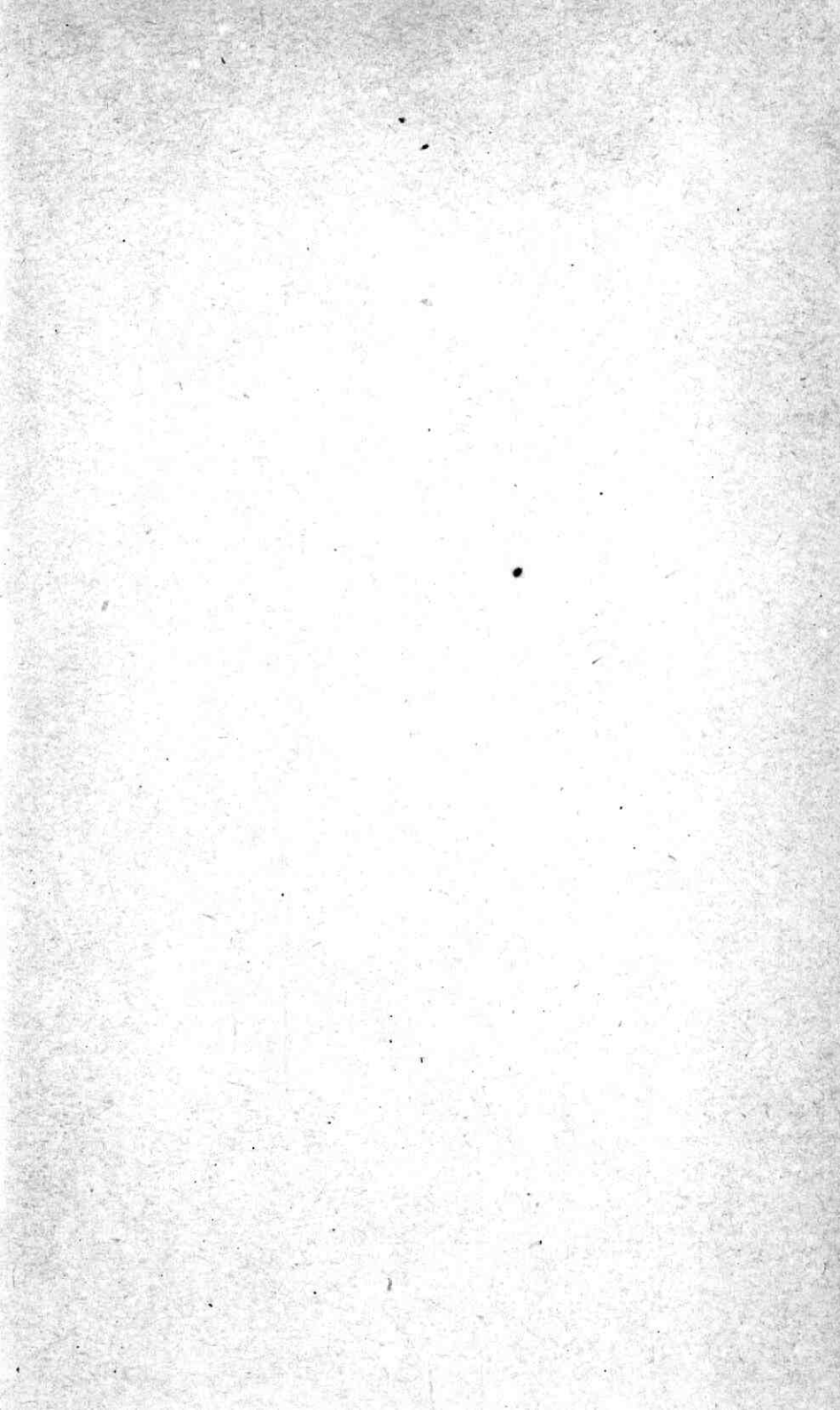
<https://hdl.handle.net/1874/233760>

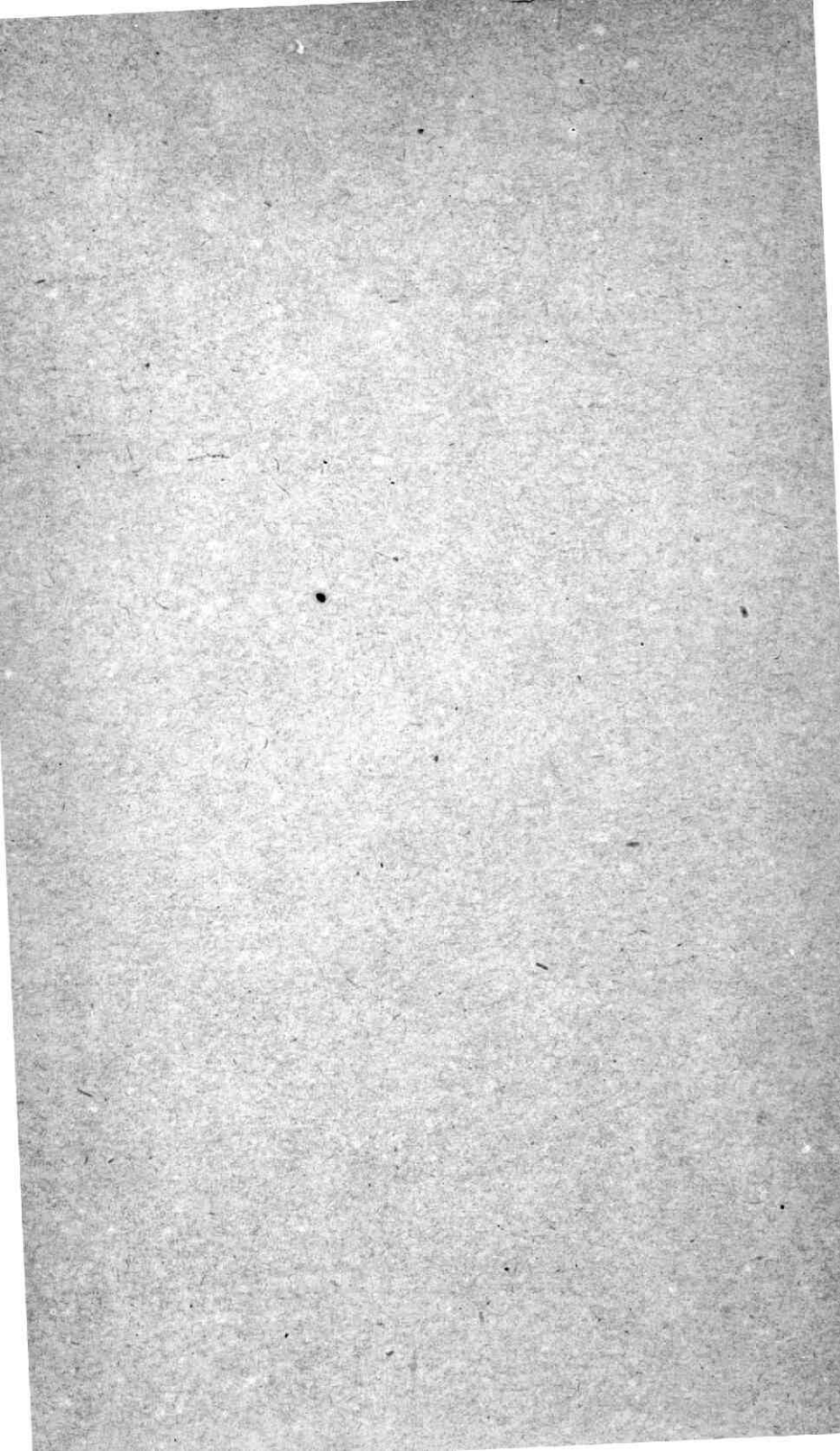

mm 010239

Kast 196

Pl. D N°. 37

MACLEOD VAN DARE

OF

DE JONGSTE ZOON.

I.

"MACLEOD OF DARE."

196. D. 37.

MACLEOD VAN DARE

OF

DE JONGSTE ZOON.

UIT HET ENGELSCH

VAN

WILLIAM BLACK,

Schrijver van „Een Prinses van Thule”.

DOOR

MARIA VAN TERP.

(Domainen Baron v. Maxwell-Lenting.)
Eerste Deel.

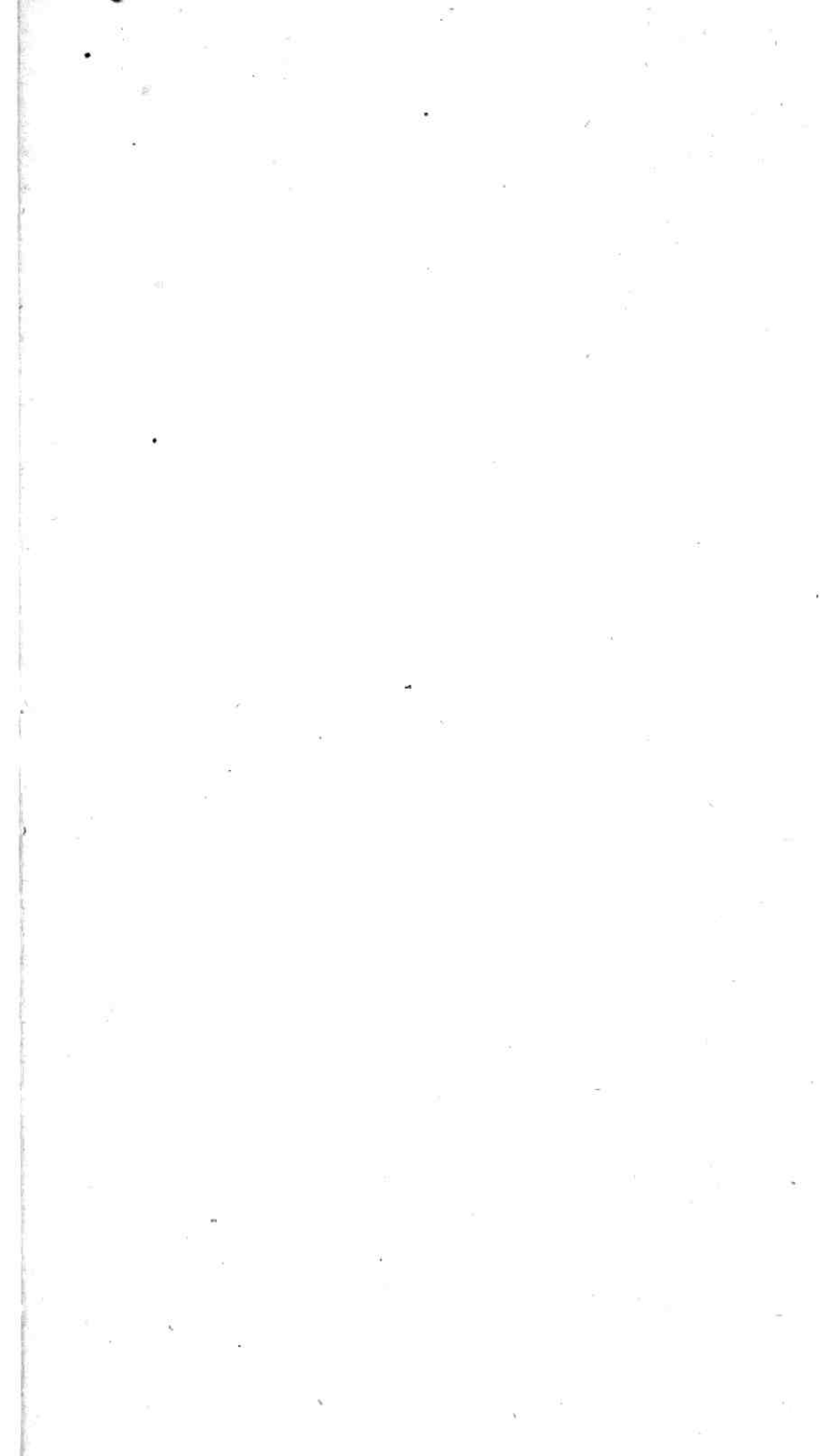
HAARLEM — DE ERVEN LOOSJES.

1879.

RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

2718 765 1

INHOUD VAN HET EERSTE DEEL.

HOOFDSTUK I. De zes zoons van Lady Macleod van Dare Bladz.	1.
„ II. De Mentor.....	„ 16.
„ III. Fionaghal, de schoone vreemdeling...	„ 26.
„ IV. In den Schouwburg.....	„ 46.
„ V. In Park Lane.....	„ 56.
„ VI. Een zomerdag op den Theems.....	„ 67.
„ VII. De Hertogin van Devonshire.....	„ 83.
„ VIII. Laurel Cottage.....	„ 95.
„ IX. De prinses Righinn.....	„ 108.
„ X. De laatste avonden.....	„ 121.
„ XI. Een bloem.....	„ 132.
„ XII. Witte heide.....	„ 143.
„ XIII. Tehuis.....	„ 156.
„ XIV. Een vriend.....	„ 166.

HOOFDSTUK XV.	Een bekentenis	Bladz. 179.
„	XVI. Verzet	„ 188.
„	XVII. Fhir a Bhata.....	„ 200.
„	XVIII. Vertrouwelijke mededeelingen...	„ 210.
„	XIX. Een besluit.....	„ 221.
„	XX. Ottervellen	„ 235.
„	XXI. Nogmaals in Londen.....	„ 248.
„	XXII. Een liefdesverklaring.....	„ 261.
„	XXIII. Een roode roos	„ 273.

HOOFDSTUK I.

De zes zoons van Lady Macleod van Dare.

De zon was aan den westelijken gezichteinder des Atlantischen Oceaans ondergegaan. Ulva en Lunga en de Dutchman's Cap waren, evenals de diepe wateren, in duisternis gehuld en met geweld rolden de golven langs de sombere rotskloven voort; maar op het kasteel Dare — op de hooge rotsachtige kust van Mull gelegen — was de groote slotzaal zoo helder verlicht als slechts zelden gebeurde. Toch hadden daar blijkbaar geen feestelijkheden plaats, want niet alleen zaten aan het eind der lange, smalle tafel slechts drie personen, maar ook de maaltijd, dien de getrouwe dienaar Hamish voor hen had aangericht, was hoogst eenvoudig. Bovenaan de tafel zat een bejaarde dame met zilverwitte lokken en schoone, ietwat fiere gelaatstrekken. Haar gezicht zou wellicht scherp en trotsch geweest zijn, zoo er niet een onuitsprekelijke droefgeestigheid had gesproken uit haar grijsblauwe met donkere wimpers omgeven oogen, die ongetwijfeld schoon waren geweest in haar jeugd, maar nu dof en strak stonden, alsof de last des levens te zwaar was geweest voor haar trotsche, fiere ziel. Aan de rechterzijde

van lady Macleod zat de laatst overgeblevene harer zes zoons, Keith genaamd, een rijzig, gespierd jongeling met een fraaie krullebol en een paar door de zon verbrande wangen en met een zorgeloozen, opgeruimden trek in de lichte oogen en om den mond, die aan zijn gelaat iets bijzonder aantrekkelijks gaf. Jeugdige onbezorgdheid blikte uit dat gelaat en zijn gansche voorkomen droeg de onmiskenbare sporen van kracht en gezondheid, zooals slechts het leven in de vrije natuur onder alle wisselingen des weders te genieten geeft. Wat was het leven voor hem anders dan een vroolijke zonnestraal, zoolang hij nog een prauw bezat, om de bruisende baren mee te doorklieven, en een kijker om het schoon geweide hert in zijn schuilhoeken te bespieden? Om zijn moeder genoeg te doen, droeg hij op dezen avond, den laatsten, dien hij in de ouderlijke woning doorbracht, den korten rok der Schotsche Hooglanders, en zijn breed gerande blauwe muts, met een tak van den jeneverboom — het ordeteeken zijner *clan* — had hij aan een der pieken of hellebaarden, die bij den breeden haard stonden, opgehangen. Tegenover hem, aan de linkerhand der dame, zat Jane, zijn nichtje of liever achternichtje, een meisje met een open gelaat, dat om haar edel hart algemeen onder de armen in den omtrek werd beschouwd als iets meer dan een gewoon sterveling. Ja, ware er onder die Keltische landlieden een jong kunstenaar geweest, beziel met het heilig verlangen om een madonna te schilderen, ongetwijfeld hadden hem daarbij de open gelaatstreken van Jane Macleod voor oogen gestaan, en zou hij getracht hebben die op zijn doek te brengen. Zij had een paar schoone oogen, die van een oprecht en liefhebbend gemoed getuigden, en die wel eenigszins geleken op die der statige oude dame aan het bovineind der tafel, maar waarop de zorgen des levens nog niet haar stempel hadden gedrukt.

»Gij hebt wel een donkeren avond uitgekozen om uw

ouderlijke woning te verlaten," zeide de moeder; en haar magere hand, die op de tafel rustte, beefde.

»Wel, moeder," antwoordde de jongeling luchtig, »ik krijg immers Kapitein N^s. hut tot Greenock; en ik zal ruimschoots den tijd hebben om het bergkostuum uit te trekken, voordat de menschen mij zien."

»O, Keith," riep zijn nichtje, dat, evenals hij, trachtte opgeruimd te zijn, »gij wilt toch niet zeggen, dat gij u voor uw Schotsche kleederdracht schaamt?"

»Mij schamen voor mijn Schotsche kleederdracht!" antwoordde hij lachend. »Zou iemand, die hier op Dare is opgevoed, zich daarvoor schamen? Indien het ooit zoover met mij komt, dan zal ik een duivenveer op mijn muts steken, zooals de nieuwe »*Suaicheantas*" van den tak van Clann Leoid. Maar wat betreft het dragen van het Hooglandsche costuum in het zuiden, wel, evengoed als dat te doen zou ik met mijn jachtgeweer en mijn honden door Londens straten kunnen loopen."

De oude dame scheen geen acht te slaan op hetgeen tusschen de jongelui gesproken werd. Zij zat met gevouwen handen, en diepe smart sprak uit haar oogen.

»Gij zijt de laatst overgeblevene mijner zes zoons," sprak zij, »en nu gaat ook gij mij verlaten!"

»Nu, nu, moederlief," zeide hij, »gij moet niet te veel gewicht hechten aan een tijdelijke afwezigheid. Gij zoudt toch niet willen dat ik altijd op Dare bleef, en weet immers, dat van een knaap, die als een kluzenaar altijd tehuis blijft, nooit iets goeds komt."

Ja, dat wist zij wel, maar haar andere zoons hadden ook niet als kluzenaars geleefd; en wat was er van hen geworden, waar waren zij gebleven?

Van den oudsten, Sholto genaamd, den reiziger, den waaghals, is de laatste rustplaats niet bekend; maar de treurige geschiedenis van zijn dood in het ver verwijderd

Arizona, is jaren daarna in Engeland en tot het kasteel Dare doorgedrongen. Duur had hij zijn leven verkocht, zooals het iemand van zijn naam en afkomst betaamde.

Eens dat hij en zijn gezellen op een verren tocht een bende van een twintigtal inlanders in het oog kregen, die op hen aanrenden, lieten zijn lieden hem lafhartig in den steek; den vrijen teugel latende aan hun muildieren namen zij ijlings de vlucht en lieten hem alleen zich tegen de wilden verdedigen. Een dezer, dapperder, naar het scheen, dan zijn makkers, naderde en schoot een pijl af, maar in hetzelfde oogenblik gaf hij een kreet en viel hij, door Sholto in het hart getroffen, uit zijn zadel op den grond. Dit oogenblik maakte deze zich ten nutte om, terwijl de wilden als verbijsterd waren over het juiste treffen van het wapen van den blanken man, een eind weegs terug te gaan en achter een boom post te vatten. Hier was hij vrij goed beveiligd tegen de pijlen, die zij in menigte op hem afschoten, en bovendien gelukte het hem nog een paar zijner aanvallers te dooden, die het gewaagd hadden hem nabij te komen. Eindelijk trokken zij af en meende hij, zijn lafhartige gezellen te zullen kunnen inhalen, maar de verraderlijke Indianen hadden zich slechts een eind weegs verwijderd om bovenswinds te komen en daarna het hooge gras in brand te steken; en niet lang duurde het of hij zag zich genoodzaakt om, verblind door den gloed en reeds min of meer geschroeid, in den boom te klimmen, waar hij toen een gemakkelijk te treffen mikpunt was voor hun pijlen. Toen hij eindelijk naar beneden viel, was hij gelukkig dood. Deze droevige geschiedenis werd door eenige vriendelijke Indianen aan een gezelschap van blanken verhaald en vond ook haar weg tot het kasteel Dare.

De vier volgende zoons van de Lady waren, gelijk trouwens de meeste Macleods, allen in den krijgsdienst geweest. Vraagt men naar de graven van Roderick en Roland, dan

valt daarop moeielijk te antwoorden. Zij zijn bekend en toch ook niet bekend. Beide knapen dienden bij een der Hooglandsche regimenten in de Krim en beiden liggen begraven op de dorre vlakte nabij Sebastopol. Wat kan echter het Engelsche gouvernement er tegen doen dat de gedenksteenen die hen en hun medekrijgers ter eere waren opgericht, tot puin vervallen zijn, dat zelfs de graven geplunderd zijn geworden? Engeland schijnt wel het armste land der wereld. Wel is er eenige jaren geleden sprake van geweest om een gedenkteeken op te richten op den heuvel van Cathwart, ter eere der Engelschen, die in de Krim zijn gesneuveld; dat zou ten minste, als wij dan ook al niet, evenals de Franschen gedaan hebben, de verstrooide overblijfselen onzer verslagen zonen konden verzamelen, een aandenken geweest zijn. Maar zie, zulk een monument zou 5.000 ponden sterling gekost hebben; en hoe kon Engeland een som van 5.000 ponden sterling opbrengen? Als in Amerika een groote stad afbrandt of in Frankrijk het een of ander district door overstroming wordt geteisterd, dan weet het wel in de beurs te tasten; maar hoe kan men verwachten dat het, fier als het is, zoolang zijn zonen zal gedenken, die hun leven in zijn dienst op het slagveld lieten? Gelukkig zijn de afgestorvenen boven de vergetelheid der menschen verheven.

Duncan, de blonde Duncan — of Donacha Ban, zooals men hem alom in het gebergte noemde — ligt begraven in een bosch op de kust van Afrika. Hij telde slechts drie en twintig jaren, toen hij sneuvelde, maar hij wist, dat hij de Victoria-medaille had verdiend en zijn laatste bede, die hij stervend uitbracht, was dat men die medaille toch aan zijn moeder mocht zenden; een bewijs hoe zijn gedachten toen nog op Dare verwijsden.

En Hector? Als men de rivier bij Sadowa oversteekt en een klein bosch doorgaat, dan ziet men eenige korenvelden,

die zich uitstrekken tot op de heuvelen van Chlum. In de vlakke aan den kant van het bosch bevinden zich een menigte aardhoopen. Op het graf van Hector Macleod ziet men geen deftig of gevoelvol opschrift, zooals bij voorbeeld dat, hetwelk boven de laatste rustplaats van een bij Gravelotte gesneuvelden jongen officier staat: *Er ruht sanft in wiedererkämpfter Erde* —; maar de jeugdige Hooglander was zeer bemind bij zijn krijgsmakkers, en toen de dooden in de groote kuilen zouden geworpen worden, die men voor hen had gegraven, en toen ruwe handen het eenvoudig opschrift gereed maakten op een houten kruis geschilderd:

»*Hier liegen. . . . . tapfere Krieger*», toen werd een afzonderlijk gedenkteeken geplaatst boven het graf van Hector Macleod, onderofficier bij het —^{ste} regiment der Keizerlijke en Koninklijke ruitery. Hij was een der twee zoons van lady Macleod van Dare, die niet den titel van baronet hadden geërfd. Maar was het niet reeds een groote eer voor de bejaarde vrouw, dat zij moeder was geweest van vier baronets. Geen moeder in het gansche land kon op zoo groote eer bogen. En toch had juist het gemis van dien titel den glans harer schoone oogen verduisterd.

En thans ging haar jongste zoon — haar Benjamin — haar lieveling — ook van haar weg! Het was dus tevergeefs geweest, dat het uitgestrekte bosch, waar herten en reeën hem zooveel jachtvermaak verschaften, bepaaldelijk voor hem was aangehouden, toen het verpachten dezer laatste bezitting der Macleods van Dare aan een rijken Engelschman de moeder zeer te stade zou zijn gekomen, met het oog op haar reeds zoo zeer verminderd fortuin; het was te vergeefs dat de arme lieden in den omtrek, lady Macleod's wenschen dienaangaande kennende, geen vischtuig in hun schamele hutten verborgen hielden en niet heimelijk de zalmvangst benadeelden. Noch hertenjacht noch zalmvisscherij

vermochten hem langer aan de ouderlijke woning te kluisteren. Het jeugdige bloed was nu eenmaal in beweging gebracht. En wat zou de moeder antwoorden, toen hij haar vroeg, wat er ooit voor goeds gekomen was van een jongmensch, die als een kluizenaar leefde?

Nu werd de eikenhouten deur aan het eind der zaal door den ouden Hamish wijd geopend en meteen vernam men een geraas als het brullen van een leeuw. Een jonge knaap, met een doedelzak op den schouder, kwam deftig binnen stappen en begon een vroolijk, schelklinkend saluut te spelen. Driemaal liep hij de lange, smalle zaal rond en daarna bleef hij achter Keith Macleod's stoel staan. Deze keerde zich om en zeide in het Hooglandsch:

»Dat was goed gespeeld, Donald, ik verzeker u, dat de kweekschool der Macleods van Skye in den ouden tijd nooit een beteren leerling heeft afgeleverd dan gij. Wilt gij een glas brandewijn hebben of hebt gij liever rooden wijn? Het is maar jammer dat gij rood haar hebt; anders zou men u Donald Bubh kunnen noemen en u voor den rechtmatigen opvolger houden van den laatsten der Mac Cruimins.»

Bij deze lofspraak kreeg de knaap een kleur van genoeg; — en geen wonder, want het was voorwaar geen kleinigheid voor een jongen speelman, te hooren, dat hij een geschikte opvolger zou kunnen zijn der Mac Cruimins, de erfelijke pijpers in het geslacht der Macleods; intusschen verloor hij niet de waardigheid van zijn beroep uit het oog, en hij was zóó trotsch op zijn goed Engelsch, dat hij in die taal antwoordde:

»Ik wil gaarne een glas rooden wijn, sir Keith.» Hierop nam de jonge Macleod een hoornen, met zilver gemonteerden beker, waarop het kasteel der Macleods met zijn drie torens gegraveerd was, vulde hem met wijn en reikte hem den jongen toe.

»Ik drink op uw gezondheid, lady Macleod;» zeide

deze; terwijl hij zijn muts afnam, »uw gezondheid, miss Macleod; uw gezondheid, sir Keith; o, hoe gelukkig zou ik zijn, indien ik met u mee naar Engeland mocht gaan.»

Dat was een stoute vraag van den knaap.

»Ik kan u niet meenemen, Donald,» luidde het antwoord; »de tijd is voorbij, dat de Macleods zich door hun pijpers lieten vergezellen. Gij moet tehuis blijven en op de honden passen.»

»En neemt gij dan Oscar niet mee, sir Keith?»

»Ja, want ik moet ten minste een enkelen vriend meenemen naar het zuiden.»

»Ik geloof dat ik toch wel een betere vriend zou zijn dan een hond,» mompelde de knaap beleedigd in zich zelve, toen hij met zijn muts in de hand langzaam naar de deur ging. Nu ontstond er een pijnlijke stilte onder de drie aanwezige personen; Jane Macleod sloeg een bezorgden blik op de oude dame, die stil en sprakeloos de harde proef afwachtte, welke zij wist nog te moeten doorstaan. Het was namelijk een oude gewoonte op Dare, dat er elken avond een Schotsch krijgslied werd gespeeld, ter nagedachtenis aan haar vijf doode zoons; maar nu op dezen avond had haar nicht zoo gaarne gezien, dat voor een enkele maal van die gewoonte was afgeweken. Het lied toch was het bekende, gevoelvolle »*Cumhadh na Cloinne*» of »Treurzang op de kinderen» dat Patrick Mòr, een pijper van Macleod van Skye, had gemaakt uit aandenken aan zijn zeven zoons, die allen in één jaar waren gestorven. Nu werd de deur op nieuw geopend; nogmaals trad de jonge speelman binnen en begon, terwijl hij met langzamen, statigen tred de zaal doorging, het onstuimige, droefgeestige treurdicht te spelen. Kalm en met de lippen op elkaar geklemd, bleef lady Macleod onbeweeglijk zitten, maar zenuwachtig bewogen zich haar magere handen, en toen eindelijk het ernstige, droevige lied ten einde en de deur

gesloten was, toen liet zij haar hoofd in haar gerimpelde handen zinken en weende luid. Patrick Mor's zeven dappere zonen konden hem niet dierbaarder zijn geweest dan haar zes moedige jongens; en nu ging ook de eenige overgeblevene weg.

»Weet gij wel,» zeide Jane tot haar neef, »dat men algemeen vindt, dat geen pijper in de Westersche Hooglanden zoo goed »Lord Lovats Lament» speelt als onze Donald?»

»O ja, hij speelt het zeer goed en ook zijn gang laat niets te wenschen over. Maar zeg hem om heden avond geen treurliederen meer te spelen. Laat hem liever een dans uitvoeren, als straks een der knapen, na de boot teruggebracht te hebben, hier komt. Als ik dood ben, is het tijds genoeg om een treurlied op mij te spelen. Kom, moederlief, hebt gij mij niets op te dragen voor Norman Ogilvie?»

De oude dame had haar kalmte herkregeu, ofschoon haar handen nog beefden.

»Ik hoop,» zeide zij, »dat hij met u terug zal keeren.»

»Voor de jacht, meent gij? Neen, moeder, hij is niet geschikt om in dit oord te jagen. Dat heb ik al spoedig gezien. Geloofst gij bij voorbeeld, dat hij een uur lang in hinderlaag in een moeras zou kunnen liggen? Verleden jaar, toen ik hem te Fort William zag, kon ik niet nalaten hem te vragen of hij te Aldershot handschoenen droeg, zóó blank waren zijn handen; zij geleken wel vrouwenhanden.»

»Nu, gij hebt geen vrouwenhanden, Keith,» zeide zijn nichtje, »maar veeleer soldatenhanden.»

»Ja,» zeide hij, terwijl een blos zijn wangen kleurde, »en als ik zoo gelukkig was geweest als Norman Ogilvie. . .» maar hier bleef hij steken. Mocht hij zijn oude moeder nu, op den avond van zijn vertrek, verwijten, dat zij al die droomen van lauweren en van krijgsmanseer had verijdelde,

die schier een natuurlijk erfdeel waren van elken Macleod der Westersche Hooglanden en die ook hij gedroomd had! Maar was hij dan al gedwongen geweest om tehuis te blijven, blanke handen had hij echter niet. In den tijd dat hij en Ogilvie te zamen bij denzelfden leermeester leerden — die achttien mijlen had af te leggen om van de eene woning naar de andere te gaan en dat dikwerf bij slecht weder — toen was altijd het krijgsmansleven het geliefkoosd onderwerp van gesprek tusschen de knapen geweest; hun vurigst verlangen strekte zich daarnaar uit; voor Macleod was het altijd een genoegen om zijn vriend de tropeeën en curiositeiten te toonen, die zijn oudste broeders uit alle wereldstreken naar huis hadden gezonden. En nu bevond zich Ogilvie met zijn lelieblanke handen te Aldershot, terwijl hij zelf niets anders was dan een hertenjager en een zalmvisscher.

»Ogilvie is heel vriendelijk voor mij geweest, moeder,» zeide hij lachend. »Hij heeft mij een lijst gezonden van die winkels in Londen, waar ik kleederen, laarzen en een hoed kan koopen; en zoodra ik daarmee gereed ben, zal hij uit Aldershot bij mij komen en mij bij zijn kennissen *rondleiden*, zooals hij zegt — met een strik om den nek, denk ik, voor het geval dat ik iemand zou willen bijten.»

»Gij kunt niet beter doen dan in uw Schotsch costuum naar Londen te gaan,» sprak de moeder fier, »en mij dunkt, het is niet aan een Ogilvie om te zeggen, hoe een Macleod zich kleeden moet. Maar, ach, wat komt het er op aan. Al mijn kinderen zijn heengegaan, het eene voor, het andere na, totdat eindelijk het huis geheel ledig is. En allen zijn weggegaan, evenals gij, met een glimlach om de lippen. Het was maar een uitstapje, een korte afwezigheid heette het en zij zouden spoedig op Dare terug komen. En thans, waar zijn zij thans?»

Nu kwam de oude Hamish binnen en sprak, zich tot Keith wendende: »Het is tijd voor de boot, sir Keith, de roeiers bevinden zich reeds aan het strand.»

Nu stond hij op, de schoone, welgemaakte jongeling, en zijn blauwe muts met den tak van den jeneverboom opnemend, zeide hij op luchtigen toon:

»Vaarwel, nichtje; vaarwel, moeder — maar hoe, gij wilt mij toch niet met zulk een treurig gelaat van u laten gaan? Zeg mij liever eens, wat ik u mee moet brengen, een zijden kleed uit Parijs of een jonge bruid om onze oude woning wat op te vroolijken?»

Zij sloeg geen acht op deze scherts. Toen kuste hij haar en zeide haar nogmaals vaarwel.

Helder blonken de sterren boven het oude kasteel, boven de donkere schaduwen der bergen en de zwellende wateren des Atlantischen Oceaans die met een dof geluid tegen de rotswanden sloegen.

Hij had zijn plaid omgeslagen en, terwijl hij zich voortgaande verwonderde over de droefheid der beide vrouwen over zijn heengaan, een droefheid, waar hij, die aan geen voorgevoelens hechtte, zich geen denkbeeld van kan vormen, ging hij het steile pad af, dat naar het strand voerde. Bijna had hij dit bereikt, toen hij bemerkte, dat er iemand met lichten, vluggen tred achter hem liep, die hem bijna had ingehaald; en zich omkeerend zag hij zijn nicht met een ch le over haar hoofd en schouders geslagen, v or zich staan.

»Keith,» sprak zij op lossen toon, »ik heb u nog iets te zeggen, iets van mij zelve en dat ik liever niet heb willen bespreken in het bijzijn van tante, die altijd het hart zoo hoog draagt; ik hoop nu m ar, dat gij dat ook niet zult doen; zooals gij weet, Keith, zijn wij allen zeer arm, maar toch moogt gij, als gij in Londen zijt, geen gebrek aan geld hebben, al was het ook maar alleen

om de eer van uw geslacht op te houden. Nu bezit ik een kleine som, Keith, en die zou ik zoo gaarne willen dat gij meenaamt. Gij houdt het mij immers ten goede, dat ik zoo openhartig met u spreek? Ik heb een brief geschreven."

Werkelijk zag hij een couvert in haar hand.

»Als ik ooit van iemand geld zou willen aannemen, dan zou het van u wezen, Jane," antwoordde hij, »maar zóó zelfzuchtig mag ik toch niet zijn. Wat zou er van al de armen worden, als ik in Londen uw geld verteerde."

»O, ik heb nog een weinig achtergehouden en veel heb ik niet noodig. 2.000 ponden sterling wilde ik u meegeven, Keith, en ik heb een brief geschreven. . . . ."

»Maar, Jane, dat is immers bijna alles, wat gij bezit."

»Ja, dat is zoo."

»Nu, al kan ik dan ook zelf geen geld verdienen, zoo mag ik er toch niet aan denken om uw kleine vermogen te verkwisten. Neen, nogmaals neen! maar ik bedank u voor uw goede bedoeling, overtuigd dat gij het mij van ganscher harte gunt."

»Maar waarlijk, Keith, gij zult er mij genoeg mee doen," hernam zij. »Gij behoeft het geld niet te verteren, maar het zou toch kunnen gebeuren, dat gij in ongelegenheid kwaamt en ik weet, dat gij te trotsch zoudt zijn om iemand, misschien zelfs mij, om geld te vragen; hier is een brief, open dien wanneer gij geld mocht noodig hebben, dan zult gij er uit zien hoe en waar gij het bekomen kunt."

»Nu, het is een mooi vooruitzicht, dat gij daar voor mij opent, nichtje," zeide hij vroolijk, »gij gelooft dus dat ik zooveel als een tweede verloren zoon zal worden. Maar hoe het zij, ik geef mij gewonnen en neem uw brief aan; en nu nogmaals vaarwel, Jane, God zegene u, want gij zijt een edele ziel."

Toen keerde zij snel naar het slot terug, terwijl hij zijn

weg naar het strand vervolgde. Weldra bereikte hij een kleinen steenen steiger, die tusschen een paar rotsen was aangebracht en waarbij een klein zeilbootje gereed lag, waarin zich vier roeiers bevonden, benevens Donald, de jongen speelman, die vóór op den boeg zat. Een lantaarn hing in den mast, maar daar er bijna geen wind was, was er geen zeil geheschen.

»Is het al tijd om te vertrekken?» vroeg Macleod aan Hamish, die zijn valies had gebracht en nu op den steiger stond te wachten.

»Ja, het is ongeveer tijd,» antwoordde Hamish; en na een korte pauze vervolgde de oude man: »Gij treft een donkeren avond, sir Keith om het kasteel te verlaten.»

»Des te helderder zal de morgen zijn als ik terugkom,» antwoordde de jongeling, die maar al te wel begreep wat de oude dienaar wilde te kennen geven.

»Ja, waarlijk, sir Keith, maar ga nu maar in de boot, doch wees voorzichtig, want het is donker en de rotsen zijn altijd glad.»

Deze waarschuwing was overbodig, want Keith Macleod was gewoon om met evenveel gemak over de met zee-gras bedekte rotsen als de met heide begroeide heuvels te loopen; zonder eenige moeite bereikte hij dan ook de ruime boot. De roeiers namen de riemen ter hand en staken van wal. Daar deed zich weer het schelle geluid van de fluit hooren, maar nu was het geen sombere treurzang, dien de jonge Donald in dit donkere avonduur, vóór op den boeg gezeten, speelde, terwijl de vier roeiers met kracht hun riemen bewogen en daardoor een straal van bleek licht over de zee verspreidden, want Hamish had hem gezegd: »Gij moet straks, als gij met uw meester naar de stoomboot roeit het »Afscheidslied aan Gibraltar» van het 79ste regiment spelen; onthoud dit wel.»

Aan een der hooge vensters van het kasteel stonden

onderwijl Keith's moeder en haar nichtje; terwijl beider blikken het gele licht der lantaarn volgde, dat zich langzaam van de donkere kust verwijderde, hoorden zij hoe Donald de vroolijke marsch speelde, als om aan het naderend stoomschip zijns meesters komst te verkondigen. Zij bleven luisteren, terwijl het geluid al zwakker en zwakker werd en de kleine lichtbleeke ster, die zich boven het donkere zeevlak bewoog, al verder en verder in het duister wegzonk. Toen trof ook een ander geluid haar ooren; het was het blazen van de stoomfluit ginds in de dikke duisternis.

»Hij zal goed op tijd komen, tante, want de stoomboot is nog ver af,» zeide Jane Macleod; maar de bedroefde moeder antwoordde niet.

Daar op de donkere golven naderde intusschen het groote stoomschip langzaam en statig het open bootje; en toen het naderbij kwam, scheen zijn romp, tegen de met sterren bezaaide lucht gezien, een berg gelijk.

»Donald,» riep Macleod, houd den hond zoolang vast, hier is het touw en pas op dat hij niet in het water valt.»

»Goed, ik zal den hond wel vasthouden,» mompelde de knaap in zich zelve, »maar, sir Keith, het zou toch vrij wat beter zijn, dat ik inplaats van den hond met u ging.»

Nu werd er een touw uitgeworpen, waarmee de boot naar het stoomschip werd getrokken, de valreep werd naar beneden gelaten en een oogenblik later bevond zich Macleod aan boord van het groote vaartuig. Toen werd ook Oscar naar boven geheschen, daarna het touw ingehaald en het bootje dreef weer af. Echter was het laatste afscheidswoord nog niet gesproken, want andermaal deden de tonen der fluit zich hooren en nu klonk Mackintosh's droeve treurlied over de donkere wateren.

»De duivel hale dien kwajongen!» zeide Macleod bij zich zelve, »nu gaat hij naar Dare terug en zal met zijn

verwenscht geblaas moeder en Jane weer op nieuw zenuwachtig maken."

»De kapitein zit te soupeeren, sir Keith," zeide een oogenblik later de stuurman, »wilt gij niet ook naar beneden gaan?"

»Ja," antwoordde hij, »ik ga aanstonds." Toen hij nu het dek langs ging, hoorde hij iemand schreien, en rondziende zag hij tegen de verschansing geleund, een vrouw met twee slapende kinderen op haar schoot.

»Wat scheelt er aan, moedertje?" vroeg hij.

»Ach," antwoordde zij in den Hooglandschen tongval, »het is zoo guur en mijn kinderen zijn zoo koud en wij moeten nog zoover."

»Ga liever naar beneden," hernam hij in hetzelfde dialect, »daar is het warmer; maar ziedaar, neem in elk geval deze plaid;" en meteen nam hij zijn plaid van de schouders, sloeg die de kinderen om en ging verder.

Dit was een handelwijze, een Macleod van Dare waardig. Die familie had altijd iets vorstelijks over zich gehad, hetgeen misschien wel oorzaak was dat thans hun vermogen ver van vorstelijk was.

Intusschen waren de hoge vensters van het kasteel nog steeds verlicht. En nog altijd tuurden twee vrouwen naar buiten, naar de bleeke sterren en de donkere zee daaronder. Zij bleven wachten, tot zij in de kleine baai het plassen der roerriemen hoorden en haar de tijding gebracht werd, dat Sir Keith goed en wel aan boord van de stoomboot was gekomen.

Toen wendden zij haar blikken van de duisternis daar buiten af, en terwijl de moeder bittere tranen stortte, herhaalde zij weer dezelfde woorden, die zoo menigmaal haar lippen waren ontvloten: »Dit is nu de laatste mijner zes zoons, die van mij weggaat," en wilde naar geen troostwoorden hooren.

»En ik,» zeide Jane op de haar eigene, eenvoudige manier, »ik heb mijn broeder verloren; maar, tantelief, hij zal terugkomen en dan zal het feest zijn hier op Dare.

HOOFDSTUK II.

De Mentor.

Het was met een gevoel van onbeschrijfelijk genot en van de hoogste verbazing dat Macleod het Londensche leven betrad, het woelige, vroolijke leven, zooals het zich daar vertoont in de zonnige Junimaand, het tijdstip, waarin de verschillende parken en tuinen en pleinen der wereldstad alleen hem reeds als zooveel wonderen zouden hebben toegeschenen. De overgang van de sombere kusten van Lochs na Keal, Tua en Scridain tot deze wereld van lommerrijk geboomte, waaronder de goudgele laburnums, de roode meidoorns, de witte kastanjes en de jonge linden met haar helder doorschijnend groen, thans door de zon beschenen, het oog verrukten, was voldoende om zijn gemoed met vreugd te doortintelen, al had hij ook nooit zijn studie gemaakt van landschapschildering of koloriet. De weinige dagen die hij alleen moest doorbrengen, terwijl om aan het verlangen zijns vriends te voldoen, zijn toilet werd gereed gemaakt, gingen snel genoeg voorbij, want hij ontzag zich niet om, niettegenstaande zijn kleederen de onmiskenbare sporen droegen van op het platteland gemaakt te zijn, in Piccadilly naar het gewemel van rijtuigen te gaan zien of met zijn fraaien, wit en geel gevlekten hond, die de bewondering van alle voorbijgangers opwekte, onder de olmen van Hyde Park te flaneeren. Ook had hij niet

luitenant Ogilvie's vergunning afgewacht om zich, zij het ook in beperkten kring, in de wereld te begeven.

Eens op een dag was hij in St. James's Street herkend geworden door een adellijke dame, die hij eens of tweemaal te Inverness had ontmoet; zij had haar rijtuig laten ophouden en hem uitgenoodigd den volgenden ochtend bij haar en haar echtgenoot het luncheon te komen gebruiken. Tot groot verdriet van Oscar, die daarom opgesloten moest worden, ging Macleod des anderen daags naar Brook Street en daar ontmoette hij verscheiden menschen, wier namen hij kende als vertegenwoordigers van oude Hooglandsche geslachten, maar die nu, naar het hem voorkwam, in hun spraak en manieren geheel Engelsch waren. Hij werd met ingenomenheid ontvangen; en geen wonder, want hij was een begaafd jongmensch met een schoon uiterlijk, waaraan men een zekere mate van fierheid niet kon ontzeggen. Zijn gastvrouw vertelde hem, dat er den 25sten der maand een bal, het Caledonische Bal zoogenaamd, zou plaats hebben, waaraan zij hoopte, dat hij zou willen deelnemen; hij moest dan natuurlijk in zijn Hooglandsch costuum komen, en daar zij een der patronessen was, wist zij wel iemand, die hem zou kunnen introduceeren.

Op zekeren morgen klopte een knap, rijzig jongeling aan de deur eener kleine woning in Bury Street St. James's Square en vroeg of Sir Keith Macleod tehuis was. Op het bevestigend antwoord van den knecht kwam hij binnen. Hij was uitstekend gekleed; zijn hoed, zijn handschoenen, zijn stok, zijn rok met lange panden waren onberispelijk. Het scheen echter dat zijn pantalon wat gespannen of zijn glimmende laarzen, die ten deele door slopkousen waren bedekt, wat nauw waren; althans, hij ging niet dan met de grootste omzichtigheid de nauwe, kleine trap op. Toen hij boven was, werd de kamerdeur geopend en hij aangediend.

»Wel, mijn beste oude jongen, hoe gaat het?» zeide

hij binnentredend tot Macleod, die hem met zulk een stevigen, hartelijken handdruk welkom heette, dat het niet veel scheelde of zijn geheele handschoen was er door gescheurd.

Maar, o wee, nu had er een vreeselijk ongeval plaats. Van achter de deur der aangrenzende slaapkamer kwam al brommend en grommend Oscar binnen stuiven; niet zoodra echter zag het dier zijn meester de hand zijns vriends schudden of hij begreep aanstonds hoe de zaken stonden; toen begon hij te kwispelstaarten en sprong met zijn voorpooten tegen den vreemdeling op, als wilde ook hij hem welkom heeten.

»Voor den duivel, Macleod,» riep Ogilvie uit, terwijl hij plotseling zijn bedaardheid liet varen, »uw hond is druipnat. Wat doet gij hier met zoo'n beest!»

Helaas, de mooie, glimmende laarzen, de slopkousen, de pantalon, alles was bevuild. En wat nog het ergste was, de ruwe Hooglander, verre van eenige deelneming te betoonen, barstte in een schaterend gelach uit.

»Mijn beste jongen,» riep hij uit, »wat kan ik er aan doen? Ik heb hem, om hem te laten drogen, in mijn slaapkamer gezet. Hij komt, moet gij weten, net uit de Serpentine.

»Nu, daar mocht hij, wat mij aangaat, nog zijn, maar liefst met een touw en een steen om den hals,» zeide de jonge luitenant, een blik op zijn laarzen werpend. Dadelijk echter gevoelde hij spijt over deze onbedachtzaam daarheen geworpen woorden; want nog geen week geleden had hij Macleod twintig ponden sterling voor den hond geboden. Maar al had hij dezen ook duizend ponden willen geven, met zijn mooie laarzen en slopkousen op den koop toe, dan had hij toch altijd hetzelfde weigerend antwoord bekomen. Oscar werd nu opnieuw in de slaapkamer gesloten; en Ogilvie nam plaats en deed alsof hij niet meer om zijn laarzen

dacht. Macleod zette een karaf met sherry en wat sigaren op de tafel, maar zijn vriend zeide, liever een glas seltzerwater en een cigarette te willen hebben.

»En hoe bevallen u de kamers, die ik voor u gehuurd heb?» vroeg hij.

»Zij zijn wat bedompt evenals deze nauwe straat,» antwoordde Macleod openhartig, »maar het komt er niet veel op aan, want ik ben tot nu toe altijd den geheelen dag uit geweest — ik heb zooveel mogelijk van Londen willen zien.»

»Ik meende dat gij niet meer huur zoudt willen betalen,» zeide Ogilvie, »en vergat, dat gij pas van huis kwaamt en dus wel een goed gevulde beurs zoudt hebben. Maar als gij wat royaler wilt wonen, dan zal ik u daar wel mee terecht helpen.»

»En waar zou ik het geld vandaan halen? Er zijn geen goudmijnen bij ons in Mull. Ik ben in dit opzicht niet zoo'n geluksvogel als gij.»

»Bij Jupiter, als gij eens wist, hoe hard een jongmensch het te Aldershot te verantwoorden heeft,» zeide Ogilvie vertrouwelijk. »Gij zoudt het bijna niet gelooven. Alle nieuwelingen, die aankomen, worden altijd beurtelings door al de ouderen te eten gevraagd en de rekeningen der gemeenschappelijke tafel zijn, met één woord, verschrikkelijk. Het wordt hoe langer hoe erger; en die drinkpartijen houden nog bovendien iemand maar van zijn werk af.»

»Gij studeert zeker hard, niet waar?» vroeg Macleod ernstig.

»Nogal,» antwoordde hij, terwijl hij zijn beenen uitstreekte en met zijn welgevormde hand zijn fraaien knevel gladstreek; en toen hij hierbij zijn blik liet vallen op den krachtigen jongeling vóór hem, met zijn door de zon verbrande gelaatstrekken, voegde hij er bij: »Bij Jupiter, Macleod, ik ben blij u eens in Londen te zien. Het is alsof ik, door u

aan te zien de frissche berglucht weer voel. O, hoe goed herinner ik mij nog de dagen, die wij te zamen doorbrachten, als wij 's morgens in regen of mist uitgingen en niet dan met de grootste moeite door de moerassen konden komen. Het was heusch alsof gij het er op toeleget mij te vermoorden, en als ik niet zoo sterk als een paard was geweest, dan zou ik het er niet levend hebben afgebracht."

»Wat dat betreft, geloof ik, dat uw drinkgelagen te Aldershot u eerder zouden ten onder brengen dan het gaan op de hertenjacht," zeide Macleod. »Hebt gij lust in den herfst weer met mij mee te gaan? Moeder en Jane zullen blijde zijn u te zien; maar, gij weet, wij hebben bij ons geen mooie meisjes, die gij het hof kunt maken, tenzij gij naar Fort William of Fort George of naar Inverness gaat. Vóór ik wegging, ben ik al de moerassen nog eens langs gegaan; en als het weder gunstig is, dan krijgen wij dit jaar een groote menigte vogels, want ik heb, alles door elkaar gerekend, nog nooit zooveel eieren in de nesten gezien."

»Het verwondert mij, dat gij niet een gedeelte van den jachtgrond verpacht," zeide Ogilvie, wien de bekrompen omstandigheden der Macleods van Dare niet onbekend waren.

»Dat wil moeder niet doen," zeide Macleod, "wjl zij meent, mij daardoor aan huis te binden. Een jongmensch kan echter niet altijd tehuis blijven. Het is gelukkig voor u, Ogilvie, dat gij broeders hebt."

»Dat zou het voorzeker zijn, als ik de oudste was," zeide zijn vriend; »het is een heerlijk iets om broeders te hebben, die jonger zijn dan gij zelf, maar het is niet half zoo prettig om zelf tot de jongeren te behooren."

»En gij wilt dus wel eens weer boven komen en u op Dare levend begraven?"

»Het is heel vriendelijk van u mij te vragen, Macleod, en als het mij mogelijk is, dan wil ik gaarne komen;

maar ik vrees dat er dit jaar niet veel kans op bestaat. Laat mij u intusschen een goede wenk geven; hier in Londen spreken wij van naar beneden gaan als wij de Hooglanden bedoelen."

»Inderdaad? Wel, ik dacht niet dat men hier zoo dom was," zeide Macleod.

»Het is toch heel natuurlijk. Men zegt naar boven gaan als men van de hoofdstad, naar beneden gaan als men van het platteland spreekt."

»Nu, 't is mogelijk, best mogelijk dat gij gelijk hebt, maar het klinkt toch heel gek," hernam de Hooglander, die nog maar niet overtuigd was. »Het klinkt vreemd om te zeggen naar boven gaan, als men van het zuiden en naar beneden, als men van het noorden spreekt. En, ik vraag u, hoe kan men naar beneden naar de Hooglanden gaan? Men gaat immers naar beneden, als men naar de lagere, vlakke streken gaat. Maar gij zult wel gelijk hebben en ik wil er niet meer over strijden. Neem nu nog een cigarette en dan zullen wij een wandeling gaan doen. Oscar zal buiten op straat beter drogen dan in huis."

»Hoe, gij zult toch niet denken, dat ik dat beest om mijn beenen wil zien springen? Maar à propos, ik heb u iets anders voor te stellen. Kent gij kolonel Ross van Duntorme?"

»Ik heb wel eens over hem hooren spreken."

»Zijn echtgenoot is een allerliefste vrouw, die u gaarne zou ontmoeten. Ik geloof dat zij er over denken om land te koopen — mogelijk wel een eiland — ergens in uw buurt. Zij is nog nooit in de Hooglanden geweest. Ik heb haar beloofd om, als gij er lust in hadt, heden om twee uur met u bij haar het luncheon te komen gebruiken. Hier is haar kaartje."

»Hoever is Prince's Gate hier vandaan?"

»Een klein half uur, reken ik."

»En het is nu twintig minuten vóór twee,» zeide Macleod van zijn stoel opstaande. »Dat is dus een flinke wandeling.»

»Ja; maar als gij er niets tegen hebt, dan zullen wij toch liever per rijtuig gaan. Ik ben er niet op gekleed om een loop te doen, alsof wij naar Ben-an-Sloich moesten.»

»Zijn uw laarzen misschien wat nauw?» vroeg Macleod, deelnemend.

Zij stapten nu in een *hansom* en reden door een menigte van rijtuigen, die zich allerwege op dien heerlijken morgen als verdrongen. De drukke straten, de schoone vrouwen, die zij passeerden, de fraaie gebouwen en het mooie frissche groen der parken, dit alles was een voortdurend genot, een voortdurend wonder voor den nieuweling, die evenveel genoot van het aanschouwen dezer bedrijvige, vroolijke wereld als het jonge meisje, dat voor het eerst de *season* in Londen komt bijwonen. Dit bleef niet onopgemerkt door den ervaren luitenant Ogilvie en deze achtte het zijn plicht zijn jeugdigen, onbedreven vriend te waarschuwen.

»Mevrouw Ross is een zeer schoone vrouw,» zeide hij.

»Waarlijk?»

»Betooverend zelfs als zij wil.»

»Heusch?»

»Ja, en pas maar op, dat zij u ook niet het hoofd op hol brengt.»

»Zij is immers een getrouwde dame?» zeide Macleod.

»Ja, maar de getrouwde vrouwen zijn juist de ergsten,» zeide de wijze raadgever, «want zij zijn altijd jaloersch op jongere vrouwen.»

»Kom, dat is immers nonsens,» viel hem Macleod in de rede. »Denk niet dat ik onnoozel genoeg ben om zoo iets te gelooven. Ik heb dikwijls dergelijke dingen in romans of tijdschriften gelezen, maar het is door en door belachelijk.

Meent gij dat ik kan aannemen, dat getrouwde vrouwen zoo weinig achting voor zich zelve hebben, dat zij een voorwerp van bespotting voor de mannen zouden willen worden?"

»O, wat dat aangaat, zij schatten zich zelve hoog genoeg. Maar wat ik zeggen wilde is, dat mevrouw Ross iemand is, die het er op toelegt, altijd jongelui in haar omgeving te hebben; en het is wel mogelijk dat zij ook op u een aanval zal willen wagen. Natuurlijk zal zij u dadelijk in haar clique willen opnemen. Misschien echter zijt gij niet *outré* genoeg voor haar en heb ik verkeerd gedaan met u te raden, u in gewone kleeding te steken; doch het is nu te laat om uw nationale costume aan te doen. Gij moet u maar vast voorstellen — vooral als gij blijft theedrinken — allerlei soort van zonderlinge menschen bij haar te ontmoeten, als: geheimzinnige poëten, van wie niemand ooit gehoord heeft, artisten, die zich niet willen laten hooren, onmogelijke *lions* van de Duitsche akademies en de hemel mag weten wie niet al meer, — kortom, iedereen die niet is als andere menschen."

»En als hoedanig en met welk recht komt gij er dan?" vroeg Macleod.

»O," antwoordde de jonge luitenant, die onwillekeurig lachen moest om deze naieve vraag, »ik word er slechts toegelaten als een vriend van den kolonel. Zij heeft mij ook nooit verzocht om mijn naam te zetten in een boek van handschriften, dat zij er op nahoudt. Eens of tweemaal ben ik, terwijl ik met verlof hier was, bijzonder in de gratie geweest; toen heeft zij mij, wijl zij zelve niet gaan kon, met nog eenige harer kennissen naar Covent Garden laten gaan, waar ik toen in haar loge heb gefigureerd."

»Wat kan ik doen om bij haar in de gunst te komen?"

»Gij zult spoedig genoeg bemerken, hoe gij haar bevalt, want zij zal u of aanhalen of u links laten liggen.

Ik heb nooit een vrouw gezien die, als zij wil, iemand met zoo'n doordringenden blik kan aanzien als zij."

Hier werd plotseling het gesprek afgebroken, want op hetzelfde oogenblik kregen de beide jongelui een gevoel, als zakten zij naar beneden, als werd de grond onder hun voeten weggenomen; daarop volgde een luid gekraak en werden zij hevig tegen elkaar gestooten; toen eerst werd het hun duidelijk, dat de wagen was gaan overhellen en nu door een hollend paard hortend en stootend door de straat werd gesleept. Gelukkig kon het paard niet hard loopen want de wagenas, waar het wiel was afgegaan, sleepte over den weg; dit nam evenwel niet weg, dat zij, die in den wagen zaten, er toch gaarne hoe eerder hoe liever uit wilden. Zij beproefden derhalve om de twee kleine paneelen van het portier open te breken, maar door den schok waren deze zoozeer op elkaar geklemd geraakt, dat zij, hoe zij er ook aan schoven en stootten, niet te bewegen waren. Toen nu Macleod, die niet aan de Londensche *hansoms* gewoon en weinig voldaan was over deze eerste proefneming, zag, dat al hun streven te vergeefs was, besloot hij een andere poging aan te wenden; hij richtte zich een weinig op, zoodat hij met den rug stevig tegen den achterkant van het rijtuig leunde; toen lichtte hij zijn been zóó hoog op, dat zijn knie bijna aan zijn kin raakte; daarop hield hij de hiel van zijn laars stevig tegen den bovenrand van het portier aan en stiet toen met een ferm ruk het paneel uit zijn scharnieren. Het andere paneel sprong natuurlijk van zelf open. Nu greep hij een koperen richel aan de buitenzijde, klemde zich daaraan vast en sprong toen het rijtuig uit. Tot zijn verwondering volgde Ogilvie zijn voorbeeld niet, hoewel hij, naar het paard snellend, elk oogenblik verwachtte, dat hij er hem ook uit zou zien springen. Zijn angst duurde echter niet lang. Het as raakte verward in den teugel; een

oogenblik van vreeselijken angst volgde en toen viel de wagen omver, terwijl het paard neerstortte en de koetsier op de straatsteenen terecht kwam. Het was het werk van een paar seconden en toch hadden zich een oogenblik later, hoe stil dit gedeelte van Kensington, waar het ongeval plaats had, ook was, een groote menigte menschen op de plaats des onheils opgehoopt. Bij slot van rekening was er niet veel schade aangericht, behalve wat betrof het paard, dat zich aan een zijner kniebogen had bezeerd. Toen Ogilvie eindelijk uit het rijtuig was en ongedeerd op straat stond, was hij, in plaats van dankbaar te zijn, dat zijn leven gespaard was gebleven, nog knorrig op den koop toe, zonder zelf te weten op wien of op wat.

»Waarom zijt gij er niet uitgesprongen?» vroeg Macleod, na zich vergewist te hebben, dat de voerman geen letsel had bekomen.

Ogilvie antwoordde niet, maar naar zijn vuile handen en havelooze kleederen ziende, riep hij uit: »Wat moet ik in 's Hemels naam aanvangen; het huis is daar ginds even den hoek om.»

„Laat ons er maar heengaan; men zal u wel een kleeerborstel willen geven.»

»Neen, dank je. Men zou denken, dat ik het met iemand aan den stok had gehad. Ik wil zien of er niet ergens een herberg in de buurt is, waar ik mijn toilet wat in orde kan maken.»

En dit deed hij, van Macleod vergezeld, al pruttelend. Het duurde ongeveer een kwartier eer hij klaar was. Maar na verloop daarvan was hij wat beter geluimd en toen keerden zij terug om naar Prince's Gate te gaan.

»Wat kunt gij toch flink springen, Macleod,» zeide hij, »zoo gij tegen dien politieagent waart aangekomen, dan hadt gij hem wis en zeker gedood. Gij hebt echter niet

eens den voerman een vergoeding gegeven voor het breken van het portier, dat gij geheel uit de scharnieren hebt gelicht. Waarlijk, gij zijt zoo sterk als een reus."

»Wat mij verwonderde," zeide Macleod, die het avontuur nogal vermakelijk had gevonden, »was, waar al die menschen op eens vandaan kwamen; het was juist zooals het in een der meren bij ons in de Hooglanden dikwijls gaat. Daar kan men somtijds overal zoeken zonder een enkele meeuw te vinden; maar niet zoodra werpt men een paar beschuiten in het water of men ziet ze dadelijk van alle kanten opdagen. Wat het portier betreft, daar heb ik niet aan gedacht, doch ik heb den koetsier een halven souverain gegeven om hem voor den ontvangen schok te troosten. Dat was immers wel genoeg?"

»Wij zullen vreeselijk laat voor het luncheon komen," zeide Ogilvie, bekommerd.

HOOFDSTUK III.

Fionaghal, de schoone vreemdeling.

Toen zij het huis binnen kwamen, welks vensters en balcon waren overdekt met bloemen, waarop de middagzon haar purperen gloed wierp, waren de gastheer en de gastvrouw dan ook reeds beneden en met een klein aantal gasten aan tafel gezeten. Dit maakte dat sir Keith Macleods beschroomdheid er niet minder op werd; want om de waarheid te zeggen, zou hij er minder tegen opgezien hebben om op een eenzamen weg in zijn Hooglanden een woedenden stier het hoofd te bieden, dan zich in dit stil, eenigszins donker gemaakt vertrek, waar een geur van

bloemen hem tegenwoei, voor al die vreemde menschen te vertoonen. Het was alsof zijn komst het sein gaf tot een verwarring als van een aardbeving. Twee of drie knechts, die er allen nog deftiger uitzagen dan dominees, begonnen dadelijk eenige nieuwe schikkingen te maken; een rijzige dame met een vriendelijk voorkomen stond op en ontving hem met de meeste hoffelijkheid; een lange mijnheer met grijze knevels kwam hem de hand schudden, en terwijl hij aan het andere eind der kamer Ogilvie het verhaal van het omvallen van het rijtuig meende te hooren doen, zag hij zich naast de vriendelijke dame geplaatst, als in een tooverpaleis van fraaie lichten en kleuren en heerlijke geuren. Hij nam van de aspergesoep, die hem werd aangeboden, maar was nog zoozeer ont-hutst, dat de groote kamer met haar geschilderde glazen, haar getemperd licht en donkere muren en de tafel, beladen met een menigte rozen en lelietjes van dalen, met zilver en kristal, met perziken, kersen en ananassen, hem als een droomgezicht toeschenen. En hoe zacht spraken de menschen, hoe bedaard en geheimzinnig liepen de knechts en welk een heerlijken geur verspreidden de bloemen en vruchten! Men schonk hem wijn in een groot, groen glas, tegen welks steel doorschijnende hagedissen opkropen; nog nooit had hij uit zulk een glas gedronken.

»Het is heel lief van mijnheer Ogilvie dat hij u hier gebracht heeft; hij is een beste jongen, die nooit iets vergeet,» zeide mevrouw Ross tot hem; en terwijl hij, naar haar luisterend, bemerkte, dat zij een vrouw van middelbaren leeftijd en van een aangenaam uiterlijk was, die hem met een paar trouwe, vriendelijke oogen aanzag, nam hij zich voor er Ogilvie eens over te onderhouden, dat hij hem een zoo ingetogene, fatsoenlijke vrouw had voorgesteld als een snoode, gevaarlijke coquette. Zij is

misschien iemand die kinderen heeft, dacht hij, en op haar leeftijd past het beter zich in keuken of kinderkamer onledig te houden dan met jongelieden te coquetteeren; en dat zij een goede huishoudster was, daaraan kon hij niet twifelen, als hij met zijn eigen oogen zag, hoe keurig alles er uitzag en hoe zorgvuldig er gediend werd. Zou zelfs zijn nichtje Jane, als zij hier in het zuiden woonde en over al die fraaie bloemen en kasvruchten te beschikken had, zich wel beter van haar taak kunnen kwijten? Hij vond bepaald behagen in haar, al had zij ook iets smachtends over zich en al kon hij haar niet altijd duidelijk verstaan. Spoedig echter bemerkte hij, dat de andere menschen ook op denzelfden sleependen toon spraken als zij; er lag geen kracht in hun woorden en dikwijls was het, als wilden zij u naar het eind hunner volzinnen laten raden. De jonge dame naast hem bij voorbeeld, die er met een paar handjes zoo klein en zoo blank, als hij nooit te voren gezien had, als een fijn poppetje uitzag, sprak ook zeer zacht, en hoewel zij uitsluitend het woord richtte tot haar buurman aan den anderen kant, hoorde hij toch, dat haar stem, zacht en welluidend als zij was, slechts als een schier onhoorbaar gelispel klonk.

»Juffrouw White en ik,» zeide mevrouw Ross — en bij deze woorden keerde zich de jonge dame naar hen toe — »spraken daar straks, vóór gij binnen kwaamt, juist over het schoone land, dat gij zoo goed kent, en over zijn romantische geschiedenis en zijn betrekkingen met prins Karel. Gertrude, mag ik u sir Keith Macleod voorstellen. Toen ik juffrouw White vertelde, dat gij misschien heden bij ons zoudt komen, zeide zij, het zoo jammer te vinden, dat Flora Macdonald geen Macleod was.»

»Dat was heel vriendelijk gezegd,» zeide hij, zich tot het bleeke meisje met het golvende, goudachtig bruine haar en de nedergeslagen oogen wendende; »wat Flora

Macdonald betreft, wij zouden niet gaarne een vrouw de eer ontnemen, die haar toekomst — zelfs dan niet als die vrouw een Macdonald was — en gij weet dat de Macdonalds en de Macleods vroeger verre van bevriend met elkaar waren, maar wij kunnen er toch ook aanspraak op maken, mevrouw Ross, dat wij de vlucht van prins Karel hebben helpen bevorderen. Nadat Flora Macdonald hem behouden van Harris naar Skye had gebracht, gaf zij hem over aan de zoons van Macleod van Raasay, en dezen had hij het te danken dat hij veilig op het vasteland aankwam. Er zijn op den huidige dag nog veel Hooglanders, die het er voor houden, dat, indien Macleod in '45 was uitgetogen, Karel nooit had behoeven te vluchten. Ik geloof echter dat de Macleods reeds genoeg gedaan hadden voor de Stuarts en, naar hetgeen ik gehoord heb, hebben zij er maar weinig dank voor gehad. Verbeeld u, mevrouw Ross, mijn moeder draagt nog elk jaar op den 3^{den} September rouwkleederen en eet dien dag van 's morgens tot 's avonds niets. Het is de gedenkdag van den slag van Worcester, waarbij de Macleods zoo totaal werden verslagen, dat de andere *clans* hen voor geruimen tijd van den krijgsdienst vrij lieten.

»Gij zijt dus niet Jacobusgezind, sir Keith?» vroeg mevrouw Ross, lachend.

»Neen, alleen dan, als ik een lied uit dien tijd hoor zingen,» antwoordde hij, »wie toch wordt daar niet door meegesleept?»

Hij was nu geheel tehuis bij zijn beminnelijke gastvrouw en zoo hij al in den beginne bang was geweest, dat zijn stem voor het sijne gehoor der bewoonster van het zuiden zou klinken als het schelle keelgeluid, uit de fluit van den jongen speelman Donald op het kasteel Dare, dan was die vrees weldra verdwenen. Zijn mannelijk, door de zon verbrand gelaat en glinsterende

oogen getuigden van bezieling; het ontzag, dat de destigheid der knechts hem had ingeboezemd, was geweken; zoolang hij met zijn gastvrouw sprak, was hij zeer op zijn gemak, want hij gevoelde zich volkomen tehuis met haar. Maar hij had den moed nog niet gehad om het mooie, bleeke meisje aan te spreken, dat aan zijn rechterhand zat en dat er zoo teer en zoo geretireerd uitzag.

»Alles wel beschouwd,” zeide hij tot mevrouw Ross, »zijn er door de zaak van de Stuarts niet meer menschen omgekomen, dan er gemeenlijk om de paar jaren werden gedood in de twisten der verschillende *clans* onderling. In de geheele streek, waar ik woon, is om zoo te zeggen geen rots of meer of eiland, dat niet zijn geschiedenis heeft. En ik geloof zelfs,” voegde hij er bescheiden bij, »dat de Macleods verreweg het wreedst, verraderlijkst en bloeddorstigst van allen waren.”

Hier voegde de schoone vreemdeling aan zijn zijde voor het eerst het woord tot hem; en daarbij sloeg zij haar oogen tot hem op, haar heldere blauwe oogen, die niemand, op wien zij haar blik liet vallen, met onverschilligheid kon aanzien, zóóveel uitdrukking lag er in.

»Tegenwoordig,” zeide zij bedeesd, »gebeuren daar toch zulke vreeselijke dingen immers niet meer?”

»O neen,” antwoordde hij lachend, »wij zijn zeer vreedzame lieden geworden. Onze moed is gebroken. De wilde zwijnen hebben de eilanden, Muich niet uitgezonderd, verlaten, de schapen alleen zijn overgebleven. De Mackenzies, de Macleans en de Macleods zijn nu allen gelijk schapen.”

Dit beweren leed zeker geen twijfel. Hoe toch kon er eenige overeenkomst bestaan tusschen dezen jongeling met zijn vroolijk gelaat en de overleveringen van haat en nijd en wraakzucht, die de zeeën en eilanden van het

verre noorden in hun eenzaamheid nog akeliger maakten. Dat waren de dagen van groote wilskracht en hevige hartstochten en van geringschatting van eigen leven, zoodra het gold de bevrediging eener door allen gekoesterde begeerte. En deze Macleod, die thans met zijn vork en eenige aardbeziën zat te spelen, kon immers niets gemeens hebben met dergelijke bloedige twisten van liefde of haat. Voorzeker, juffrouw White's vermoeden was volkomen juist en natuurlijk.

De dames gingen nu naar boven, alwaar de heeren, nadat de roode wijn nog eens was rondgegaan, haar weldra volgden. En nu was het den jongen Hooglander, als kwam hij van het eene wonder in het andere. Halverwege de nauwe trap was een groot vertrek, flauw verlicht door de zon, die door de geschilderde glazen binnendrong; in het midden sprong een kleine fontein en rondom bevonden zich een menigte varens, waarop heldere waterdruppelen schitterden, terwijl aan den ingang der nagemaakte grot twee steenen beelden tooverachtige balons droegen, waarin zich het opspringende en neerspattende water weerspiegelde. Van dit schemerdonker kwam hij in het salon — een tooveroord van rozenrood en goud, waar een menigte rozen en leliën een heerlijken geur verspreidden, en waarin de gestalten der dames donker uitkwamen tegen de witte kanten gordijnen. Hij was in het eerst als verbijsterd, maar toen hij nader kwam om de gastvrouw aan te spreken, toen viel zijn oog op nog rijker kleurenpracht, want buiten in de balcon stonden, door het volle zonlicht beschenen, geraniums, lobelias, goudgele calceolarias en purperen leeuwenbekjes; de wellicht wat al te schitterende kleuren dezer heerlijke bloemen waren eenigszins getemperd door de dunne gordijnen, waar men ze doorheen zag. Hij kon niet nalaten, zijn bewondering uit te drukken over al het schoone, dat hij

zag en dat alles zoo nieuw voor hem was, want het was hem als bevond hij zich in een land van altijdduurende zomer en zonneshijn en schitterende bloemen. Ook het weelderige groen der boomen aan de overzijde van Exhibition Road was, zooals hij tot mevrouw Ross — wier huis op het oosten lag — zeide, iets buitengewoon schoons in het oog van iemand, die gewoon was aan de onstuimige lucht van de Westersche eilanden.

»Maar gij hebt onzen olm, onzen eigen, fraaien olm nog niet gezien,» zeide mevrouw Ross, die bezig was eenige azaleas te schikken, die zij pas ontvangen had. Het is een boom, waar wij bepaald trotsch op zijn. Gertrude, wilt gij sir Keith onzen mooien olm eens laten zien?»

Hij had bijna vergeten, wie Gertrude was, maar spoedig herkende hij de zachte, schier bedeesde stem, die tot hem zeide:

»Wilt gij dan dezen kant uitkomen, sir Keith?»

Hij keerde zich om en zag juffrouw White. Hoe mag het toch komen, dacht hij, dat dit meisje, dat nog zoo jong is, alles zoo goed, zoo natuurlijk en gemakkelijk afgaat, zonder een zweem van verlegenheid of gemaaktheid? Toen zij nu voor hem uitliep, wist hij niet, wat het meest te bewonderen — de ongedwongen eenvoudigheid harer manieren of de volmaakte evenredigheid harer slanke gestalte. Geen standbeeld of plaatwerk, dat hij ooit gezien had, was te vergelijken met deze vrouw, die zoo fijn en zoo teer was, dat zij, in dezen bloemtuin gezien, zelve wel een groote schoone bloem geleek. Zij was ook bijzonder eenvoudig in haar toilet en droeg een nauwsluitend, effen zwart kleedje en tot eenig sieraad een paar snoeren groote blauwe kralen om den hals. In den gloed van rozenrood en schitterende bloemen kwam de zwarte gedaante zeker reeds zeer voordeelig uit; maar de schoonste schilderij, het schoonste standbeeld

heeft toch nimmer zooveel aantrekkelijkheid als een bevallige houding en gang; en nooit had Macleod iemand gezien met zulk een statigen en toch zoo ongekunstelden gang als deze vrouw.

Van het salon kwamen zij in een vertrek, dat weer tot een ander vertrek voerde, en waarin langs de ramen een paar rijen Kaapsche heestergewassen stonden, terwijl tegen den muur eenig wit en blauw porselein prijkte. Dit laatste scheen bijzonder de aandacht bezig te houden van twee personen, namelijk van kolonel Ross zelve en van een klein, oudachtig heer, die een in goud gevatten bril droeg.

»Mag ik u aan mijn vader voorstellen?» zeide juffrouw White; en nadat Macleod een paar woorden met den ouden heer gewisseld had, gingen zij verder.

»Papa is een onschatbaar vriend voor kolonel Ross,» zeide zij, »want hij is, als het op taxeeren van kostbaar porselein aankomt, zoo goed als de beste vendumeester. Maar, zie toch eens naar deze struik en zeg mij, mag mevrouw Ross niet terecht trotsch zijn op haar heesters?»

En toen bij deze woorden de fijne vingers even de schoone bloesems der plant aanraakten, toen zag haar geleider dat de mollige hand in blankheid de teedere licht rose tint der bloesems overtrof. Zou men in een oogenblik van hevige ontroering, dacht hij, bij een vurige bede, bij de vreugde eener verzoening of bij de grievende smart van het afscheid ongestraft deze hand kunnen vatten, zonder haar onder den hartstochtelijken druk te breken, als ware zij een teedere bloem? Zij waren nu in een kleine vierkante kamer gekomen, welke, als 't ware, een verlenging was van het salon, maar was opgemaakt met licht blauw en zilver, en die een massa snuisterijen aanstonds deed kennen als het boudoir van mevrouw Ross. En daar buiten lag in het helder licht der Juni-zon het uitgestrekt terras achter Prince's Gate, waar de bewuste olmboom zijn breede

takken in de blauwe lucht verhief en een zachte schaduw wierp op de tuinen, die in de nabijheid van het huis lagen. Hoe liefelijk en rustig zag het er uit, rustig als het kalme licht, dat uit de oogen van het meisje hem tegenstraalde. Daar sprak geen hartstocht of onrust uit, maar het licht van een helderen Juni-dag, van een onbewolkten hemel, van een vreedzaam gemoed. Haar hand rustte op een klein rozenhouten tafeltje, dat bij het venster stond; en zoo er ooit in eenige tafel een geest woonde, dan moest het hout van dit tafeltje wel tot in zijn binnenste getrild hebben.

Had hij nu al die moeite aan dit volmaakte wezen gegeven, vroeg hij zich af, enkel en alleen opdat hij een boom zou aanschouwen; en had hij niets dan iets heel gewoons te zeggen over een gewonen olmboom om haar zijn dank te betuigen?

»Het is mij, als ben ik, sedert ik mij te Londen bevind, in een voortdurenden droom,» zeide hij. »Men schijnt hier altijd zonneshijn en overvloed van boomen en kasbloemen te hebben; maar toch zal het hier ook wel winter zijn gelijk overal.»

»Zeker; en gelukkig ook, want hoe schoon dit alles ook zij, op den duur zou het toch vervelen,» zeide zij, met een peinzenden blik op de uitgestrekte tuinen. »Ik zou het ten minste al gauw moede worden en, mij dunkt, er is iets veel meer opwekkends in de woeste stormen en de donkere nachten van het noorden. O, wat moeten de korte winterdagen in het gebergte en de lange winternachten aan de kusten van den Atlantischen Oceaan een machtigen indruk op iemand maken.»

Hij zag haar aan. Wat wist zij, dacht hij, van dien machtigen indruk, dien hij zelf maar al te goed kende? En wat betref den wensch, die in haar spreken doorstraalde, om zelve die woeste elementen het hoofd te bieden, een zeepbel kan immers niet den storm, een rozenblad

niet de hevige stortbuien van Ben-an-Sloich trotseeren.

»Zullen wij thans teruggaan?» vroeg zij; en toen zij zich omkeerde en voor hem uitging, kon het hem niet ontgaan, hoe welgevormd haar hals was; want haar dik, goudachtig bruin haar was van achteren losjes opgenomen.

Maar juist op dit oogenblik naderde hen mevrouw Ross.

»Kom,» zeide deze, »laat ons hier blijven praten; dan moet gij mij eens vertellen, sir Keith, wat gij al zoo van Londen gezien hebt en wat u het meest heeft getroffen. Blijf gij ook, Gertrude, wie weet of sir Keith niet de eene of andere verschrikkelijke geschiedenis van de Hooglanden zal willen vertellen, die u de haren te berge doet rijzen. Hem is dit beter gevraagd dan mij, die als bewoonster van het zuiden, mijn legenden uit de boeken moet halen; dit ondeugende kind, moet gij weten, sir Keith, is, net als een schooljongen, verzot op akelige verhalen.»

»Geloof er niets van, sir Keith,» zeide Gertrude op den haar eigen zachten, ernstigen toon, terwijl een lichte blos haar gelaat overtoog. »Ik zal u zeggen wat er van de zaak is; wetende dat gij zoudt komen, hebben wij over de Hooglanden gepraat; en toen wilde mevrouw Ross ons wijs maken — bij deze woorden namen haar anders zoo kalme oogen een schalksche uitdrukking aan — dat gij een vreeselijk, een hoogst gevaarlijk man waart, die ons allen zou vermoorden, als wij niet heel beleefd tegen u waren.»

»Nu, wat dat betreft, gij hebt zelf bekend, sir Keith,» zeide Mevrouw Ross, om zich te verontschuldigen, »dat gij, Macleods, indertijd ware barbaren waart. Hoe schandelijk was het, bij voorbeeld, om een armen drommel door de sneeuw te slepen en dan voorbedachtelijk takkebossen voor het hol te leggen, waarin zich twee honderd menschen bevonden, en die aan te steken ten einde de ongelukkigen allen te doen stikken.»

»O, voorzeker,» zeide hij, »maar men had de Macdonalds eerst gevraagd om de mannen uit te leveren, die de Macleods aan handen en voeten hadden gebonden en ze aldus in een boot hadden gezet, en dat hadden zij geweigerd. En als de Macdonalds de Macleods in een hol hadden kunnen krijgen, dan zouden zij hen eveneens hebben doen stikken. De Macdonalds zijn begonnen.»

»O, neen, neen,» zeide mevrouw Ross, »dat weet ik beter, wat hadden de Macleods op het eiland te maken gehad, dat zij aldus, aan handen en voeten gebonden, naar hun booten moesten gezonden worden.»

»Maar ik vraag u, is het zooveel minder slecht iemand aan handen en voeten te binden en in den Atlantischen Oceaen te werpen, dan hem in een hol te laten stikken. Het was een gelukkig toeval, dat de wind hen deed afdrijven naar Skye.»

»Ik begin haast bang te worden, dat er nog iets van het oude bloed in uw aderen vloeit,» zeide mevrouw Ross glimlachend, »als gij een der afschuwelijkste misdaden, waarvan men ooit gehoord heeft, tracht te verontschuldigen.»

»Ik verontschuldig die volstrekt niet,» zeide hij, »het was zeer slecht, zeer wreed, maar toch geloof ik niet, dat de Macleods zooveel erger waren dan de anderen. Het was ten minste geen Macleod, maar een Gordon — en nog wel een vrouw — die het opperhoofd der Mackintoshes vermoordde, nadat zij hem eerst als vriend had ontvangen. ‚Leg uw hoofd op deze tafel,‘ sprak zij tot den aanvoerder, ‚als een bewijs van uw onderwerping aan den graaf van Huntly.‘ En niet zoodra had hij den nek gebogen of zij greep behendig een mes en sneed hem het hoofd af. Dit deed een Gordon, niet een Macleod; en, alles wel beschouwd, geloof ik, dat de Macleods niet zooveel erger waren dan hun naburen.»

»Hoe kunt gij dat zeggen,» riep zijn kwelgeest uit. »Wie

heeft zich ooit aan zulk een laag verraad schuldig gemaakt als zij, die de schuur van Dunvegan in brand staken? Macdonald en de zijnen worden door den storm naar Skye gedreven, waar zij aan hun voormaligen vijand om een schuilplaats verzoeken; Macleod doet alsof zij de beste vrienden zijn; Macdonald moet in het kasteel slapen, terwijl er voor zijn onderhoorigen een schuur wordt gereed gemaakt. Nu weet gij zeer goed, sir Keith, dat, indien Macdonald dien nacht in het kasteel van Dunvegan was gebleven, hij er vermoord zou zijn; en zoo de dienstmeid van Macleod haar vrijer niet gewaarschuwd had, dan zouden de mannen in de schuur allen zijn verbrand. Als ik een Macdonald was, dan zou ik trotsch zijn op het tafereel, dat toen plaats greep, het terugkeeren namelijk der Macdonalds naar hun booten onder het spelen der fluiten, terwijl de schuur, door hun verraderlijke vijanden in brand gestoken, in lichtelaaie vlam stond. O, sir Keith, ik hoop dat er tegenwoordig geen Macleods van dat kaliber meer zijn."

»Die zijn er ook niet, mevrouw Ross," zeide hij ernstig. Ik geloof dat zij allen door de Macdonalds zijn omgebracht."

»Als ik mij niet vergis," zeide zij, »dan was het een Macleod, die een steenen toren op een onbewoond eiland liet bouwen en daar zijn vrouw gevangen zette. . . . ."

»Juffrouw White," viel hier Macleod in, »kunt gij mij niet eens helpen. Moet ik dan waarlijk verantwoordelijk gesteld worden voor al het kwaad, dat mijn voorouders hebben bedreven?"

»Het is heusch niet mooi van u, mevrouw Ross," zeide Gertrude; en het geluid der stem, die aldus voor hem pleitte, drong tot in het diepst zijner ziel: neen, die stem klonk niet gelijk die van andere vrouwen.

»Ik heb u slechts willen straffen voor uw inconsequentie" zeide mevrouw Ross. »Eerst hebt gij beweerd dat de Macleods het wreedst waren van al de noordelijke clans en nu

wil gij ons doen gelooven, dat de arme menschen, die door hen werden mishandeld, even wreed waren als zij."

»Wat nu wreed is, was destijds niet wreed," zeide Macleod, »het was de gewone wijze van oorlog voeren; het was wat men tegenwoordig noemt een hinderlaag leggen — men trachtte eerst den vijand te lokken om hem daarna schade toe te brengen. Als men het hem niet deed, wel, dan deed hij het u. En hoe ver kan niet iemand gaan, die buiten zich zelve is van woede en wraakzucht?"

»En ik meende dat wij thans allen schapen waren?" zeide zij.

»Kent gij de geschiedenis van den man, die werd gegeeseld door Maclean van Lochbuy, in Mull?" vroeg hij, zonder op haar aanmerking te letten; »kent gij die oude historie niet?"

Neen, die kenden zij niet; en daarop ging hij aan het vertellen en dit deed hij met veel nadruk en op een ongekunstelde, hoogst boeiende manier, want hij sprak geheel vrij, zonder de minste verlegenheid; bovendien bezat hij het voorrecht — iets waaraan men altijd de ware gave van vertellen erkent — dat hij onder het verhalen zich zelve kon vergeten. Kalm en onbeschroomd rustte dan ook zijn blik op zijn toehoorderessen. Hij begon met te spreken over de groote getrouwheid van den Hooglander aan het hoofd zijner *clan*. Zij kenden immers de geschiedenis wel van Maclean van Duart en wisten, hoe deze had getracht den jeugdigen erfgenaam van het huis van Lochbury gevangen te nemen, en hoe de knaap was bevrijd en weggevoerd geworden door zijn min. Toen de jongeling, man geworden, later terugkwam om zich op zijn verraders te wreken, ontdekte hij, dat zich onder deze ook de echtgenoot der min bevond. Ter wille van zijn weldoenster wilde hij hem in het leven laten, maar de oude vrouw zelve sprak:, indien hij schuldig is gelijk de anderen, dan moet hij ook

evenals de anderen gestraft worden; en daarop werd ook hij veroordeeld.

Nu begon Macleod de geschiedenis van de geeseling te vertellen. »Macleon van Lochbury,” ving hij aan, »was op zekeren dag op de hertenjacht en zijn echtgenoot was met haar kind naar het jagen komen zien. Men was bezig de herten op te drijven en bij een zeker punt was een man gestationneerd, die de herten, zoo zij dien kant uitkwamen, moest teruggedrijven. De herten kwamen werkelijk bij de plek, maar het mocht den wachter niet gelukken ze terug te doen keeren; hierover was de aanvoerder zoo verwoed, dat hij bevel gaf, dat men hem den rug zou ontblooten en ten aanzien van alle aanwezigen zou geeselen. Dit gebeurde; maar men kan niet ongestraft een Hooglander een dergelijke belediging aandoen; althans in die dagen was dit iemand niet geraden. Tegenwoordig zou het misschien iets anders zijn, want, zooals ik u reeds zeide, wij zijn thans gelijk schapen. Men ging nu weer aan het jagen; maar op eens greep de man, die gegeeseld was, het kind van Macleon uit de armen zijner min en liep er ijlings mee voort, voort langs den bergrug tot aan een vooruitstekende rots. Hier bleef hij staan en toen hield hij het kind boven den afgrond, als wilde hij het zoo in zee werpen. Het was te vergeefs dat Macleon op zijn knieën om vergiffenis smeekte. De getrouwheid aan den meester was geweken voor den dorst naar wraak. Tenzij ook Macleon, riep hij, den rug ontbloot en hij ten aanzien van alle toeschouwers gegeeseld werd, evenals hij was gedaan, zou hij het kind naar beneden in de diepte werpen. Er bleef geen andere keus over, want noch gebeden, noch aanbiedingen, noch het smeeken der moeder baatte iets; en zoo gebeurde het dat Macleon van Lochbury in tegenwoordigheid van zijn geheele gevolg werd gegeeseld, terwijl zijn vijand, van de hoogte waarop hij stond, er op

neerzag. En toen? zult gij vragen; toen riep de ongelukkige uit: »Ik ben gewroken! Ik ben gewroken! en wierp zich met het kind in de diepte; en geen van beiden heeft men ooit teruggezien. »Het is een oude geschiedenis.»

Een oude geschiedenis, ja, en dikwijls verhaald; maar desniettemin had zij een zonderlinge uitwerking op het meisje, dat aan zijn zijde zat. Haar dicht gesloten handen begonnen te beven, haar oogen stonden als verglaasd, strak en onbeweeglijk keek zij voor zich uit.

Mevrouw Ross, deze overspanning van zenuwen ziende en vreezende voor de gevolgen, stond op en zeide, terwijl zij haar bij de hand nam:

»Kom, Gertrude, laat ons gaan; wij zouden heusch bang worden door al die akelige histories. Zing liever eens een airtje, het een of ander Fransche liedje van fonteinen en tranen en lintjes; anders zullen wij ons nog gaan verbeelden, dat de geesten van vermoorde Hooglanders ons op klaarlichten dag komen bezoeken.»

Macleod, die niet wist wat hij had misdaan, maar toch begreep, dat er iets moest gebeurd zijn, volgde haar in het salon en ging op een canapé zitten, terwijl juffrouw White zich voor de piano plaatste. Hij hoopte maar dat hij haar niet beleedigd had en nam zich voor, haar nooit weer bang te maken met akelige verhalen van de onstuimige noordelijke zeeën.

Wat was het voor een Fransch lied, dat zij daar zong? De blanke, tengere vingers liepen over de toetsen en hij hoorde een geluid even zacht en helder en welluidend als het kabbelen eener beek. Nu en dan was het als kwamen de tonen nader en verbeeldde hij zich een oude, welbekende melodie te hooren; onwillekeurig kwam hem zijn nichtje Jane voor den geest en dacht hij aan de zoele zomerdagen, die hij bij de stille wateren van den Atlantischen Oceaan had gesleten. Was dat een Fransch lied? Zoo de

tonen, die nader en nader schenen te komen, van een ondermaansch gewest kwamen, dan was het zeker van de valleien van Lochiel en Ardgour en van de eenzame kusten van Arisaig en Moidart. O, voorzeker, het was een aardig Fransch airtje, dat zij had gekozen om mevrouw Ross genoeg te doen.

„Een vogeltje kweelde bij mijn huis

klonk het; en hoewel zij, om de waarheid te zeggen, niet veel stem had, was deze toch bijzonder goed geoeffend. Met een warmte en gevoel als hij nooit had gehoord, zong zij:

Met n' stemmetje, rein als een parel
En liefelijk als het windgesuis,
Een treurlied op d'eedlen prins Karel.”

„En als ik luisterde naar zijn lied,
Dat zacht ruischte om mijne woning,
Dan pink' ik m'een traan weg van verdriet,
Want lief was mij Karel, mijn koning.”

Hij kon zich niet voorstellen dat iemand met zooveel gevoel kon zingen, die niet bij eigen ervaring 's levens smarten kende. Het was alsof het speeltuig, waarvoor zij zat, sprak; en zijn zachte klank, gevoegd bij haar welluidende stem, was de uitdrukking van oneindige smart, van een onuitsprekelijk verlangen en innige liefde.

„Klein zangertje, sprak ik den vogel toe,
Zeg, waar hebt gij die woorden gehoord,
Of vloeien ze u van zelve toe,
En komen ze uit uw hartje voort?”

„O ja, op deez' donkren dag,” zoo sprak
Met n' stemmetje, rein als een parel,
Het diertje, „ben'k, sinds de scheemring brak,
Diep bedroefd om d'eedlen prins Karel.”

Toen mevrouw Ross bemerkte wat voor soort van Fransch lied het was, dat juffrouw White had gekozen, wierp zij een schalkschen blik op Macleod; maar deze sloeg daar geen acht op; hij dacht op dit oogenblik aan zijn moeder en Jane en vroeg zich zelven af, wat deze beiden wel van het wonderbaar gezang zouden zeggen, als zij het hoorden.

Toen zij ophield, kwam mevrouw Ross naar hem toe en zeide:

»Dit is waarlijk een beleefde attentie, die juffrouw White u bewijst;» waarop hij eenvoudig antwoordde:

»Nog nooit heb ik iemand zóó hooren zingen.» Thans naderde Ogilvie, dien hij, ondankbaar genoeg, totaal vergeten had, de piano en begon, terwijl juffrouw White in haar muziekboek bladerde, een druk en vrolijk gesprek met haar aan te knoopen. Dit ergerde Macleod. Wat behoeft die ingebeelde gek met zijn mooie blanke handen, dien men als een haspel zou kunnen ronddraaien en uit het venster werpen, de vervoering van deze Heilige Cecilia te komen verstoren, dacht hij.

Nu sloeg zij een krachtiger toon aan. De omstanders weken een weinig achteruit, en plotseling was het hem alsof de geestdrift van al de clans hem tegenklonk uit de kracht, die dit zwakke meisje in haar stem wist te leggen. Vanwaar, vroeg hij zich af, dit enthousiasme, dat hem tot in de toppen zijner vingers deed trillen.

»U roep 'k ten strijd, Lord Murray en uw getrouwen,
Ook d' eedlen Mackintosh, die staan zal aan het hoofd
Der dappren, wien ik mijn prins kan toevertrouwen,
Mijn Karel, die van kroon en van troon is beroofd.»

Zou ooit iemand doof kunnen zijn voor zulk een roepstem?
Zou niet veeleer ieder met blijdschap sterven, als zij hem in
zijn laatste oogenblikken in de ooren klonk? Macleod

bemerkte niet, dat er niet veel meer omvang en diepte in de stem van het meisje waren nu, dan toen zij even te voren een treurzang had aangeheven; het was hem als hoorde hij er het aanrukken van troepen in en een oproeping ten strijd, die een gansche natie zou kunnen op de been brengen.

Nu klonk het weer:

»Maakt u op! trouwe Hooglanders, op, ten strijde!

Weg, weg met de Whigs, met den vijand van den vorst!

Op, Ronald en Donald! Gordt 't zwaard aan de zijde

En stoot het uw vijand onversaagd in de borst.

Maakt u op! trouwe Hooglanders, op, ten strijde!

Wij vechten voor Karel! Op! 't Zwaard aan de zijde!"

Lachend sloeg nu Gertrude haar boek dicht, verliet de piano en ging naar de plaats, waar zich Macleod bevond. Toen deze bemerkte, dat zij tot hem wilde spreken, stond hij op en bleef vóór haar staan.

»Ik mag wel mijn excuses maken, dat ik twee Schotsche liederen heb gezongen," zeide zij, »want ik weet maar al te goed, hoe moeielijk de uitspraak van het Schotsch is."

»Indien *Tearlach ban og*, zooals men hem noemde, nog leefde," gaf hij zeer beleefd ten antwoord — en nooit wellicht was er een Stuart, de jeugdige Karel zelf niet uitgezonderd, die schooner was dan deze Macleod van Dare, zooals hij thans vóór haar stond — »dan zoudt gij hem door uw zang meer aanhangers verschaffen dan welke vlag of welke vaan hij ook mocht ontplooiën, dit ooit zou vermogen."

Bedeesd sloeg zij bij deze woorden haar oogen neer.

Intusschen begonnen de gasten zich gereed te maken om te vertrekken.

»Gertrude," zeide mevrouw Ross, »wilt gij een half uurtje met mij gaan toeren? Het rijtuig staat voor de

deur. De heeren zullen zeker gaarne in Kensington Gardens een sigaar gaan rooken, maar misschien willen zij straks wel terugkomen en thee blijven drinken."

Maar juffrouw White had verhindering en vertrok dus met haar vader; de jongelui volgden hen bijna onmiddellijk, en bij het afscheid nemen verzekerde mevrouw Ross Macleod, dat het haar hoogst aangenaam zou zijn, hem telkens als het hem gelegen kwam, Dinsdags of Donderdags bij zich te zien, daar zij die beide dagen altijd tehuis was.

»Mij dunkt, wij kunnen niet beter doen dan haar raad opvolgen, betreffende een sigaar," zeide Ogilvie, toen zij de straat overstaken om naar Kensington Gardens te gaan. »Hoe bevalt zij u?"

»Mevrouw Ross," bedoelt gij?

»Ja."

»Wel, ik vind haar een zeer aangename vrouw."

»Ja, maar..... wat denkt gij eigenlijk van haar. Vindt gij, dat zij zoo iets onweerstaanbaar aantrekkelijks over zich heeft, als sommige mannen vinden?"

»Ik weet niet hoe andere mannen haar vinden," antwoordde Macleod. »Het is nooit bij mij opgekomen er aan te denken of een getrouwde vrouw iets zoo onweerstaanbaar aantrekkelijks heeft. Ik vond haar een lieve vrouw, zeer spraakzaam, onderhoudend en verstandig."

Zij gingen een sigaar rooken onder de schaduw der groote olmen van Kensington Gardens; hoewel nu deze plek, zooals ieder weet, in de maand Juni zoo uitnemend schoon is, scheen Macleod, hoewel zij voor hem geheel nieuw was, toch niet geneigd er over uit te weiden; hij was in zich zelve gekeerd en stil.

»Het is zonderling, dat zij zulk een neiging voor juffrouw White heeft opgevat," zeide Ogilvie.

»Waarom zonderling?" vroeg zijn vriend, wiens belangstelling eensklaps was opgewekt.

» Wel, het is immers heel vreemd; maar, ik moet bekennen het is inderdaad een lief meisje, en mevrouw Ross houdt nu eenmaal van bijzondere menschen. Hebt gij ook met den ouden White gesproken? Diens hoofd is letterlijk een soort van Britsch Museum van oudheden; doch hij is van veel nut voor dat slag van menschen, daar hij een groot kenner is van oude wapens, oud porselein, enz. Men zegt dat hij gaarne naar Carthago zou gezonden worden om Dido's brandstapel op te graven, en dat hij alleen nog maar wacht op de kostbaarheden, die in Birmingham worden vervaardigd.»

» Ik geloof dat gij een goeden indruk op mevrouw Ross gemaakt hebt,» vervolgde Ogilvie, nadat zij een poos zwijgend waren voortgegaan. „Zij is een vrouw, die u, zoo gij in haar smaak valt, van groot nut kan zijn; want zij kent iedereen en komt overal, hoewel haar eigen huis wel wat klein is om veel menschen te kunnen ontvangen. Maar à propos, Macleod, gij hadt eigenlijk geen ongeschikter persoon kunnen treffen om u in de wereld te brengen dan mij, want ik ben zoo zelden in Londen, dat ik er zelf haast een vreemdeling word. Ik kan echter wel iets voor u doen; ga van avond mee naar lord Beauregard, een oud vriend van mij, dan zal ik hem verzoeken u hier en daar te introduceeren; zijn vrouw geeft nog al eens prettige bals, en als er eens koninklijke of keizerlijke *lions* in de stad komen, dan kunt gij zeker zijn ze daar aan te treffen. Ik heb vergeten wie zij van avond verwachten, maar in elk geval zult gij er een paar welgedane hertoginnen ontmoeten, waar Dizzy doodelijk van is; en het zou mij niet verwonderen als ook dat Iersche meisje — de nieuwe schoonheid — er was. Lady Beauregard weet haar menschen wel te kiezen.»

» Zou juffrouw White er ook zijn? » vroeg Macleod, oogenschijnlijk zeer verdiept in het beschouwen van het puntje zijner sigaar.

Verbaasd keek zijn vriend hem aan; toen scheen hem iets in te vallen, dat een bijna onmerkbaaren glimlach om zijn lippen bracht.

»Neen,» antwoordde hij, »dat zou ik niet denken. Wat meer is, ik ben er zoo goed als zeker van, dat zij in het Piccadilly-theatre zal zijn. Als gij wilt, kunnen wij er lady Beauregard wel aangeven en in plaats daarvan naar Piccadilly gaan. Wat dunkt u daarvan?»

»Dat vind ik uitmuntend,» zeide Macleod.

HOOFDSTUK IV.

In den Schouwburg.

Onder het genot van een lekker dinertje, op een koelen Juni-avond, aangericht op een klein, net tafeltje eener club, waarvan de openstaande vensters het uitzicht geven op het in schemerlicht gehulde Pall Mall, en met een goed vriend tegenover zich, zal in den regel een jongmensch geen haast maken om op te staan en te vertrekken. En toch konden de lekkere fijne schotels, waarop Ogilvie, wien de eer zijner club na aan het hart lag, al was die eerst kortelings opgericht, zijn vriend had onthaald, de belangstelling van Macleod niet opwekken; en gaarne had hij alle quaesties, betreffende de kookkunst aan zijn nichtje Jane ter behandeling overgedragen. Ook sloeg hij weinig acht op de wijze raadgevingen zijns vriends, betreffende de soort van club, waar hij zich moest laten voorstellen, met het oog op een mogelijke verkiezing over een jaar of twaalf, vijftien. Wat bekreunde hij zich daarover? Dergelijke zorgen liet hij aan den tijd over.

»Gij schijnt zeer te verlangen, juffrouw White terug te zien,» zeide Ogilvie, met een flauw glimlachje.

»Ja,» was het antwoord, »want ik wil nu maar zooveel mogelijk relaties zien aan te knopen, terwijl ik in Londen ben. Wat zal ik in deze woelige plaats toch aanvangen, als gij weer in Aldershot zult zijn?»

»Om in kennis te komen zal juffrouw White u echter van weinig nut zijn. Daarvoor moet gij u liever tot kolonel Ross of tot lady Beauregard wenden, want gij kunt niet verwachten, dat jonge meisjes u in de wereld zullen brengen.»

»Heusch niet?» Vroeg Macleod ernstig, »dat is zeer jammer.»

Nu stelde Ogilvie, die met al zijn wereldkennis, met al zijn kennis van kookkunst, van fijne wijnen, van vrouwen en van wat niet al, toch somtijds een innerlijk gevoel had, dat zijn vriend hem in zijn hart bespote, voor, dat zij alvorens naar Piccadilly te wandelen, nog eerst een sigaar zouden blijven rooken, maar wijl het reeds tien minuten vóór acht was, kwam Macleod daar tegen op, zeggende dat hij, als buitenman, gaarne het geheele stuk van het begin tot het eind wilde zien. Zij sloegen dus hun lichte overjassen om en begaven zich naar den schouwburg.

Toen zij binnen kwamen hoorden zij de verwijderde tonen der muziek, terwijl de reuk van gas hen onaangenaam aandeed; zij gingen de gevaarlijke ronde trap af, schoven de zware gordijnen ter zijde en zagen toen een zee van geelachtig licht vóór zich, dat het rood satijn en de met verguld versierde wanden van het cirkelvormig gebouw, benevens het groote gordijn verlichtte, waarop een blauw Italiaansch meer was geschilderd met pauwen op steenen terrassen op den achtergrond. Er was een oorverdovend geraas. De orkestmeester zaagde op zijn viool met een vuur, alsof hij zijn gezelschap moest oproepen om een batterij

kanonnen te bestormen. En wat was het voor een melodie, die aldus met een beukend, loeiend en zingend geluid uit de trombones, de violen en de schrille trompetten werd voortgebracht. Was het deze: »*Als ons hart met angst is vervuld?*» Dan voorzeker was er nooit met zooveel geweld op de genezing aangedrongen als hier.

Toen hij langzamerhand aan het ontzettend geraas gewend raakte, begon Macleod de zonderlinge plaats met haar tooverachtige kleuren en verguldsels eens rond te kijken, maar nergens, noch in de half gevulde stalles, noch achter de kantengordijnen der loges zag hij de persoon, die hij zocht. Zou zij wellicht niet komen? Had hij dan om niet dezen avond aan haar opgeofferd? Wat den schouwburg of het op te voeren stuk betrof, noch in het een, noch in het ander stelde hij eenig belang. Wel was het gebouw fraai, maar waar het op het effect aankwam, was het toch niet veel meer dan een mooi soort van kermistent; en wat betrof het vermaak om een aantal menschen deftig over het tooneel te zien stappen en te hooren declameeren — of mogelijk voor potsenmakers te zien spelen ten einde het publiek te doen lachen — dat viel volstrekt niet in zijn smaak. Het zou iets anders geweest zijn, als hij met het meisje had kunnen spreken, dat zooveel belangstelling had getoond in de akelige verhalen van de noordelijke zeeën; misschien zelfs, al had hij het zich zelve ook niet willen bekennen, had hij het reeds iets anders gevonden, zoo hij haar slechts op een afstand had mogen aanschouwen. Maar dat zij er in het geheel niet was!..... Hoe meer de plaatsen in de stalles werden bezet — waardoor de kans op haar komst steeds minder werd — zooveel te lediger scheen hem de zaal te worden.

»Wij zouden nog wel naar die familie kunnen gaan, waarover gij straks spraakt,» zeide hij tot zijn vriend.

»O, verlies den moed nog maar niet,» antwoordde deze, «ik ben overtuigd dat zij komen zal.»

»Met mevrouw Ross, denkt gij?»

»Mevrouw Ross komt heel dikwijls hier in dezen schouwburg. Dat doet men algemeen tegenwoordig; men toont daardoor dat men de kunst beschermt. Iedereen vleit om het hardst de eerste actrice; schilders vervaardigen haar portret; dichters maken sonnetten op de verschillende karakters, die zij voorstelt. En mevrouw Ross is er trotsch op, dat zulk een gevierde persoon haar intieme vriendin is.»

»Wie meent gij, de actrice?»

»Ja; en zij maakt haar tot de hoofdpersoon harer partijen; men is er trouwens overal op uit om haar te verwennen, — dat heet de kunst beschermen. Het is wonderbaar hoe ver men hiermee somtijds gaat. Als bij voorbeeld de een of ander hertog een clown noodig heeft om na een Derby-gastmaal zijn gasten te amuseeren, dan bestelt hij er een en laat hem dansen; komen dan wellicht de nieuwsbladen er achter, dan noemt men het een poging om het zedelijk peil der pantomine te verheffen. Natuurlijk is het iets anders met de vriendin van mevrouw Ross, — die valt geheel in de termen om in de goede kringen te worden opgenomen.»

Hier werd het gesprek plotseling afgebroken door het ophouden der muziek; toen gingen het Italiaansche meer en de pauwen langzaam in de hoogte, om in onbekende gewesten te verdwijnen; en zie, in hun plaats vertoonde zich een groote zaal — niet een eenvoudige, onopgesmukte zaal als die van het kasteel Dare — maar een ruim vertrek, gevuld met oude wapenrustingen, porselein en voorwerpen van kunst en die uitzag op fraaie tuinen en een balcon. In deze zaal bevonden zich twee personen, die in de hooge falset van het tooneel met elkaar spraken. Macleod sloeg niet meer acht op hen dan of zij

een paar marionetten geweest waren; ten eerste kon hij hen niet goed verstaan en ten anderen, wat belang had hij er bij om naar dien ouden rechtsgeleerde te luisteren, als deze aan de oude, gezette dame verklaart, dat de geldelijke zaken der familie in een slechten staat verkeerden. Al zijn aandacht was nog steeds gevestigd op de binnentredenden, die alleen of paarsgewijs de stalles bezetten; en als ook maar de minste beweging van de witte gordijnen toonde, dat er iemand in een loge kwam, dan rustte aanstonds zijn blik daarop met evenveel ernst, als waarmee hij gewoon was de bewegingen van een kudde herten in de nevelachtige kloven van Ben an Sloich te bespieden. Wat gingen hem ook de zorgen aan van die opgeschikte, dikke dame, die, de met juweelen bedekte handen wringend, zich beklagde over haar ongeluk?

Plotseling was het hem alsof zijn bloed stil stond — alsof het geluid van een luchtig, vroolijk lachen eener bekende stem hem het hart doorboorde; en op hetzelfde oogenblik kwam van uit het half donker van het met groen bedekte balcon een jong meisje lachend en met een gelaat, waaruit vroolijke zorgeloosheid te lezen stond, de verlichte zaal binnen. Zij sloeg haar arm om den hals harer moeder, kuste haar en maakte een lichte buiging voor den rechtsgeleerde. Toen wierp zij haar tuinhoed op een canapé en ging op een stoel staan om nieuw zaad aan haar kanarievogel te geven. Dit alles gebeurde met zooveel eenvoud, natuurlijkheid en bevalligheid, dat het als met een tooverslag aan het onbeduidende comediespel een gloed van leven en werkelijkheid bijzette. De oude vrouw was niet langer een marionet, maar de door angst gekwelde moeder van dit vroolijk, onbezonnen kind. En toen de dochter weer van den stoel afsprong — met het kanarievogeltje op haar vinger — en bij haar moeder kwam en deze streelde en liefkoosde en plaagde — en toen het volle

schijnsel van het licht op haar levendige oogen, haar parelwitte tanden en lachenden mond viel — toen was er geen twijfel meer mogelijk. Hij was doodsbleek; hij nam het programma uit de hand zijns vriends en gedurende een paar minuten bleef zijn blik werktuigelijk staren op den naam van juffrouw Gertrude White, die op het rose papier stond gedrukt. Zonder een woord te spreken gaf hij dit terug, terwijl een glimlach op het gelaat van Ogilvie te kennen gaf, hoe voldaan hij was over de verrassing, die hij zijn vriend had bereid.

De gedachten en herinneringen, die zich nu aan hem opdrongen, vormden een chaos van tegenstrijdige denkbeelden in zijn hoofd. Hij trachtte het ernstige, zachte, gevoelige meisje, dat hij op Prince's Gate had ontmoet, af te scheiden van dit dartele kind; maar te vergeefs. Onwillekeurig lachte hij mee met het onbesuisde schepseltje en schepte hij vermaak in de nederlaag en de vertwijfeling van den ouden rechtsgeleerde, toen zij vóór hem stond en haar tuinhoed aan het lint, dat er op zat, liet ronddraaien; en toen de kleine blanke vingers het kanarievogeltje aan de vooruit stekende lippen bracht om het te kussen, toen moest hij zich zelve bekennen, dat hij nog nooit in zijn leven iets zoo bevalligs had aanschouwd. Maar waar was nu het stille, ernstige meisje, dat zoo aandachtig had zitten luisteren naar zijn verhalen van wraakzucht en hartstocht — dat een heimelijk verlangen scheen te hebben naar de sombere kusten vanwaar hij gekomen was — dat met zooveel gevoel had gezongen: »Een vogeltje kweelde bij mijn huis?» Zij was bleek geworden, toen hij had verteld wat er met den zoon van Macleod was gebeurd; en een zoo gevoelige en levendige verbeelding kon dit vermetele meisje, deze kleine spottende, coquetteerende plaaggeest niet bezitten.

Men had niet ten onrechte zooveel gesproken over het

talent van de protegée van mevrouw Ross; en het zien ten toon spreiden van dat talent maakte een eind aan Keith Macleods twijfel. Het beeld van de schoone vreemdeling, die hij op Prince's Gate ontmoet had, verdween langzamerhand als in een nevel; hier zag hij in werkelijkheid de vrouw; en al het bedriegelijk comediespel, dat hij anders met onverschilligheid, zoo niet met minachting zou hebben beschouwd, werd nu leven en werkelijkheid voor hem, in zoover dat hij het wedervaren van het bedorven kind met een kloppend hart en met ingehouden adem volgde. Hij was geheel meegesleept door hetgeen hij zag. Ach, waarom was zij zoo fier tegenover den armen minnaar, die daar zoo nederig vóór haar stond? »Bedenk, o, coquette" (had hij haar wel willen toeroepen) bedenk dat uw levensdagen niet enkel zonnenschijn zullen zijn; het leven is niet slechts jeugd en schoonheid en vermaak; er kan een tijd komen dat gij berouw zult hebben over uw trotschheid en uw wreedheid." Hij had medelijden met den armen jonkman die zijn afscheid nam; maar het was meer ter wille van haar dan van hem; het was als voorzag hij, dat er kwade dagen zouden aanbreken, waarin zij zou verlangen naar den troost, dien de liefde van een braaf man haar kon schenken. En toen die kwade dagen kwamen — zooals spoedig gebeurde — toen zij in het eerst moedig het lot onder de oogen zag, maar later, tot moedeloosheid vervallen, het gelaat in haar handen verborg en bittere tranen stortte, toen biggelden ook hem de tranen langs de wangen. Kon de barmhartige Hemel zooveel smart zien en toch de ondeugd laten zegepralen? Waarom was er niemand om haar te helpen? Er zijn tijden, waarin men de oude wet, als de ware zou willen handhaven, de wet, waarbij het recht van den sterkste zegeviert. Zou in dat geval niet ieder man, die van haar smart getuige was, het voor haar willen

opnemen? Nu staat zij op en gaat weg; de blijde dagen van zonneshijn zijn voorbij en een koude wind huilt door de boomen en spreekt van scheiden. Vaarwel, ongelukkige. Donker is het pad, dat vóór u ligt; en gij zijt alleen; alleen, zonder iemand om u te helpen.

Hier ontwaakte Macleod uit zijn vervoering; het gordijn viel; en er ontstond een algemeene beweging in de zaal. Toen zeide Ogilvie:

»Ziet gij wel wie daar ginds is in die loge op den hoek?»

Indien men hem gezegd had, dat juffrouw White, met haar eenvoudig zwart kleedje aan en de blauwe collier om, van Prince's Gate was gekomen en nu daar zat, dan zou hij misschien niets verwonderd geweest zijn. Hij keek naar den hem aangewezen hoek en zag hoe kolonel Ross plaats nam, terwijl achter het kanten gordijn de gestalte eener vrouw zichtbaar was.

»Ik zou wel eens willen weten, hoe dikwijls mevrouw Ross dit stuk reeds gezien heeft,» zeide Ogilvie; »en ik geloof, dat de kolonel niet minder met juffrouw White dweept dan zijn vrouw. Wilt gij hen niet eens gaan aanspreken?»

»Neen,» antwoordde Macleod, verstrooid.

»Dan zal ik hun eens gaan vertellen,» zeide de plaaggeest, terwijl hij opstond en zijn hoed nam, »dat gij er over zit te denken, hoe gij straks op het tooneel zult springen om de bedroefde jonkvrouw te redden. Maar in ernst, ik vind het zelf ook prachtig. Ik dweep in den regel niet met de meeste dingen, waar anderen zoo mee wegloopen, maar ik moet bekennen, dit meisje is bijzonder begaafd. Bovendien is zij altijd uitstekend gekleed.»

Met deze lofspraak vertrok de jonge luitenant om naar de loge van mevrouw Ross te gaan. Blijkbaar was hij daar zeer welkom, want hij kwam niet terug voordat het volgende bedrijf bijna was afgespeeld.

Het gordijn gaat weer op; en nu ziet men in de nabijheid

van de bouwvallen eener oude abdy een fraaien tuin, waarin eenige dames rondwandelen. Wat gaan hem echter die marionetten met haar onbeduidend gesnap aan? Zoolang hij dat ééne sprekende, gevoelvolle gelaat niet ziet, boezemen zij hem even weinig belangstelling in als de nagemaakte klimop van de gewaande ruïnes; en het verhaal, dat zij elkaar doen, laat hem totaal onverschillig, want in zijn ongeduldig uitzien naar haar verschijnen luistert hij er zelfs niet naar. Er zijn verschillende toegangen tot den tuin. Door welken van deze zou zij komen? Daar hoort hij op eens haar zachte stem — zij nadert! Maar helaas, als zij opkomt is het in gezelschap van haar minnaar en slechts om hem voor altijd vaarwel te zeggen. Waarom houdt de lafaard haar aan haar woord, waarom is hij ziende blind? Een stuk hout of steen zou die diepe, die trillende stem, waarin niet alleen geen zweem van coquetterie meer is te bespeuren, maar die even duidelijk als haar open oog te kennen geeft wat er in haar omgaat, nog beter hebben begrepen. Maar hij, onbeduidende nul als hij is, is ook niet de man om de edele vrouw, uit wier blik de moed der wanhoop spreekt, aan zich te verbinden en tot zijn echtgenoot te maken. Hij zegt haar vaarwel en dan gaat hij heen, de aangekleede pop! En zij — is er niemand om haar in dit oogenblik van diepe smart ter zijde te staan? Als een plicht, heeft men dit offer van haar gevraagd en zij heeft beloofd het te zullen brengen; moet dit bewustzijn niet voldoende zijn om haar te troosten? Nu komen er van verschillende kanten andere personen in den tuin, die druk met elkaar beginnen te spreken, zoodat er als een Babylonische spraakverwarring ontstaat. Maar hiervan hoort Macleod niets; zijn blik volgt onafgewend het bleeke gelaat, en het is hem als hoort hij het onstuimig kloppen van haar hart.

En nu, terwijl de verschillende spelers komen en gaan,

en de grillige fortuin haar spel met hen speelt, loopt het stuk allengs ten einde. Alles is naar het schijnt veranderd en nu is het de arme minnaar, die in droefheid verkeert, terwijl zij, tot haar vorigen staat teruggekeerd, omringd van vrienden en met een schoone toekomst vóór zich, weer haar kleine coquetteriën ten toon spreidt. Bij toeval ontmoet zij hem. De smart geeft hem een zeker soort van waardigheid; maar is het niet om alle geduld te verliezen, als men ziet met welk een blindheid de stommerik geslagen is? Ziet gij dan niet, man, ziet gij niet, dat zij slechts op een enkel woord van u wacht, om zich in uw armen te werpen, terwijl gij, onnoozele hals, u nog airs geeft en den held uithangt? Doch nu krijgt de coquetterie weer de overhand. In haar gevoelvolle oogen staat diep medelijden te lezen nu hij haar nooit zal terugzien. De kat speelt met de arme muis en doet het voorkomen alsof het kleine dier zich werkelijk heeft vrijgemaakt. Zij geeft hem de helft van het gebroken muntstukje terug, dat hij haar vroeger in gelukkiger dagen geschonken heeft. En als hij ooit trouwt, dan kan hij zich overtuigd houden, dat er op verren afstand iemand is, die voor zijn geluk bidt. En al . . . . . al is het kinderachtige dat zij tranen . . . . . daar bemerkt de domoor plotseling, dat zij den spot met hem drijft, dat zij hem voor goed aan zich heeft gekluisterd, dat hij onverwonnen is evenals de vlieg, waar de spin haar ontelbare draden om heeft gesponnen.

Het daverend applausissement, dat zich, toen het gordijn viel, deed hooren, verbijsterde een oogenblik Macleod, die nog in de wereld der droomen verkeerde. Nu werd onder uitbundig gejubel en geschreeuw het gordijn weer opgehaald en werd zij — met een zedig lachje om de lippen, en een blik die de gansche zaal scheen te omvatten, door denzelfden lufbek van een minnaar op het tooneel geleid; terwijl haar een paar bouquetten werden toegeworpen,

één onder anderen uit de loge van mevrouw Ross. Eindelijk ging zij heen; het gaslicht werd wat neergedraaid en een verward geluid van menschen, die hun mantels en hoeden kregen en weggingen, deed zich hooren.

»Mevrouw Ross wenschte u even te spreken;» zeide Ogilvie.

»Goed,» antwoordde Macleod, in gedachten.

»En als gij er lust in hebt, is het nog vroeg genoeg om een *hansom* te nemen en naar lady Beauregard te rijden.

HOOFDSTUK V.

In Park Lane.

Mevrouw Ross stond met haar echtgenoot hen in den gang op te wachten.

»Nu, hoe vindt gij het?» vroeg zij Macleod.

Deze kon niet aanstonds antwoorden, uit vrees van te veel te zeggen.

»Het is evenals haar zang,» stamelde hij eindelijk. »Ik ben niet aan zoo iets gewoon en heb nooit iets dergelijks meer gezien.»

»Zij zal binnen kort in een ander stuk optreden, dat nu voor haar bewerkt wordt,» zeide mevrouw Ross. »Dat van van avond is heel lief, maar nogal eenvoudig en zij is tot iets meer in staat.»

»Zij is tot alles in staat,» zeide Macleod, »zoodra zij iemand zulke nonsens voor werkelijkheid kan doen houden. Ik heb ook op de andere acteurs gelet, maar alles wat deze deden of spraken had men evengoed op een prent kunnen zien. Zij daarentegen . . . . . o, het was verrukkelijk!»

»Heeft Ogilvie u mijn boodschap overgebracht?» vroeg

mevrouw Ross. »Mijn man en ik zijn voornemens morgen naar een zeilwedstrijd op den Theems te gaan. Wij hebben er niet aan gedacht vóór van avond, evenmin als wij hadden kunnen denken u hier te vinden. Wij zijn gekomen om juffrouw White te verzoeken, met ons mee te gaan. Zoudt gij lust hebben, ook van de partij te zijn?»

»O, voorzeker, heel veel,» antwoorde hij, met vuur.

»Maak dan dat gij precies om tien uur aan het station Charing Cross zijt,» zeide de kolonel; »en pas dus maar op, dat Ogilvie u niet te lang laat opblijven onder het drinken van sodawater met brandewijn. Wij gaan met een express-trein.»

»Brandewijn en sodawater!» riep Ogilvie uit, »daar kan geen sprake van zijn, want wij gaan nog een kwartiertje naar lady Beauregard — daar zult gij toch wel niets op tegen hebben; en wjl ik met den laatsten trein naar Aldershot terugkeer, komt er van een grogje niets in. Maar, wat dunkt u, mevrouw, zullen wij nu niet heengaan?»

»Ik wacht nog op het antwoord,» zeide mevrouw Ross, terwijl zij den gang overzag. Hoe, zou het dan mogelijk kunnen zijn, dat juffrouw White zelve het antwoord op de uitnoodiging zou brengen, dat zij zou terugkeeren uit de wereld der droomen, waar hij haar met haar beminde had zien verdwijnen? En hoe zou zij er uitzien als zij dezen nauwen gang doorkwam? Als de coquette van het tooneel of als het bleeke, ernstige, fiere meisje, die er vermaak in schepte den fraaien olmboom van Prince's Gate te teekenen? Hij werd gejaagd bij de gedachte dat zij plotseling vóór hem zou kunnen staan, en kon onmogelijk luisteren naar het gesprek van Ogilvie met kolonel Ross. Ook bemerkte hij niet, dat hij en het heele troepje zeer de knechts in den weg stonden, die bezig waren de deuren der loges te

sluiten en de lichten uit te doen. Eindelijk kwam er een bediende naar hen toe, die tot mevrouw Ross zeide:

»Compliment van juffrouw White, mevrouw, en zij zou heel gaarne meegaan en zorgen, dat zij morgenochtend om tien uur aan het station Charing Cross was.»

»Nu, ik moet zeggen, juffrouw White bezit veel moed om zoo iets te durven wagen,» merkte Ogilvie aan, toen zij de trap afgingen, »want als de jachten op de hoogte van de Nore of van de Mouse wellicht stil moeten blijven liggen, dan zou ik wel eens willen weten, hoe zij op haar tijd in Londen terug zou kunnen zijn.»

»O, daar zullen wij wel voor zorgen,» zeide de kolonel, »want als er geen goede stevige wind is, gaan wij niet; in dat geval zullen wij een prettig dagje doorbrengen te Rosherville of het museum van schilderijen te Greenwich gaan bezichtigen. Wij zullen wel maken dat juffrouw White niet in ongelegenheid geraakt. Goeden nacht, Ogilvie, goeden nacht sir Keith. Denk er aan — om tien uur bij Charing Cross.»

Met deze woorden stapten zij in hun rijtuig en reden weg.

»Zijt gij vermoeid?» vroeg de luitenant aan zijn vriend.

»Vermoeid? Wel neen; ik heb den geheelen dag niets uitgevoerd.»

»Zullen wij dan een *hansom* nemen en ons naar lady Beauregard laten brengen?»

»Voorzeker, als gij er zin in hebt. Men zal ons immers niet weer omvergooien?»

»Neen, wees daar maar niet bang voor,» zeide Ogilvie, terwijl hij in een rijtuig plaats nam. »Het is, als men de zaak uit een filosofisch oogpunt beschouwt — en dat moeten arme drommels als gij en ik maar doen — veel beter om, met het oog op een mogelijk ongeluk, in een huurrijtuig te rijden dan met eigen equipage. Uw paard lijdt niet door in den regen te staan; gij kunt

elk oogenblik weggaan als gij verkiest; gij komt niet in moeielijkheid met knechts en hebt geen standjes te vreezen, als uw koetsier eens uit de queue gaat. . . . HOLA, HO!"

Het paard struikelde, maar het zij het door Ogilvie's angstkreet kwam of niet, het dier herstelde zich aanstonds, zoodat de vrienden met den schrik vrij kwamen.

»Die rijtuigen zouden iemand schrik aanjagen," zeide of liever schreeuwde Macleod, want Piccadilly was op dat oogenblik zoo vol wagens, dat zij elkaar bijna niet verstaan konden. »Een storm op het meer Scridain is er niets bij."

»O, gij zult er spoedig aan gewinnen," zeide Ogilvie, goedig.

Op den hoek van Piccadilly dankten zij, ten einde niet in de queue van rijtuigen te behoeven te wachten, hun *hansom* af en gingen zij verder te voet naar Park Lane. Macleod volgde zijn vriend gewillig. Het tafereel, dat hij om zich heen zag — de glinsterende lantaarns der koetsen — de schitterend verlichte vensters — het zien van een zonderling gekleed heer, waarschijnlijk een hooggeplaatst persoon uit het een of ander vreemde land, die de straat overstak — dat alles scheen nog te behooren tot dien droom, waaruit hij nog niet volkomen was ontwaakt. Zijn hoofd was nog vervuld met de heldin van den avond, met haar lijden en haar coquetterie. Waar zou zij zich thans bevinden — in de eene of andere vallei wellicht van die onbekende wereld?

Ofschoon hij veel beter in staat was dan Ogilvie om zich een weg te banen door de menigte lakkeien, die in twee rijen vóór het huis van lady Beauregard stonden te wachten op de komst hunner meesters of meesteressen, volgde hij zijn vriend met de grootste gewilligheid, totdat zij eindelijk aan de oprij-laan kwamen, die tot de stoep voerde. Zij waren niet de eenige bezoekers in dit late avonduur. Twee jonge meisjes, zusters, met roomkleurige zijden toiletjes, met

gouden franjes over de schouders en aan de mouwen, gingen voor hen uit; en hij had er plezier in te zien, hoe deze jonge dames, toen zij in de groote voorzaal een bejaarde dame, blijkbaar iemand van aanzien, tegenkwamen en de hand reikten, een aardige, kleine dienaresse maakten. Veel minder beviel hem de stijve buiging, waarvan hij een oogenblik later getuige was. Een vorstelijk personage namelijk, een dame in den rouw, ging juist weg; en toen zij aan den arm van een heer, wiens rok schitterde van diamanten ridderorden, en die een breed blauw lint over de borst droeg, de breede trap afkwam, reikte zij zeer minzaam de hand aan eenige dames harer kennis, die zij in het voorbijgaan een paar woorden toevoegde. De diepe kniebuiging, die daarbij werd in acht genomen, vond hij lang zoo aardig niet als de kleine dienaresse, die de twee jonge meisjes met de roomkleurige kleedjes hadden gemaakt, en hij nam zich voor, het een en ander bij gelegenheid aan zijn nichtje Jane te schrijven.

Zoodra de prinses vertrokken was, sloot zich aanstonds de ruimte weer, die men voor haar gemaakt had; het gedrang was letterlijk een verwarde massa van fluisterende groepjes. Steeds gedwee zijn vriend volgend, kwam Macleod eindelijk zoover, dat hij kon worden voorgesteld aan lady Beauregard, een lief vrouwtje, dat in haar tijd bepaald een schoonheid was geweest en er ook nu nog goed uitzag. Toen zij na deze presentatie verder gingen, vroeg Macleod:

»Wie is die man met het blauwe lint om en al die diamanten ridderorders?»

»Dat is *Monsieur le Marquis* zelf, uw gastheer,” antwoordde de jonge luitenant.

Hier kwam lady Beauregard, die nog eenige late bezoekers had ontvangen, naar hen toe en zeide, dat zij Macleod wilde presenteerden aan. . . . den naam kon hij niet verstaan. Hij volgde haar en werd voorgesteld aan een bejaarde,

eenigszins gezette dame, die met haar nog schoone gelaats-trekken en eenvoudig, kalm voorkomen hem onwillekeurig achtung inboezemde. Wel is waar kreeg hij op het eerste gezicht een gevoel van medelijden met haar, want hij dacht niet anders, dan dat er het een of ander was gebeurd, waardoor haar japon, zonder dat zij het zelve wist, was afgezakt, maar weldra bemerkte hij dat de meeste andere dames evenzoo gekleed waren, en dat zelfs de jongeren kleedjes droegen, waarvan de ruggen tot aan het middel waren uitgesneden. Wat zouden zijn moeder en Jane wel van zulk een mode zeggen? dacht hij onwillekeurig bij zich zelve.

»Vondt gij niet dat de prinses bleek zag?» vroeg hem de bejaarde dame.

»Ik vond dat zij er bijzonder goed uitzag — ik had haar nog nooit gezien,» antwoordde hij.

En wat zou hij nu verder zeggen? vroeg hij zich af. De dame met haar kalm uiterlijk was ietwat koel en terug getrokken; hij wist niet wie zij was of waar zij woonde, of haar echtgenoot aan de jacht deed, of hij honden bezat of een groot roeier was? Waar zou hij dus over spreken? Het beste was om het gesprek maar weer op de prinses te brengen.

»Ik heb haar slechts even gezien, juist toen zij wegging,» zeide hij, »wij zijn wat laat gekomen omdat wij naar de comédie in Piccadilly zijn geweest.

»Gij hebt dus juffrouw Gertrude White zien spelen?» vroeg de dame met een blik, waarin hij tot zijn vreugde eenige belangstelling meende te bespeuren. »Zij is zeer begaafd, niet waar? — en zij ziet er zoo lief uit en is zoo innemend. Hoe gaarne zou ik dezen of genen kennen, die haar persoonlijk kent!»

»Ik ben wel bekend met vrienden van haar;» zeide Macleod, schroomvallig.

»Waarlijk? En zoudt gij denken, dat zij wel eens een morgenvoorstelling zou willen geven, ten voordeele van mijn fonds?»

Daar nu de dame het voor zoo'n uitgemaakte zaak scheen te houden, dat iedereen van haar fonds moest gehoord hebben, had hij den moed niet zijn onbekendheid er mee te bekennen.

Het was echter zeker een liefdadige instelling en in dat geval zou juffrouw White zonder eenigen twijfel dadelijk bereid zijn, aan zulk een verzoek te voldoen.

»Ik denk dat zij het wel zal willen doen,» zeide hij, hoewel niet zonder eenige aarzeling — Hier kwam iemand anders de dame aanspreken; hij keerde zich dus om ten einde Ogilvie op te zoeken.

»Ogilvie,» zeide hij, »wie is toch die dame in het groen satijn?»

»Het is de Hertogin van Wexford.»

»En heeft zij een fonds?»

»Een wat?»

»Een fonds — het een of ander liefdadigheidsfonds.»

»O, laat eens zien. Ja, ik geloof dat zij gelden inzamelt voor een nieuw oefeningsschip, waarin jonge bengels van de straat tot matrozen zullen worden opgeleid.»

»En zoudt gij meenen dat juffrouw White ten bate van dat fonds een morgenvoorstelling zou willen geven?»

»Juffrouw White en nog eens juffrouw White,» zeide Ogilvie, »uw hoofd schijnt vol van juffrouw White te zijn!»

»Maar die dame heeft het mij gevraagd, weet gij.»

»Nu ik geloof dat het juist iets is, dat juffrouw White zeer gaarne zal willen doen — het brengt haar in aanraking met hertoginnen en markiezinnen — een heerlijke aanbeveling — en bovenal zou het van belang zijn, indien men een liefhebberijcomédie kon organiseeren, waarbij Gertrude als eenige actrice van beroep zou mogen optreden.»

»Gij zijt toch een slimme vogel, Ogilvie,» zeide Macleod, »ik begrijp heusch niet, hoe er in uw kleine hoofd nog zooveel wijsheid kan zitten.»

Daar Ogilvie met den laatsten trein naar Aldershot moest terugkeeren, ging hij onvermoeid voort met gedurende den tijd, die hem nog overbleef, de rol van mentor te vervullen, zoodat Macleod ten laatste in de war raakte met al de personen, aan wie hij werd voorgesteld en al de inlichtingen, die zijn vriend hem omtrent hen gaf. Wat hem het meest verwonderde, was het gedurig hooren noemen van oude Hooglandsche of Schotsche familienamen, van menschen, die in hun spraak en manieren door en door Engelsch waren.

Het was een prachtig tafereel, dat hij rondom zich zag; en jong, levendig en weetgierig als hij was, schepte hij er groot vermaak in. Na ongeveer een half uur hier en daar gestaan te hebben, ging hij in een hoek zitten, vanwaar hij den schitterenden aanblik van de rijke toiletten, de schoone oogen en blozende, frissche gelaatskleur der jonge dames, de massa vingerhoedkruid, die lady Beauregard als eenige bloemenversiering dien avond had aangebracht, de licht kanariegele paneelen, de met zilveren groeven bewerkte zuilen en boven dit alles de menigte kandelabres, die elk een massa flikkerende lichten droegen, beter in zijn geheel kon overzien. Toch was het hem alsof aan dit alles nog iets ontbrak. Was het misschien de edele vrouw van het kasteel Dare, met haar zilverwitte lokken, die hij miste in den schitterenden stoet, die mompelend hem voorbij ging? Of wel het vriendelijk gelaat van zijn nichtje Jane, in wier oogen ongetwijfeld de grootste verbazing zou te lezen staan, als zij dien schat van juweelen, van zijden en satijnen toiletten zag? Of was het dat *ignis fatuus* — die spottende blik — dat

hem gedurig en telkens tot nieuwe verbazing tegenblonk, als het zich plotseling aan zijn geest vertoonde? Had zij hem werkelijk bedrogen op Prince's Gate? Was zij waarlijk het vroolijke, eigenzinnige, stoute, bedorven kind, dat zelf oorzaak was dat haar argelooze minnaar haar medoogenloos verstooten had. Toch was het hem als klonk haar hartstochtelijk snikken hem nog in de ooren. O, gewis, aan die ijdele spotternij paarde zij een liefderijk hart, een hart, dat, waar moed, liefde en zelfopoffering gevraagd werd, daar onverschrokken aan zou beantwoorden.

Dergelijke geesteskwellingen waren iets geheel vreemds voor den jeugdigen bergbewoner; geen wonder dus dat hij, nog lang nadat hij van zijn vriend Ogilvie had afscheid genomen, en terwijl hij alleen op zijn kamer zat te peinzzen, met Oscar, die op het haardkleed lag uitgestrekt, aan zijn voeten, nog maar niet tot rust kon komen. Het eene tafereel voor, het andere na zag hij achtereenvolgens voor zijn verbeelding verrijzen; nu was het de fiere dweepster, die de ontstuimige winternachten van het noorden en de donkere wateren van den Atlantischen Oceaan wilde leeren kennen, of wel het peinzende meisje, dat sidderde bij het hooren van de akelige geschiedenis van Macleod van Lochbury; dan het bedorven kind, dat haar moeder plaagt en haar kanarievogel liefkoost; straks de beleedigde vrouw, die hartstochtelijk snikkend zich in wanhoop de handen wringt, of wel de slimme coquette, die met haar sentimenteele afscheidswaarden haar minnaar voor den gek houdt. Welk van al die beelden, die zijn verbeelding hem voorspiegelt, was het hare? Als hoedanig zal hij haar den volgenden ochtend zien? Of zal zij verschijnen als een bedriegelijk visioen, dat hem des te onbegrijpelijker voorkomt, naarmate hij zal trachten het te doorgronden?

Had hij zich zelve rekenschap afgevraagd van deze overdenkingen, dan zou hij gezegd hebben, dat zij het gevolg waren van een zeer gewone nieuwsgierigheid.

Het was immers niet meer dan natuurlijk, dat hij trachtte het karakter van dit meisje, waar hij pas kennis mee gemaakt had, te begrijpen. Men heeft echter de opmerking gemaakt, dat jongelieden niet altijd zulk een vurige liefde tot zielkundig onderzoek aan den dag leggen, als het voorwerp daarvan, in stede van een schoon, innemend meisje van twintig jaar, een leelijke vrouw van vijftig is.

Intusschen ging de tijd voorbij; een nieuwe sigaar werd opgestoken; het blauwachtig licht daar buiten nam allengs een bleeke tint aan; en nog altijd bleef het vraagstuk onopgelost. Onrustig en gejaagd klopte zijn hart; een geraas als van koperen instrumenten, waarbij hij zich gedurig afvroeg, wat het toch voor een aria geweest was, dat het orkest zoo dolzinnig had gespeeld, klonk hem in de ooren; en aan slapen of rusten viel niet te denken.

»Oscar,» riep hij eindelijk, »Oscar, mijn jongen, laat ons een loopje gaan doen.»

Toen hij zachtjes naar beneden ging, de deur opende en buiten kwam, zag hij dat het reeds dag was — en, o, hoe koel en stil en rustig was het nu na den verblindenden glans en al de drukte van den woeligen avond. Geen levend wezen was er te zien. Een zacht koeltje suisde door de boomen en struiken van St. James's Square. Een geelachtige gloed bedekte de lucht en het lange, ledige Pall Mall zag er kil en verlaten uit.

Was het een slaapwandelaar, die daar door de ledige straten slenterde, blijkbaar zonder acht te slaan op de gesloten deuren en venters? Een politieagent, die op den hoek van het Waterloo-plein stond, hield het oog op deze verschijning — of liever deze dubbele verschijning, gericht; want de rijzige jonkman, met de lichte overjas aan,

had een prachtigen hond bij zich, die hem op de hielen volgde. Aan het eind van Haymarket stond een rijtuig met vier wielen; de voerman was er ingegaan en lag waarschijnlijk gerust te slapen. En was daar ginds niet de kade met de jonge boomen, die ruischten in de stille morgenkoelte, en de breede rivier, waarin zich de steeds toenemende roode gloed van den hemel weerkaatste. Hij ging tegen de grijze, steenen leuning staan en keek naar beneden in het heldere water en zag hoe kalm de golven voortrolden.

Ja, rustig en stil rolden ze voort, en de aanbreekende morgen beloofde een schoonen dag; waarom ook zou er iets anders dan vrede zijn op de aarde, vrede en liefde onder de menschen? Er bestond immers geen reden tot onrust of vrees of slechte voortteekens. De kalme, heldere ochtend was een zinnebeeld van zijn leven — zoo hij maar wist en tevreden was! Wat dat betreft, hij zag er zeer vergenoegd uit, toen hij voortwandeland de frissche morgenlucht inademde, terwijl nu en dan een warme lichtstraal uit het oosten zijn door de zon verbrand gelaat bescheen. Uit bloote nieuwsgierigheid richtte hij zijn schreden naar Covent Garden. Daarna ging hij naar Piccadilly en de olmen van Green Park schenen hem mooier toe dan ooit te voren. Toen hij op zijn kamers terugkwam vond hij het niet meer de moeite waard om naar bed te gaan; hij ging zich derhalve verkleeden en schelde, zoodra hij iemand op hoorde, voor zijn ontbijt; want weldra — als hij zijn courant zou gelezen hebben — was het tijd om naar Charing Cross te gaan.

De ochtendwandeling, die hij gedaan had, had op zich zelve weinig te beduiden, maar toch dacht hij er in later jaren dikwijls aan terug; en dan zag hij zich zelve in zijn verbeelding altijd heel duidelijk bij het eerste daglicht aan de rivier staan, kijkende naar de glinsterende golven

in de diepte. Men zegt, dat, wanneer men zijn eigen beeld al te duidelijk ziet — zoo duidelijk dat men zich verbeeldt tegenover zich zelve te staan — dit een teeken van krankzinnigheid is.

HOOFDSTUK VI.

Een zomerdag op den Theems.

Op weg naar het station — waar hij misschien wat vroeg naar toe ging, in de hoop er juffrouw White alleen te ontmoeten — bedacht hij, dat het van het hoogste belang voor hem zou zijn, de gelaatstreken van het meisje ernstig te bestudeeren; daaruit toch zou hij, zoo al niet geheel dan toch eenigszins, haar karakter kunnen leeren kennen. Hij kon zich niet herinneren, hoe zij er eigenlijk uitzag. Wel had hij, als zij glimlachte, opgemerkt, dat zij tanden had als parelen zoo wit, en dat zij het golvende, goudachtig bruine haar nogal laag op het ernstige, peinzende voorhoofd droeg; maar hij zou niet met zekerheid hebben kunnen zeggen of zij niet min of meer een wipneus had; en wat haar oogen betrof, of die blauw, grijs of wel groen waren, dat kon hij zich niet duidelijk voorstellen, maar wel wist hij, dat zij meer uitdrukten dan ooit door woorden kon gezegd worden. Ook wist hij dat zij een keurig figuurtje had, maar misschien was zij een beetje breder in de schouders, dan de meeste vrouwen zijn, en scheen zij daardoor grooter dan zij werkelijk was.

Hij nam zich voor, haar oplettend gade te slaan om,

in plaats van deze onbestemde indrukken, voortaan een duidelijke voorstelling van haar te hebben. En daar zij waarschijnlijk den geheelen dag met elkaar zouden doorbrengen, zou hij wel in de gelegenheid zijn, iets van haar karakter en gezindheid te weten te komen, zoodat hij niet langer daarover zijn hoofd zou behoeven te breken. Waarvoor toch was hij anders in Londen gekomen, dan om menschenkennis op te doen en te zien wat er alzoo in die groote wereld omging? Intusschen vervolgde hij, de beoefenaar der gelaatkunde, zijn weg naar het station.

Aldaar bevonden zich reeds een menigte menschen, die in groepjes met elkaar stonden te praten, maar hij kende er niemand van. Hij zag rond of hij den kolonel Ross en zijn vrouw ook zag; mogelijk ook zocht zijn oog een slanke gestalte in het zwart met een blauwe collier om den hals; hoe dit zij, hij stond min of meer verstrooid rond te kijken, toen op eens iemand vlak bij hem zich omkeerde. Plotseling was het hem, als hield zijn hart op met kloppen. De gloed die er eensklaps in haar oogen blonk, toen zij hem herkende, verblindde hem. Zou het dan altijd zoo zijn? Zou zij dan altijd als een lichtstraal voor hem verschijnen? Hoe zou hij ooit zijn moeielijke taak, om haar gelaat te bestudeeren, kunnen volbrengen, wanneer hij telkens, als hij haar zag, die verrassing om haar lippen, dien plotselingen glimlach, dien helderen blik moest zien? Nu althans was hij te zeer uit het veld geslagen door haar onverwacht verschijnen, dan dat hij den vorm van haar neus of de lijnen van haar mond, inzonderheid van de korte bovenlip, met de noodige oplettendheid had kunnen gadeslaan.

Om de waarheid te zeggen, was er echter niet zoo zeer groote vreugde in juffrouw White's gelaat te lezen, dan wel een uitdrukking van verwondering of verrassing, en zij was niet in het minst verlegen.

»Zoekt gij ook naar mevrouw Ross?» vroeg zij.

„Ja,” antwoorde hij; en gaarne had hij nog veel meer willen zeggen, maar hij wist niet waarmee aan te vangen. Zij was hem te zeer overvallen en was zoo heel anders dan hij zich haar gedroomd had, zoo anders dan de beelden, die hem in de stilte van den nacht voor den geest hadden gezweefd, zoo verschillend zelfs van de bleeke dweepster in het zwart met de blauwe collier om. Wat hij nu vóór zich zag, was, voor zoover hij er zich reenschap van kon geven, een stil, ingetogen meisje, met een open gelaat en met een licht, frisch toiletje aan, een wit kleedje, hier en daar met zwart fluweel afgezet, terwijl haar witte handschoenen en parasol en de witte ketting om haar tengere leest het liefelijk beeld nog meer bevaligheid bijzetten. Hoe kon Macleod, die er op uit was een karakterstudie van haar te maken, al die lastige beuzelingen over het hoofd zien. Den ganschen nacht had hij gedroomd van verheven gevoelens en tegenstrijdige gewaarwordingen; en nu was zijn eerste gedachte, dat hij nog nooit zulk een heerlijk frisch, dun zomertoiletje meer had gezien. Onwillekeurig dacht hij aan een koude bron in het gebergte, die zelfs bij vollen zonneschijn ijskoud blijft.

„Ik kom altijd heel vroeg,” zeide zij eenvoudig, „daar ik het zoo naar vind, als ik mij moet haasten om in den trein te komen.”

Hoe kon het ook anders? Hoe toch kon men zich zulk een kalm wezen, dat er uitzag alsof het op een wolk naar Charing Cross was gedragen, voorstellen als iets te maken hebbende met rammelende vigilantes of onbeschofte pakkendragers enz. Had hij zijn zin gehad, dan zou haar rust zelfs niet door een expres-trein worden gestoord. Dan zou zij in een fraai opgetuigde boot zijn gegaan, waar zij zich op een rustbed van zwanendons kon uitstrekken; en een groote zijden zonnetent zou haar beschut hebben tegen de stralen der zon, terwijl het ranke vaar-

tuig, welks versierselen hier en daar tot aan het kabbelende water reikten, statig de rivier afvoer.

»Moeten wij geen kaartjes nemen?» vroeg zij.

Dat zeiden haar lippen, maar haar onschuldige, zoo welsprekende oogen schenen hem te zeggen: »*Kunt gij niet lezen wat wij u te zeggen hebben? Weet gij niet welk een oprecht, trouw gemoed uit ons tot u spreekt — een gemoed even rein in zijn waarheidszin als het daglicht? Kunt gij niet door ons heen de liefdevolle teedere ziel zien, die uit ons spreekt?*»

»Het is misschien beter, dat wij wachten totdat kolonel Ross komt,» zeide hij; en het deed hem goed het kleine voornaamwoordje te mogen bezigen, dat hij wel gaarne nog eens had herhaald.

Het was een vriendelijk woordje, dat een soort van gemeenzaamheid tusschen hen bracht. Het is een voorrecht van den man om op de hoogte te zijn van alles wat spoorwegkaartjes betreft; maar in dit geval had hij het haast aangenamer gevonden haar onkunde te deelen.

»Ik wist volstrekt niet, dat gij ook mee zoudt gaan,» zeide zij. »Ik houd veel van dergelijke partijtjes, die zoo onverwachts opkomen. Mevrouw Ross zeide, dat zij er niet vóór gisteren avond aan gedacht had. O, à propos, ik zag u gisteren in de comédie.»

Deze woorden deden hem ontstellen. Hij had bijna vergeten, dat dit ingetogen, bleeke meisje met haar open gelaat, dezelfde malle coquette was, wier grillen en smarten hem den vorigen avond beurtelings hadden aangetrokken en ontroerd.

»Ja,» stamelde hij. »Het was een groot genot voor mij — en een verrassing tevens, want gij moet weten dat mijn vriend Ogilvie mij een poets had gespeeld, doordien hij mij, voordat wij naar den schouwburg gingen, niet eens verteld had dat . . . dat gij zoudt optreden. . . .»

»Wist gij dus nog niet,» zeide zij — en men kon zien dat zijn gezegde haar vermaakte — »toen gij mij bij mevrouw Ross hebt ontmoet, dat ik aan het tooneel van Piccadilly verbonden was?»

»Neen, volstrekt niet,» antwoordde hij met nadruk, als om haar duidelijk te kennen te geven, dat hij zoo iets niet mogelijk zou hebben geacht.

»Als ik het geweten had, dan had ik u een loge kunnen bezorgen. Wij zijn nu aan het repeteeren van een ander stuk. Zoudt gij wellicht lust hebben dat te komen zien?»

Dit korte gesprek in het drukke spoorwegstation was op zich zelf zoo alledaagsch mogelijk. Geen paar vreemdelingen hadden elkaar onder die gansche menigte op onverschilliger manier kunnen toespreken. Maar de meest gewone gezegden kunnen van het hoogste gewicht worden, als zij vergezeld gaan van de geheimzinnige taal der oogen; en dan kunnen de onbeduidendste woorden worden opgenomen en uitgelegd op een wijze, dat zij als in gulden letters in onze herinnering gegrift blijven. »*Moeten wij geen kaartjes nemen?*» had zij gezegd. O, voorzeker, er lag niet veel poëzie in die weinige woorden; maar had zij niet juist, toen zij ze sprak, haar oogen tot hem opgeslagen?»

Nu kwamen ook mijnheer en mevrouw Ross, vergezeld van een bejaarde dame, de eenigste vriendin, die zij in zoo korten tijd hadden kunnen vinden om mee te gaan; het was een deftig vrouwtje, dat een zeer groot huis op Cambden Hill bewoonde, een huis dat haar door velen benijd werd. Zij kwamen juist bij tijds om op hun gemak in den ruimen salonwagen, dien zij hadden afgehuurd, te kunnen plaats nemen. Langzaam reed de trein uit het station, om zich daarna rammelend van de mistige stad te verwijderen, en weldra zagen zij de blauwe lucht boven zich. De tuinen, die zij langs spoorden, prijkten in het eerste frissche groen van den zomer; hier en daar zagen

zij zwaluwen boven de vijvers rondfladderen, die witte vlekken geleken zoodra zij in de schaduw kwamen; en juffrouw White wilde gaarne zooveel raampjes open hebben als maar eenigszins kon, opdat de zachte zomerlucht zooveel mogelijk kon binnen dringen.

Hoe kinderlijk was zij in haar vreugde van in een oogenblik uit de woelige stad op het land te zijn overgebracht. De snelle beweging, het heldere licht, de warme lucht, het gezicht op boomgaarden en boerderijen, met een molenbeek hier en daar, dat alles was een groot genot voor haar; en ofschoon zij op een aangename, bescheiden toon met de haar eigene zachte stem sprak, getuigde toch haar levendige blik van het genoegen, dat zij smaakte. Van het station Gravesend reden zij naar het strand, waar zij zich een weg baanden door de menigte menschen, die hier stonden te wachten, om de jachten te zien vertrekken. Weldra waren zij op de stoomboot, en juist op het oogenblik dat Macleod van de plank op het dek stapte, begon de militaire muziek, die aan boord was, te spelen: »Ver in het Hoogland is mijn liefste geboren”. Mevrouw Ross lachte en dacht in zich zelve of wellicht de directeur van het corps haar echtgenoot had herkend.

Toen zij nu hun blik over de rivier lieten weiden, kregen zij de mooie ranke kotters met hun hooge masten en in het zonlicht wapperende wimpels in het oog, die in twee rijen dwars over de rivier lagen; in elke rij waren er vier; de eerste bestond uit kleine booten van veertig ton, de andere uit vaartüigen van grooter afmeting. Er woei een stevige noordoosten wind, die het water der rivier in glinsterende golfjes opjoeg. Booten van verschillende grootte voeren her- en derwaarts. Daar knalt op eens een gewerschot; en aanstonds komt er groote beweging onder de matrozen met roode mutsen der vier voorste jachten.

»Zij staan bij de groote vallen,” zeide kolonel Ross

tot zijn dames. »Zoo aanstonds komt het volgende signaal.»

Nu ging er weer een schot af; en plotseling ontstond er een hevig gerammel van kettingen en katrollen; de vier grootzeilen werden langzaam geheschen en de loshangende, flabberende kluiwers opgehaald. Weldra begon de vaart. Welk jacht zou het eerste zijn? Eensklaps hoorde men een geroep van allerlei stemmen door elkaar en zag men een groote verwarring. Het uiteinde van den boom van een der jachten had een van de stagen van zijn makker geraakt, en beide loefden in den wind op. De kotter No. 3 trok partij van dit ongeval, zeilde onder de lij van haar beide mededingers heen, en snelde in het heldere zonlicht, dat vrolijk zijn gezwollen zeilen bescheen, in volle vaart voort. Maar er was geen tijd om de verdere verrichtingen der kleine jachten te volgen, want de grootere vaartuigen waren nu aan de beurt. Boven in het tuig zijn de matrozen klaar om, met de vallen in de hand, zich naar omlaag te laten zakken. Het schot gaat af. Omlaag komen zij, zwevende in de lucht; maar nauwelijks hebben zij het dek bereikt, of zij zijn ook al weer in de weeflijnen, om weer omlaag te komen tot de klauw van de gaffel vóór is, terwijl de piek nog heen en weer slingert en de grauwe plooiën van het grootzeil in den wind slaan. Met een fluitend geluid laat nu het stoomschip stoom uit. De meertouwen van de jachten worden losgegooid en achtereenvolgens doet de frissche bries alle zeilen zwellen. Thans is alles stil en men ziet niets dan een zachte, geleidelijke beweging over het water, want de acht mededingers zijn allen uitgelopen en langzaam volgt hen de stoomboot.

»Hoe schoon zijn zij — het is alsof men schitterende zwanen ziet,» zeide juffrouw White, die een verrekijker in de hand had, dien zij echter nog niet gebruikte, daar

de statige vaartuigen nog niet zoo ver waren, of men kon ze nog met het bloote oog zien.

»Met dit onderscheid echter,” zeide Macleod,” »dat een zwaan een lichaam heeft, terwijl deze booten slechts vleugelen schijnen te zijn. Men ziet slechts zeilen en geen romp.”

Inderdaad, toen de groote marszeilen en kluivers waren geheschen, scheen het werkelijk, alsof daar niets onder was om de kolossale massa zeildoek te torschen. Macleod had het met verbazing aangezien en kon niet begrijpen, hoe men zoo roekeloos kon zijn om met zulke kleine vaartuigen uit te loopen.

»Zoo zij bij ons in de Hooglanden waren,” zeide hij, »dan zou een enkele rukwind van den kant der klippen van Gribun voldoende wezen om ze allen naar de diepte te zenden.”

»Zij zullen ook wel zoo wijs zijn, het niet te beproeven, ten minste niet met zulk een takelage, als zij nu hebben,” zeide de kolonel. »Deze jachten zijn uitnemend geschikt voor den Theems en een zeilwedstrijd hier op den Theems is waarlijk een groot genot. Het is zoo dicht bij Londen. Men kan een ganschen dag in de open lucht vertoeven, zonder zoo ver als naar Cowes te behoeven te gaan, en nog vóór het eten in de stad terug zijn.”

»Nu, dat hoop ik,” zeide juffrouw White.

»O, wees maar niet bang,” zeide haar gastheer lachend. »De jachten gaan niet verder dan om de Nore en met deze fiksche bries moeten zij vroeg in den namiddag terug zijn. Maak u dus niet ongerust, lieve juffrouw Gertrude. Wij zullen wel zorgen, dat gij het Londensche publiek niet te leur behoeft te stellen.”

»Dus dan mag ik het er wel eens van nemen en lui zijn, zonder vrees van te laat te komen?

»Zeer zeker.”

En het was een benijdenswaardige werkeloosheid, waaraan zij zich kon overgeven. De rivier was een en al leven en beweging; de boomen en weilanden der vlakke kust waren hier in schaduw gehuld, ginds door het felle zonlicht beschenen; flikkerende lichtjes als van zilver speelden op de gele oppervlakte der rivier; en telkens als het stille, vreedzame, liefelijke landschap dreigde eentonig te zullen worden, dan vertoonde zich hier of daar het prachtige schouwspel, dat een dier schoone jachten over een anderen boeg ging of een zijner mededingers vooruitstreefde. Het spreekt van zelf dat zij ook een weddenschap aangingen en bij het loten om de jachten trok Macleod »den favoriet,” d. i. dat vaartuig, hetwelk de meeste kans van winnen had; maar hij wist haar te beduiden, dat, daar de jachten niet allen te gelijk afvoeren, de kans van een favoriet natuurlijk altijd een gis bleef, dat het oponthoud bij het uitloopen van weinig beteekenis was geweest, en dat zij dus liever het vaartuig, dat haar was toegewezen, met het zijne moest ruilen.

»Maar,” bracht zij hier tegen in, »als dan toch de kansen gelijk staan, waarom is dan uw jacht beter dan het mijne?”

Tegen dit argument viel niets in te brengen; maar met dat al nam zij toch »den favoriet,” omdat hij het gaarne wilde; en gaf zij er hem een dicht gevouwen papiertje, met den naam van een der andere booten er op, voor in de plaats. Ofschoon dit slechts een paar minuten in haar beursje was geweest, was het toch reeds geparfumeerd, toen zij het hem overreikte.

»Ik zou wel eens met een van die prachtige zeiljachten naar de Middellandsche zee willen gaan,” zeide zij, terwijl zij haar blik over de golven liet weiden »om daar onder den blauwen hemel te liggen mijmeren, zonder iets anders te doen te hebben. Zich daarop onder een zonnetent uit

te strekken, met eenige mooie boeken om zich heen, en nu en dan een zacht koeltje om de hitte te temperen, o, dat zou eerst recht genieten zijn; en als een droom zou het leven voorbijgaan."

Peinzend staarde zij voor zich uit. Om de papiertjes dicht te vouwen had zij haar handschoenen uitgetrokken, en nu viel zijn oog op de kleine, blanke handjes met de fijne, blauwe aderen en de welgevormde rose nagels. Ja, dacht hij, dat zou een leven zijn, geschikt voor een wezen als zij, zoo fijn en zoo teer, zoo volmaakt tot in de toppen harer vingers. *O rozenblad, o rozenblad, welk zacht koeltje zal u met zich voeren naar het zuiden?*

Daar begonnen de muzikanten een vroolijk liedje te blazen, een aria, waarvan hem aanstonds de woorden te binnen schoten:

„Neen, dit is niet mijn eigen lief,
„Hoe schoon het kind ook zij.”

Het hooren van dit oude, welbekende deuntje gaf een andere richting aan zijn gedachten; tafereelen uit het verre noorden verrezen voor zijn geest, en, o, hoe verschillend waren die van den aanblik, dien de vlakke oever van den Theems aanbood; in zijn verbeelding zag hij ook dáár, in die woeste streken, booten op de wateren, maar hoe verschillend was dat schouwspel van wat hij hier op dezen schoonen zomerdag aanschouwde. Ook aan Jane dacht hij; waaraan, yroeg hij zich af, zou deze op dit oogenblik denken, ginds in het verwijderde kasteel Dare? Aan dien onstuimigen morgen wellicht, waarop zij, hoezeer men het haar ook had afgeraden, naar een der naburige eilanden was gegaan, om er het zieke kind van een schaapherder te bezoeken; en aan den open haringjager, waarin zij op de steenen, die tot ballast dienden, had moeten zitten; aan de windvlagen en de stortbuien, die de opvarenden verhinderd

hadden het eiland te onderscheiden; en aan het aan wal komen, druipnat, terwijl het zoute water haar van het haar en het aangezicht had geloopen?

»Het is tijd om het luncheon te gaan gebruiken.» Met deze woorden werd hij door den kolonel uit zijn mijmering gewekt.

Men ging naar beneden, waar een klein, vroolijk salon keurig met bloemen was versierd. Het was een aangename breking van het ietwat eentonige, dat een dergelijk plezier-tochtje eigen is, en gaf bovendien ruimschoots gelegenheid tot het bewijzen van allerlei kleine diensten en sijne oplettendheden. Zij dachten niet meer aan de weddenschap en hadden zich misschien niet eens meer den naam van den favoriet kunnen te binnen brengen. Er werd vrij wat geschertst en vrij wat afgelachen, terwijl boven op het dek de muziek, die zij door den openstaanden koekkoek konden hooren, steeds voortspeelde:

»Neen, dit is niet mijn eigen liefje,

»Hoe lief het kind ook zij!»

Toen zij weer hoven kwamen, bemerkten zij, dat zij alle jachten vooruit en de fortten aan den mond van de Medway voorbij waren gestoomd, en zich in een groenachtig vaarwater bevonden, alwaar zij duidelijk konden zien, waar de rivier met de zee samenliep. Ginds, aan den zuidelijken horizon, strekte zich een strook lands uit, die, daar de zee, welke er onderlangs stroomde, kalm en spiegelglad was, in de lucht scheen uit te steken — als een reusachtige, scherp gerugde goudvisch tegen zilveren wolken. Ten einde aan de jachten den tijd te geven om hen in te halen zetten zij koers naar een pantserschip, dat daar ten anker lag; toen zij het groote, zwarte gevaarte naderden, werd de vlag gestreken en begon de muziek het »*Rule Britannia!*» te spelen. De officier op de campagne nam dezen groet beantwoordend, zijn pet af, en daarna stoomden zij voort.

Weldra bereikten zij het vuurschip van de Nore en daar wachten zij de jachten af. Deze waren door groote afstanden van elkaar gescheiden, maar toen zij later, met de frissche koelte overhangende, kwamen aanzeilen, was het duidelijk te zien, dat het verschil van tijd bij aankomst niet groot zou zijn. Is dat niet juffrouw White's jacht, de »favoriet» bij de weddenschap, dat daar zoo pijlsnel over het water heenscheert en het witte schuim tegen zijn boeg doet opspatten. Het is reeds verder vooruit dan het bij de weddenschap is toegestaan, zal het over dezen boeg boven het kleine vuurschip kunnen liggen of is er nog gevaar, dat het er de boegspriet bij verliest? Zie, met welk een gemak, hoe statig het nadert!

Ternauwernood raakt het de lichte golven, terwijl men aan boord van de stoomboot opmerkt, dat het de breesok-ra uitbrengt, klaar om de breesok op te hijschen, zoodra het boven het vuurschip is en voor den wind huiswaarts keert. Nu eerst ziet men met hoeveel snelheid het de golven doorklieft, nu het voor een oogenblik zijn schaduw werpt op den romp van het vuurschip. In een oogwenk heeft het dit omgezeild en doet de wind de breesok zwellen, en nu zeilt het de rivier weer op. De chronometers worden voor den dag gehaald. Het scheelt nog maar vijftig seconden of zijn mededinger, die met groote snelheid nadert, heeft het ingehaald. Maar wat gebeurt daar juist toen zijn vijand de Nore is omgezeild? Daar klinkt het: »Een man over boord! Een man over boord!» Door een ongelukkig toeval is de kapitein over boord geslagen; hij houdt zich drijvende op het water, zonder te weten welken koers zijn vaartuig nemen zal. Dit loeft dadelijk op en draait bij; intusschen heeft een kleine sloep van het vuurschip den ongelukkigen schipper opgenomen en roeit nu zoo vlug zij kan voort, ten einde het jacht over zijn nieuwen boeg te bereiken. Binnen een paar minuten is hij weer aan boord en vervolgt hij zijn vaart.

»Ik geloof, dat gij de weddenschap gewonnen hebt, juffrouw White,» zeide Macleod. »Uw vijand heeft acht minuten verloren.»

Maar het meisje was nog zoo ontdaan van het ongeval, waar zij getuige van was geweest, dat zij om geen weddenschap had gedacht.

»Hoe vreeselijk zou het geweest zijn,» zeide zij, »niemand voor zijn oogen te zien verdrinken — en dat nog wel als men op een pleiziertochtje uit is.»

»Verdrinken?» riep hij uit. »Hier? Indien een zeeman hier verdrinkt, in dit vaarwater, met zooveel booten in de nabijheid, dan is het zijn eigen schuld, dan verdient hij niet beter.»

»Er zijn toch een menigte zeelui, die niet zwemmen kunnen.»

»Dat is schande genoeg,» zeide hij.

»Maar, sir Keith,» viel hier mevrouw Ross lachend in, »denkt gij dan dat alle menschen opgevoed zijn zooals gij, tot een leven als van een amphibie? Mij dunkt, men weet in uw land van mist en regen ternauwernood of men in het water of op het land is.»

»Dat is ook zoo,» zeide hij ernstig. »Wat meer is, de kinderen worden er zelfs met vinnen geboren. Den ganschen dag kunnen wij de zeemeerminnen hooren zingen. En als wij hier of daar heen willen gaan, dan doen wij het op den rug van een dolfijn.»

Bij deze woorden zag hij Gertrude White aan. Wat zou zij zeggen van dat verre land, waarvoor zij zooveel belangstelling had getoond? Ernstig en zonder een zweem van spotternij zeide zij.

»Ik begrijp zeer goed, dat de menschen in die geheimzinnige streken — met die ontzagwekkende zee om zich heen — zich hebben kunnen verbeelden dat zij zeemeerminnen hoorden zingen.»

»Wij hebben echter ook werkelijke zangers en zangeressen gehad,» zeide hij, »en dat nog wel onder de Macleods. De beroemdste onder deze laatsten was in de Westersche Hooglanden de dichteres Mary Macleod, geboren in Harris, en die men den bijnaam heeft gegeven van Mairi nighean Alasdair Ruaidh of Mary, de dochter van den rooden Alister. Macleod van Dunvegan verlangde dat zij geen verzen meer maken zou, maar zij deed het zoo gaarne, dan zij het niet laten kon. Er was nog een andere Macleod, die men Fionaghal of de schoone Vreemdeling noemde. Waarom men haar dien naam heeft gegeven, weet ik niet precies, maar ik denk omdat zij van een ander oord in de Hooglanden was gekomen. Ik houd het er voor, juffrouw White, dat, zoo gij op den huidigen dag in die streken kwaamt, de lieden van het land u ook de Schoone Vreemdeling zouden noemen.»

Losweg had hij deze woorden gesproken, en wyl hij haar daarbij slechts even had aangezien, had hij niet bemerkt, hoe een lichte blos haar teedere wangen had gekleurd.

»Hoe heette ook die geheimzinnige vreemdeling?» vroeg mevrouw Ross; »die dichteres uit onbekende streken?

»Fionaghal,» antwoordde hij.

Hierop wendde zij zich tot haar echtgenoot en zeide:

»Hugo, vergun mij, dat ik u voorstel aan onze geheimzinnige gast. Dit is Fionaghal — de schoone Vreemdeling van de Eilanden — de dichteres, wier melodieën de zee-meerminnen hebben nagezongen. Had zij nu maar een harp, waar het zeegras bij hing — en een ovalen spiegel» . . .

Daar ging een gewerschot af, ten teeken dat het laatste jacht het vuurschip was omgezeild; de muziek begon een vroolijk stuk te spelen, en weldra stoomde de boot naar de plaats, waar de jachten in volgorde langs moesten komen. Er bestond nu niets geen vrees meer, dat Gertrude te laat zou komen. De bries had aangehouden en was

min of meer naar het oosten geloopt, zoodat de jachten met hun groote zeilen flink voor den wind afzeilden. De prettige ongedwongenheid, die den ganschen dag geheerscht had, nam zoo mogelijk nog toe. Er werd vrij wat afgelachen en afgepraat, waartoe aller nieuwsgierigheid naar den afloop van den wedstrijd natuurlijk veel bijdroeg; beneden in het salon werd de thee gebruikt; en daar werden twee bouquetten gemaakt van witte rozen, fuchsia's, varens etc. Het was een heerlijke dag, een dag van allerlei kleine, beuzelachtige genoegens, en Macleod, meegesleept door het ongekende genot, vroeg zich gedurig af, wat het leven wel zijn zou, als het, zooals heden, slechts zonneschijn en liefelijke muziek te genieten gaf. Zooveel is zeker, hij kon zich Gertrude, dat schoone, gevoelige, bleeke, fijne schepseltje niet anders voorstellen dan levende in een atmosfeer, waar slechts fijne oplettendheden en vriendelijke woorden haar zouden omringen.

Te Gravesend gingen zij weer in den express-trein en spoedig daarop waren zij in Londen. Aan het station Charing Cross, nam hij afscheid van juffrouw White, die, evenals de andere gast van mijnheer en mevrouw Ross, met deze wegreed; waarna hij, in gepeins verzonken, bij het licht van den helderen Juni-avond, naar zijn kamers terugwandelde.

Binnen gekomen vond hij een brief op zijn tafel liggen, die hem veel genoeg deed. Hij was van zijn nichtje Jane en alleen het gezicht er van deed hem reeds goed en verkwikte hem, evenals een frissche koelte uit de noordelijke zeeën zou hebben gedaan. Wat zou zij hem te zeggen hebben? Het een of ander omtrent Donald wellicht, die, nu zijn meester was heengegaan, geen plezier meer had in zijn fluit? Of had misschien zijn moeder slechte berichten ingewonnen van de opzichters, waarover zij zich ongerust maakte? Of zou de *dogcart*

op den weg naar Loch Buy zijn omgevallen? Hij had reeds half en half het plan gemaakt om dien avond weer naar den schouwburg te gaan en daar een plaatsje te zoeken, waar hij onopgemerkt zijn zielkundige waarnemingen zou kunnen voortzetten — maar thans besloot hij om thuis te blijven. Liever wilde hij den avond doorbrengen met een langen brief aan zijn nichtje te schrijven en haar en zijn moeder alles te vertellen van het prettige, vroolijke leven van Londen in den zomer — dat alles overtrof wat zij ooit in Fort William of Inverness of zelfs in Edinburg konden gezien hebben. Na het eten zette hij zich aan die zoo aangename taak; waarover zou hij anders schrijven dan over de prachtige huizen, die hij gezien had, over den rijkdom van bloemen, die daar was ten toon gespreid, en over de schitterende toiletten, waarbij Jane ongetwijfeld groote oogen zou hebben opgezet? Hij weidde uit over al de weelde, die er heerschte; over de onbekommerde zorgeloosheid en de zucht naar vermaak van de meeste menschen, die aan niets anders schenen te denken dan aan het najagen van nieuwe genietingen. Hij gaf een omstandige beschrijving van al de plaatsen, die hij was gaan zien — behalve van den schouwburg. Hij noemde al de menschen, die hem beleefdheden hadden bewezen en vriendelijk voor hem geweest waren — maar den naam van juffrouw White noemde hij niet.

Niet dat hij niet aan haar dacht. Integendeel, gedurig dwaalden zijn gedachten af van het papier, dat vóór hem lag, en dan zag hij in zijn verbeelding zonderlinge dingen. Was dat Fionaghal, de Schoone Vreemdeling — die van over de zee was gekomen naar de sombere kusten der noordsche eilanden, de in het wit gekleede koningsdochter, met de gouden armbanden en de lange gele lokken, die haar tot aan het middel reikten; het meisje, dat de woeste golven liederen voorzong, die spraken van moed en

van overwinning, of wel een welkomsgroet waren aan haar dapperen minnaar, die, met buit beladen, midden door de woeste golven heen, huiswaarts keert? Zij opent den mond, als zij zingt, maar haar blik is koud en strak; en waar zij ook vandaan mag komen, zij bezit den moed van een koningsdochter.

Of is Fionaghal, de Schoone Vreemdeling, het armoedig gekleede meisje, dat aardappelen kookt boven het turfvuur — en liederen neuriet, die spreken van lijden en van verdrinken in de diepe wateren — zangen die van hut tot hut gaan en de oude vrouwen tranen doen storten, als zij terugdenken aan de zoons, die zij vóór lange jaren verloren hebben.

Neen; geen dezer beide Fionaghals is zij — die schoone vrouw met haar bleek gelaat en haar zachte, beschaafde Engelsche spraak, met haar liefstellige manieren en haar fijn gevormde handen, die men als een rozenblad zou kunnen ineendrukken. Een gloed als van een helderen zomerdag omstraalt haar, in haar schoot liggen bloemen; liefde en eerbied omringen en beschutten haar. Neen, zij past niet bij de stormen der noordelijke zeeën; zij behoort tehuis bij de liefelijke kalmte der effen, stille wateren, onder een blauwen hemel, aan lommerrijke oevers . . . . *O Rozenblad, o Rozenblad welk zacht koeltje zal u met zich voeren naar het zuiden?*

HOOFDSTUK VII.

De Hertogin van Devonshire.

Eens op een avond stak een net gekleed, bejaard heer zijn huissleutel in de deur van een huis in Bury Street St. James' Square en wilde juist binnen gaan, toen hem plotseling een wit spook tegentrad, dat hem omverstoote

en daarop ijlings de deur uitrende. Onnoodig de woorden te herhalen, die de oude man uitte, terwijl hij met moeite opstond. Hetzij voldoende te zeggen, dat het witte spook Oscar was, die een oogenblik te voren door zijn meester was opgesloten en die nu, na een paar malen de straat te hebben doorgehield, weldra de rijzige gestalte zijns meesters gewaar werd en hem vroolijk achterop liep. Maar Oscar wist, dat hij kwaad had gedaan, en daar hij zich niet durfde vertoonen, bleef hij langzaam achter zijn meester aansluipen. Het gevolg hiervan was dat de enkele personen, die zich op dit late avonduur nog op straat bevonden, het ongewone schouwspel zagen, dat een jonkman, in het gekleede Hooglandsche kostuum gedost, door een wit en geel gevlekten hond gevolgd, zich van Bury Street naar King Street begaf. Voorzeker ging geen ander bezoeker van het gecostumeerde bal — het Caledonische bal, zoogenaamd — in zulk een gezelschap derwaarts.

Macleod baande zich een weg door de rijtuigen, stak de straat over en kwam den gang binnen, toen hij op eens een luid geharrewar achter zich hoorde en zich omkeerend zag, hoe een man Oscar bij den kop hield en hem naar zich toe trok.

»Laat mijn hond los,” riep hij, op den man toetredend.

»Is het uw hond dan, mijnheer?” vroeg deze.

Oscar zelf beantwoordde deze vraag door zich los te rukken en zich, hoewel nog van schuld bewust, achter zijns meesters beenen te verschuilen.

»Ja, het is mijn hond en hij heeft mij een leelijke poets gespeeld,” antwoordde Macleod, terwijl hij ter zijde ging om de keizerin Maria Theresia in haar schitterend costuum te laten voorbijgaan. »Ik zie er niets anders op, dan dat ik terugkeer en hem naar huis breng. Oscar, Oscar, hoe hebt gij het durven wagen?”

»Als je blijft, mijnheer,» hoorde hij een kinderstem achter zich zeggen. »Als mijnheer. . . . het toestaat, dan zal ik den hond meenemen. Ik weet wel een plaats, waar ik hem kan vastleggen.»

Macleod keerde zich om en zag een knaap met een paar dikke wangen in de Schotsche kleederdracht en met zijn doedelzak onder den arm.

»Kunt gij geen Keltisch praten?» vroeg hij.

»Ik ben pas begonnen met het te leeren,» antwoordde de jonge speelman. »Zal ik den hond maar meenemen, mijnheer?«

»Ga dan maar vooruit, dan ga ik mee;» zeide Macleod, »als hij u al niet volgt, dan doet hij het mij toch.»

De kleine pijper begaf zich nu naar een ruime zaal, die tot een soort van wachtkamer was ingericht; en daar vond Macleod een menigte kinderen, zoowel meisjes als jongens, allen in het Schotsch gekleed, op banken langs den muur zitten. De kinderen, die op dit late avonduur half in slaap waren, werden eensklaps geheel wakker bij het zien van den fraaien hond; en nu zeide de pijper tot den heer, die het toezicht over de kinderen had, dat de hond ergens moest bewaard worden en dat dit gevoegelijk kon gebeuren in een naburig vertrekje. Dit voorstel werd aanstonds goedgekeurd en dus stapten Macleod, mijnheer — en de jonge speelman naar de aangrenzende kamer, alwaar Oscar werd vastgelegd.

»Ik zal wat water voor hem halen, als hij mogelijk dorst heeft,» zeide de knaap in het Keltisch.

»Goed,» zeide Macleod. »En ik zal u daar vriendelijk voor bedanken; want dat is alles, niet waar, wat een Hooglander, inzonderheid een pijper, voor een bewezen dienst wil aannemen. Ik hoop dat gij spoedig het Keltisch zult leeren, mijn jongen. Kent gij al *Cumhadh na Cloinne*? Zeker niet, dat is nog te moeilijk; maar ik geloof, dat ik, als ik zelf een fluit had, het u voor zou kunnen spelen.»

»John Maclean zal het zeker wel kennen,» zeide de fluitspeler.

»Wie is John Maclean?»

De heer, die het toezicht had over de jongelieden, viel hier in, en vertelde Macleod, dat John Maclean de oudste der jonge muzikanten was en dat vijf anderen dien avond dienst deden.

»Denkelijk,» zeide Macleod, »kom ik straks nog eens weer beneden, om, als gij het goed vindt, kennis te maken met uw jonge fluitspelers.» Daarna ging hij de breede trap op en kwam hij in een ledige eetzaal met verscheiden uitgangen, door welke hij het vreemde schouwspel kon gadeslaan, dat zich in de aangrenzende grootere zaal voerde. Wie waren al die menschen, die zich daar op het geluid der vroolijke muziek bewogen? Een *clown* met een veelkleurig zijden pak aan, met een narrenkap op en bellen aan de handen, stond bij een der deuren. Macleod ging naast hem staan om evenals hij te zien naar hetgeen er voorviel. Een schoone Tyrolienne met geelblond haar, dat in twee vlechten op haar rug hing, en gekleed in zwart fluweel met zilver, ging de zaal binnen, vergezeld van Karel den Eersten, die een wijden mantel droeg en een groote pruik op had; een oogenblik later zweefde het paar walsend de zaal rond, echter niet zonder aanhoudend in botsing te komen met alle mogelijke beroemde personages, waarvan de geschiedenis melding maakt. En wie waren daar ginds die heeren met roode kragen en roode handlubben, maar wier toilet zich overigens door niets bijzonders onderscheidde? Macleod nam de vrijheid dit aan den vriendelijken *clown* te vragen, die peinzend de hem voorbijsnellende paren gadesloeg.

»Men noemt dit het Windsor uniform,» zeide de *clown*; »ik voor mij vind het weinig geschikt voor een gecostumeerd bal, en zal mij voortaan wel wachten in een bepaald costuum

te komen, als men met een rooden kraag volstaan kan."

Nu was de wals uit en begonnen de dansers in het ruime vertrek rond te wandelen. Macleod mengde zich onder hen en kreeg weldra de adellijke dame in het oog, die hem gevraagd had dit bal bij te wonen. Hij ging haar aanspreken en werd zeer hoffelijk ontvangen.

»Ik heb u een geheim te vertellen, Lady —," zeide hij. Hier beneden zitten een groote menigte kinderen van bedeeden. Zij hebben niets te doen en zijn half in slaap van verveling en vermoeidheid. Het is waarlijk schande, de armen daar zoolang te laten wachten. . . ."

»Het komt omdat de prins er nog niet is, want zij moeten voor hem defileeren; zij leveren het bewijs, dat wij ons niet voor niets zoo hebben opgeschikt."

Ware Macleod wat meer gevat geweest, dan had hij de dame een compliment gemaakt; want zij was keurig gekleed in het costuum van Flora Macdonald; nu zeide hij slechts:

»Het is misschien noodig. Maar ik kan hun, geloof ik, wel een pretje bezorgen, zoo gij slechts wildet zorgen dat de opzichter, mijnheer . . . . uit den weg was. Mag ik hem zeggen, hier bij u te komen, en zoudt gij hem een beetje aan de praat willen houden?"

»En wat zijt gij dan voornemens te doen?"

»Ik wil de kleinen wat laten dansen. Het is immers niet billijk, dat er alleen hier boven gedanst wordt."

»Goed; maar bedenk wel, dat ik er niet aansprakelijk voor wil zijn. En wat zal ik met den man praten?"

Macleod bedacht zich een oogenblik.

»Zeg hem," zeide hij, »dat ik, als het mag, al de jongens en meisjes eens een dag mee naar het Kristallen Paleis wil nemen; vraag hem, hoeveel dat zal kosten en welke schikkingen er voor te maken zijn."

»Meent gij het heusch?"

»Zeker, waarom niet? Zij kunnen dan in de tuinen wandelen, en ik zal de zes pijpers mee laten gaan, om voor hen te spelen. Ik ga hun vragen of zij er lust in hebben.»

Daarop ging hij naar beneden. Hij had slechts weinig kennissen in de zaal gezien, en hoewel hij tot in al zijn bijzonderheden den Schotschen *reel* kende, was hij toch geen groot liefhebber van dansen. Beneden bij de kinderen daarentegen, wist hij zeker dat hij vreugde zou aanbrengen en daardoor zelf genoeg smaken zou.

»Mijnheer» . . . zeide hij met den grootsten ernst tot den opzichter, »lady. . . heeft mij opgedragen u te zeggen, dat zij u gaarne even wilde spreken. Zij heeft u het een en ander te vragen met betrekking tot uw jonge volkje.»

»Ik durf mij niet te verwijderen, want de prins kan elk oogenblik komen,» zeide mijnheer . . . aarzelend.

»O, dat zal nog wel een beetje duren, denk ik.»

Hierop ging de waardige man naar boven; en niet zoodra was hij weg of Macleod sloot de deur, en riep, zich tot de kinderen wendend:

»Komaan, muzikanten, staat op en speelt eens een *reel*, want wij zullen een dansje hebben. Ik geloof waarlijk, dat gij allen in slaap zijt. Komt meisjes, staat op; gij die den *reel* kent, komt hier en schaaft u aan deze zijde. En gij jongens, die den *reel* kunt dansen, plaatst u aan den overkant. De overigen zullen het wel spoedig leeren. Komaan, jonge spelers, zijt gij klaar? Wat zullen wij hooren? *Monymusk?* of *Miss Johnston?* Of, wacht eens even — kent gij ook *Mrs. Macleod* of *Raasay?*»

»Ja — ja — ja — ja — ja — ja!» riepen de zes op een rij staande fluitspelers, met de doedelzakken over den schouder en de fluit in de hand, als uit één mond.

»Goed, flink er op los dan maar!» Komt, jongens en meisjes, zijt gij gereed? Pijpers, komaan, *Mrs. Macleod* of *Raasay!*»

Nu hoorde men eerst het doffe geluid der doedelzakken, maar weldra vielen de schrille fluiten in met de wijs van den *reel*; en toen begonnen de kinderen, die eerst bedeesd en verlegen hadden staan te kijken, de figuren van den dans, dien zij dikwijls genoeg gezien hadden, na te bootsen op een manier, die, al was zij ook al niet bijzonder juist, aanleiding gaf tot vrij wat gejoel en gestoei. Zelfs de kleinsten, die eerst het meest beschroomd waren geweest, schepten moed en begonnen mee te doen, terwijl nu en dan de grootste jongens een geschreeuw aanhieven, waarmee zij op een boerenbruiloft in de Hooglanden zeker veel eer zouden ingelegd hebben.

»Komaan, pijpers, flink uit de borst!» riep Macleod. »Zoo, dat is goed. Gij kunt gerust voor een prins spelen.»

De ronde wangen der knapen waren vuurrood door het blazen, terwijl zij met hun toonen de maat traptten met een fierheid, alsof elk hunner de zoo vermaarde speelman Mac Cruimin ware geweest. Het geraas in de groote, holle zaal scheen ten toppunt gestegen — toen er op eens een plechtige stilte ontstond. In een oogwenk hadden de fluitspelers hun fluiten uit den mond genomen; de kinderen zwegen plotseling; zij wierpen een angstigen blik op de deur en slopen toen terug naar hun zitplaatsen, want zij hadden niet alleen den heer. . . . , maar ook den prins gezien. Macleod bleef alzoo midden in de zaal alleen staan.

»Sir Keith Macleod, meen ik?» zeide zijn Koninklijke Hoogheid, glimlachend.

Macleod maakte een diepe buiging.

»Lady. . . . . heeft mij verteld, wat gij hier deedt. Ik had gedacht onopgemerkt een kijkje te kunnen nemen; anders zouden wij de pret van de kinderen niet zijn komen verstoren.»

»Wat dat betreft,» zeide Macleod, »dat zou uw Koninklijke Hoogheid wel weer goed kunnen maken.»

En op den vragenden blik, dien de prins op hem wierp vervolgde hij:

»Zoo uw Koninklijke Hoogheid wilde gelasten, dat men elk kind een sinaasappel en een taartje benevens een shilling gaf, dan zou dat gewis een zeer welkome vergoeding zijn voor hun laat opblijven.»

»Nu, daar heb ik niets tegen,» zeide de prins, terwijl hij zich omkeerde om weg te gaan. »En het doet mij genoeg kennis met u gemaakt te hebben, zij het ook in. . . . .»

»In de hoedanigheid van een dansmeester,» zeide Macleod.

Na met Piobaire Beag nog eens even naar Oscar te zijn gegaan, ging Macleod naar de schitterend verlichte danszaal terug, waar gedurende zijn afwezigheid veel kennissen van hem waren aangekomen. Onder deze was ook Ogilvie, in de uniform van het 93^e reg. Hooglanders, een costuum, dat den jongen luitenant bijzonder flatteerde. Ook was er mevrouw Ross, die juist bezig was de Schotsche quadrille te helpen tot stand brengen. Zij vroeg hem of hij er ook aan mee wilde doen, waarop hij antwoordde, dat hij niets liever verlangde, mits hij haar cavelier mocht zijn, aangezien hij zijn onervarenheid niet voor een wild vreemde durfde ten toon spreiden. Zij beloofde, hem er door te zullen helpen en het mocht hun gelukken de quadrille alleen uit hun eigen kennissen bijeen te brengen.

Daarna kwamen de kinderen binnen en begon de ronde; de gecostumeerden onder hen vormden twee rijen en daar tusschen in liepen de jongens en meisjes, die gewoon gekleed waren, terwijl de zes kleine fluitspelers, fier in het gevoel hunner waardigheid, vooraan gingen en een marsch speelden.

Toen het laatste kind Macleod voorbijging, hield hij het even staande en vroeg:

»Hebt gij een taartje, een sinaasappel en een shilling gehad?»

»Neen, sir,» was het antwoord.

»Een prins heeft het mij toch op zijn woord beloofd,»

zeide hij bij zich zelve, terwijl hij de zaal verliet, „ik zal dus zorgen, dat de kinderen niet met leege zakken naar huis gaan.”

Toen hij later weer de trap opging om naar de balzaal terug te keeren, gingen twee personen voor hem uit, die door hun in het oog vallend costuum noodwendig ieders aandacht moesten trekken. De eene, blijkbaar een oud man, was gekleed in een Florentijnsch costuum uit de veertiende eeuw — bestaande in een donkerrooden mantel met een platte, zwart fluweelen kap er op, waarvan een lange slip, over den linker schouder geslagen, hem op den rug hing. Tot eenig sieraad droeg hij om den hals een zilveren ketting, welke tot aan de borst reikte. Zijn gezellin daarentegen trok, toen zij samen in de zaal kwamen, aanstonds aller aandacht. Haar costuum was een imitatie van Gainsborough's portret van de hertogin van Devonshire; haar goed geevenredigde gestalte en statige houding kwamen uitnemend uit bij haar blauw satijnen kleed met langen sleep, waarover zij een wit neteldoeksch *fichu* droeg, en bij haar coquetten hoed met veeren en het gepoederde haar, dat in lange krullen over haar schouders hing. Haar gelaat straalde van genoegen en fier hield zij het hoofd opgericht. De moesjes harer wangen waren minder zwart dan haar oogen, waarin een donkere gloed tintelde; en het rood harer lippen — ontegenzeggelijk door kunst een weinig hooger getint — deed, wanneer zij lachte, haar witte tanden nog te meer uitkomen. Geen wonder, dat aller oogen een oogenblik vol bewondering of wel afgunst op deze fiere coquette gericht waren.

Macleod, die hen gevolgd was en bij het binnen komen bemerkte, dat zijn oude kennis, de *clown* met de narren kap, nog steeds op zijn post bij de deur de dansers stond gade te slaan, bleef daar ook een paar minuten staan en zag toen, dat onder hen, die het eerst de twee vreemdelingen

herkenden, ook Ogilvie was, die met een uitdrukking van verbazing op het gelaat hen de hand kwam schudden. Zij spraken eenige oogenblikken met elkaar en toen daarop de muziek een zachte, melodieuze wals begon te spelen en het midden der zaal ontruimd was, toen werd Haar Genade, de Hertogin van Devonshire, door den jongen luitenant der Hooglanders ten dans geleid, waarbij haar breed gerande hoed hem, ondanks de levendige kleuren zijner plaid geheel in de schaduw stelde. Macleod kon zijn oogen niet van het paar afwenden. Overal, te midden der wemelende menigte, wist hij die eene gestalte te onderscheiden; en een of twee maal had hij, toen zij hem voorbijgingen, meenen op te merken, dat de schitterende schoonheid met het gepoederde haar, de stralende oogen en den lachenden mond hem een oogenblik had aangekeken; hij kon zich voorstellen hoe in vroegere eeuwen . . . .

Maar hij werd in zijn gepeins gestoord door een stem, die tot hem zeide:

»Sir Keith Macleod, als ik mij niet bedrieg?» en meteen stak de oude mijnheer, met de geleerde, destige zwart fluweelen kap en den langen, donkerrooden mantel hem de hand toe.

Hoewel de afhangende plooiën van het fluweel eenigermate zijn gelaat verborgen, herkende Macleod den bezoeker toch aanstonds aan zijn gouden bril.

»Ik heb het genoeg mijnheer White te zien, niet waar?» zeide hij.

»Ik ben beter vermomd dan gij,» zeide de oude heer glimlachend. »Het was een dwaze inval mijner dochter, maar zij wilde nu eenmaal, dat ik met haar mee zou gaan.»

Zijn dochter! Zou het mogelijk zijn! Als verbijsterd richtte hij zijn oogen op de dansenden, die zich onder de schitterende gaskroonen voortbewogen.

»Was dat dan juffrouw White?» vroeg hij.

»Ja; de hertogin van Devonshire. Hebt gij haar niet

herkend? Ik vrees dat zij morgen zeer vermoeid zal zijn, maar zij had er nu eenmaal haar hart op gezet om hier heen te gaan."

Nu kreeg hij haar weer in het oog. Was dat Gertrude White — de vrouw met die donkere, vurige oogen, met dat zoo in het oogvallend voorkomen, met dien tartenden glimlach om de lippen? Hij had den ouden man voor krankzinnig kunnen houden. Of was hij misschien de vader van een tooveres — van een denkbeeldig *ignis fatuus* — of van een spottenden Ariel, die naar goeddunken van gedaante kan veranderen om de arme stervelingen te verschalken.

»Neen," stamelde hij, »ik had haar niet herkend. Het kwam mij voor, dat de dame, die gij bij u hadt, bijzonder donkere oogen had."

»Ja, dat had zij ook. Zij is, moet gij weten, heel ver in het blanketten," zeide haar vader, met nadruk, »en dat is een deel van haar talent, dat men niet over het hoofd moet zien. Het is van niet minder belang dan het gesticuleeren en de stembuiging om het beoogde effect teweeg te brengen. Ik weet niet of andere actrices daarentrent onverschillig zijn of dat men het aan onhandigheid moet toeschrijven, maar zooveel is zeker, dat zij bijna nooit de noodige eenheid in haar uiterlijk weten te leggen. En toch komt daar veel op aan, want een beetje te veel hier en een beetje te weinig dáár is voldoende om alle illusie weg te nemen. Dan ziet men in zulk een geval wel een geblankette vrouw, maar men herkent er niet uit het karakter, dat zij heet voor te stellen. Hebt gij gelet op de wenkbrauwen mijner dochter?"

»Neen," antwoordde Macleod.

»Daar komt zij juist aan. Let er dan eens op."

Maar hoe kon hij letten op haar wenkbrauwen of haar blanketsel, als haar geheele gelaat, door den verhoogden

blos nog meer opgewekt dan anders, haar ontsloten lippen en vonkelende oogen hem, als 't ware, betooverden? Lachend en toch met een zekere bedeesdheid kwam zij naar hem toe.

Wat hem betrof, hij had wel willen heengaan. De Hooglanders zijn bijgeloovig. Vreesde hij misschien door haar betooverd te worden? Vanwaar anders die koelheid in zijn manieren? Was het omdat zij met Ogilvie gedanst had? Of om hetgeen haar vader van haar wenkbrauwen gezegd had? Zoolang hij nog niet wist, wie zij was, had hij de geblankette vreemdeling bewonderd, maar voor de geblankette Gertrude White kon hij niet de minste bewondering gevoelen.

In aller oogen was de vroolijke hertogin, die haar rol uitnemend vervulde, hoogst bevallig, behalve in de zijne; en toch was zij zoo vriendelijk om zich, alle uitnoodigingen om te dansen afwijzend, geheel aan hem en haar vader te wijden en, met een liefstallig glimlachje om de lippen, met hen te praten over de verschillende personen, die het tafereel vóór hen te aanschouwen gaf. Hij vermeed zelfs haar aan te zien.

»Wat een fideele jongen is uw vriend Ogilvie,» zeide zij, terwijl zij haar oog over de zaal liet gaan.

Hij antwoordde niet.

»Maar hij heeft nog niet veel van een krijgsman,» vervolgde zij, »als ik een man was, zou ik, dunkt mij, niets bang voor hem zijn.»

»Daar kan men,» zeide hij met een zekere koelheid, »vooral wat een Hooglander betreft, niet veel van zeggen. Als hij moed bezit, dan zal hij, zoodra de omstandigheden het vorderen, ook moedig ten strijde trekken. Wij hebben bij ons een goed Keltisch spreekwoord, dat zegt — en mijns inziens terecht zegt — *Men weet niet, wat voor een zwaard er in de scheede zit, voordat het getrokken is.*»

»Wat is dat voor een spreekwoord?» vroeg zij; en

haar blik ontmoette voor een oogenblik den zijnen; maar onmiddelijk wendde zij haar oog af, getroffen als zij was door de ijzige koelheid, waarmee hij haar aanzag.

»Men weet niet, wat voor een zwaard er in de scheede zit, voordat het getrokken is,» hernam hij, losweg. »En er is veel waars in die woorden.»

HOOFDSTUK VIII.

Laurel Cottage.

In de open veranda van een lief, ouderwetsch huisje in South Bank Regent's Park, bevinden zich twee meisjes, in het wit gekleed. Overal in den omtrek prijkt het rijke gebladerde der schoone Juni-maand, dat thans door geen zuchtje wordt bewogen. Langs den voet van den eenigszins hoog gelegen tuin loopt de stille gracht, waarin zich het zachte doorschijnende groen der boomen en struiken en de meer levendige kleuren eener opgetuigde boot, die aan de noordzijde ligt vastgemeerd, weerspiegelen. Het oudste der beide meisjes zit in een schommelstoel; blijkbaar heeft zij gelezen, want in haar rechterhand, die zij achteloos laat hangen, houdt zij een dun manuscript met een grof, bruin omslag er om. Aan haar voeten ligt haar jongere zuster, met het hoofd achterover op haar schoot geleund, in de heldere blauwe lucht te staren. Een paar rozenstruiken, bij de veranda geplaatst, verspreiden een liefelijken geur.

»En welke rol bevat u het beste, Gerty, van al de rollen, waarin gij gespeeld hebt?» vroeg zij.

»Deze,» luidt het vriendelijke antwoord.

»Welke deze?»

»Deze, die ik tehuis bij u en papa vervul, waarbij ik mij om niets te bekommeren en om niets te denken heb.»

»Daar geloof ik niets van,» zegt haar zuster, met de ruwe openhartigheid, haar dertienjarigen leeftijd eigen. »Gij kunt niet meer buiten het tooneel en zoudt u niet meer gelukkig gevoelen, als de nieuwsbladen niet meer over u schreven — als men u geen lof meer toezwaaide — als geen bouquets» . . . .

»Zoo, zoudt gij dat heusch denken?» zegt Gertrude White glimlachend, terwijl zij zacht haar hand legt op de krullende lokken harer zuster.

»Ja zeker,» vervolgt het wijze dametje. »En bovendien zou dit prettige, rustige leventje ook niet altijd kunnen duren en zoudt gij uw tegenwoordige rol er dus moeten aangeven. Papa wordt een dagje ouder en spreekt er dikwijls over, wat er van ons worden moet, als hij er niet meer zijn zal. En al klinkt het nu nog zoo fraai, als zusters zeggen, dat zij elkaar nooit of nimmer zullen verlaten, gij weet evengoed als ik, Gerty, dat het meestal heel anders gaat. Ik zie maar één uitkomst voor u — en dat is, dat gij een huwelijk doet.»

Niets is gemakkelijker dan een kind uit te hooren; en in dit geval had Gertrude zulks licht kunnen doen, door de kleine snapster aan te moedigen, de reeks harer kennissen na te gaan en daaruit een keus te doen van diegenen, die als aanbidders in aanmerking zouden kunnen komen, of wel haar diep inzicht bloot te leggen in de zorgen en wisselvalligheden des levens en die soort van bescherming, welke jonge, schuchtere meisjes behoeven. Maar inplaats daarvan zeide zij op den natuurlijksten toon:

»Wat gij daar zegt, is maar al te waar, Carry, en ik heb er zelve ook al dikwijls aan gedacht. Het is inderdaad recht treurig voor een actrice om alleen in de wereld te staan, zonder vader of echtgenoot of broeder als haar

natuurlijke beschermer. De menschen zijn altijd blij als zij praatjes van actrices kunnen aanhooren of zelve uitstrooien. En aan u zou ik hoegenaamd niets hebben, Carry" . . . .

»Juist daarom," viel haar zuster in, »moet gij een huwelijk doen, en een goed huwelijk ook, met een rijk man, die u een eigen tooneel kan verschaffen en u daarin laat doen wat u goed dunkl."

Wat Gertrude ook in haar hart over dit gezegde denken mocht, zij achtte zich verplicht, haar zuster een kleine terechtwijzing te geven, met betrekking tot het berekenende, dat er in gelegen was.

»Foei, Carry," zeide zij, gij moest u schamen, »denkt gij dan, dat zoo iets een reden mag zijn om te huwen.

»Dat weet ik niet," zeide Carry; die echter vermoedde, dat zoo iets wel degelijk soms het geval was.

»Als ik ooit trouw, dan — dat beken ik — hoop ik dat het zal zijn met iemand van fortuin," zeide Gertrude, en bij deze woorden wierp zij haar manuscript op een stoel, »want dan zou ik voor alle rollen kunnen bedanken, die mij niet aanstonden, en alleen die verbindtenissen aannemen, die mij bevielen. Dan zou ik voor een heel jaar naar Parijs kunnen gaan en mij daar terdege voor mijn vak zien te bekwamen . . . ."

»Vergeet echter niet," zeide Carry, »dat het wel eens kon gebeuren, dat uw aanstaande echtgenoot verlangde, dat gij het tooneel verliet.

»In dat geval zou hij nooit mijn echtgenoot worden," zeide de oudere zuster, ernstig. »Ik heb niet voor niets zoo hard gewerkt. Geloofst gij dat ik, nu ik begin te gelooven, dat ik het tot een zekere hoogte zal kunnen brengen, tot iets meer dan die laffe, onbeduidende, op effect gemaakte rollen; nu het hooren noemen alleen van Siddons of Rachel of andere tooneelspeelsters van naam mij in vervoering brengt; nu ik niet slechts ambitie, maar ook

kans van slagen heb, gelooft gij, zeg ik, dat ik dat alles er aan zou willen geven om eenvoudig mevrouw Brown of mevrouw Smith te worden, beste, fatsoenlijke menschen voorzeker, die een kalm, geregeld, maar tevens hoogst onbeduidend leven leiden, waarin, om maar eens iets te noemen, het organiseeren van een zomerfeestje in haar tuin, ter eere van voorname vrienden, een zaak van het grootste belang is."

Zij zeide dit met zooveel nadruk, dat het niet te betwijfelen viel of zij sprak uit volle overtuiging.

»Als de mannen trouwen," vervolgde zij, dan doen zij nooit afstand van hun betrekking, ten einde zich meer aan het huiselijk leven te kunnen wijden, al zijn zij ook nog zoo rijk. Waarom moet in dit opzicht de opoffering altijd van den kant der vrouw komen? Hoe dit zij, als ik ooit de keus had tusschen het doen van een huwelijk of de kunst er aan te geven, dan weet ik wel, dat ik het maar zonder echtgenoot zou stellen."

Carry was opgestaan en terwijl zij haar arm om den hals harer zuster sloeg en haar het zachte, bruine haar over het effen voorhoofd gladstreek, zeide zij op een vleienden toon:

»Neen, neen, zij zal niet van dit ons lieve tooneel worden weggehaald, niet waar, en door dezen of genen grooten, leelijken Blauwbaard in een eenzaam huis worden opgesloten."

»Och, ga heen, Carry," zeide Gertrude, zich aan de omhelzing harer zuster onttrekkende, »ik begrijp niet, wat gij met al die malle praat bedoelt. Wat weet gij van dergelijke zaken af?"

»Wat ik er af weet?" zeide het kind, geraakt; toen ging zij een weinig ter zijde, plukte een roos en begon daar een voor een met haar mond de blaadjes af te plukken. »Gij denkt, dat ik er niets van weet," vervolgde zij,

»alsof ik uw spel niet terdege heb gadedeslagen, alsof ik niet in de couranten gelezen heb, hoe natuurlijk en ongedwongen men dat vindt — hier wierp zij haar zuster een paar rozeblaadjes in het gezicht — ik houd u eigenlijk voor de grootste coquette, die er bestaat; en als gij maar wildet, dan zoudt gij elken man binnen de tien minuten aan uw voeten kunnen zien.»

»Wat ik thans het liefst zou willen, is een zeker schoolmeisje eens goed onder handen te nemen en naar bed te zenden.»

Nu vertoonde zich voor het open venster een eenigszins bejaarde, breed geschouderde vrouw. Hoewel men haar, naar haar uiterlijk te oordeelen, voor iemand van Vlaamsche afkomst had kunnen houden, kon men dit toch bijna niet aan haar spreken bemerken, toen zij vroeg:

»Zal ik de sla maar klaarmaken, juffrouw?»

»Neen, nog niet, Marie,» gaf Gertrude ten antwoord, »ik wil eerst zelve de saus bereiden. Breng mij een groot bord en de slalepel en vork, benevens het olie- en- azijnstelletje en het zout.»

Toen deze ingredienten waren binnen gebracht en Gertrude bezig was, volgens alle regelen der kunst de saus gereed te maken, had er een zonderling tooneel plaats. Haar zuster namelijk stelde zich aan, alsof zij een aanval van krankzinnigheid kreeg. Zij had een dunne sjaal genomen, die zij met beide handen uithield, precies alsof zij met iemand danste, en nu begon zij in de enge ruimte langzaam en statig te walsen, en op een smachtende manier en op de maat een geïmproviseerde muziek te neuriën

»Ver in het Hoogland is mijn liefste geboren:

»Gelukkiger lot kon hem niet zijn beschoren.»

zong zij op een hoogdravenden toon, terwijl zij beurte-
lings, nu een blik op haar zuster dan op het bord wierp.

»Kom, Carry, stel u toch niet zoo gek aan,» zeide Gertrude, verdrietig en met een blos op de wangen.

Carry wierp haar denkbeeldigen cavalier ter zijde en zeide bits:

»Gij behoeft er geen doekjes om te winden. Ik weet maar al te wel, evengoed als gij zelve, waarom gij vandaag de saus voor de sla zelve maakt.»

»Zoo! En hebt gij mij dat dan nooit meer zien doen?» vroeg Gertrude, op niet minder bitsen toon.

»Het is eenig en alleen omdat sir Keith Macleod hier het luncheon komt gebruiken. Ik had het geheel vergeten, maar ik weet zeer goed, dat gij om die zelfde reden gisteren schoone gordijnen hebt laten ophangen. Ja, en daarom ook hebt gij papa een nieuwe das gekocht. Maar,» voegde zij er met een zegevierenden blik bij, »die heeft hij van ochtend toch niet omgedaan, zusje.»

Een kalm en waardig stilzwijgen is het beste antwoord, dat men een ondeugende plaaggeest van dertien jaren geven kan. Daarom ging Gertrude dan ook, zonder een woord te zeggen, bedaard voort met de saus voor de sla te maken. Zij had den naam van dit bijzonder lekker te doen, en had het van haar vader geleerd, die echter geen geduld genoeg had, om zelf zijn theorie in praktijk te brengen. Mannelijke kracht wordt daar trouwens minder voor vereischt dan wel het geduld en de vlugge handigheid der vrouw.

Terwijl zij er nog mee bezig was, kwam een aardig, keurig gekleed, jong dienstmeisje in de veranda, om sir Keith Macleod aan te dienen.

»Zie zoo; nu loopt gij er mooi in, Gerty,» mompelde Carry.

Juffrouw White liet zich echter niet uit het veld slaan en zeide, terwijl haar kleine, blanke hand bedaard de slavork bleef hanteeren.

»Vraag hem of hij maar hier wil komen.»

Maar nu kwam de slimme, dertienjarige kwelgeest aanstonds tot een andere gevolgtrekking.

»O, zoo,» zeide zij, »ik begrijp u; gij wilt hem toonen, dat gij een goede huishoudster zijt, dat gij lekkere sla kunt bereiden» . . . . .

Hier bleef zij steken, want de komst van Macleod belette haar voort te gaan. Toen deze het kleine salon doorging, leek hij nog grooter dan anders, en toen hij in de veranda kwam, was het, als ontleende de drukkende atmosfeer, die daar heerschte, nieuwe, frissche levenskracht aan zijn vroolijken glimlach en heldere stem.

»Ik ben zoo vrij geweest, juffrouw White,» zeide hij, »u een klein — of, laat mij liever zeggen, een groot geschenk — mee te brengen, dat ik van ochtend ontvangen heb. Het doet mij genoegen in de gelegenheid te zijn, u een mooien zalm uit onze Hooglanden te kunnen laten zien. Het is een prachtig exemplaar, dat, volgens mijn hospita, zes en twintig pond en vier ons weegt. Mijn nichtje Jane heeft hem mij gezonden.»

»O, maar, sir Keith, wij mogen u daar niet van be-rooven,» zeide Gertrude, terwijl zij kalm voortging met het maken van haar saus. »En bovendien, als een Hooglandsche zalm zoo bijzonder lekker is, dan is hij heusch veel beter aan u besteed, dan aan ons, die er hoegenaamd geen kennis van hebben.»

»Maar gij moet weten, dat de menschen zoo vriendelijk voor mij zijn, dat zij mij bijna nooit toestaan, dat ik tehuis op mijn kamers eet; en, zooals gij weet, de zalm moet altijd zoo versch mogelijk gekookt worden.»

Terwijl hij sprak, had Carry, om haar zuster te plagen, achter zijn rug een leelijk gezicht getrokken; maar nu kwam zij naar voren en zeide, met het onschuldigste gelaat der wereld:

»Het gaat niet aan, Gerty, om hem voor het luncheon klaar te maken; want het zou er veel van hebben, alsof men thee in zijn zak meebracht en voor een dubbeltje kokend water vroeg.»

Macleod keerde zich om en keek haar aan met een blik, waarin even duidelijk als woorden het gezegd zouden kunnen hebben, te lezen stond: »Wie is dat?»

»O, dat is mijn zuster Carry, sir Keith,» zeide Gertrude, »ik dacht er niet aan, dat gij haar nog niet gezien hadt.»

»Zoo, en hoe gaat het?» zeide hij vriendelijk, en meteen legde hij even zijn hand op de blonde krullen, als ware hij haar vader geweest. »Gij zijt zeker blij, vacantie te hebben?»

Van dit oogenblik af werd zij een doodvijandin voor hem. Het was dan ook verschrikkelijk, om aldus gestreeld te worden evenals een kind, als een klein schootkindje — en dat nog wel in het bijzijn der zuster, die zij pas de les had gelezen!

»Ja,» zeide zij, en verliet met groote deftigheid de veranda, om naar een klein portaaltje te gaan, dat tot de voordeur leidde. Daar zag zij een lange mand staan, waaruit aan het eene eind hier en daar grashalmen staken. Aanstonds riep zij het kleine dienstmeisje en zeide: »Anna, neem dit dadelijk mee naar beneden. Het geheele huis ruikt er naar.»

Intusschen had Gertrude de saus voor de sla naar Marie gebracht, en was daarop naar de veranda teruggekeerd, waar Macleod had plaats genomen. Deze was opgetogen zoo wel over de kalme stilte, die er heerschte, als over den rijken plantengroei in den omtrek, de heerlijke tinten in de tuinen en het stille water, dat daaronder langs stroomde.

»De huizen hier in Londen,» zeide hij, »zijn, veel meer open dan bij ons. Onze woningen in het noorden

zien er zoo koud en zoo kaal uit. Wij zouden er om lachen, als wij een veranda als deze bij onze huizen hadden. — Mij doet het onwillekeurig denken aan een gezicht uit Zwitserland of zoo; zooals men wel eens op schilderijen ziet. Gij zijt in de open lucht met uw eigen kleine wereld om u heen en zonder dat iemand u ziet; en zoudt uw leven hier kunnen slijten, zonder iets te bemerken van de stormen, die den Atlantischen Oceaen beroeren en de oorlogen, die Europa teisteren — natuurlijk, mits gij geen couranten laast.

»Ja, het is werkelijk heel lief en rustig,» zeide zij, terwijl haar kleine, tengere vingers met een der rozeblaadjes speelden, waar Carry haar mee gegooid had. »Maar, men is toch nooit ergens volkomen tevreden. Als gij bij voorbeeld eens wist, hoe ik somtijds verlang om juist die plaatsen te zien, die gij als zoo eenzaam en akelig beschrijft . . . . . maar misschien ga ik er wel eens met papa naar toe.»

»Dat hoop ik,» zeide hij, »maar gij moet niet zeggen, dat zij akelig zijn. Wel zijn zij verschrikkelijk nu en dan en eenzaam, en geven zij stof tot nadenken; maar tevens zijn zij prachtig en maken zij door haar verheven schoonheid en door het grootsche, dat ze kenmerkt, zulk een machtigen indruk, dat zich bij haar aanblik dikwijls een onweersstaanbaar gevoel van droefgeestigheid van onze ziel meester maakt. Ik kan niet beschrijven hoe het eigenlijk is, maar gij zult het zelve ondervinden.»

Er werd gescheld; en bijna op hetzelfde oogenblik verscheen mijnheer White in de veranda.

»Goeden dag, sir Keith, hoe gaat het?» zeide hij. »Het luncheon is klaar, Gerty.»

»Het luncheon is klaar, het luncheon is klaar,» mompelde hij bij zich zelve, terwijl hij het gezelschap voorging naar de kleine eetkamer. Indien Macleod ooit had hooren beweren,

dat actrices te weinig tijd hebben om zich met huiselijke aangelegenheden te bemoeien, dan moest hij wel verwonderd zijn geweest, toen hij de netheid en reinheid zag, die hier op de tafel en in het gansche vertrek heerschten. Het sneeuwwitte tafellaken, het heldere glaswerk, het blinkende tafelzilver, de keurig geschikte, zij het ook kleine bouquets en de zorgvuldigheid, waarmee het aardige, kleine meisje — de eenige dienstbode — diende, dat alles was een bewijs van een ordelijke huishouding. En dan die roode wijn in ijs gezet — waar zij zich misschien zelve mee onledig had gehouden — nooit had hij zoo iets lekkers gedronken.

Zij scheen echter weinig acht op dit alles te slaan, daar zij aanhoudend haar vader aankeek, die, terwijl hij nu en dan het woord tot Macleod richtte, blijkbaar gejaagd en zenuwachtig was en over iets tobde.

»Papa,” zeide zij eindelijk, »wat scheelt er aan? Is er iets gebeurd van ochtend?”

»Och, kindlief,” antwoordde hij, »spreek er maar niet over. Mijn geheugen — mijn geheugen begint mij te begeven. Maar wij willen onzen gast daar niet mee lastig vallen. Gij zeidet, meen ik, sir Keith, dat gij gezien hebt wat het laatst is ingekomen in het Rijksmuseum . . . .”

»Maar wat scheelt er toch aan, papa,” vroeg zijn dochter opnieuw.

»Och, mijn kind,” zeide hij, »ik weet zeker, dat ik de woorden ergens heb; en lord — zegt, dat op de allereerste kan, die in de nieuwe pottenbakkerij, die hij ondersteunt, wordt gebakken, die regels moeten staan, en dat hij haar voor zich zelve wil behouden. Ik weet dat ik het oorspronkelijke in het Spaansch en ook de Engelsche vertaling hier of daar heb; en nu heb ik den geheelen morgen gezocht en gezocht. . . . en dat voor een enkelen regel; de drie andere luiden aldus, als ik mij niet bedrieg:

„OUDEN WIJN LAAT ONS DRINKEN,

„OUDE VETEN AFKLINKEN.

„.....

„OUDE VRIENDEN IN DEN NOOD.”

De derde regel is mij ontgaan — och, lieve deugd! Mijn geheugen begeeft mij totaal.”

„Ik zal er wel eens naar zoeken, papa,” zeide zijn dochter, „wees maar gerust, ik zal het wel vinden.”

„O, neen, neen, mijn kind,” zeide hij, op hoogdravenden toon. „Gij hebt een nieuwe rol te bestudeeren, en terwijl gij daarmee bezig zijt, mag geen andere zorg de kalmte uwer ziel verstoren. Gij moet er u met uw gansche hart op toeleegen, Gerty; gij moet u zelve vergeten, er u geheel aan wijden en haar in uw gemoed wortel laten schieten, totdat gij er u zoozeer mee hebt vereenzelvigd, dat er geen spoor meer te ontdekken is van de inspanning, die zij u gekost heeft.”

Hoewel hij tot zijn dochter sprak, waren toch de opgesmukte volzinnen blijkbaar ook voor den vreemdeling bestemd.

„Dat is de eenige manier,” vervolgde hij, met dezelfde gemaaktheid, „om uw doel te bereiken. De kunst vraagt algeheele overgave en eischt, dat men zich zelven volkomen leert vergeten. Het publiek moge dit al niet inzien, de ware kunstenaar daarentegen streeft er naar, altijd waar voor zich zelven te zijn. Gij levert de volmaakte bloem; maar de toeschouwers mogen niet weten, hoeveel zielsangst zij u gekost heeft, hoeveel tranen zij u heeft afgeperst. Daarvoor is het echter noodig, dat gij er u met uw gansche ziel aan toewijdt en dat geen andere zorgen u aftrekken. Ik zal dan ook zelf naar dien eenen ontbrekenden regel zoeken.”

„Gij maakt u al te bezorgd, papa,” zeide Carry spijtig, „want ik kan u verzekeren, dat Gerty zich van morgen veel meer om de koteletten dan om haar nieuwe rol bekreund

heeft. Zij is zeker wel een keer of zes in de keuken geweest, maar in haar boek heb ik haar niet druk zien studeeren."

»De *res angustae domi*," zeide de vader met nadruk, »staan dikwijls andere belangen in den weg bij menschen, die niet rijk zijn. Dat is nu eenmaal niet anders en het is ook noodig. Maar wat niet noodig is, is dat Gerty mijn zorgen op haar schouders neemt en daardoor haar studie van die nieuwe rol benadeelt, die toch zoozeer in haar gemoed moet wortel schieten, dat zij zelve ternauwernood weet, hoezeer haar geheele wezen er, als 't ware, mee is vereenzelvigd. Wanneer zij het tooneel betreedt, dan moet zij evenmin Gertrude White zijn als gij of ik. De ware kunstenaar gaat volkomen in zijn rol op. Zijn gansche ziel legt hij in zijn schepping. Zijn hart klopt in een andere borst dan de zijne, en hij ziet slechts door de oogen van den persoon, dien hij voorstelt. Vergeef mij deze uitweiding, sir Keith, maar het is een punt, waar ik bij mijn dochter niet genoeg op kan aandringen. Zoo zij ooit een groote actrice wordt, dan zal zij daaraan haar succes te danken hebben. Haar ziel moet zich, om zoo te zeggen, ieder oogenblik in elk karakter, dat zij wil voorstellen, kunnen afspiegelen. Zij moet zich steeds zoo blijven oefenen, dat zij van haar eigen gemoedsaandoeningen een speeltuig kan maken, dat zij naar willekeur bespeelt. Het is een groote eisch, dien de kunst aan den kunstenaar stelt. Deze leeft in werkelijkheid dan ook niet meer zijn eigen leven. Hij is slechts een medium. Zijn innigste ervaringen worden het eigendom van het publiek, zoodra zij door zijn persoonlijk talent zijn verwerkt en vervormd."

Zoo praatte hij steeds voort, oogenschijnlijk met het doel om zijn dochter te onderrichten, maar zeker niet minder om zijn gast vooral goed te doen begrijpen, dat juffrouw Gertrude White niet was gelijk andere vrouwen, maar veeleer iemand, die zich geheel opofferde aan de

hooge, onverbiddelijke eischen der kunst. Bij het eind van zijn betoog vroeg hij plotseling of Macleod hem gevolgd had. Ja, deze had hem gevolgd, maar niet dan met de grootste verbazing en zonder nu en dan zeer verstrooid te zijn. Had hij mogelijk ook een onbestemd gevoel van zelfverwijt, dat hij die schoone, bleeke kunstenaress van haar diepzinnige taak had afgetrokken en oorzaak was geweest, dat zij beneden in de keuken naar koteletten had moeten gaan zien?

»Het is toch wel wat hard, mijnheer,» zeide hij tot den ouden man, »dat een artist eigenlijk nooit zich zelf zou mogen zijn, dat hij om zoo te zeggen. . . . . tien minutensgewijs van aandoening moet veranderen.»

Dat was geen onaardig geïmproviseerde uitdrukking voor een ruwen Hooglander, maar om de waarheid te zeggen, was het een kleine persoonlijke grief, die hem de woorden in den mond legde; hij zou die dwingelandij der kunst misschien kunnen verkroppen, maar als het hem reeds stuitte een schoon, belangwekkend slachtoffer daarvan in boeien te zien geklonken — en tot vermaak eener ijdele wereld ten tooneele gevoerd — wat zou dan het trotsche bloed der Macleods wel van zulk een vernedering zeggen? Hij begon een tegenzin te krijgen tegen dien ouden man, met zijn wreede theorien en monsterachtige vertoogen, maar onthield zich van alle verdere discussie, indachtig aan hetgeen de Hooglanders noemen: »het advies van de klok van Scoon — *bemoei u niet met eens anders zaken.*

HOOFDSTUK IX.

De prinses Righinn.

Hadden dan de bewoners van dit land van zonneschijn en bloemen hoegenaamd geen zorgen? Na het eten ging hij met de beide meisjes in den tuin wandelen, waar zij vrij en ongedwongen als een paar jonge herten rond dartelden. Carry stelde nu en dan zijn geduld op de proef door de manier, waarop zij beurtelings haar zuster plaagde of liefkoosde, en haar nu eens beknorde en berispte en dan weer in hetzelfde oogenblik streelde of kuste. De lieve, eenvoudige, en geduldige wijze daarentegen, waarop de oudste zuster dit alles verdroeg, was schoon om te zien en niet minder voorzeker het medelijden en de schrik, die haar beving, toen Carry zich den vinger aan de doornen eener rozenstruik had gekrabt. Het was maar een klein krabje, en de druppel bloed, die er uit kwam, niet grooter dan een speldeknoop, doch dat nam niet weg, dat Gertrude aanstonds haar nette, kleine zakdoekje stukscheurde, de pijnlijke wond verbond en het arme slachtoffer beklaagde, alsof zij de hevigste pijnen moest lijden. Het was inderdaad een bekoorlijke ongedwongenheid, waaraan het drietal zich in dit middaguur overgaf; zoo geheel in overeenstemming met den stillen schoonen zomerdag, het zachte groen der boomen en heesters en den liefelijken geur der bloemen en lindeboomen, die de lucht vervulde. Men zegt dat de Keltische benaming der lage streken, *ifrin*, is afgeleid van *i-bhuirn* of het eiland van aanhoudenden regen. Was het dus te verwonderen, dat dit oord van voortdurenden zomer en zonneschijn den Hooglander als een hemel toescheen?

Zelfs de ondeugende Carry scheen onder den indruk van het liefelijk tafereel, toen zij voor een oogenblik haar plagerijen staakte.

»Hebt gij straks niet gezegd, dat gij plan hadt om naar den Zoölogischen tuin te gaan?» vroeg zij.

»Ja,» antwoorde hij, »ik heb alles in Londen gezien, wat ik gaarne zien wilde, behalve dat.»

»Ik vraag het daarom, omdat Gerty en ik het Park wel met u over konden wandelen en u den weg wijzen.»

»O, als gij niets beters te doen hebt, dan zult gij mij daar veel plezier mee doen,» zeide hij.

»Dan zal ik eerst even gaan zien of papa mij ook noodig heelt,» zeide Gertrude. Zij kon, meende zij, evengoed in Regent's Park als in het kleine tuintje wandelen.

Weldra ging het drietal op weg.

»Ik ben blij,» zeide Gertrude, »als ik maar een excuus heb, om die nieuwe rol ter zijde te kunnen leggen, die mij vreeselijk vervelend toelijkt. Het is heel moeielijk, een rol zoo te moeten spelen, dat zij natuurlijk schijnt, als de woorden, die men moet spreken, van dien aard zijn, dat geen sterveling ze, onder welke omstandigheden ook, ooit zou bezigen.»

Vreemd; maar nooit hoorde hij haar de minste toespeeling op haar vak maken, zonder een alleronaangenaamste gewaarwording te ondervinden. Hij vroeg zich zelve echter geen rekenschap van dat verschijnsel, maar haastte zich altijd om het gesprek op iets anders te brengen.

»Maar waarom neemt gij dan de rol op u?» vroeg hij kortweg.

»Wat zal ik u zeggen?» antwoorde zij, »wanneer men zich eens aan een bepaald vak wijdt, dan moet men de kleine verdrietelijkheden, die er aan verbonden zijn, voor lief nemen. Ik kan niet altijd in alles mijn eigen zin hebben, en ben in andere opzichten bijzonder gelukkig geweest.

Onder anderen heb ik nooit aan de zoo vermoeiende voorstellingen in de provincien behoeven deel te nemen, hoewel men beweert dat juist die de beste leerschool zijn voor een actrice. En dan al het geld en al de zorg die papa aan mijn opleiding besteed heeft. Ik geloof, dat, als hij een zoon had, hij dien voor dat bedrag wel naar de universiteit zou kunnen zenden. Hij maakt zich nog meer bezorgd over mijn al of niet slagen dan ik zelve."

»Maar gij zijt immers geslaagd, gij maakt immers reeds opgang," zeide Macleod. Het was wel het minst, dat hij, met zijn afkeer van de zaak, zeggen kon.

»O, dat noem ik niet opgang maken," zeide zij. »Het is eenvoudig de toeschouwers vermaken, door hun allerlei kleine tafereelen uit hun eigen salons op het tooneel voor te stellen. Zij zien dit gaarne, omdat het aardig is en uit het dagelijksche leven gegrepen. En de menschen beweren heden ten dage zeer wijsgeerig te zijn — zij willen stukken »zonder nonsens" zooals het heet — ik geloof dat het de natuurlijke reactie is van de hoogdravende, gezwollen taal der melodrama. Maar toch, als men ambitie heeft — of als men wat ijdel is, moest ik misschien zeggen — als men zijn krachten zou willen beproeven" . . . .

»Ik zal u zeggen, waar het op staat, sir Keith," viel hier Carry in, »Gerty wil een tweede mevrouw Siddons worden."

Het is een pijnlijk iets, als men met een actrice spreekt, geen enkel vlelend woordje te kunnen zeggen. Dit ondervond Macleod; en inplaats van haar het een of ander compliment te maken, begon hij de statige olmen en kastanjes van het park, het groote witte meer, de bloemen en lanen te roemen. En ook het geluid van een paar eenden scheen bijzonder zijn aandacht te trekken.

»Gij houdt zeker veel van beesten, denk ik," zeide juffrouw White.

»O ja, heel veel,” antwoordde hij, verheugd dat het gesprek een andere wending nam. »En de dieren hebben het goed op ons landgoed. Ik wil niet hebben, dat er een enkele wezel of havik gedood wordt — al heb ik er ook dikwijls onaangenaamheden door. En wat is er het gevolg van? Ik weet niet of er zoo iets als evenwicht in de natuur bestaat, of dat eenvoudig de havikken en wezels en ander gedierte de zwakke, ziekelijke vogels verslinden; maar zooveel is zeker, dat wij veel minder ongemak onder onze vogels hebben, dan ik hoor, dat op andere plaatsen het geval is. Ik heb wel eens een wezel geschoten, dat beken ik, als ik zag dat hij een konijn achterna zat — en dat kan men niet laten, als men het arme konijn van angst hoort schreeuwen, lang voordat de wezel het beet heeft — maar het is toch tegen mijn aangenomen stelregel. De dieren zijn mij allen lief. Slechts twee zijn daarvan uitgezonderd; — tot vóór eenige dagen meende ik dat het er maar een was, doch het zijn er twee; het eene haat ik en voor het andere ben ik bang.”

»Bang,” zeide zij, met een blik van verwondering, die, hoe welsprekend ook, echter niet door hem werd opgemerkt.

»Ja,” zeide hij, somber. Het is misschien bijgeloof — of het ligt in mijn gestel — maar ik kan u niet zeggen, welk een afschuw ik heb van de oogen eener slang. Mogelijk heeft men er mij bang voor gemaakt, toen ik een kind was — dat herinner ik mij niet meer — of komt het van de verhalen, die bij ons de oude vrouwen er van vertellen. De slang, moet gij weten, is in het oog der Hooglanders een zeer geheimzinnig dier — zij hebben onder anderen wonderbare geschiedenissen van waterslangen in de meren — en als men een nest van zeven adders vindt, waar een witte onder is, dan kookt men dien eenen witten, en diegene, die het nat, waar hij in gekookt is, drinkt, weet alle dingen zoowel in den hemel als op de

aarde. Op Lewis noemt men de slangen *righinn*, dat wil zeggen *prinses*, en gelooft men dat zij betooverde prinsessen zijn. Maar dat is enkel uit vrees, en het is een soort van compliment. . . . .”

»Maar er zijn immers in de Hooglanden geen slangen, waar men bang voor behoeft te zijn?» vroeg Gertrude en keek hem met eenige bevreemding aan.

»Neen,» antwoordde hij op denzelfden somberen toon. »Als men er soms op de heide ziet, dan kruipen zij aanstonds weg, en zoo men er al op een trapt en hij u in de laars bijt, wat dan nog? Hij kan geen zeer doen. Maar gesteld dat men op de hertenjacht was en over de heide kroop, met het gezicht bijna op den grond, en dan op eens vlak bij zich de twee kleine oogen van een adder gewaar werd, die u aanstaarden. . . . .”

Hij rilde, de mogelijkheid alleen van zoo iets, vervulde hem met afschuw.

»Ik heb hooren vertellen,» vervolgde hij, »dat zij in sommige streken van Islay zoo talrijk plachten te zijn, dat de boeren zich somtijds genoodzaakt zagen, op de heidevelden een cirkel te trekken en daar den brand in te steken; als dan de heide allengs weg brandde, dan zag men op het laatst de slangen en adders zich in elkaar kronkelen en als tot een grooten bal ineen woelen. Bij ons zijn er niet veel. Maar toch hebben wij eens een akelig geval gehad: op zekeren dag ging John Begg, de schoolmeester, even achter een rots, ten einde vuur te maken om zijn pijp aan te steken. Om buiten den wind te zijn, ging hij met zijn hoofd vlak aan de rots staan; toen meende hij iets aan zijn pet te voelen en op hetzelfde oogenblik viel er een adder op zijn schouder en beet hem in den hals. Hij was halfdood van schrik, maar waarschijnlijk had de adder eerst in de pet gebeten en daarin al zijn gif verbruikt; want de schoolmeester is

maar een paar dagen ziek geweest en heeft er verder niets van geweten. Maar, o, stel u voor dat een adder u over den hals kruipt. . . .”

»Neen, dat wil ik mij maar liever niet voorstellen,» zeide zij, gejaagd. »En welk is het andere dier — dat, waaraan gij zoo'n hekel hebt?»

»O,» zeide hij luchtig, »dat is iets heel anders, het is een sprekende papegaai. Tot vóór deze week had ik nooit in een huis gewoond, waar er een was. De zoon mijner hospita had er haar een meegebracht uit West-Indie, en nu had zij de kooi gezet bij het venster van het portaal, waar mijn kamer op uitkomt. Eerst vond ik het nogal aardig — maar al spoedig had ik er genoeg van, en begon mij het aanhoudend geschreeuw te vervelen. Zoolang hij riep: *Mooi lorretje, mooi lorretje*, kon het mij minder schelen; maar toen het leelijke beest, met zijn koraalachtige oogen en zwarten snavel schreeuwde: *Kom, geef mij een kuz! geef mij een kuz!* toen kon ik het niet langer uitstaan. Bovendien maakte hij mij 's morgens in de vroege al wakker met zijn akelig gekrijsch. Ik opende dan mijn kamerdeur en smet een laars naar hem toe, maar dat hielp maar voor een oogenblik, want hij begon toch weer opnieuw.»

»Maar gij spreekt er over alsof hij er is geweest, maar er nu niet meer is. Wat is er van hem geworden?»

Hij keek haar eerst, evenals een schooljongen, lachend, maar een beetje beteuterd aan, en zeide toen, niet zonder eenige beschroomdheid:

»Zal ik het u maar bekennen? Vroeger of later moet de moord toch uitkomen. Van ochtend schreeuwde hij weer zóó vreeselijk, dat ik het niet langer kon uithouden. Reeds had ik mijn beide laarzen naar hem toegegooid, maar het had geen zier geholpen. Toen stond ik voor de derde maal op en ging naar het portaal. Het venster,

dat op een achterplaats uitziet, stond open. Ik opende de kooi, maar het uilskuiken van een beest begreep niet wat ik daarmee voor had — of was misschien bang, dat is ook mogelijk — en dus pakte ik het bij den nek en smiet het naar buiten.

»En kon hij vliegen?» vroeg Carry, die het tragische verhaal met de levendigste belangstelling had aangehoord en hem met groote oogen aankeek.

»Dat weet ik niet,» antwoordde Macleod. Ik heb het hem ook maar niet gevraagd, want hij kon toch niets anders zeggen dan: *Geef mij een kuz*, en dat verveelde mij al genoeg.»

»Dus hebt gij hem vermoord?» vroeg de oudste zuster, met een stem waaruit de grootste afschuw sprak, en deed alsof zij een weinig ter zijde ging. »Dan kan ik ook waarlijk niet aannemen, dat de Macleods beschaafde, vreedzame menschen zijn geworden. Veeleer geloof ik dat zij zich niet zouden ontzien om ieder, die hun in den weg stond, maar kortweg te vermoorden.»

»O, juffrouw White!» zeide hij, »daar moet ik tegen opkomen. Gij moogt niet meer denken aan wat ik u over de Macleods verteld heb, en kunt er gerust op aan, dat zij niet erger waren dan hun tijdgenooten. Onlangs is mij een geschiedenis in de gedachten gekomen, die ik u nog eens vertellen moet. . . .»

»O neen, als je blijft niet,» riep zij uit, »want het is zeker weer een van die afschuwelijk legendes!»

»Maar ik moet het u toch heusch vertellen,» hernam hij, »omdat het de Macdonalds betreft, en ik u wil doen zien, dat wij, Macleods, destijds niet alleen zoo slecht waren. Hugh Macdonald, de neef van Donald Gorm Môr, het opperhoofd der *clan*, en diens naaste erfgenaam, wist een aantal lieden over te halen om een moordaanslag op zijn oom te ondernemen. Het opperhoofd kwam er achter en schonk zijn neef vergiffenis. Dit, moet ik eerlijk bekennen,

zou een Macleod nimmer gedaan hebben, want nooit heeft, voor zoover ik weet, een Macleod dier dagen aan iemand vergiffenis geschonken. Hugh Macdonald smeedde echter andermaal een complot, en toen begreep Donald Gorm Môr, dat hij een eind aan die dwaze invallen moest maken. En wat deed hij nu, denkt gij? Hij liet — zooals het verhaal luidt — zijn neef in een vunzigen, onderaardschen kerker zetten en hem daar een ganschen dag zonder spijs of drank blijven. Eindelijk werd er een stuk zout vleesch in het hok neergelaten, hetgeen Macdonald, uitgehongerd als hij was, aanstonds gretig verslond. Daarbij bleef het. Maar gij kunt u voorstellen welk een onleschbaren dorst iemand moest hebben, die zout vleesch gegeten en in een paar dagen niet gedronken had. Hij versmachtte dan ook letterlijk. Toen werd er ten langen laatste een beker in den kerker neergelaten, en ik behoef u niet te zeggen, met welk een begeerigen blik de arme drommel dien zag neerdalen, en hoe hij er met beide handen naar greep. Maar zie, *de beker was ledig*; na den ongelukkige aldus eerst voor den gek te hebben gehouden, liet men hem van dorst omkomen. Het was een Macdonald, die deze wandaad beging, juffrouw White, geen Macleod."

»Nu, dan ben ik blij, dat Culloden zulk een boos geslacht heeft uitgeroeid," zeide zij, met vuur.

»O, zeg dat niet," zeide hij lachend. »Ook zonder Culloden zouden wij vreedzame, achtenswaardige menschen geworden zijn. Ook zonder hem zouden wij evengoed onze stuivers couranten en onze plezierbooten van Oban naar Jona hebben. Heusch, er is tegenwoordig geen vreedzamer volk dan de Macdonalds en de Macleods."

»Ik weet niet in hoever ik u vertrouwen kan," zeide zij, en keek hem daarbij met een schakschen, wantrouwenden blik aan.

Weldra waren zij aan den ingang van den Zoölogischen Tuin.

»Laat ons er ook ingaan, Gerty,» zeide Carry, »wie weet of gij, door het zien der vogels, niet weer het een of ander goede idee krijgt voor uw toilet, zooals wel meer gebeurd is — herinner u maar, dat gij bij voorbeeld nooit over dat flamingo-rood en wit zoudt gedacht hebben, als gij hier niet gewandeld hadt.»

»Als gij er lust in hebt, Carry, dan is het mij goed, dan wil ik er gaarne voor een half uurtje binnen gaan,» zeide zij; en Macleod was daar niet rouwig om.

Er waren dien middag weinig bezoekers in den Zoölogischen Tuin, want de meeste beau-monde was naar de Eton en Harrow cricketpartij van lord . . . . en burgerlui waren er ook niet veel. Wat Macleod betrof, al ware hij een schooljongen geweest, dan had hij niet opgetogener kunnen zijn over al de wonderen, die hij hier aanschouwde, dan hij nu was. Dat hij dol veel van beesten hield — uitgezonderd alleen die twee soorten, waarover hij straks gesproken had — dat viel niet te betwijfelen. Hij sprak er mee, alsof hun vorschende oogen konden zien, wat er in hem omging. Wanneer hij bekende dieren uit het noorden zag, dan was het, als hernieuwde hij de kennismaking met oude vrienden; evenals hij waren ook zij immers vreemdelingen in dit land.

»Wel,» zeide hij tot het prachtige hert, dat met zijn fluweelachtig, fier opgeheven geweide door de diergaarde liep, »uit welk gedeelte der Hooglanden zijt gij vandaan? En zoudt gij niet gaarne naar hartelust eens over de droge bedding eener rivier bij Ben-an-Sloich willen rennen?»

Een hinde met een kastanjebruine huid, die schitterde in het zonlicht, naderde met zachten, lichten tred de omheining, en keek met haar groote, heldere, grijsgroene oogen, welke door lange oogharen waren overschaduw — zoo verschillend van de zachte, donkere oogen van den reebok — tot hem op. Hij streek haar over den neus en zeide:

»Gij zoudt zeker liever op de heide zijn, niet waar, en u te goed doen aan het jonge gras en drinken uit de heldere beek?»

Zij gingen verder voort en kwamen aan de groote kooi der zee-arenden. Deze vogels schenen hoegenaamd geen acht te slaan op hetgeen in hun onmiddelijke nabijheid voorviel. Steeds hielden zij hun koppen omhoog gericht, nu naar deze, dan naar gene zijde, alsof zij met de grootste aandacht ergens naar uitkeken; en het was als wierpen de goudachtig bruine oogen met de strakke oogappels en donkere leden een onderzoekenden blik op onmetelijke zeeën.

»Arm dier!» zeide hij tot een hunner, die boven op een ouden boomstam zat, »zeker zoudt gij wel gaarne eens een lekker zeewindje voelen, niet waar, en een paar snippen vangen. Wat krijgt gij hier voor voedsel? Doode visch misschien?»

De arend spreidde zijn breede vleugels uit en klepte er een paar malen mee, onder het uiten van schrille kreten.

»O ja,» vervolgde Macleod, »men zou u boven het geklots der baren uit kunnen hooren, en als de jonge knapen uw eieren of uw jongen zouden willen uithalen, dan geloof ik, dat gij met uw stevige wieken korte wetten met hen zoudt maken. En wat u zeker zou toelachen, is een gevecht met een zeehond, om te zien of gij hem op het strand, dan wel hij u met uw stevige klauwen naar beneden zou kunnen krijgen en in de diepte laten verdrinken?»

In een kooi van zeevogels, meerendeels vreemde soorten, zag hij een eenzame ijslandsche meeuw zitten en zeide:

»Arm beestje, wat zit gij hier treurig! Zeker zoudt gij vrij wat liever in Ru-Treshanish willen zijn, al was het ook onder wind en regen. Eenige weken geleden is daar een doode walvisch aangespoeld; wat zoudt gij daaraan gesmuld hebben, zoo gij er geweest waart!»

»Hoe spijt het mij,» zeide hij tot zijn gezellinnen, »dat ik hier niet eerder ben heengegaan! Dan had ik menig verloren uurtje aangenaam kunnen doorbrengen. Maar ik mag u niet te lang ophouden, juffrouw White — ik voor mij zou hier dagen en weken kunnen vertoeven.»

»Gij wilt toch niet heengaan, zonder eerst een kijkje van de slangen te nemen?» zeide zij, glimlachend.

Hij aarzelde een oogenblik en zeide toen:

»Neen, die wil ik maar liever niet gaan zien.»

»Gekheid; gij *moet* er even naar toe. Dan zult gij zien, dat zij, als zij achter glas in de hokken zijn opgesloten, niet zulke vreeselijke monsters zijn, als gij denkt.»

Gedwee liet hij zich dus naar het verblijf der slangen brengen, maar hij was stil en ging het laatst binnen. In het midden van het vertrek bleef hij staan en keek beschroomd en angstig rond.

»Kom toch eens hier, en zie eens wat een prachtig dier dit is,» zeide Gertrude, die met haar zuster over den richel van het hok leunde. »Kijk, wat heerlijke kleuren! En wat ligt er een mooie blauwe glans over haar schubben.»

Het was een groote boa, zoo dik als een been; zij lag in een cirkel in elkaar gerold, met den kop in het midden. Hij kwam een beetje nader.

»Afschuwelijk!» was al wat hij zeggen kon. Toen viel zijn oog op de oogen van het dier — die oogen zonder oogleden met hun strakken, glazigen blik. Hij had gemeend dat zij gesloten waren, maar nu bemerkte hij, dat die doffe, gele zelfstandigheid door een glasachtig bekleedsel was bedekt, terwijl zich in het midden een spleet bevond, zoo klein, alsof zij er met een pennemes was in gemaakt. Ware het niet dat de groote boogen zich bij het ademen langzaam hadden uitgezet en weer waren ingekrompen, dan zou men den starenden blik dier gele oogen voor den levenloozen blik eens dooden hebben kunnen houden.

»Ik geloof niet, dat de boa vergiftig is,» zeide zij.

»Nu, wat zou dat? Als men zoo'n beest in een dicht bosch ontmoette, dan zou het immers even erg zijn, of het vergiftig was of niet.»

Hij zeide dit op een toon van verwijt, net alsof zij plan had, hem naar de eene of andere geheimzinnige plaats te lokken, waar hij zich met vergiftige adders of slangen zou hebben te meten. Van dat hok ging hij, hoe onwillig ook, verder door naar de andere afdeelingen. Het was doodstil in het vertrek. De meeste slangen had men voor dood kunnen houden, als zij niet dien boosaardigen blik in haar koraalachtige oogen hadden gehad. Hij hunkerde om dit verblijf, waar de lucht bovendien heet en drukkend was, te verlaten.

Maar juist toen zij bij de deur kwamen, viel zijn oog op een hok, waarin iets, dat zich snel bewoog, zijn aandacht trok, en tegen wil en dank bleef hij staan, om er naar te kijken. Het glazen hok zat vol slangen, die nu eens haar koppen omhoog staken en dan weer, slijmerig als zij waren, over elkaar heenkropen; zij staken de kleine, zwarte, spitse tongetjes uit, en tuurden met haar glazige zwarte stipjes van oogen om zich heen. Het voorwerp, dat zich zoo snel bewogen had, was een kleine, gele kikvorsch, die nu onbeweeglijk en met een paar oogen, die van schrik en angst dreigden uit te puilen, in een aarden schotel met water zat. Daar stak eensklaps een slang haar kop boven den rand van den schotel. Haar zwarte tong naderde den kop van den kikvorsch en daarop gleeed het lange, lenige lichaam weer langs den schotel weg, terwijl de kikvorsch te zeer door den angst als verlamd was, om zich te kunnen verroeren.

Een oogenblik later echter sprong hij, blijkbaar eenigszins van den schrik bekomen uit den schotel, maar om, helaas, terecht te komen op de ruggen van een paar in elkaar

gekronkelde slangen. Hij waagde een anderen sprong en kwam toen in eenig gras, dat ergens in een hoek lag, te land. Maar ook aan die zijde van het hok zag men een dier kleine, platte, geel gevlekte koppen, voortgestuwd door een kronkelend lichaam, zich langzaam voortbewegen; opnieuw deed het arme dier een sprong, en nu kwam het weer in den schotel, waar het, hijgend en met wijd opengespalkte oogen, roerloos bleef zitten. Nu strekte een slang, die tegen den wand van het hok was opgekropen, haar langen hals uit, als om te onderzoeken, waarheen zich te wenden, maar er was niets, waaraan zij zich kon vastklemmen. Zij draaide en zwaaide met haar kop, waarbij gedurig haar scherpe tong te voorschijn kwam, en viel eindelijk van haar steunpunt naar beneden en plofte in het water, juist boven op den kikvorsch. Nu ontstond er een hevige worsteling — maar den afloop zag Macleod niet. Een kreet van ontzetting was hem ontsnapt en hij was naar buiten gegaan. Het was hem, als zou hij stikken — het zweet druppelde langs zijn voorhoofd en hij beefde van ontzetting en afschuw.

De meisjes volgden hem.

»Ik kon het niet langer uithouden,» zeide hij zacht en zonder haar aan te zien; »het werd mij daar binnen te benauwd.»

Zij gingen verder. Hij keek rond naar het frissche loof der boomen, naar den blauwen hemel en het zonlicht op den weg . . . . God's heerlijke wereld scheen hem weer schooner toe, en allengs verdween ook het gevoel van afschuw, dat zijn keel als dicht gesnoerd had. Toch hunkerde hij om weg te komen, en daar zij dicht bij een uitgang waren, stelde hij voor, daar door te vertrekken. Op hun wandeling naar South Bank spraken zij nog veel over de verschillende dieren — waarbij de meisjes zeer uitweidden over een zeker soort van fazanten, waarvan de kleuren haar

bijzonder mooi toeschienen voor een kleedje — maar nooit, noch dien zelden dag noch later, kwam hij terug op zijn bezoek bij de slangen. Ook kwam het in den loop van het beuzelachtige gesprek niet in Gertrude op, hem te vragen, of zijn Hooglandsch bloed ook andere eigenschappen had overgeërfd, dan dien instinctmatigen, doodelijken afkeer van dat soort van kruipend gedierte.

HOOFDSTUK X.

De laatste avonden.

Goeden nacht, Macleod! goeden nacht, goeden nacht! Deze afscheidsgroet kwam uit een groot rijtuig en was gericht tot een der twee jongelieden, die op de stoep van het logement »The Star and Garter» stonden, als een paar zwarte gedaanten in een gloed van licht. De menschen in het rijtuig waren nu goed en wel gezeten; de dames hadden haar wijde mantels nog wat beter over de fraaie toiletten heen getrokken, en de twee palfreniers stonden op het punt de paarden los te laten. »Goeden nacht, Macleod!» riep nogmaals lord Beauregard; nog even steigerden de paarden en toen snelde de wagen door het schemerlicht van den schoonen zomeravond voort.

»Het was waarlijk allerliefst van Beauregard om zes uwer gasten heen en terug mee te nemen,» zeide de luitenant Ogilvie tot zijn vriend. Dat zou hij voor de meeste menschen niet doen, ook voor mij niet. Maar gij hebt ook zoo iets voornaams over u, Macleod, dat het altijd is, alsof gij een gunst verleent dáár, waar gij er een ontvangt.

»Ja, de menschen zijn bijzonder vriendelijk voor mij,” zeide Macleod. »Ik weet heusch niet, waaraan ik het te danken heb. Ik zou ze wel allen mee naar Dare willen nemen en ze onthalen, zooals een prins zijn gasten zou. . . . .”

»Daar wilde ik u juist eens over onderhouden,” viel hem zijn vriend in de rede. »Maar laat ons weer naar boven gaan, waar ik mijn hoed en overjas heb laten liggen.”

Zoo gezegd zoo gedaan; zij kwamen in een vertrek dat eigenlijk twee kamers uitmaakte, maar voor dien dag in een langwerpige zaal was herschapen. Het eene gedeelte had tot een soort van salon gediend, en in het andere stond de lange feestdisch, waarop nog de prachtige bouquets, de fruitschalen, de karaffen en glazen prijken. Ogilvie ging zitten, stak een sigaar op en schonk zich een glas rooden wijn in.

»Macleod,” zeide hij, »ik moet eens als een vader met u spreken. Gij doet dingen, die bepaald onnoodig, die dwaas zijn. Weet gij dan niet, dat van een jongmensch, die een *season* in Londen komt doorbrengen en uitnodigingen ontvangt van menschen — die heel blij zijn, als zij ongehuwde heeren bij zich aan huis kunnen ontvangen — volstrekt niet verwacht wordt, dat hij zulke prachtige diners zal geven? En dan nog wel al uw gasten met rijtuigen te laten halen! Wat zullen deze bloemen u niet gekost hebben! En als ik mij niet bedrieg, dan is dit Lafitte?”

»Wel nu, wat zou dat? Schenk u nog maar eens in en daarmee afgedaan. Ik geloof, dat men zich goed geamuseerd heeft van avond. Zoudt gij dat ook niet denken?”

»O, zeer zeker — maar, mijn beste jongen, denk toch eens, wat een schat van geld het u zal gekost hebben. Gij zult misschien denken, dat dit mij niet aangaat, maar

wat zou uw eenvoudige, uw achtenswaardige moeder wel van zulk een buitensporigheid zeggen?"

»Ach!» zeide Macleod, »dat is nu juist wat mij zoo spijt. Ik zou veel meer plezier hebben in mijn kleine dinertjes, als moeder en Jane er aan konden deelnemen. De tafel zou nog vrij wat meer voldoen, als moeder er aan het hoofd zat. Wat de onkosten betreft — wel, ik geloof dat ik geheel in haar geest handel. Zij zou volstrekt niet willen, dat de menschen dachten, dat ik ongevoelig was aan de vriendschap, die zij mij bewijzen; en wij kunnen onmogelijk al die goede vrienden uitnoodigen om op Dare te komen — dat is een veel te afgelegen plaats — en bovendien hebben wij daar geen bloemen om den disch mee te versieren. . . .» Hij wierp een blik op de tafel, en een glimlach van vergenoegen kwam op zijn gelaat. Hoe vreemd zouden al die schoone zaken staan in de groote, naakte zaal van het kasteel!

»Ik zal u eens iets vertellen, Ogilvie,» zeide hij, »maar het blijft onder ons. Toen ik Dare verliet om naar Londen te gaan, heeft mijn nichtje Jane — dat het goed hartigste schepsel is, dat ik ken — mij 2.000 ponden sterling gegeven, voor het geval dat ik in geldelijke ongelegenheid mocht geraken.»

»2.000 ponden sterling!» riep Ogilvie uit. »Dacht zij misschien, dat gij op uw uitstapje de Westminster Abdy wildet koopen.» Een blik op den feestdisch gaf een andere wending aan zijn gedachten. »Gij wilt toch niet zeggen,» vervolgde hij, »dat gij met het geld uwer nicht. . . .»

Een blos van verontwaardiging kwam bij deze woorden op het gelaat van Macleod. Had iemand anders een dergelijk vermoeden durven uiten, dan zou het een of ander scherp antwoord niet achterwege gebleven zijn. Maar tot zijn oude vriend zeide hij slechts:

»Neen, neen, Ogilvie; wel zijn wij niet rijk, maar zoover

is het toch niet gekomen. »Liever verkocht ik mijn kleeren en mijn schoenen,» zooals het liedje luidt, dan dat ik een duit van Jane's geld zou willen aanraken. Ik heb dat aangenomen eenig en alleen om haar niet te kwetsen. Gij kunt u geen denkbeeld maken van de liefde en de groote bezorgdheid van die beste menschen daar ginds. Moeder bij voorbeeld dacht niet anders, dan dat mij het een of ander groote ongeluk zou overkomen, alleen omdat ik voor een paar maanden van huis ging. En Jane — die wel weet dat het sparen niet in de Macleods ligt — hield niet op, of ik moest dit haar kleine vermogen meenemen, alsof de dagen van ouds weer waren aangebroken en de zoon des huizes naar Parijs ging en daar al zijn geld zou verdubbelen.»

»O, van Parijs gesproken, Macleod,» zeide Ogilvie, »daar zijt gij niet heengegaan, zooals uw plan was.»

»Neen,» zeide hij, terwijl hij drie perziken op elkaar zette en in evenwicht trachtte te houden, »neen, daar ben ik niet geweest. Ik had hier in Londen kennissen — en afleiding genoeg, weet gij. Maar nu moet ik u nog eens iets vertellen. Ik ben van plan om, voordat alle menschen Londen verlaten, voor het laatst nog eens een prettig feestje aan te leggen, en gij moet er bij zijn, al moet gij dan ook weer met den nachttrein vertrekken. Gij hebt zeker bij mevrouw Ross juffrouw Rawlinson wel eens ontmoet. Nu, daar heb ik het eerst kennis mee gemaakt, toen wij naar den wedstrijd op den Theems zijn gaan zien, en van dien tijd af zijn wij groote vrienden geworden, zoo zelfs dat het lieve mensch mij letterlijk als haar zoon beschouwt. En raad nu eens, wat zij mij heeft voorgesteld?

Dat ik mijn vrienden zou uitnoodigen voor een soort van buitenpartij in haar tuin, dien zij mij, evenals haar huis, voor die gelegenheid wil afstaan; er zal ook gedanst worden; om een uur of acht zullen wij souperen en dan

zal er een tent opgeslagen en de geheele tuin verlicht worden. Haar tuin is een van de grootsten van Campden Hill, en de gekleurde lampions aan de boomen zullen hem prachtig doen uitkomen; ook zal er voor dansmuziek worden gezorgd . . . . .”

»Die partij komt u minstens op 200 of 300 ponden te staan,” viel hem Ogilvie ietwat bits in de rede.

»Wel nu, wat zou dat? Daar hebben de vrienden een prettigen avond voor, en dan zien zij, dat ik niet ondankbaar ben,” zeide Macleod.

Ogilvie zweeg. Dus waren de praatjes waar, die hij over Macleods buitensporige levenswijze had gehoord! Plotseling vroeg hij, uit zijn gepeins ontwakend:

»Komt juffrouw White ook?

»Ik hoop van ja,” antwoordde hij, »het tooneel wordt op het eind dezer week gesloten.”

»Gij zijt zeker dikwijls in de comédie geweest, niet waar?”

»In Piccadilly, meent gij?”

»Ja.”

»Neen, daar ben ik maar eens geweest, op den avond, namelijk, dat wij er te zamen zijn heengegaan,” zeide Macleod, met een zekere koelheid. En er werd niet verder over gesproken.

Daar zij meenden dat het wel zoo aangenaam zou zijn, in de open lucht hun sigaar te rooken dan boven in de zaal, gingen zij naar beneden en naar buiten op het hooge terras, waar zij het uitzicht hadden op de breede vallei van den Theems. De maan stond hoog aan den hemel en de kronkelende rivier vertoonde zich als een bleeke schemering te midden der donkere bosschen, terwijl de steenen leuning, waar het terras door was omgeven, en waar zij met de armen over heen leunden, door een zilverachtig licht beschenen werd. Het was een heldere, zachte avond; alom heerschte een diepe stilte, die slechts werd afgebroken

door het doffe geluid van roerriemen in de verte — waarschijnlijk een roeipartijtje dat huiswaarts keerde in de donkere schaduw der lommerrijke boomen aan de oevers der rivier.

»Het is een heerlijk leven hier,» zeide Macleod, na een oogenblik zwijgens, »ofschoon minder voor de mannen dan wel voor de vrouwen. Deze houden nu eenmaal van bloemen en kleuren, en muziek; dat ligt in haar natuur; en ik houd het er voor dat de zachte lucht, die hier heerscht, haar oogen zoo groot en zoo helder maakt. Wat de mannen betreft, mij dunkt, die moet het vervelen niets te doen te hebben. Zij zijn met hun altijd even blanke handen dan ook niet zeer vroolijk. Zij moesten, zou ik zeggen, eindelijk genoeg hebben van Hyde Park, en van hun glace-hand-schoenen en nauwe laarzen. Maar à propos, Ogilvie,» vervolgde hij zich oprichtende, »wat denkt gij nu van den 12ⁿ? De lucht van Ben-an-Sloich zou u opfrisschen. Wel ziet gij er niet zoo teer en bleek uit als de meeste mannen hier in Londen, maar toch zijt gij niet zooals het behoort. Nu en dan een toertje naar Coll of Tiree in onze groote oude schuit, met een stevigen zuidwesten bries, dat zou nieuw leven in u brengen. Bedenk echter wel, dat wij op Dare geen feesten hebben, dat wij doodeenvoudig leven. Wat dat aangaat, is het wel hard voor mijn beste, oude moeder, dat zij zich zooveel moet ontzeggen en zoo weinig genot heeft; ik geloof echter dat de vrouwen zich die opofferingen bepaald gaarne getroosten; zij is evenals Jane trotsch op onzen geslachtsnaam; ja, ik geloof dat zij wel een jaar van zee gras zouden willen leven, indien de vertegenwoordiger der Macleods gedurende de *season* het Buckingham-paleis maar kon bewonen. En Hamish — herinnert gij u dien nog? — die zal hartelijk blij zijn, u eens weer op Dare te zien; en hij zal u precies de zwaarte opgeven van elken zalm, dien gij vangen,

van elk hert, dat gij schieten zult — hoewel hij nooit, op een pond of vijf na, het gewicht heeft kunnen berekenen van de groote zalmen, die ik voor en na gevangen heb. Wel nu, wat zegt gij er van?”

»Ja, wat zal ik er van zeggen?” zeide de jonge luitenant.
»Als wij alles konden doen wat wij wilden, dan zou er den 12ⁿ Augustus misschien geen enkel officier in het kamp van Aldershot zijn. Ik moet echter bekennen dat er zich beste kerels onder bevinden — en niet iedereen valt zulk een aanbod te beurt als gij mij doet — zij zijn ook niet afgunstig — om kort te gaan, ik geloof dat ik tegen den 20ⁿ wel voor een week of zoo verlof kan krijgen.”

»Den 20ⁿ? Nu dat is best. Dan treft gij juist den tijd der korhoenders.”

»Wanneer denkt gij te vertrekken?”

»Den 1ⁿ Augustus — den dag na mijn buitenpartij. Ik hoop toch, Ogilvie dat gij daar bij tegenwoordig zult zijn. Lady Beauregard heeft haar echtgenoot weten te bepraten om, ten einde ook te kunnen komen, hun vertrek naar Ierland drie dagen uit te stellen. Ik heb ook den ouden admiraal Maitland verzocht, die altijd zulke mooie verhalen weet van de pres-compagnie en van Nelson en van de aanvallen op de koopvaardij-schepen, om officieren voor de marine te werven. Weet gij wel, dat juffrouw Rawlinson een oude *belle* van hem is? Hij heeft haar gekend, toen zij met haar vader in Jamaica woonde; en als men hen nu over dien tijd hoort praten, dan zou men denken dat het eenige eeuwen geleden was. Haar vader heeft, toen zijn slaven werden vrij gemaakt, 28,000 ponden sterling van het Gouvernement ontvangen. Ik zou den ouden admiraal wel eens op Dare willen zien. Wat zouden hij en moeder af te praten hebben! Maar als men twee en negentig jaar is, dan komt men er niet meer toe om zulke lange reizen te doen.”

Hoe vroolijk en spraakzaam was de krachtige jongeling met zijn vrije en ongedwongen manieren, zijn open oog en schoone, fiere gelaatstrekken! Geen wonder, dat hij de lieveling was van al zijn bejaarde vrienden. Maar, terwijl hij zoo druk aan het praten was over de verschillende personen, die hij ontmoet, en de vriendelijke uitnoodigingen, die hij ontvangen had, en over zijn wensch om, zoo hij het geluk had spoedig eens weer in Londen te komen, zijn kennismaking met dezen en genen te hernieuwen, kwam de naam van Gertrude White geen enkelen keer over zijn lippen, evenmin als hij zich uitliet over haar familie of haar optreden in het publiek, dat in die dagen toch nogal eens ter sprake kwam. En toch had de jonge luitenant de enkele malen, dat hij in Londen was geweest, meer dan eens sir Keith Macleods naam hooren noemen in vereeniging met dien van de jonge actrice, die destijds bijzonder in de gunst van het publiek stond; eens of twee maal hadden zelfs een paar nieuwsgierige dames, wier oogen meer vroegen dan haar woorden, hem, als Macleods vriend, op een slimme manier willen uithooren. Maar hij was hoogst bescheiden, hij stelde de zaak niet in een belachelijk daglicht, maar nam ook niet den schijn aan van er meer van te weten, dan hij in werkelijkheid deed — en dat was letterlijk niets. Macleod toch, die in gewone omstandigheden allesbehalve achterhoudend was, bewaarde in deze zaak een diep stilzwijgen — en ontweek alle vragen met een fiere waardigheid, die hem elke herhaling er van bespaarde. »Bemoei u niet met eens anders zaken” was een stelregel, waaraan hij zelf zich hield en dien hij ook door anderen wenschte te zien toegepast.

Daar men na de wandeling in het park van Richmond nogal vroeg gedineerd had, konden de vrienden, toen zij, nadat Macleod de rekening had betaald, wegreden, een betrekkelijk vroegen trein halen. Het was nog geen elf

uur, toen zij aan het station Waterloo kwamen, en toen Macleod, na afscheid te hebben genomen van Ogilvie, op zijn kamers in Bury Street kwam, was het er nog maar een minuut of wat over. Binnen komende werd hij met luidruchtige vreugde begroet door zijn trouwen vriend Oscar.

»Arm dier,» zeide hij, »daar is uw baas den geheelen dag voor zijn genoegen uit geweest en gij hebt hier opgesloten gezeten. Kom, laat ons nog een loopje gaan doen.»

Jankend van plezier sprong Oscar tegen hem op; hij wist maar al te wel wat zijn meester voor had, toen hij zijn hoed weer opzette. Zachtjes slopen zij de trap af; beneden in den gang moest Oscar echter eens even zijn blijdschap lucht geven door een zacht, in de gegeven omstandigheden zeer verschoonbaar keffen, en toen de deur openging, rende hij naar buiten in de nauwe straat. Hier echter kwam hij spoedig tot bedaren; en hij volgde zijn meester zelfs dicht op de hielen, toen zij te zamen hun wandeling door de nu eenzame straten en tuinen van Londen begonnen.

In Piccadilly wist Oscar zich even behendig een weg door de verschillende soorten van rijtuigen te banen als de beste landlooper, die ooit in Londen zijn zwervend leven leidde. Op Berkeley Square, waar de gaslantaarns het dichte loof der ahornboomen verlichtten, was het betrekkelijk stil. In Oxford Street nam zijn meester hem mee naar een koffiehuis, waar hij wat water en een beschuit kreeg; hierdoor wat verkwikt, holde hij voort naar Baker Street. Maar waarom zij juist dien kant waren uitgegaan, daar wist Oscar zich evenmin rekenschap van te geven als zijn meester.

Steeds gingen zij verder noordwaarts tot aan een plaats, waar veel boomen stonden, welke, door een zacht koeltje bewogen, evenals de gevels der huizen, door het bleeke licht der maan, die hoog aan den hemel stond, beschenen

werden. Oscar was een vriendelijk metgezel, maar hoe deelnemend ook, bemerkte hij toch niet dat zijn baas, toen zij op de hoogte van South Bank kwamen, een ietwat gejaagden blik voor zich uit in die straat wierp. Blijkbaar was deze op dit oogenblik doodstil en verlaten, er was niets te zien dan de huizen en de boomen; de eene kant was in een donkere schaduw gehuld, terwijl de andere door het koele, bleeke schijnsel der maan werd verlicht. Na een kleine aarzeling vervolgde Macleod zijn weg — maar hij liep een weinig zachter.

En nu naderde hij in de nachtelijke stilte een zekere woning, waarvan echter over den muur en door de boomen heen slechts weinig te zien was. Hoopte hij misschien een licht te zien in een der bovenvensters, die de neerhangende acasia's niet volkomen voor het oog verborgen? Met het hoofd afgewend ging hij er snel voorbij. Intusschen was Oscar een goed eind weegs vooruitgelopen, niet twijfelend of zijn meester was hem gevolgd.

Maar deze had al zijn moed bijeengezameld en was teruggekeerd; thans ging hij met het gezicht naar het huis gewend, als luisterde hij, langzaam er voorbij. De vensters waren niet verlicht en het was doodstil; slechts het zachte suizen der door de nachtelijke koelte bewogen acacias deed zich hooren. Nu stak hij over naar de zuidzijde van den weg en bleef daar staan in de donkere schaduw van een hoogen muur, alwaar Oscar weer bij hem kwam en verwonderd naar hem opzag. Daar kwam rammelend een *brougham* voorbij, maar weldra verviel alles weer tot de vorige onafgebroken stilte; de maan scheen tegen den gevel der kleine woning, die even stil scheen als het zwijgende graf. In de verte sloeg het twaalf uur, en in de diepe stilte, die alom heerschte, klonk het doffe geluid der klok, gelijk een noodshot op zee.

Eenzaam stond hij daar in de nachtelijke stilte, verzonken

in de droomen en phantasieën, die dit stille uur in hem opwekten. Deed hij wellicht hier aan zich zelve een bekentenis, die hij aan niemand anders ter wereld had willen doen? Of was het slechts een losse inval, een voorbijgaande gril geweest . . . . een minder gevoelige snaar die in deze dagen van zorgelooze vreugde was aangeslagen . . . . welke hem naar dit vreedzame oord van boomen en maneschijn had heengevoerd? Voorzeker, het tafereel om hem heen was romantisch genoeg; maar hij zelf had geenszins het voorkomen van een door angst gefolterden minnaar.

Opnieuw werd de nachtelijke stilte afgebroken door het rammelen van een rijtuig, dat den weg langs kwam; maar nu — welke phantasie hem dan ook naar deze plaats gevoerd mocht hebben — nu keerde hij zich om, om heen te gaan. Maar de vigilante hield, inplaats van voort te gaan, stil voor de deur van het huis, dat hij zoo oplettend had aanschouwd, en twee jonge dames stapten er uit. Fionaghal, — de Schoone Vreemdeling, had dus niet in het tooverland der droomen verkeerd, maar op het tooneel van haar kommer-vollen arbeid, vanwaar zij nu in een eenvoudig rijtuig huiswaarts keerde! Ongezien had hij zacht willen wegsuipen, maar een ongelukkig toeval belette hem dit. Oscar namelijk, die voor hem uit had geloopt en nu in Fionaghal een oude kennis herkende, sprong op haar toe, en Macleod kon, toen hij dit zag, hoe verdrietig ook, wel niet anders dan met een vergenoegd en onverschillig gelaat eveneens naar haar toe te gaan.

»Welk een zonderlinge ontmoeting,» zeide hij, »Ik was met Oscar een luchtje gaan scheppen, maar ben blij u nu nog even te zien en goeden nacht te kunnen wenschen. Gij zijt toch, hoop ik, niet al te vermoeid?»

»Ja, ik ben wel wat vermoeid,» zeide zij, »maar het duurt nog maar twee dagen, en dan begint mijn vacantie.»

Hij gaf de beide zusters de hand, wenschte haar goe-

den nacht en ging heen. Toen Gertrude de woning haars vaders binnen kwam, zag zij zeer ernstig.

»Gerty,» zeide de jongste zuster, terwijl zij het gas opdraaide, »dunkt u niet, dat de titel van Lady Macleod mooi zou staan op een programma?»

Gertrude antwoordde niet, maar een hooge blos bedekte haar wangen, toen zij zich omkeerde — of die blos was teweeg gebracht door dat het gezegde harer zuster haar hinderde, of wel hierdoor, dat haar eigen gevoelens haar plotseling duidelijk werden, wie kon het zeggen?

HOOFDSTUK XI.

Een bloem.

Al de vrienden van Macleod — of liever die, welke tot het einde van de *season* in Londen waren gebleven — waren zeer benieuwd, wat voor soort van soirée het wel wezen zou, waarop zij genoodigd waren; en het was nog betrekkelijk vroeg in den avond, toen de gasten zich in den tuin van juffrouw Rawlinson vereenigden. Deze levenslustige oude dame met haar vlugge, levendige manieren, hield zich opzettelijk steeds op den achtergrond. Sir Keith Macleod toch was de gastheer; en toen hij tot haar zeide, dat hij van al de schoone avonden van den gelukkigen tijd, dien hij in het zuiden had doorgebracht, dezen, waarop hij zijn partij gaf, den allerschoonsten vond, antwoordde zij rondkijkend, als ware zij een der vreemde gasten, dat het inderdaad een allerlieft schouwspel was, dat de tuin aanbood. Het was dan ook werkelijk een allerlieft schouwspel. De laatste stralen der ondergaande

zon verlichtten de toppen der boomen, en daaronder in de koele schaduw was het als namen de zitbanken, de bloemperken en de toiletten der dames een scherper tint aan. De muziek liet zich hooren; hier en daar zag men pratende en schertsende groepjes, en op een grasperk ontving een oude heer met een grijzen knevel les in het kaatsen van een klein nufje van tien jaar. Macleod was nu hier, dan daar. De lantaarns moesten opgestoken worden, terwijl men aan het souper was. Luitenant Ogilvie werd opgedragen lady Beauregard aan tafel te brengen.

»Neen, Macleod,» zeide Ogilvie, toen hem die opdracht gedaan werd, »gij moet haar zelf binnen leiden. Indien zij niet den voorrang geeft aan haar, die daar aanspraak op heeft. . . . .»

»Ik ben van plan juffrouw Rawlinson aan tafel te brengen,» zeide Macleod; »zij is de oudste van alle aanwezige dames en mijn beste vriendin.»

»O, ik dacht, dat zij misschien aan juffrouw White de eereplaats wildet geven,» zeide Ogilvie uit pure ondeugendheid; maar Macleod hoorde het ternauwernood, want hij was reeds weg en bezig te gelasten, dat men in de tent, waar het souper was aangericht, de waskaarsen zou opsteken.

Toen hij uit de tent en weer buiten kwam, was het reeds schemerdonker; de lucht stond helder en door het zeildoek van de lange tent zag men een rood licht schijnen. Hij ging een klein groepje, dat op een der tuinbanken zat, aanspreken en zeide tot mevrouw Ross, die er bij was:

»Nu zijn bijna al mijn gasten er.»

»Maar Gertrude White is er nog niet en zij verwacht haar toch, niet waar?» zeide Mevrouw Ross.

»O ja, zeer zeker. Zij en haar vader hebben mij beiden beloofd te komen. Zooals zij weet is haar vacantie begonnen.»

»Ik geloof dat het in het belang van het meisje zal zijn, als haar vacantie niet al te lang duurt, want het is goed

dat zij haar werk heeft om zich mee bezig te houden," zeide juffrouw Rawlinson, op de haar eigene levendige manier. »De wijze waarop men haar altijd lof toezwaait zou elk meisje het hoofd op hol brengen. De groothertog. . . vindt haar, zooals ik heb hooren zeggen, een der drie mooiste vrouwen, die hij in Engeland gezien heeft; en, ik vraag u, wat kan men van een meisje verwachten, als zulke dingen haar ter ooren komen?"

»Maar gij weet toch zeer goed, dat het Gerty nog geen kwaad heeft gedaan," zeide mevrouw Ross, met vuur.

»Ja, in zoover," zeide de oude dame, »in zoover dat zij ten minste nog zoo beleefd is van te huichelen."

»Foei, juffrouw Rawlinson, zoo moogt gij niet over Gerty White spreken," zeide mevrouw Ross, »gij zijt heel stout, als gij dat doet, niet waar, Hugo?"

»Ik zeg het volstrekt niet om kwaad van haar te spreken, maar veeleer als een compliment," vervolgde de oude dame bedaard. Ik wilde slechts dit zeggen, dat de meeste mooie vrouwen, van wie veel werk gemaakt wordt, door het luisteren naar al de vleitaal, die zij hooren, zelfs de beleefdheid uit het oog verliezen en onverholen haar onverschilligheid te kennen geven. Wanneer zij u worden gepresenteerd, dan geven zij zich niet eens de moeite om te verbergen, dat zij totaal onverschillig omtrent u zijn. Een gewone vrouw zal de beleefdheid in acht nemen en u met een glimlach verzekeren, dat het haar aangenaam is kennis met u te maken. Een mooie vrouw daarentegen — een algemeen erkende en gevierde schoonheid — vindt het niet eens de moeite waard, dien vorm in acht te nemen. En dat doet juffrouw White wel."

»Het is dan toch een raar soort van compliment, dat gij haar maakt," zeide de kolonel Ross, lachend. »Wat denkt gij er van, Macleod?"

»Wat zal ik u zeggen?" antwoordde Macleod, »dat zijn

van die fijne haarkloverijen, die ik eigenlijk niet begrijp. Mij dunkt, dat, als een mooie vrouw onbeleefd tegen iemand is, niets eenvoudiger is dan zich om te keeren en heen te gaan."

»Maar ik spreek niet van onbeleefd zijn. Ga nu niet een oude vrouw als mij verkeerd begrijpen, sir Keith. Ik zeg eenvoudig dit, dat zij groot gevaar loopt om, door altijd vleitaal te hooren, den vorm uit het oog te gaan verliezen, zoodat zij aan iemand, met wie zij niet bepaald iets heeft uit te staan, onbewimpeld zal toonen, dat hij of zij haar niets kan schelen, terwijl daarentegen een gewone vrouw zal trachten, zich een beetje aangenaam te maken. Nu denkt een arme, eenzame ziel als ik zoo gaarne, dat men het prettig vindt, haar te ontmoeten. Dit nu beweert juffrouw White vooralsnog, en dat vind ik vriendelijk van haar. Maar spoedig zal zij bedorven worden als de rest, en dan zal zij er ook geen doekjes meer omwinden, en als zij onverschillig omtrent iemand is, dit onbewimpeld toonen. Zij zal dan bij voorbeeld bij mij komen en mij de hand geven, maar zich aanstonds omkeeren, alsof zij zeggen wil: »Wat heb ik met u te doen, leelijke, oude vrouw? Ik kan mij niet met u ophouden en heb ook geen geld van u te verwachten. Waarom zou ik dus doen alsof ik veel van u hield?"

Dit alles werd gesproken op een half schertsenden toon en — voor zoover Macleod kon nagaan — niet gedeeld door den kring, waarin deze anders zoo vriendelijke, minzame dame zich bewoog. Maar hij had reeds meermalen opgemerkt dat juffrouw Rawlinson nooit met ingenomenheid over Gertrude's schoonheid of haar spel of iets, wat haar betrof, sprak. Ook nu lag er, terwijl zij oogenschijnlijk het meisje prees, iets bitters in haar woorden. Zou er jaloezie kunnen bestaan tusschen iemand van vijftenzestig en iemand van negentien jaren? Zoo de

gedachte hieraan al in Macleod opkwam, dan dacht hij voorzeker niet anders dan dat — indien de oude dame jaloersch was, zij dit was op het overwicht dat Gertrude White had op . . . . . mevrouw Ross.

»Wat juffrouw White's vader betreft,» vervolgde de oude dame lachend, »het is mogelijk, dat hij zelf gelooft aan al de mooie theorieën, die hij altijd uitkraamt. Het is mogelijk, want het zijn, heusch, verheven theorieën. En het gevolg er van is, dat zijn dochter aan het tooneel blijft en een mooi inkomen geniet — en dat hij zelf daardoor zich allerlei vreemde kunstvoortbrengselen kan aanschaffen.»

»Neen, dat is waarlijk niet waar,» zeide mevrouw Ross ernstig. »Wel is mijnheer White niet rijk, maar hij heeft toch wel zooveel middelen, dat hij ook zonder het inkomen zijner dochter heel fatsoenlijk leven kan. Waar toch zouden zij van geleefd hebben, vóór zij er aan dachten, dat Gertrude ooit aan het tooneel zou komen? En denk eens aan, hoeveel geld het gekost heeft, toen dit eindelijk beslist was en zij een zorgvuldige opleiding moest genieten.»

»Nu, enfin, 't is mogelijk!» zeide juffrouw Rawlinson, met een glimlach om de lippen, maar tevens met een onheilspellend hoofdschudden, dat zooveel te kennen gaf, als dat, zoo de oude man al niet leefde van het salaris zijner dochter, hij dan toch iets anders misdreven moest hebben, het zij dat hij zijn moeder vermoord of wel de Bank van Engeland bestolen had. Het viel niet te betwijfelen of juffrouw Rawlinson had bepaald iets tegen den heer White of tegen zijn dochter.

Juist op dit oogenblik kwamen deze beide personen den tuin in; en toen de slanke, bevallige gestalte in een licht zomer-toiletje gehuld, het grasperk opkwam, en toen een glimlach op het fraaie, schrandere gelaat te kennen gaf, dat zij blij was haar kennissen te zien, toen moesten haar beoordeelaars toch allen bekennen, dat Gertrude White bepaald een

mooie vrouw was, om niet te spreken van haar lieve, zachte stem, waardoor zij iedereen innam. Zij begon met aan Macleod te zeggen, waarom zij zoo laat kwamen. Het was eenvoudig omdat Carry een beetje onwel was geworden; maar toen zij hem dit met haar welluidende, gevoelvolle stem vertelde, gevoelde hij diep medelijden met het ongelukkige kind; het berouwde hem, dat hij haar wel eens hard had beoordeeld, alleen omdat zij somtijds wat wijsneuzig was geweest, en hij nam zich voor dat zijn eerste bericht uit de Hooglanden aan haar zou zijn.

Onder het spelen der muziek en terwijl Macleod de oude dame, die haar huis ter zijner beschikking had gesteld binnen leidde, namen de gasten aan den langen feestdich plaats. Er was een gloed van licht en kleuren in de ruime tent. Reepen vlaggedoek vervingen de eikenhouten balken; op de tafel, die van het eene eind tot het andere vol bloemen en vruchten stond, zag men hier en daar groote stukken ijs in miniatuur meertjes, welke met witte waterlelies waren bedekt; en naast elk menu lag een kleine ruiker met een takje dopheide in het midden. Dit laatste was een idee van Macleods beminnelijke gastvrouw, die de bouquetjes zelve gemaakt had. Het was een lieve attentie, waarin echter een ander haar was voor geweest. Buiten in de schemering had Macleod juffrouw White niet oplettend kunnen gadeslaan, en toen nu, in den glans van het geelachtig licht, zijn blik op haar viel, zag hij haar coquetteeren met een ouden admiraal van twee en negentig jaren, een bijzonderen vriend van hem. Maar wat was het voor een bloem, die zij op de borst droeg — de eenige kleur in haar overigens geheel wit toilet? Dat was geen roode dopheide, maar een takje heide van de gewone soort te midden van eenige blaadjes van de jeneverplant, het ordeteeken van de *clan* Macleod.

Er werd vrij wat afgepraat en gelachen, en de wijn liet

zich goed smaken, terwijl de muziek zich steeds deed hooren, al werd er ook niet veel naar geluisterd.

»Waar is uw pijper, sir Keith?» vroeg lady Beauregard.

»Het zou mij niet verwonderen, als hij op dit oogenblik op het strand op mij stond te wachten,» antwoordde hij.

»Gaat gij dus reeds zoo spoedig weg?»

»Ja, morgenochtend. Maar laat ons daar nu liever niet over spreken. Ik zou wel willen dat er geen eind kwam aan dezen avond.»

Lady Beauregard wilde juist antwoorden, toen haar buurvrouw, juffrouw Rawlinson, het woord opnam en zeide;

»Wat is u dan zoozeer bevallen? Londen? Of de menschen? Of wel een bijzonder persoon?»

»O,» antwoordde hij lachend, »alles te zamen. Waarom in bijzonderheden te treden? Men leeft hier letterlijk slechts voor zijn plezier. Maar wilt gij niet eens een glas wijn drinken op de gezondheid van den admiraal? Dan moet gij er zijn dame ook in doen deelen — juist zooals men op de diners in de city doet — en dan drink ik ook mee.»

Hierop dronken de oude gelieven op elkaars gezondheid. Ook Macleod bracht zijn glas aan de lippen en toen Gertrude hetzelfde deed, sloeg zij haar oogen neer, en een lichte blos kleurde haar wangen, want het was haar nog niet dikwijls voorgekomen, dat zij aan dit oude gebruik deelnam. Het was echter niet de eenige oude gewoonte, die men dien avond weer oprakelde. Na het souper, toen de dames haar châles hadden omgeslagen en naar buiten in de zoele avondlucht waren gegaan, toen de tent was ontruimd en de muzikanten aan het uiteinde er van hadden plaats genomen, toen hoorde men hier en daar zoo iets fluisteren van een menuet. Wie zou die kunnen dansen? Zou niet iemand het willen probeeren?»

»Kent gij de menuet?» vroeg Macleod aan juffrouw White.

»Ja,» antwoordde zij, met neergeslagen oogen.

»Mag ik dan uw cavalier zijn?»

»Gaarne,» antwoordde zij, maar er straalde eenige verwondering door in den toon, waarop zij dat zeide, en dit bleef niet onopgemerkt door Macleod.

»Mijn moeder heeft mij de menuet geleerd,» zeide hij, »toen ik een kleine jongen was. In die dagen dansten wij dikwijls samen moeder en ik. En Hamish heeft mij den »zwaard-dans» geleerd.»

»Kent gij den »zwaard-dans»?»

»O,» antwoordde hij, »dien zal iedereen wel kennen, maar hem uit te voeren, dat is iets anders, dat gaat zoo gemakkelijk niet. Er is echter een tijd geweest, dat ik hem, inplaats van met twee zwaarden, met vier ponjaards van de grootste soort kon dansen.»

»Nu, ik hoop dat gij ons van avond eens een proef van uw bedrevenheid in die kunst zult geven.»

»Alsof men den zwaard-dans anders dan onder begeleiding van fluitspel kon uitvoeren!» zeide hij. »Nee, dat zou niet gaan.»

Intusschen hadden een paar der jongsten van het gezelschap zich bereid getoond de menuet te probeeren; Macleod leidde dus zijn dame naar het bovineind der geïmproviseerde balzaal, en weldra deed zich de zachte, welluidende muziek hooren. Het was een allerliefst gezicht voor degenen, die buiten in den tuin wandelden. Het was zulk een zoele avond, dat men aan één kant van de tent het zeil had kunnen ophalen, zoodat zij, die buiten in de duisternis waren, het gezicht hadden op het helder verlichte vertrek en de keurig getoiletteerde gestalten, die zich op de maat der statige muziek met de grootste bevalligheid bewogen. En terwijl zij alzoo over de grintpaden of onder de boomen, welker stammen spiraalsgewijs met gekleurde lampions waren versierd, rondwandelden, verhief zich in het zuiden nog een ander licht, dat het

liefelijk tafereel nog een nieuwe betoovering bijzette. Schier vuurrood bij het opkomen, werd de volle maan, terwijl zij langzaam rees, steeds helderder, totdat zij eindelijk een zilverachtig licht verspreidde over de boomen en struiken, terwijl de weinige personen, die nog buiten waren, donkere schaduwen wierpen op het gazon en de voetpaden. In een prieel achter in den tuin waren eenige Chinesche lantaarns aangebracht, die een mat gekleurd licht wierpen op een paar schommelstoelen en een tafel, waarop cigaretten lagen.

Uit de schitterend verlichte tent kwam Macleod met Fionaghal, die een dun doekje om haar schouders had geslagen, aan den arm, naar buiten. Een kreet van verbazing ontsnapte haar, toen zij het schouwspel zag, dat de tuin — met de gekleurde lampions aan de boomen, de wiegelende lantaarns en het volle maanlicht, dat over de boomen en wandelpaden en het groote grasperk een helderen glans verspreidde, op dit oogenblik aanbood.

»Het is alsof wij in een tooverland zijn,» zeide zij.

Zij gingen door de verschillende kronkelpaden; en daar nu binnen in de tent een gewone quadrille werd gedanst, waar iedereen aan kon deelnemen, waren er veel minder menschen buiten.

»Ik geloof heusch, dat ik romanesk zou kunnen worden,» zeide zij glimlachend, »als ik dikwijls zulk een heerlijk tafereel zag als dit. Het is juist wat wij op het tooneel trachten te brengen, maar ik, die de naakte planken en het kunstlicht zie — ik ben natuurlijk nooit een oogenblik in de illusie.»

»Maar hebt gij nog wel een enkele illusie op het tooneel?» vroeg hij.

»Ik begrijp niet wat gij meent,» antwoordde zij, vriendelijk, overtuigd dat het niet zijn bedoeling was om onbeleefd te zijn, hetgeen zijn woorden anders hadden kunnen doen denken.

»Misschien kan ik zelf niet recht duidelijk maken,” hernam hij, »wat ik eigenlijk wil zeggen, maar — maar uw vader sprak er onlangs over, hoe gij, met opoffering van u zelve, geheel in de kunst behoordet op te gaan, u zelve moest trachten te vergeten en, inplaats van een eigen zelfstandig leven te leven, u geheel in een u vreemd bestaan moest indenken. Wat is daarvan het onvermijdelijk gevolg? Geen ander, mijns inziens, dan dit, dat gij zoolang met aandoeningen en gewaarwordingen speelt, tot gij ten slotte evenmin aan u zelve als aan anderen geloofd en slechts aan het materieele blijft hechten. Zoudt gij niet veel liever een eigen, zelfstandig leven leiden.”

Aarzelend had hij deze woorden gesproken; en hoewel hij lang en dikwijls genoeg over het onderwerp had nagedacht, om zelf een eigen overtuiging er over te hebben, wist hij niet of hij zijn gevoelens wel duidelijk had uiteengezet.

Was Gertrude tien jaren ouder en een ervaren coquette geweest, dan had zij misschien in zich zelve gezegd: »Hij is tegen het tooneel, omdat hij jaloersch is en niet kan verdragen dat het, om zoo te zeggen, mijn geheele leven in beslag neemt,” en zich over de onverwachte beken-tenis verheugd. Maar nu was het alsof zijn weifelende woorden eensklaps weerklank vonden in haar ziel, want met een ernst, die geen zweem van gemaaktheid had, zeide zij:

»Dit heb ik zelve ook wel eens gedacht; en het klinkt vreemd mijn twijfelingen op dit punt te hooren uitspreken. Indien ik mijn eigen levensweg had te kiezen, ja, dan zou ik liever mijn eigen zelfstandig leven willen leven, dan mij altijd in de aandoeningen en ervaringen van anderen in te denken. Maar wat zal men doen? Als men om zich heen ziet en de wereld neemt zooals zij is, hoeveel alle-daagschheid, hoeveel teleurstelling ontwaart men dan niet! En wanneer men dan Julia op het balcon of Rozalinda in het

bosch voorstelt, dan voelt men, zij het ook slechts voor eenige oogenblikken, iets hoogers, iets beters in zich ontwaken."

»Ja," zeide hij, »en dan gaat men voort met zich aan zulk een gemaakte gevoeligheid toe te geven, totdat... maar ik vrees dat de avondlucht u kwaad zal doen. Zullen wij niet liever terugkeeren?"

Er lag een koelheid en bitterheid in zijn woorden, die niet onopgemerkt voor haar konden blijven. Zij begreep dat hij rijpelijk over de zaak moest hebben nagedacht, en dat er een bijzondere reden moest bestaan, waarom hij met zooveel vuur sprak. Maar natuurlijk stemde zij er aanstonds in toe, toen hij voorstelde om naar de tent terug te gaan. Hij kon niet verwachten dat zij daar buiten haar gansche leefwijze tegenover hem zou blootleggen en verdedigen en nog minder, voorzeker, dat zij haar vak er aan zou geven, enkel en alleen omdat hij goed vond er zijn zonderlinge, overdreven theorieën over te hebben. En zij vond, dat hij geen recht had, om op zulk een bitteren toon met haar te spreken.

Toen zij halfweg de tent waren, hield hij haar even staande en zeide zacht:

»Ik heb u iets te vragen. Ik heb een hoogst aangename tijd in Engeland doorgebracht, en kan u niet zeggen, hoe dankbaar ik u ben, dat gij mij onder uw vrienden hebt willen opnemen. En daar ik nu morgenochtend denk te vertrekken, zou ik zoo gaarne als een klein aandenken, die bloem willen hebben, die gij op uw borst draagt. Wilt gij mij haar geven?"

Bedaard en zonder dat haar kleine hand in het minst beefde, nam zij de bloem uit haar japon en reikte haar hem zwijsend en met een glimlach toe. Wat beteekende het geven van een bloem? Er waren immers een massa rozen in de tent. Maar deze bloem had zij op haar hart gedragen.

HOOFDSTUK XII.

Witte heide.

Van den top van het kasteel Dare waait de roode vlag — als een purperen stip in een maalstroom van nevelen, waar nu en dan een helle zonnestraal doorbreekt; het waait een halve storm uit den Atlantischen Oceaan; onstuimige wolken ontlasten zich boven de eilanden in hevige stortbuien, waardoor Dutchman en Fladda en Ulva nu eens aan het oog worden onttrokken en dan weer, druipend en glinsterend van het stortbad, in het zonlicht te voorschijn treden; terwijl van tijd tot tijd in het verre noorden het donkerrood van het voorgebergte Ru-Treshanish zichtbaar wordt. Maar wat bekommert men zich heden op het kasteel om wind en regen! Is niet straks de blijde tijding van den heuvel gekomen, dat in het zuiden de rook van het stoomschip te zien was? Dientengevolge is alles in rep en roer; de oude Hamish is nu hier, dan daar, en raakt in zijn overijling bijna de kluts kwijt. Jane Macleod heeft de laatste hand gelegd aan de versieringen van heideplanten en jeneverstruiken in de groote zaal, en lady Macleod, in haar staatsiekleed gedost, heeft verklaard, dat zij, evengoed als de jongste onder allen, naar het strand kon gaan om haar zoon te verwelkomen.

»Het is wel jammer, malady,” zegt Hamish gejaagd, »dat het zulk slecht weder is vandaag en sir Keith niet in zijn eigen sloep, maar in een visschersboot aan wal moet komen, en dan nog wel aan de visscherskaai, inplaats van aan de gewone aanlegplaats! Echter zullen zijn eigen roeiers en niet de visschers hem gaan halen, ofschoon

deze laatsten toch wel een borrel zullen krijgen. Maar wilt gij den hit niet gebruiken, malady? Het is een lang eind weegs van hier naar de kaai."

»Neen, ik heb den hit niet noodig, Hamish," zeide de oude dame, »en het komt er weinig op aan, met wat voor een boot sir Keith komt. Hij komt weer tehuis, dat is voldoende. Maar nu moest gij zelf naar de kaai gaan en zorgen dat de kar er is en de boot gereed ligt."

Maar hoe kon Hamish naar de kaai gaan? Hij vereenigde in zijn persoon de verschillende betrekkingen van schipper, jagermeester, rentmeester, bottelier en opperhofmeester en had, op een dag als deze, wel op een half dozijn plaatsen te gelijk moeten zijn. Van den vroegen morgen af was hij reeds in de weer geweest, nu hier dan ginds, en in zijn gejaagdheid had hij naar hartelust zijn Keltisch lucht gegeven. Hij was de bemanning van het jacht in hun nieuwe tricot overhemden gaan opnemen en al de hondenhokken rondgegaan. Hij had een paar flesschen van den besten rooden wijn voor den dag gehaald, die in het kasteel Dare te vinden was. Hij had de brieven, die voor zijn meester gekomen waren, op de schrijftafel in de bibliotheek gerangschikt, en voor het laatst nog eens vluchtig de geweren en buksen van het wapenrek gepoetst. Hij was zelfs reeds aan de kaai geweest, en had tegen de zalmvisschers uitgevaren, wegens den vuilen rommel, die er lag op de plaats, waar sir Keith moest aan wal stappen. En als hij nu weer naar de kaai moest, hoe kon hij dan nagaan of de oude Christina, die meesteres was in de keuken, voor zoover hij, Hamish, haar echtgenoot, dat toeliet, al zijn bevelen zou nakomen? En zou de kleine Christy — zijn kleindochtertje — als hij weg was, de rol niet vergeten, die zij te vervullen had?

Daar Hamish echter niet op zes plaatsen te gelijk kon zijn, besloot hij aan het verlangen zijner meesteres te voldoen; hij spoedde zich naar de kaai en haalde onder

weg Donald, den jongen spelman in, die in al de pracht van zijn pijperscostuum was uitgedost.

»Als gij ooit flink uit de borst speelt, Donald,» zeide hij tot den roodharigen knaap, „dan zult gij het stellig vandaag doen. Zal ik u eens zeggen wat gij spelen moet, als gij van het stoomschip weer naar den wal terugkeert? *Het Afscheidslied aan Gibraltar.*»

»Het *Afscheidslied aan Gibraltar!*» herhaalde Donald, geraakt — want het kwam zijn eer te na als iemand zich met zijn zaken bemoeide. »Neen, Hamish, ik zal een veel mooier marsch spelen, *de Heuvelen van Alma* namelijk, die door Ross, den pijper der koningin gemaakt is. Gij zult toch niet ontkennen, dat dit een veel beter marsch is dan het *Afscheidslied aan Gibraltar.*»

Hamish deed alsof hij dit brutale antwoord van den knaap niet hoorde. Hij hield het oog gericht op een zwarte stip, die zich ginds in de verte hoe langer hoe duidelijker vertoonde op de groenachtige baren der onstuimige, door de zon beschenen zee. Nu en dan, als de regen tegen de reusachtige klippen van Mull aan sloeg, verdween zij uit het oog, om zich later des te scherper en duidelijker te vertoonen, terwijl toen niet slechts de romp maar ook de mast en de schoorsteen van het stoomschip zichtbaar werden. Toen Donald en zijn metgezel aan de kaai kwamen, zagen zij, dat de roeiers reeds in de boot waren en toebereidselen maakten om het groote bruine loggerzeil te hyschen; zij praatten en lachten dat het een lust was, en verheugden zich misschien reeds bij voorbaat op den borrel, dien zij krijgen zouden, als hun heer op Dare terug zou zijn. Donald sprong in de boot, waar hij op de ruwe steenballast terecht kwam, en ging vervolgens vóór op den boeg zitten. Hamish bleef aan het strand en hielp het vaartuig van wal zetten. Toen werd het zware loggerzeil geheschen, de schoot stevig aangehaald, en weldra door-

kliefde de ruime boot de onstuimige golven, terwijl nu en dan een wolk van schuim van het eene eind tot het andere over haar heensloeg. »*Fhir a bhata*” zongen de matrozen, totdat Donald het wilde lied »*De barre rotsen van Aden*” begon te blazen, dat dan ook beter paste bij den loeienden wind en de bruischende golven.

Laat ons thans gaan zien, wat er op het stoomschip plaats heeft. Boven op het dek staat Macleod, die nu eens door zijn kijker tuurt en dan weer het woord voegt tot den kapitein, die naast hem staat. Van allen, die zich aan boord bevinden, heeft hij het eerst de roode vlag in het oog gekregen, die van het kasteel Dare waait, en innige vreugde heeft zijn gemoed doortinteld bij het zien van dit teeken van verwelkoming. Daarna had hij ook de donkere gestalten op de kaai, het hijschen van het loggerzeil en het van wal zetten van de boot gezien. Het weder was echter niet gunstig om ver voor zich uit iets te kunnen waarnemen; want donkere wolken dreven door het luchtruim, nu en dan gevolgd door den verblinden glans van waterachtige zonnestrallen; het toeval wilde dat een dier vluchtige stralen op een klein plateau aan den heuvelrug vlak boven de kaai viel, juist op het oogenblik dat hij den kijker naar dat punt hield gericht, en duidelijk kon hij toen twee gestalten onderscheiden.

»Het lijdt geen twijfel,” riep hij uit, »daar zijn moeder en Jane;” en terwijl hij haastig den kijker den kapitein in de hand duwde, zeide hij:

»Zie eens, daar ginds. Zijn dat niet lady Macleod en mijn nicht. Wat ter wereld kan de beste vrouw bewogen hebben, op zulk een buiigen dag naar het strand te komen?”

»O ja, het zijn de beide dames,” zeide de kapitein; »en” voegde hij er met een vriendelijken glimlach bij, »het is zeker om u des te eerder te zien, sir Keith, dat zij naar het strand zijn gegaan.”

»Nu,» zeide hij, »dan ga ik mijn knechtje van beneden halen om hem zijn aanstaande woning te wijzen.»

Meteen ging hij van het dek naar beneden, waar Oscar in een hoek lag vastgebonden. Naast den hond zat op een vouwstoel, in een Schotsche plaid gewikkeld, de persoon, dien Macleod had aangeduid als zijn knechtje, en van wien men niet bepaald zeggen kon, dat hij er uitzag als een voornaam volgeling van het hoofd eener Hooglandsche clan.

»Kom, Johnny, mijn ventje, ga mee naar het dek, dan zal ik u wijzen, waar gij komt te wonen. Gij zijt nu weer beter, niet waar? Over een minuut of tien zijt gij weer aan den vasten wal.»

»De knaap stond van den vouwstoel op, of liever, liet er zich afglijden; het was een arm, uitgemergeld kind van tien of elf jaren, met een gelaat, waarop geen kleur meer te bekennen was, schuwe grijze oogen en een paar broodmagere handjes. Hij vormde een levendig contrast, dit bleeke, verschrompelde stukje mensch, met de matrozen met hun gebarde en door de zon gebruikte wangen, die reeds druk in de weer waren om straks de boot van Dare te helpen aanklappen; en toen Macleod hem bij de hand naar het dek nam of liever droeg, toen was het duidelijk te zien uit den angstigen blik, dien hij op de onstuimige baren wierp, dat hij nog niet veel ervaring van het zeeleven had opgedaan. Onwillekeurig, als zocht hij bescherming bij Macleod, klemde hij zich aan een slip van diens jas vast.

»Kom, Johnny,» zeide Macleod, »kijk nu eens recht voor u uit naar boven. Ziet gij het groote huis wel, daar ginds tegen de rots?»

Het kind keek, terwijl het zich nog steeds aan zijn beschermer vastklemde, met zijn doffe oogen rond en zeide eindelijk:

»Neen.»

»Ziet gij dat groote gebouw niet, mannetje? Nu, kijk dan eens hierheen; ziet gij die boot daar? Die ziet gij toch wel, niet waar?»

»Ja, sir.»

»Nu, met die boot gaat gij straks naar den wal. Wees nu maar niet bevreesd. Als gij liever niet naar de zee wilt kijken, dan kunt gij naar beneden gaan en Oscar meenemen, dan ziet gij niets, voordat gij aan het strand komt. Begrijpt gij wel?»

»Ja, sir.»

»Kom dan maar mee.»

Nu deden zich duidelijk de schelle tonen van Donald's fluit hooren; de bagage — Macleods nieuwe jachtgeweer, de houten kist met de voor lady Macleod en haar nicht bestemde mooie japons, als anderszins — werden klaar gezet; om niet te spreken van eenige groote wittebrooden, die de hofmeester op verzoek van Hamish naar den wal moest zenden. Thans naderde de dobberende boot, waarvan het zeil was neergehaald, het stoomschip; een touw werd uitgeworpen en opgevangen, en nu volgde er een gevaarlijk geklouter van de natte ijzeren trap af en een halsbrekende sprong van Oscar, die uit de handen der matrozen ontsnapt was. Wat het nieuwe knechtje betrof, dit geleek, toen Macleods bedienden, die niet weinig verwonderd waren, hem aannamen en achter in de boot brachten, veel op een bundel kleederen. Nadat het touw was teruggeworpen vervolgde het stoomschip langzaam zijn weg; en onder het oorverdoovend geblaas van Donald, die zijn marsch: *De barre rotsen van Aden* liet hooren, zeilde de boot huiswaarts.

»Houd u toch wat stil, Donald, van avond hebt gij al den tijd om te spelen,» riep Macleod, die zeer verheugd was, zich weer onder zijn eigen landslieden te bevinden; hij vroeg hun naar alles, wat er gedurende zijn afwezigheid

was voorgevallen ; en zij gevoelden zich niet weinig vereerd, toen hij zich naar hun familie en vrienden informeerde en zij daaruit bemerkten, dat sir Keith zich hun aangelegenheden nog herinnerde. Wat Donald betreft, de liefde voor zijn heer was bij hem sterker dan de eerzucht ; hij was er niet door beledigd — dat hem het zwijgen was opgelegd ; slechts beteugelde hij zijn ijver voor de kunst om dien straks des te beter te kunnen botvieren ; en toen men eindelijk zoo dicht bij de kust was, dat hij kon nagaan, dat lady Macleod en haar nicht hem konden hooren, toen begreep hij, dat hij beter dan iemand anders wist, hoe het behoorde, en opnieuw hief hij de levendige marsch aan, waarbij hij scheen te willen wedijveren met het bruischen der onstuimige golven. Hier bleef het echter niet bij, de jonge speelman had zijn best gedaan, nooit zelfs had hij met zooveel vuur zijn taak verricht ; maar toen zij nu vlak bij het strand waren, toen maakte de blijdschap over de terugkomst van zijn heer, zich zoozeer van hem meester, dat hij zich niet langer kon bedwingen en in zijn opgewonenheid uitbrak in *Lady Mary Ramsay's Reel*. Hamish, die op de kaai stond te wachten, hoorde hem ; het deed den ouden man goed, ja, al had hij zelf voor de koningin gespeeld, dan had hij zich niet trotscher kunnen gevoelen. Weldra bereikte een ander geluid zijn ooren — het was de stem van Macleod.

»Houdt u gereed jongens ! . . . Haalt het zeil neer ! » klonk het, en meteen viel het fladderende zeil, met zijn heen en weer zwaaienden gaffel, met geweld naar beneden. Op hetzelfde oogenblik sprong Oscar in het water, bereikte de trap der aanlegplaats en snelde — druipnat als hij was — naar twee dames toe, die boven aan de kaai stonden te wachten. Jane Macleod deelde zoozeer in zijn vreugde, dat zij, toen hij tegen haar opsprong en jankte van blijdschap, zonder zich om haar beste japon te bekreunen, zijn kop in haar armen nam en streelde.

Het was een vroolijk groepje, dat nu het strand verliet en zich over den heuvel naar het kasteel begaf. Jane Macleod scheen er niet om te geven of men al zien kon, dat zij een beetje geschreid had; ook in de oogen der deftige oude dame, die naast haar liep, blonken een paar tranen; maar het meest opgewonden van allen was Hamish, die maar niet kon begrijpen, dat zijn meester niet dadelijk alles verlangde te weten aangaande de jonge jachthonden of den prijs der schapen, die de vorige week te Tobermory waren verkocht, of het hert, dat Dinsdag door jagers van Carsaig was geschoten.

»Voor den drommel, Hamish,» zeide hij lachend, »laat al die zaken maar rusten tot na het eten.»

»O ja, o ja, sir Keith, na het eten zullen wij ruimschoots den tijd hebben,» zeide Hamish, net alsof hij tot de familie behoorde, maar tevens zenuwachtig met de toppen zijner duimen spelend; „dan zal ik u vertellen van het prachtige, groote hert, dat elken avond, — ja, elken avond, zoo waar als ik leef — in mevrouw Murdoch's korenvelden is geweest; en ik heb haar gezegd, maak maar geen misbaar, mevrouw Murdoch, ja, dat heb ik gezegd, maak maar geen misbaar, en heb nog maar een paar dagen geduld, want dan komt sir Keith terug en zult gij geen last meer van het hert hebben — neen in het geheel niet — zoodra sir Keith tehuis komt, zult gij geen last meer van het hert hebben.»

En de oude man lachte vergenoegd om zijn eigen knapheid, hoewel er in dat lachen toch iets gejaagds lag.

»Luister eens, Hamish, wilt gij wat voor mij doen?» zeide Macleod; en bij deze woorden stond dadelijk op het gelaat van den ouden dienaar — het fraaie gelaat met den gebogen neus, de verstandige, vurige oogen en grijze bakkebaarden — de grootste aandacht te lezen. »Ga dan terug en haal dien kleinen jongen, dien ik met Donald

achterliet. Ik zou gaarne hebben dat gij voortaan voor hem zorgdet. Ik weet niet of hij nat geworden is, maar geef hem, als het noodig mocht zijn, droge kleederen. En gij moet hem flink laten eten, want de arme stumper heeft het hoog noodig dat hij terdege gevoed wordt."

»En wat moet er van den knaap worden, wat hebt gij met hem voor?" vroeg Hamish, aarzelend.

»Gij moet een jager van hem maken. Zoodra gij hem wat zult hebben opgekweekt, moet gij hem leeren de honden te voeren. En als hij grooter wordt, kan hij de geweren schoonmaken."

»Neen, sir Keith, dat gaat niet aan. Ik zal nooit gedoogen dat iemand, wie het ook zij, behalve ik, de geweren schoonmaakt," zeide de oude man, eenvoudig, doch zonder een zweem van oneerbiedigheid. »Zoo iets mag ik niet wagen."

»Nu, het zij zoo; maar ga thans den jongen halen, en maak het hem zoo aangenaam mogelijk, opdat hij zich spoedig geheel tehuis bij ons gevoelt; en laat hem vooral flink eten."

»Wat is het toch voor een jongen, Keith, van wien gij spreekt, alsof hij een schaap of een kalf was?" vroeg zijn nichtje.

»Ik geloof op mijn woord, Jane, dat, als de philanthropen er achter kwamen, zij een vervolging tegen mij zouden instellen wegens het stelen van een slaaf. Ik heb den knaap gekocht voor. . . . . een souverain."

»Dan hebt gij toch, geloof ik, een slechten koop gedaan, Keith," zeide zijn moeder, die zoozeer aan dergelijke vreemde invallen van haar zoon gewoon was, dat zij zich niet bijzonder over dezen verwonderde.

»Ik zal u vertellen, hoe het zich heeft toegedragen, moeder. Eens dat ik naar het museum van schilderijen op Trafalgar Square ging, zag ik in een soort van loods voor rijtuigen een voerman staan, die bezig was een stuk

droog brood te eten, dat hij met een zakmes doorsneed. Zoo iets had ik nog nooit van een koetsier gezien, en ik zou dan ook minder verwonderd zijn geweest, als ik hem een kippetje en een flesch port had zien gebruiken. Dicht bij den krachtigen man stond het knaapje, dat ik heb meegebracht, in lompen gehuld, met bloote voeten en zonder een pet op zijn hoofd, met onafgewende blikken naar de groote homp brood te kijken. Nooit had ik een dier zelfs er zoo uitgemergeld en uitgehongerd zien uitzien als dit kind. Zijn oogen stonden als verglaasd en schenen zich niet van den man, die het brood zoo smake-lijk naar binnen sloeg, te kunnen afwenden. Ik had nog nooit zulk een mager wicht aanschouwd. Zijn handen zagen er uit als vogelklauwen; hij had een broek aan, die gescheurd en zoo kort was, dat men kon zien, dat zijn beenen wel een paar pijpsteelen geleken. Toen de voerman hem eindelijk in het oog kreeg, zeide hij: Maak dat je weg komt; waarop het kind angstig wegsloop. Maar nu scheen de man tot andere gedachten te komen, want hij riep den knaap toe: »Kom hier.» Deze echter was bang geworden en durfde niet terugkeeren; daarom ging hij naar hem toe, duwde hem het brood in de hand en gelastte hem, heen te gaan. Het was aardig om te zien, dat ver zeker ik u, hoe het kind in het brood beet. Het deed mij denken aan een wezel, die een konijn, of aan een otter, die een zalm beet heeft. Nu weet gij hoe ik het eerst kennis met hem heb gemaakt.»

»Maar gij hebt ons nog niet verteld, waarom gij hem hebt meegebracht,» zeide zijn moeder.

»Toen ik zag hoe ellendig het arme schepsel er uitzag,» zeide Macleod, »dacht ik bij mij zelven, dat de Hooglandsche lucht en het lekkere Hooglandsche schapenvleesch den knaap zeker goed zouden doen. Ik sprak hem derhalve aan en volgde hem naar zijn woning, ergens in een verschrik-

kelijke buurt, waarvan ik ook het adres heb — maar ik wist niet, dat er zulke buurten in Londen bestonden. Daar zag ik zijn moeder; het arme mensch was ziek en had verscheiden kinderen; zij scheen innig verheugd, toen ik haar voorstelde, haar jongen mee te nemen en tot schaapherder of jager op te leiden. Ik heb beloofd, dat hij haar eens in het jaar zou komen opzoeken, opdat zij zich kon overtuigen of de buitenlucht hem goed deed, en haar daarna een souverain gegeven.”

»Ik geloof, dat gij gelijk hebt, Keith,” zeide Jane, ernstig, »en dat gij u aan een groot gevaar hebt blootgesteld. Worden de slavenhandelaars niet opgehangen?”

De dames waren blijven staan, opdat Hamish en de nieuwe knecht haar konden inhalen.

»Moeder,” zeide Keith, »gij moet niet lachen, als gij het knaapje zonder plaid zult zien. Gij moet weten, dat ik met hem naar een winkel ben geweest ergens in mijn buurt, om kleederen voor hem te koopen, maar ik kon niets krijgen, dat hem paste, want alles was veel te groot en te wijd. Hij ziet er allerbespottelijkst uit; maar toch moet gij niet om hem lachen, want hij is zoo gevoelig, alsof hij een meisje was. Als hij echter maar eens gezonden, stevige kost heeft gehad en eenigen tijd de Hooglandsche lucht heeft ingeademd, dan zal hij zóó bijkomen, dat zijn moeder hem niet meer herkennen zal. En gij, Jane, zult wel voor andere kleederen — misschien wel voor een Schotsch bergcostuum — willen zorgen, zoodra zijn beenen wat dikker zullen zijn.”

Wat Keith Macleod ook deed, in de oogen zijner moeder handelde hij altijd wel; ook nu zeide zij slechts met een glimlach:

»Gij zijt toch geheel anders dan uw broeders ooit geweest zijn, Keith. Als zij mij wat meebrachten, dan waren het altijd fraaie geschenken; gij daarentegen brengt, waar gij

ook heengaat, altijd lammen en kreupelen en blinden mee naar huis, zoodat de menschen u uitlachen en zeggen, dat het kasteel langzamerhand het hospitaal van Mull wordt."

»Laat de menschen zeggen, wat zij goedvinden, moeder, »daar geef ik niets om."

»Dat weet ik maar al te goed," antwoordde zij.

Nu hadden Hamish en het nieuwe knechtje hen ingehaald, en waarlijk, de knaap was, nu hij zonder plaid, eenvoudig in zijn broek en buis, die hem veel te groot waren, te voorschijn kwam, een belachelijke verschijning. Lady Macleod en Jane hielden zich echter goed en lachten volstrekt niet, toen zij het kleine, uitgemergelde Londensche kind zagen.

»Johnny," zeide Macleod, »deze beide dames willen goed en vriendelijk voor u zijn, gij behoeft dus niet bang te wezen." Maar Johnny's gezicht bewees, dat hij ondanks die aanmoediging, zeer bang was, en instinctmatig greep hij Macleod weer bij zijn jas. Evenwel scheen hij te begrijpen, wat de beleefdheid van hem eischte, want hij trok een been achteruit en maakte een soort van dienaar, zooals hij waarschijnlijk in Londens straten de meisjes wel eens voor de grap had zien doen.

»Zijt gij vermoeid, mijn jongen?" vroeg Jane Macleod, met de haar eigene zachte stem, waardoor zij altijd alle kinderen tot zich trok.

»Ja," antwoordde het kind.

»Goede hemel," riep Hamish uit, »had ik dat geweten!" en meteen nam de oude man Johnny Wickes op, als ware hij een pakje goed geweest, zette hem op zijn schouder en ging met hem voort naar het kasteel.

Nu vervolgden ook de drie Macleods hun weg, eerst door het dennenbosch; waar de sparren door den mist die nog niet geheel was opgetrokken, een heerlijken geur verspreidden, toen de brug van de murmelende beek over,

daarna weer het pijnbosch door, tot zij eindelijk de open ruimte bereikten, waarin het groote steenen gebouw gelegen was. Hier bleven zij een oogenblik staan, om van de hoogte af het uitgestrekte zeevlak met zijn duizenderlei tinten van licht gade te slaan. Dáár lag het groene eilandje Ulva, ginds vertoonden zich de donkere rotsen van Colonsay en verderop, in nevelen en zonneshijn gehuld, lagen Lunga en Fladda en Dutchman's Cap, die elk oogenblik van kleur veranderden, naarmate de wolken boven het water dreven.

» Waarlijk, moeder, » zeide Keith, » ik heb sedert mijn vertrek nooit zulk een heerlijke lucht ingeademd als thans, en ben dan ook niet rouwig, eens weer op Dare terug te zijn. »

» En wij zijn ook niet rouwig, u eens weer bij ons te zien, » zeide zijn nichtje.

Toch was de wijze van verwelkoming, die hem te beurt viel, hoogst eenvoudig; het ligt niet in den aard der kustbewoners van Mull om overdreven vreugdebetoon aan den dag te leggen. Wel is waar had Donald, nadat hij van de zorg voor Johnny Wickes was ontslagen, een korteren weg door het dennenbosch gevolgd, en stond hij thans op de met grint bedekte open ruimte voor het slot uit al zijn macht *Op de Heuvelen van Alma* te spelen, met een vuur, dat al de Mac-Cruimins, die ooit geleefd hadden, eer zou hebben aangedaan; maar dat was ook het eenig uiterlijk vertoon van blijdschap, dat zijn terugkomst in de ouderlijke woning kenmerkte. Toen Keith de poort van het kasteel naderde, zag hij een klein meisje van een jaar of vijf vlak bij den ingang alleen staan. Het was Christy, de kleindochter van Hamish, een aardig ding met een paar groote blauwe oogen en goudgeel haar.

» Wel Christy, » zeide hij, „mag ik niet binnen komen? »

» Dit is voor u, sir Keith, » zeide de kleine in het Keltisch, terwijl zij hem een fraaien ruiker van witte heideplanten

aanbood. De witte heide brengt, volgens het volksgeloof dier streken, iemand geluk aan.

»Hartelijk dank, mijn kind, het is een goed voortteeken,» zeide hij, terwijl hij het meisje opnam en kustte.

Dit was zijn verwelkoming op het kasteel Dare.

HOOFDSTUK XIII.

Tehuis.

De beide vrouwen, met wie Keith Macleod voortdurend in aanraking kwam, hielden zich volkomen overtuigd, dat zijn verblijf in Londen in geenen deele zijn levendigen aard en werkzamen geest hadden veranderd. Zijn terugkomst bracht nieuw leven in het kasteel en den omtrek. Vergezeld van den trouwen Hamish, ging hij de gansche bezitting rond, en voor iedereen had hij een vriendelijk woord, een vriendelijken glimlach. Hij was een goed landheer, en de reden, waarom hij algemeen bemind was, lag mogelijk wel hierin, dat men wist, dat hij onbepaalde gehoorzaamheid eischte. Zijn goedhartigheid onttaardde nooit in zwakheid. »Zoo gij mij liefhebt, heb ik u ook lief,» zegt het Keltische spreekwoord, »anders bemoei u liever niet met mij.» Er was niemand, oud noch jong, op het landgoed, die niet zijn leven voor Macleod gewaagd zou hebben, maar dat nam niet weg, dat allen overtuigd waren, dat hun knappe jonge gebieder, die het leven scheen door te gaan, met een glimlach op het gelaat, niet met zich liet spotten. Dit ontdekte op den avond van den tweeden dag na zijn tehuiskomst ook John Fraser, een zijner onderhoorigen, uit Aberdeen afkomstig.

"MACLEOD OF DARE."

Macleod bezat het recht van zalmvisserij op dat gedeelte der kust, waarop het landgoed lag, en had daarvoor vier mannen in dienst, die de bemanning zijner visschersboot uitmaakten. Daar een dezer ziek geworden was, had Hamish een ander in zijn plaats gehuurd, iemand van de kanten van Aberdeen vandaan, die kort vóór Macleod's vertrek uit Londen in dienst was gekomen. Deze Fraser bleek al spoedig een stug, onhandelbaar man te zijn, en zijn ontevredenheid en altijddurend gepruttel schenen ook zijn makers aan te steken, zoodat de eensgezindheid, die altijd op Dare geheerscht had, gevaar liep, verbroken te worden. Op den bewusten avond kwam Hamish in de bibliotheek en zeide met zijn muts in de hand:

»De visschers hebben er weer naar gevraagd, sir Keith, wat moet ik hun zeggen?»

»O, naar het loon bedoelt gij?» zeide Macleod, zich omkeerende.

»Ja, sir.»

»Wel, Hamish, daar heb ik niet op tegen. Zeg hun, dat ik vind, dat zij gelijk hebben. Het is een voordeelig jaar geweest, en wij hebben goede zaken gemaakt. Ik ben derhalve bereid, hun, als zij het verlangen, twee shillings per week meer te geven. Maar begrijp mij wel, Hamish, als ik hun loon verhoog in een goed jaar, dan moet ik het natuurlijk ook verminderen, als wij een slecht jaar hebben. Zij kunnen niet verwachten dat zij alleen in de winst en niet ook in het verlies zullen deelen. Begrijp gij dat, Hamish?»

»Ja, sir Keith, ik geloof het wel.»

»En kunt gij het hun in goed Keltisch duidelijk uitspreken?»

»Ja wel.»

»Wel nu, dan hebben zij zelve maar te kiezen. Maar maak het hun vooral duidelijk.

»O, sir Keith,» zeide Hamish »die John Fraser is de schuld van alles, zonder hem zou er geen woord over de gansche zaak zijn voorgevallen. En er is nog iets anders, waarover ik u moet spreken, sir Keith, en daar zit John Fraser ook achter, dat weet ik zeker. Meer dan twee of drie maal hebt gij de visschers verboden, zich in de baai, onder het kasteel, te baden, en gedurende geruimen tijd heeft ook niemand het gedaan, want de Cave baai is maar een minuut of wat hier vandaan. Maar toen gij in Londen waart, sir Keith, heeft zich die Fraser 's morgens steeds in de baai onder het kasteel gebaad, en bovendien een paar van de anderen overgehaald, dat ook te doen; en als ik hem verzocht, zich van daar te verwijderen, zeide hij altijd, dat de zee aan niemand toebehoorde. En dezen morgen nog . . . . .»

»Wat zegt gij, dezen morgen!» riep Macleod uit, terwijl hij driftig van zijn stoel opstond, en een blik van verontwaardiging in zijn oogen blonk.

»Ja, sir, dezen morgen heb ik er met mijn eigen oogen twee gezien, en daar was John Fraser ook bij — ik ben naar hen toe gegaan om hen te waarschuwen en te zeggen: »als sir Keith u hier in de baai ziet, dan zult gij er niet gemakkelijk afkomen.»

»Zouden zij thans aan de kaai zijn?» vroeg Macleod.

»Neen, zij zijn denkelijk in de werkplaats.»

»Ga dan met mij derwaarts, Hamish, wij zullen een eind aan die zaak maken.»

Hij zette zijn pet op en ging, door Hamish gevolgd, naar buiten in de koele avondlucht. Zij gingen het donkere dennenbosch door, totdat zij den Atlantischen Oceaan weer in het gezicht kregen, die zoo kalm was, dat zij er duidelijk de terugkaatsing van enkele groote sterren in konden zien. Toen gingen zij langs den bergrug naar beneden, tot dicht bij het strand, en volgden daarop den

hobbeligen weg naar de kaai. De deur van het vierkante, steenen gebouw stond open, en de visschers zaten op grove stoelen zonder leuning en op trossen weerloos touw hun pijp te rooken. Op Macleods verzoek kwamen zij naar buiten bij de deur.

»Jongens,» zeide hij, „gij weet, dat ik niet wil hebben, dat iemand zich baadt in de baai vóór het huis. Ik heb u dit reeds meer gezegd en zeg het u tbans voor de laatste maal. Wie wil baden, kan naar de Cave gaan. Ik waarschuw u dus voor het laatst: de eerste, dien ik betrap in de baai vóór het huis, krijgt een pak ransel, dat hem heugen zal.”

Met deze woorden keerde hij zich om en wilde heengaan, toen hij een der visschers hoorde mompelen: »Nu, dat zou ik wel eens willen zien.» Oogenblikkelijk keerde hij zich naar hen toe . . . en zoo zijn Londensche vriendinnen op dat oogenblik zijn gelaat hadden kunnen aanschouwen, dan waren zij wellicht van haar meening teruggekomen, als zouden de Hooglanders van den tegenwoordigen tijd sommige hoedanigheden hunner voorouders hebben afgelegd.

»Wie heeft dat gezegd?» riep hij uit.

Niemand antwoordde.

»Komt alle vier hier,» zeide hij, »en gaat daar op een rij staan. Laat nu degene, die het gezegd heeft, vooruit komen en het nog eens herhalen, als hij durft. Dan zal ik hem toonen, wie hier te gebieden heeft. Meent hij mij te kunnen dwingen, wel nu, dan zal hij weten, wie hier baas is, hij of ik.»

Allen bleven roerloos en zwijgend staan. Maar nu sprong Macleod op Fraser toe, pakte hem bij de keel en schudde hem drie maal door elkaar, — als ware hij een riet geweest.

»Schurk, lafaard, dat gij zijt,» zeide hij, »durft gij niet eens bekennen, dat gij het gezegd hebt. Wij hebben

niets dan ellende gehad, sedert gij den voet over onzen drempel hebt gezet — en daarom hebben wij u voortaan niet meer noodig.”

Toen liet hij hem los, en zeide tot Hamish:

»Betaal hem dezen avond zijn maandelijksch loon uit, en laat hem morgenochtend met de lieden van Gometra vertrekken, dan kunnen deze hem op de *Pioneer* bezorgen. En gij,” voegde hij Fraser toe, »zult wel zorgen, dat ik u hier niet meer in den omtrek van het kasteel zie, of het zal slecht met u afloopen.”

Nu ging hij heen en sloeg den weg in naar huis; schoorvoetend volgde hem Hamish. Deze had slechts over de zaak gesproken, in de hoop dat Macleod de lieden nogmaals zou waarschuwen, niet denkende dat het tot zulk een afdoenden maatregel zou komen. Waar zou men nu iemand vinden, om Fraser te vervangen?

Ongeveer een uur later kwam Hamish weer in Macleods kamer.

»Neem mij niet kwalijk, sir Keith,” zeide hij, »maar de visschers staan buiten en wenschen u te spreken.”

»Zeg hun dat ik niet te spreken ben.”

»Het doet hun leed, dat de zaak is voorgevallen, en zij zullen zich voortaan nooit meer vóór het huis baden; zij hebben Fraser meegebracht, om u te zeggen, dat ook hij er grooten spijt van heeft.”

»Hebben zij hem meegebracht?”

»Ja, sir Keith,” antwoorde Hamish »zij hebben achtereenvolgens met hem gevochten, omdat hij zoo brutaal tegen u is geweest, en daar hij hen niet aan kon, hebben zij hem gedwongen, hierheen te gaan en u te zeggen, dat ook hij spijt heeft over het voorgevallene. Zoudt gij hem niet in dienst willen houden, totdat zijn tijd om is?”

»Neen. Maar zeg aan de anderen, dat, als zij zich

ordentelijk willen gedragen, wij op denzelfden voet als tot nu toe, in vrede en vriendschap kunnen voortgaan. Maar ik wil hier baas zijn en zal niet gedoogen, dat een onbeschofte vent als die Fraser hier ruzie komt stoken. Laat deze zijn biezen pakken en maken dat hij wegkomt.

»Maar wij zullen niet licht iemand anders in zijn plaats kunnen krijgen, sir Keith,» bracht de oude man aarzelend in het midden.

»Dan kan Sandy van de *Umpire* wel zoolang komen.

»Maar gij hebt immers het jacht noodig, als mijnheer Ogilvie op Dare komt?

»Nog eens, Hamish, ik wil den vent niet houden — en hiermee uit. Dacht gij dan, dat het maar een dreigement was, toen ik hem den dienst opzeide. Neen, met dreigen komt men niet verder. Zend hem morgenochtend bijtijds naar Gometra, zoodat hij de boot kan halen.»

Aldus werd het banvonniss bekrachtigd, en Hamish huurde, ter vervanging van Fraser, een jongmensch uit Ulva; en van dien tijd af tot aan het eind der zalmvisscherij heerschten tusschen den landheer en zijn onderhoorigen volmaakte vrede en eensgezindheid.

Al konden lady Macleod en Jane ook al geen verandering bespeuren in het gedrag van Macleod, sedert zijn terugkomst uit het zuiden, den ouden Hamish, die dikwijls alleen met zijn jongen meester was, ontging het geenszins, dat deze niet meer was zooals vroeger. Vanwaar die ongewone onverschilligheid voor die bezigheden, welke vroeger zijn levendigste belangstelling gaande maakten? Hij ging niet op de hertenjacht, omdat, zooals hij beweerde, de dieren nog te jong waren, en wat de korhoenderjacht betref, wel, het was immers beter, de vogels niet te storen, voordat Ogilvie kwam logeeren.

»Er is niets geen haast bij,» zeide hij dikwijls kortaf tot Hamish »ik blijf den geheelen winter nog hier en kan

dan immers genoeg jagen. En de oude dienaar was niet weinig verbaasd, hem van de jacht in den winter als van een dwang te hooren gewagen, daar die in de noordelijke gewesten veel belangrijker is, en oneindig meer verscheidenheid aanbiedt, dan de meer beperkte jacht op de lage gronden in het najaar. Voordat Ogilvie kwam, nam Macleod dan ook geen geweer ter hand. Twee- of driemaal was hij uit visschen gegaan, maar dan had hij altijd geëindigd met zijn hengel aan Hamish te geven en alleen de vallei in te gaan. Het eenige waar hij, voor zoover het zijn bezigheden buitenshuis betrof, nog belang in stelde, was het verzamelen van ottervellen; alle mannen en alle knapen, die hij in dienst had, had hij opgedragen om jacht te maken op den koning der pelsdragende dieren der stormachtige kust. Eenige jaren geleden had hij zooveel vellen bijeen kunnen brengen, dat hij er een manteltje voor zijn nichtje Jane van had kunnen laten maken en dit kleedingstuk van mooi, dik, zwart bont — geverfd zwart natuurlijk — was nog even glanzig en prachtig als toen het pas gemaakt was. Hoe kon hij zijn eigen stelregel om de dieren hun vrijheid te laten, thans vergeten en een verdelgingskrijg tegen de otters in het leven roepen?

Zijn verstrooidheid, waarvan alleen Hamish getuige was, was bijna oorzaak geweest, dat hij dien trouwen dienaar een grievend leed had berokkend. Op den morgen van den dag, waarop Norman Ogilvie werd verwacht, kwam Hamish bij zijn meester in de bibliotheek. Macleod had gelezen, maar het boek ter zijde gelegd en zat nu, met de ellebogen op de tafel en met het hoofd in zijn handen, in diep nadenken verzonken.

»Zal ik het verband maar van Nell's poot afnemen, sir Keith?» vroeg Hamish.

»Ja, dat is goed. Gij kunt het evengoed als ik.»

»Ik ben er zeker van,» zeide Hamish, vroolijk »dat

hij morgen geheel weer beter zal zijn. Ik zal hem dan ook maar meenemen, want ik kan hem naar huis zenden, zoodra ik bemerk, dat hij zich te veel vermoeit."

»Goed," zeide Macleod, terwijl hij zijn boek weer opnam, »maar gij hebt eigenlijk genoeg in huis te doen, Hamish. Daarom kunnen Duncan en Sandy morgen wel meegaan."

De oude man ontstelde en keek zijn heer een oogenblik verbaasd aan. »Goed, sir," zeide hij toen, bijna onhoorbaar, en verliet het vertrek.

Voor alle bedroefden en verslagenen stond op het kasteel Dare altijd een toevluchtsoord open, vanwaar nimmer iemand ongetroost terugkwam. Hamish begaf zich regelrecht naar de kamer van Jane Macleod, die uiterst verwonderd was, toen zij de diepe ontroering zag, die op het levendige, kloeke, schoone gelaat van den ouden man te lezen stond. Wie toch had ooit tranen gezien in de oogen van Hamish Mac Intyre?

»Het is wel mogelijk," zeide Hamish, met gebogen hoofd, »het is wel mogelijk, dat ik te oud ben, om de bergen te beklimmen, maar als ik daar niet meer toe in staat ben, dan deug ik ook nergens meer voor; en dan behoeft sir Keith mij ook niet voor het werk binnenshuis of op zijn jacht te houden. Dat kunnen jonger lieden dan ik zeker ook beter verrichten; en dan ga ik naar Greenock terug; en al ben ik dan ook een oud man, toch zal ik misschien hier of daar nog wel een plaats op een smak kunnen krijgen."

»Kom, Hamish," zeide Jane Macleod, met haar vriendelijke oogen op den ouden man gericht, »draaf nu niet zoo door; gij kunt er op aan, dat sir Keith het zoo niet gemeend heeft . . . . ."

»Wie," viel haar Hamish in de rede, terwijl hij fier het hoofd opstak, »wie heeft hem het eerst een geweer leeren hanteeren, wie heeft den eersten zeehond, dien hij in Loch Scridain geschoten heeft, afgestroopt; wie heeft

hem de namen geleerd van elke balk, van elk zeil van de *Umpire*, en hem gewezen, hoe hij het roer moest houden? Maar als er iemand is, die beter op de hoogte is van vogels en wild dan ik, welnu, laat die dan maar meegaan; doch het zal de eerste keer zijn, zoolang ik op Dare ben, dat ik sir Keith niet vergezeld heb; daarom wordt het tijd, dat ik wegga, want ik ben een oud man, en jongere menschen zijn beter in staat om de bergen te beklimmen en het jacht te sturen. Maar ik zal buiten dat wel aan den kost kunnen komen."

»Nu praat gij heusch als een dwaas, Hamish," zeide Jane. »Maar ik zal zelve eens naar sir Keith gaan; blijf hier, tot ik terugkom."

Zij verliet het vertrek en ging haar neef opzoeken.

»Keith," zeide zij tot dezen, »weet gij wel, hoeveel verdriet gij den ouden Hamish hebt aangedaan?"

»Ik? zeide hij, verwonderd, »wat bedoelt gij?"

»Hij beweert, dat gij gezegd hebt, dat hij morgen niet mee op de jacht behoeft te gaan, dat het de eerste maal is, dat hij voor een ander moet onderdoen; hij denkt dat gij hem te oud vindt; en zegt dat hij naar Greenock wil terugkeeren, om daar op een smak te zien geplaatst te worden."

»Och, praatjes," zeide Macleod. »Ik heb er niet bij gedacht, toen ik hem dat zeide. Hij mag gerust meegaan, als hij wil. Echter denk ik, dat Norman Ogilvie het wel wat belachelijk zal vinden, als hij denzelfden persoon als bottelier en als jachtmeester ziet furegeeren."

»O, Keith," zeide zijn nicht »gij weet immers heel goed, dat Hamish evenmin bottelier als gezagvoerder van de *Umpire* of boekhouder is. Hij is hier op Dare, met één woord, alles. En wat Norman Ogilvie betreft, mij dunkt, gij moest liever het gevoelen van een bejaarden man dan dat van een jongensch in aanmerking nemen.

»Dat is ook zoo, gij hebt volkomen gelijk, Jane. Zeg aan Hamish dat het mij spijt, en dat het volstrekt mijn bedoeling niet geweest is, hem iets onaangenaams te zeggen. Laat hij mij van nacht maar om één uur roepen, als hij wil. Hij heeft mij nooit anders beschouwd dan als een werktuig om dieren te doden!»

»Foei, Keith, dat is niet mooi van u. De oude Hamish zou zijn rechterhand geven, zoo hij u daardoor een onaangenaamheid kon besparen.»

Hierop ging zij heen, om den ouden man wat op te beuren, en hij keerde tot zijn boek terug. Hij las er echter niet in, maar bleef in gepeins verzonken op het omslag er van turen. De oorzaak van zijn verstrooidheid lag in het verhaal dat hij gelezen had van een jongen aide de camp, die, terwijl er slag werd geleverd, met een dépêche naar een afgelegen gedeelte van het slagveld was gezonden, en uit verregaande lichtzinnigheid over een gedeelte van het terrein was gereden, dat aan het vijandelijk vuur was blootgesteld. Lachend was hij teruggekeerd; wel was hij getroffen, zooals hij bekende, maar hij was toch ontsnapt; en achteloos had hij een paar druppels bloed van een kwetsuur aan zijn hand afgeschud. Plot-seling echter was hij doodsbleek geworden, had even gewaggeld, en was toen voorover op den nek van zijn paard dood neergevallen.

Deze geschiedenis had Macleod ietwat droefgeestig gestemd, maar toen hij eindelijk opstond en zijn pet opnam om uit te gaan, toen lag er reeds weer een blijmoedige trek op zijn gelaat.

»En indien deze wond dan al een doodwond blijkt te zijn,» dacht hij bij zich zelve, toen hij naar de boot ging, die aan het strand op hem wachtte, »welnu, dan zal ik toch nog niet allen moed opgeven.»

HOOFDSTUK XIV.

Een vriend.

Een doodwond! Zou men niet aanstonds elke gedachte aan een bekomen doodwond ver van zich af hebben gezet, als men gezien had, op welk een rondborstige, vroolijke manier de jongeling zijn vriend welkom heette aan het strand, hoe hij Ogilvies geweer in het rijtuig wierp, als ware het een veer geweest, en zijn overjas over den arm nam?

»Waarom zijt gij niet in uw Schotsche jachtbuis gekomen?» vroeg hij, met een blik op het onberispelijke, maar eenigszins stijve jachtcostuum van Ogilvie.

»Hoe komt gij er bij!» zeide deze, lachend. Ik heb niets geen zin om met bloote knieën door de wolken te loopen en dan nog de kans te hebben van op adders te gaan zitten. Hoor eens, ik zal maar ronduit zeggen, hoe ik er over denk Macleod: als het 's morgens vochtig is, dan ga ik niet jagen, al waren ook al de herten der wereld op Dare vereenigd. Ik weet vanouds, wat het jagen hier zeggen wil, en heb er in vroeger dagen genoeg van gehad —

»Mijn beste jongen,» zeide Macleod ernstig, »gij moet hier niet spreken, alsof gij doen en laten kondt, wat u goed dacht. Er wordt niet gevraagd, waar gij lust in hebt of waar gij geen lust in hebt, maar wel naar hetgeen Hamish zal goevinden dat gedaan wordt. Denkt gij, dat

ik den moed zou hebben om aan Hamish te zeggen, wat wij morgen zullen uitvoeren?"

»Welnu, dan zal ik zelf met Hamish spreken; hij zal zich denkelijk mijner nog wel herinneren.»

Nog dien zelfden avond sprak hij met den ouden man en er werd overeengekomen, dat, als het er den volgenden ochtend buiig uitzag, men er de hertenjacht zou aangeven en zich tot de lage heidegronden in de onmiddellijke nabijheid van het kasteel bepalen. In den loop van het gesprek deed Hamish het gedurig sterk uitkomen, dat Macleod na zijn tehuiskomst nog geen geweer in de hand had gehad, alleen in de hoop, dat er daardoor des te meer wild zou zijn, tegen den tijd dat zijn logé kwam.

»Gisteren zeide hij nog tegen mij," zeide Hamish, zeer vertrouwelijk, »ja, gisteren nog zeide hij »als mijnheer Ogilvie komt, Hamish, dan kan hij maar een dag of zes, zeven blijven, en dus moet gij hem een paar herten zien te bezorgen. En Hamish, dan moet gij maar niet op mij letten, want ik kan altijd jagen van het begin van het jaar tot het einde, maar liever voor mijnheer Ogilvie zorgen." Het kan u immers niet schelen of het regent, mijnheer? Gij zijt warm gekleed, gij hebt een warm wollen pak aan, wat komt het er dus op aan, of gij al eens een buitje krijgt?"

»O, ik geef niet om regen, zoolang ik in beweging kan blijven, Hamish," antwoordde Ogilvie, »maar, weet gij, ik houd er niet van om een uur achtereen op de natte heide te liggen. Het kan mij niet schelen of er niet veel wild is; er zal in elk geval overvloedig genoeg zijn. Dus, gij hebt mij nog niet vergeten, Hamish?"

»O neen, mijnheer," antwoordde Hamish, met een veelbeteekenenden blik, »ik herinner mij nog heel goed, hoe gij eens van de rots van Loch na Keal in het water zijt gevallen.»

»Dat is het nu juist, Hamish,» riep Ogilvie uit, »waar ik thans, nu ik de kinderschoenen ben ontwassen, hartelijk voor zou bedanken. Ik ben zoo'n waaghals niet en ben veel te bang om dood te gaan, dan dat ik, zooals destijds, een uur lang op het natte zeegras zou willen liggen en mij kletsnat laten regenen, alleen om de kans te hebben, aan de overzijde der rots een zeehond te zien verschijnen. Natuurlijk was ik destijds zoo stijf als een stok, toen ik wilde opstaan, zoodat ik geen geweer had kunnen hanteeren, al waren er ook honderd zeehonden in het gezicht geweest. Het was dus geen wonder, dat ik viel en in het water terecht kwam.»

»Maar zeewater,» zeide Hamish ernstig, »zeewater zal u niets geen kwaad doen.»

»Misschien niet,» zeide Ogilvie kortaf, maar ik wil toch liefst zoo min mogelijk noch met zee- noch met regenwater in aanraking komen. Ik ben niet zooals Macleod, die zelf haast een otter is.»

Dit gezegde hinderde Hamish; echter zeide hij heel beleefd:

»Waarlijk, sir Keith is niet bang voor een beetje water.»

Hoewel Ogilvies sombere voorstellingen wel wat voorbarig schenen — want gedurende de geheele voorgaande week hadden zich de Westersche Eilanden in onafgebroken zonneshijn mogen koesteren, terwijl een helder blauwe hemel zich over de kalme, blauwe wateren had uitgestrekt, en een harsachtige lucht uit de eenzame heidevelden was opgestegen — was het den volgenden morgen bij het aanbreken van den dag toch, als zou zijn vrees bewaarheid worden. Over de zee lag een loodkleurige tint; oogenschijnlijk was zij kalm, hoewel men duidelijk het zwellen der baren in de rotskloven kon hooren; Staffa, Lunga en Dutchman zagen er somber uit; de anders

zooveel helderder schakeeringen van Ulva en Colonsay hadden nu een grauwe tint aangenomen, en donkere wolken strekten zich over het land tot aan Ru-treshanish uit. Te oordeelen naar het bruisen der beek, die door het in de nabijheid van het kasteel gelegen dennenbosch stroomde, hetwelk zich veel luider deed hooren dan anders, had het 's nachts geregend. En daar het bovendien een koude ochtend was, bleef alles, wat lady Macleod en Jane aanvoerden, om hun gast wat op te vroolijken, vruchteloos.

Maar toen Macleod, die de honden uit de hokken was gaan halen, in zijn eenvoudig zwart en geel Schotsch jachtbuis terugkwam, gevolgd door Hamish en den lang opgeschoten, roodharigen knaap Sandy, bleek het, dat deze allen het weder eerder goed dan slecht vonden, en niets liever wilden, dan zich maar spoedig op weg te begeven.

»Kom, Ogilvie, laat ons gaan,» riep Macleod, terwijl hij het jachtgeweer zijns vriends Sandy ter hand stelde en het zijne op den schouder nam. Het spijt mij, dat ik niet een *dog-cart* heb, om u naar de heide te laten brengen, maar wij behoeven niet ver te gaan.»

»Mij dunkt, het zou bij zulk guur weder wel zoo goed zijn, als wij rustig tehuis bleven en in de bibliotheek een sigaar gingen rooken,» zeide Ogilvie mistroostig, terwijl hij den kraag van zijn jachtbuis opzette, omdat er een paar druppels regen vielen.

»Onzin, mijn jongen; wacht maar, de eerste vogel, dien gij schiet, zal u wel opfleuren.»

En hij had gelijk; nauwelijks hadden zij het bosch van jonge lariksen in de nabijheid van het kasteel achter zich, en gingen zij een hobbelig steenen pad, dat langs een diepe vallei liep, op, toen de stilte van den donkeren morgen eensklaps werd gebroken door het fladderen van een vogel in hun onmiddellijke nabijheid. In een oogwenk

had Macleod zijn geweer van den schouder genomen en het Ogilvie in de hand geduwd. Tegen dat deze den haan van den rechter loop geheel had gespannen en had aangelegd, was de vogel reeds halfweg de vallei, maar nochtans schoot hij zijn geweer af. Nog een enkel oogenblik, maar onzeker bleef de vogel in de vlucht, en toen viel hij aan de overzijde van de bergkloof als een steen naar beneden.

»Mooi gedaan, mijnheer! zeide de oude Hamish.

»Bravo!» riep Macleod.

»Het was een prachtig schot, dat ver droeg!» zeide Sandy, terwijl hij den ouden, scherp riekenden jachthond losliet en het dal inzond.

Nauwelijks hadden zij deze woorden gesproken, of een ander, donker voorwerp, dat voor hun verbaasde blikken als een huis zoo groot was, vloog op uit de heide en doorkliefde pijlsnel en onder aanhoudend schreeuwen het luchtruim.

Haastig en gejaagd nam Ogilvie het geweer, spande den haan van den linker loop en legde aan. Juist op dat oogenblik was de vogel op het punt om achter een hoogte te verdwijnen, en toen nu het schot viel, verdween hij geheel.

»Hij is geraakt, mijnheer,» riep Hamish opgewonden uit.

»Dat geloof ik niet,» antwoordde Ogilvie, met een ongeloofig gezicht, waarop echter de grootste zelfvoldoening te lezen stond.

»Gij hebt hem geraakt,» verzekerde Hamish opnieuw. »Kom hier met den hond, Sandy,» riep hij den roodharigen knaap toe, die de vallei was ingegaan om Nell den vogel te helpen opsporen. Nu zagen zij, dat Sandy, met het korhoen in de hand en gevolgd door Nell, de beek weer overstak. Zij sloten, en sloten nog eens weer, maar Nell scheen zijn taak als volbracht te beschouwen en keek beur-

telings nu eens tot hen dan weer tot zijn onmiddellijken meester op. Sandy echter, die begreep dat het fluiten evenzeer hem als den jachthond gold, klom zoo snel hij kon en niet zonder moeite, zoodat hij zich aan de stompen der jonge lariksen of aan de heidestruiken moest vastklemmen den bergrug op -- en weldra had hij het gezelschap bereikt.

»Wacht nog wat, sir,» zeide hij, »wacht nog wat. Mogelijk zijn er nog wel meer. En dien anderen heb ik van den overkant dood neer zien vallen. Dien zullen wij wel krijgen.»

Zij vonden echter niets, totdat zij aan de overzijde van den heuvel waren, waar Nell zich aanstonds meester maakte van den door Ogilvie getroffen vogel, een mooien, jongen, vetten korhaan, met prachtige veeren.

»Wat dunkt u thans van het weder, Ogilvie?» vroeg Macleod.

»O, het zal wel opklaren, denk ik,» antwoordde hij. Hij deed alsof hij niet veel gewicht hechtte aan het beweren van Hamish, dat het mooie — dat het zeer mooie schoten waren geweest; het was van belang, meende de oude man, om maar altijd dadelijk de geweren te laden, daar men nooit weten kon of men ze niet dadelijk noodig had; en hij zag wel, dat mijnheer Ogilvie nog niet verleerd had, een geweer te gebruiken, sedert hij het gebergte verlaten had en in Engeland was gaan wonen.

»Wat ik zeggen wilde, Macleod,» zeide Ogilvie tot zijn vriend, »waarom hebt gij zelf niet geschoten?» Wel mocht hij zich daarover verwonderen, want alle jagers, de edelmoedigsten en onbaatzuchtigsten niet uitgezonderd, zijn, wanneer zij een korhoen in hun nabijheid zien, geneigd om hun rechten te doen gelden.

»Wel,» antwoordde Macleod, losweg, »omdat ik gaarne had, dat gij eens een mooi schot deedt.

Blijkbaar scheen het belang van Ogilvie hem den gan-

schen dag meer dan het zijne ter harte te gaan. Hij nam de moeielijkste taak voor zich — als zij bij voorbeeld een ongebaand stuk gronds over moesten, dan ging hij den buitensten, versten kant om. Als een der honden plotseling door het oplichten van een der voorpooten, door het opsteken van zijn staart of door een beschroomden, vreesachtigen, om hulp en aanmoediging smeekenden blik te kennen gaf, dat hij iets anders dan een gewone leeuwerik op het spoor was, dan wachtte hij geduldig tot Ogilvie kwam, bij gevaar af, de gelegenheid om te schieten ongebruikt voorbij te laten gaan. Indien hij bemerkte, dat een haas onder het bereik van Ogilvie kon komen, dan liet hij zelf hem ongedeerd. En de jongeling uit het zuiden wist genoeg van de jacht af, om te bemerken, hoezeer beiden, en zijn gastheer en Hamish — en van dezen laatsten verwonderde het hem bovenal — het er op toelieden, om hem genoeg te doen.

Hij schoot dan ook zeer goed, en werd hoe langer zoo opgewekter, totdat hij zich eindelijk in het geheel niet meer om het buiige weder bekommerde.

»Ik geloof waarlijk dat wij een nat pak krijgen,» riep hij vroolijk uit, toen hij eens rondkeek en de betrokken lucht zag.

Inderdaad was het ontzettend donker geworden. Het was doodstil, zelfs het gegons der insecten — het eenige geluid, dat men in de eenzaamheid der hooge bergen, ver van de zee verwijderd, kon hooren, scheen verstomd; en er woei een koude wind van den kant van Ben-an-Sloich. De vlakke in de vallei, die zich vóór hen uitstreckte, werd allengs onzichtbaar, en eindelijk werden ook zijzelve door een natten mist omgeven, die zich aan hun kleederen medeelde en aan hun oogleden en baard hangen bleef, terwijl het water van de loopen hunner buksen droop. De wind stak hoe langer zoo meer op. Eensklaps was

het als kwamen zij op eens uit de duisternis in het licht; en toen zij zich omkeerden, bemerkten zij dat de wolk, die hen een oogenblik had omhuld, naar zee was gedreven, terwijl de natte rotsen van den naburigen heuvelrug glinsterden in de plotseling doorbrekende zonnestralen. Doch slechts even vertoonde zich de zon; toen pakten zich de wolken weer samen, en weldra viel de regen bij stroommen neer. Maar Ogilvie hield zich flink. Hij klom over de rotsen, waaraan hij zich met zijn natte handen trachtte vast te klemmen, en plaste door het drassige land, zonder er op te letten, waar hij zijn voeten zette. En eindelijk stemde hij zelfs in met Macleods plan, om eenvoudig het bruine, schuimende water eener beek te doorwaden, inplaats van naar groote steenen uit te zien. Toen zij dat gedaan hadden, waren de brieven, die hij in zijn borstzak had, tot pap geworden.

»Ik kan heusch de vogels niet onderscheiden, Macleod,» zeide hij, terwijl hem de regen van het aangezicht droop, »en kan het niet helpen, als ik bij ongeluk een patrijs raak.»

»Nu, wat zou dat?» zeide Macleod, »indien een patrijs zoo gek is, zich hier op de hoogte te wagen, dan verdient hij niet beter.»

Plotseling hief Ogilvie zijn handen en zijn geweer omhoog, als om zijn gelaat te bedekken. Een zonderling voorwerp — iets dat vleugels maar geen staart had — een fladderende bos losse, grijze veeren — een schepsel, ongelijk aan alle bekende vogels — was door een der honden opgejaagd en op Ogilvies hoofd aangevlogen, en kwam nu op een paar schreden afstands van hem neer.

»Wat in 's hemels naam is dat voor een ding!» riep hij uit, en keerde zich haastig om, om er naar te kijken.

»Wel,» zeide Macleod, die stond te schudden van het lachen, »het is het kuikentje van een korhoen, dat, naar het mij toeschijnt, pas uit de dop is.»

Daar deed zich achter hem een geluid hooren; hij keerde zich om en stak werktuigelijk zijn geweer op, om het evenwel dadelijk weer neer te laten, toen hij zag wat het was.

»Kijk,» zeide hij, »daar is de moeder, de oude korhen, wij zullen haar het leven laten, dan kan zij haar jongen grootbrengen. Hamish, laat de honden hier komen, anders eten zij misschien de jongen op. Sandy, waar hebt gij de manden gelaten? Willen wij thans ons luisterrijk maal gebruiken; Ogilvie?»

Het was een aardig gezicht, toen weldra de vrienden, om tegen den wind beschut te zijn, tegen een rotswand gingen zitten en, met een kabbelend beekje aan hun voeten, hun luncheon nuttigden. Een paar natte steenen die niet al te vast lagen op den steilen oever, dienden hun tot zitplaatsen. Maar blijkbaar had noch de regen, noch de somberheid, die alom heerschte, noch de stilte van de eenzame heidevelden hun de opgeruimdheid doen verliezen.

»Het is waarlijk ontzettend lief van u, Ogilvie,» zeide Macleod, terwijl hij den ouden jachthond een stuk van zijn boterham met vleesch toewierp, »dat gij u over een armen kluzenaar, als ik ben, hebt willen erbarmen en hem zijt komen opzoeken. Ik kan u niet zeggen hoe blij ik was, toen ik u op de stoomboot zag. En nu dat gij u al die moeite getroost hebt om hier bij ons te komen — en uw geluk op onze armzalige jacht te beproeven — nu treft gij zulk slecht weder.»

»Mijn beste jongen,» zeide Ogilvie, die gaarne toeliet, dat de gediensstige Hamish zijn glas nog eens vulde, »dat ziet gij geheel verkeerd in. Ik vind dat ik het zeer goed tref. Ik vind de jacht hier uitstekend; en ik verzeker u, niet iedereen zou zoo maar het beste deel aan zijn vriend hebben afgestaan, — zooals gij den ganschen dag gedaan hebt. En wat het slechte weder betreft, wel, dat is hier niet erger dan ergens anders.»

Achteloos stopte Macleod onder deze woorden zijn pijp en hij dacht kennelijk aan heel iets anders.

»Ogilvie,» zeide hij op eens in een opwelling van vertrouwelijkheid, »ik heb vroeger nooit zoo ingezien als tegenwoordig, wat voor een eenzaam leven wij hier leiden. Als wij op een der Treshnish eilanden woonden met niets dan zeemeeuwen en zeezwaluwen om ons heen, dan konden wij het bijna niet stiller hebben. Ik heb van ochtend gedurig in mij zelven gedacht, hoe gij het wel zoudt vinden.»

Hier liet hij zijn blik weiden over de doodsche tinten der eenzame heidevelden, over de donkere rotsblokken, die hier en daar uit het schrale gras uitstaken, over de zwijgende, sombere heuvels en de dreigende wolken daarboven.

»En toen ging ik in mijn gedachten,» vervolgde hij, »al de mooie plaatsen nog eens na, die wij in Londen gezien hebben, en de massa menschen, de aanhoudende afwisseling, de verschillende amusemenen en de overal heerschende bedrijvigheid. En het zou mij niet verwonderen als gij morgenochtend uw boeltje paktet en er van doorgingt.»

»Maar, mijn beste jongen,» zeide Ogilvie, »nu kent gij mij een gevoel toe, dat ik heusch niet bezit, ja zelfs niet ken; maar dit weet ik, dat ik hier goed ben aangeland, dat ik het zeer genoegelijk heb, prettig kan jagen en beste menschen om mij heen zie. Wat Londen betreft, ik houd het er voor, dat het leven aldaar u voor een oogenblik heeft verblind, en gij zijt er niet lang genoeg gebleven om dat zelf te ontdekken. Geloofst gij niet, dat die groote diners, die buitenpartijtjes en al dergelijke beuzelachtige vermaken meer, u op den duur zouden vervelen? Hebt gij, om maar eens iets noemen, bij Lady Beauregard ooit zoo iets moois gezien als *dat*?»

Hierbij wees hij naar de menigte vogels en een paar

hazen, die Sandy uit de weitasch had genomen, om ze te tellen.

»Er is,» vervolgde de ervaren jongeling, »slechts één geval, waarin het leven in Londen goed kan zijn en dat is, als men erg verliefd is, want dan kan men zijn uitverkorene van huis tot huis naloopen en zich doodaf maken in het Park. Ik heb een jongmensch eens iets heel aardigs hooren zeggen over de redenen, die iemand konden nopen om zich in de wereld te begeven. Och, wat was het ook weer? Wacht eens. . . het was om een vrouw te zoeken, of. . . of. . .» Onder het afstrijken van een was-lucifer trachtte hij zich de geestigheid te binnen te brengen, maar dit gelukte hem evenmin, als dat hij er in slaagde, de lucifer te ontsteken.

»Het wil mij niet invallen,» zeide hij; »maar gelooft gij niet, dat al uw Londensche kennissen heel blij zouden zijn, als zij op dit oogenblik met ons mochten ruilen?»

Al zijn Londensche kennissen! En wat zouden zij in ruil krijgen? Wat was het, dat hun zoo begeerlijk zou toeschijnen? Stortregen, een grauwe lucht, de doodsche eenzaamheid der heidevelden, het geluid der bruisende wateren? Daar zaten zij zelve in hun schuilhoek gedoken, en streken met hun natte vingers de eene lucifer voor, de andere na af om hun natte pijpen aan te steken, terwijl zij geplagd werden door een menigte muggen, en de damp uit hun laarzen opsteeg. Had Fionaghal, de schoone vreemdeling, toen zij van over de blauwe wateren in haar nieuwe vaderland aankwam, ook een dergelijk tafereel van het leven in de Hooglanden voor oogen gehad?

»Lady Beauregard, bij voorbeeld, zou die wel in onze plaats willen zijn, denkt gij?» vroeg Macleod.

»O, ik spreek niet van vrouwen,» zeide de scherpzinnige jongeling. »Ik heb nog nooit kunnen uitmaken, hoe

een vrouw over het een of ander, wat het ook was, dacht. Zij zullen wel van Londen houden, want zij hebben er ruimschoots gelegenheid om met haar mooie schouders en kostbare diamanten te pronken."

»Ogilvie," zeide Macleod, die plotseling een ernstigen toon aansloeg, »ik zal u zeggen, waar het op staat. Ik zit mij hier te verkniesen, en ware het niet om mijn beste, oude moeder en Jane . . . . maar ik zal het u later wel eens vertellen."

Hij stond op en nam het geweer aan, dat Sandy hem toereikte. Zijn metgezel — die niet weinig verwonderd was, maar niets zeide — volgde zijn voorbeeld. Was dit hetzelfde jonge mensch, dacht hij, dat zich placht te verhoovaardigen op het leven vol moeielijkheden, dat hij in het gebergte leidde, en zich zoo dikwijls geërgerd had, al had hij het ook niet in woorden uitgedrukt, over de vadsigheid en traagheid, zooveel stedelingen eigen? Was het mogelijk dat een krachtig jongeling, die zoo goed zijn verstand had — een liefhebber van jagen en daarbij een goed schutter — die voor het eerst in dit jaar op de jacht was, het heimwee kon hebben naar de Londensche salons en de onbeduidende praatjes, die daar vaak gevoerd worden? Het zien van het opvliegen van een snip maakte een eind aan Ogilvies bespiegelingen; hij schoot, maar hoewel zijn geweer dubbel geladen was, raakte hij geen van beide keeren; nu legde ook Macleod, die eerst den afloop van Ogilvies schoten had afgewacht, aan, en onmiddelijk viel de vogel op een afstand van minstens veertig meters dood neer.

»Gij zijt er den slag van kwijt," zeide Macleod, vergoelijkend. »Het eerste half uur, nadat men iets gebruikt heeft, schiet men altijd slecht."

»Ja, en vooral als men zoo doornat is, dat u van het hoofd tot de voeten de kleederen aan het lijf zitten geplakt," zeide Ogilvie.

»Wacht maar, gij zult u spoedig weer warm loopen.»

Nu gingen zij verder, Macleod volgde steeds dezelfde tactiek, zoodat zijn vriend altijd het neusje van den zalm kreeg. Niettegenstaande het voortdurend regende, werd Ogilvie hoe langer zoo opgewekter. Hij schoot voortreffelijk; een schot onder anderen op een ouden korhaan, die met een zware plof op de heide neerkwam, ontlokte aan Hamish een uitroep van verbazing.

»Prachtig gedaan, mijnheer,» riep hij uit. »Daar kan een glas whisky op staan.»

Dit liet Ogilvie zich geen tweemaal zeggen. Hij bleef staan en zeide, dat de helft van de aangeboden belooning hem ten minste zeer welkom zou wezen.

»Weet gij wel, Hamish,» zeide hij, »dat het een groote troost is om kletsnat te zijn? Men weet dan, dat het niet erger kan worden en bekommert er zich niet meer over.»

»Kom, een heel glaasje zal u geen kwaad doen, mijnheer,» zeide Hamish. »Maar kijk, ik geloof dat ik daar-ginds een paar snippen zie.»

De regen hield den geheelen dag aan; doch dat nam niet weg, dat zij veel plezier hadden en een goed gevulde weitasch mee tehuis brachten. Op den terugtocht was Macleod stil en in zich zelve gekeerd, en het was Ogilvie nog steeds een raadsel, hoe zijn vriend op eens een tegenzin kon hebben opgevat tegen het wonen op een plaats, waar hij zijn gansche leven had doorgebracht. Evenmin kon hij begrijpen, hoe Macleod er toe had kunnen komen, om lijdelijk toe te zien, dat hij op een paar veldhoenders had geschoten, die zij ter zijde van den weg hadden zien opvliegen, zonder zelf zijn geluk te beproeven. Het was meer, meende hij, dan men met mogelijkheid van de menschelijke natuur verlangen kon.

HOOFDSTUK XV.

Een bekentenis.

Weder was de groote eetzaal van het kasteel Dare helder verlicht; en daar bevonden zich Keith Macleod, in zijn gekleed Hooglandsch costuum, Jane, die aandachtig zat te luisteren naar het vroolijk gesnap van den jongen luitenant, en, aan het bovineind der tafel gezeten, de eerwaardige oude dame, die met de haar eigen welluidende, vriendelijke stem bij herhaling haar gast verzekerde, hoezeer het haar speet, dat hij den eersten dag van zijn verblijf zulk slecht weder had getroffen.

»Het is geheel iets anders voor Keith,» zeide zij, »want die is er aan gewoon, om met alle weer en wind uit te gaan. Hij is er bij opgebracht, om altijd in de open lucht te zijn.»

»Met een militair is dit immers ook het geval, tante-lief,» zeide Jane. »Hebt gij ooit gehoord van een krijgsman, die een parapluie gebruikte?»

»Ik kan u verzekeren, lady Macleod, dat ik mij niet herinner, ooit op één dag zooveel genoeg gehad te hebben, als heden,» zeide Ogilvie — die in zijn nette avondtoilet en met een blos op het gelaat, dat na de doorgestane koude en vocht van den morgen nu gloeide van de hitte, er lang niet kwaad uitzag. »Maar, weet gij, uw zoon heeft bijna niet geschoten en alles aan mij overgelaten; en Hamish heeft den ganschen dag door mijn lof gezongen, zoodat

ik haast begon te denken, dat ik de vogels kon treffen, zonder mijn geweer op te nemen; en eens dat ik totaal misschoot, verzekerden zij mij allen, dat de vogel, dien ik had willen schieten, aan gene zijde van den heuvel dood neer was gevallen."

»Neen, waarlijk Ogilvie, gij hebt niet dikwijls misgeschoten," zeide Macleod. »Maar ik hoop, dat gij uw krachten ook eens zult kunnen beproeven aan een paar herten."

»O, ik ben tot alles bereid. Ik ben zoo gelukkig geweest en heb zooveel pluimpjes van Hamish gehad, dat ik begin te gelooven, dat ik wel eenige tijgers zou kunnen neervellen, al kwamen zij ook op een draf op mij aanzetten."

Na het eten en nadat Donald, die ongetwijfeld gehoord had, dat de vreemde officier bij het 93ste regiment diende, zijn uiterste best had gedaan met spelen, verlieten de dames de eetzaal, en stelde Macleod zijn vriend voor, om een sigaar in de bibliotheek te gaan rooken, waar deze niet op tegen had. Zij begaven zich dus naar het kleine vertrek, waar een paar geweren en hengels en eenige opgezette vogels stonden, terwijl op de schrijftafel een hoopje kostbare, gelooide ottervellen lagen. Ofschoon het niet bijzonder koud was, brandde er een houtvuurtje in den haard, en daar voor waren een paar lage, ruime armstoelen geplaatst; op den schoorsteen stonden eenige glazen en een groote zwarte flesch — van die soort, als waarin vroeger, voordat nog de kunst, om vonkelende wijnen te fabricceeren, was uitgevonden, de champagne tot zelfs in de woeste streken van de verre Hooglanden werd vervoerd. Ogilvie stak een sigaar op; strekte zijn beenen naar het vuur uit, en wreef zich genoegelijk in de handen — welke dien avond niet zoo wit zagen als anders.

»Gij zijt toch een gelukkige vent, Macleod," zeide hij, »gelukkiger dan gij zelf wel weet. Gij hebt letterlijk alles, wat het leven kan veraangenamen."

»En toch heb ik een gevoel, alsof ik hier gevangen zat,» zeide hij levendig. »Ik doe mijn best om het voor moeder — die het diep ongelukkig zou maken — en ook voor Jane te verbergen; maar elken morgen, als ik opsta, drukt mij de ellende van hier opgesloten te zitten meer en meer ter neer. Als ik op u zie, Ogilvie, die, als gij verkoost, morgenochtend overal heen zoudt kunnen gaan, waar gij wildet — en iedereen zoudt kunnen bezoeken, die gij verlangdet te zien. . . . .»

»Macleod,» zeide zijn vriend, zacht en niet zonder eenige aarzeling, „ik hoop dat gij niet boos zult worden, als ik u in ronde woorden zeg wat zeker bij ieder ander zou opkomen, maar waarlijk, alles, wat gij daar zegt, is onnatuurlijk, onmogelijk, onzinnig, tenzij er een vrouw bij in het spel is.»

»Welnu, als dat eens werkelijk zoo ware,» zeide Macleod, met vuur, terwijl hij Ogilvie oplettend gadesloeg. »En vermoedt gij, wie het is?»

»Ja,» was het antwoord. »Gertrude White.»

Macleod zweeg een oogenblik. Toen ging hij zitten en zeide:

»Het kan mij niet schelen wie het weet, want ik kan het niet van mij verzetten. Ik heb het mij zelven niet willen bekennen. Ik heb er tegen gestreden, het voor dwaasheid willen houden, — en op honderderlei manieren het gevoel willen verklaren, dat aan mijn hart knaagde en mij dag noch nacht rust liet. Kent gij »Pendennis,» Ogilvie? Dat heb ik gelezen; en lijkt het niet schier onbegrijpelijk, dat iemand die »Pendennis kent,» op een tooneelspeelster verliefd wordt.»

Hij stond van zijn stoel op en liep, terwijl hij een eind hengelkoord om zijn vingers wond, zoodat hij er zich bijna mee sneed, een paar maal de kamer op en neer.

»Maar, nu ik eenmaal dit onderwerp heb aangeroerd,

Ogilvie," zeide hij — en hij sprak op een gejaagden, maar diepen, ernstigen toon, blijkbaar zonder zich af te vragen, hoe zijn vriend er over dacht en alleen uit behoefte om zijn hart uit te storten — »nu moet ik u ook zeggen, dat ik volstrekt niet op de tooneelspeelster verliefd ben. Ik heb haar zelfs nooit als zoodanig gezien, dan dien eenen keer, dat wij samen in de comédie geweest zijn. Ik kreeg een afkeer van elken schouwburg, zoo dikwijls ik dacht dat zij er in optrad, en durfde bijna geen courant openslaan, uit vrees er haar naam in te zullen vinden. Als ik een aanplakker op straat tegenkwam, dan keerde ik mij om; en als ik bij toeval haar optreden hier of daar zag aangekondigd, dan kreeg ik een rilling over al mijn leden, — van schaamte, geloof ik. Van lieverlede begon ik haar vader te beschouwen als een duivel, wien het vergund was, het schoone schepsel in ketenen te slaan. O, ik kan u niet zeggen, wat er somtijds in mij omging. Dikwijls, als ik hem op dien afschuwelijken, koelen, afgemeten toon hoorde spreken over de plichten, die de kunst haar oplegde, als ik hem hoorde beweren, dat zij geen eigen gevoel, geen eigen gewaarwordingen mocht koesteren, dat zij al haar aandoeningen — als iets dat de kunst toebehoorde — voor het publiek moest ten beste geven — als een tentoonspreiding van eigen innerlijke ervaring, aangewend om de toeschouwers te doen applaudisseeren — heb ik bedaard naar hem zitten luisteren, terwijl ik mij over mij zelve verbaasde, dat ik niet opstoot en hem bij de keel greep en doodranselde."

»Kijk eens, gij hebt u in den vinger gesneden."

Hij schudde een paar druppels bloed van zijn hand af en hernam:

»O, ik kan u niet zeggen hoe dol blij ik was, toen ik u van de stoomboot zag komen." »Hij is iemand," zeide ik tot mij zelve, »die haar gezien en gesproken heeft,

die mij dus begrijpen zal, als ik over haar spreek." En nu ik over haar spreek, Ogilvie, nu zult gij inzien, nu zult gij begrijpen, dat ik niet op de tooneelspeelster verliefd ben — o neen, het is niet de actrice die mij gekluisterd heeft, maar het is het meisje zelf, haar stem, haar bevalige gang, haar aanminnig voorkomen, haar liefderijk hart. Het was alsof er een betoovering van haar uitging; alles, wat zij deed of sprak, was zoo schoon, zoo eenvoudig, zoo liefelijk! Dagelijks trachtte ik mij zelve diets te maken, dat mijn belangstelling in het meisje niets te beteekenen had; en toen een mijner kennissen mij eens vertelde, dat er praatjes over mij rondliepen, lachte ik er om. Alsof ik van plan was de rol van Pendennis te spelen! Toen het tijdstip naderde, waarop ik Londen moest verlaten, was ik bedroefd en verheugd tegelijkertijd. Ik vond het laf, dat ik bedroefd was en dacht, »die bedroefdheid is slechts een jongensachtige luim. Wacht maar, totdat gij op Dare en bij de onstuimige zee zijt en weer op de jacht gaat. Bij Ben-an-Sloich zal alle sentimentaliteit vanzelf wel overgaan." Ik was dus zeer blij weer tehuis te zijn en mijn beste moeder en Jane en Hamish terug te zien; en toen ik op de stoomboot in de verte het fluitspel van Donald hoorde, toen kreeg ik de tranen in de oogen, en ik zeide tot mijzelf: »Thans zijt gij weer tehuis en moet het uit zijn met die dwaze kuren." En hoe is het nu met mij gesteld? Nu zou ik alles, wat ik in de wereld bezit, willen geven om eenmaal haar gelaat te mogen aanschouwen — of slechts in dezelfde stad te mogen zijn, waarin zij vertoeft. Ik zie alle couranten in, om te weten te komen, waar zij zich bevindt. Onophoudelijk, van den ochtend tot den avond, ben ik met haar vervuld, brandend van ongeduld en van een vurig verlangen om, ware het ook slechts even, haar gelaat te zien en haar stem te hooren."

Ogilvie wist niet, wat te zeggen. Er lag iets in die hartstochtelijke ontboezeming — in die weeklacht, welke innige zielesmart den krachtigen man asperste — in de ruwe welsprekendheid, waarin hij zich nu en dan lucht gaf, dat zijn jongen vriend weerhield, hem gewone troostwoorden of raadgevingen toe te voegen.

»Gij hebt het hard te verantwoorden gehad,» zeide hij eindelijk ernstig.

»Dat is wel waar,» zeide Macleod, bitter. Stel u voor, dat gij naar een vogel schiet. Gij meent hem niet geraakt te hebben, want hij vliegt voort, alsof hem niets scheelt en de rest van de vlucht, waarmee hij de lucht doorklieft, denkt ongetwijfeld dat hem evenmin iets deert als haar. Maar eensklaps bemerkt gij, dat er iets aan hapert. Hij raakt van de anderen af, verheft zich nog even, en valt dan dood neer. — Doch, zeg mij, hebt gij er, toen ik in Londen was, niets van gemerkt?»

»Wat zal ik u zeggen,» antwoordde Ogilvie, die er eigenlijk wel wat meer van wilde hooren, »ik vond dat gij nogal werk van haar maaktet. Doch zooals gij weet, mag iedereen haar gaarne en maakt men over het algemeen nogal werk van haar..... en..... en ik moet bekennen, het is een beeldig mooi meisje, en ik meende dat gij haar een beetje het hof maaktet, niet meer. Ik dacht volstrekt niet, dat het van zoo ernstigen aard was.»

»Dat wist ik zelf ook niet. Het is een gevoel, dat zich langzamerhand als een koorts, als een soort van waanzin van u meester maakt. Gij bemerkt het ternauwernood en dringt u op, dat het niets te beteekenen heeft, maar dag aan dag neemt het in hevigheid toe. Ten laatste kunt gij het niet meer beschouwen als iets, dat buiten u staat, want het heeft zich zoozeer met u vereenzelvigd, dat het, als 't ware, een deel van uw eigen ik uitmaakt. Soms, Ogilvie, vraag ik mij zelve af, of het wel waar is, of ik

niet krankzinnig ben. Newcastle — kent gij Newcastle?"

»O ja, ik ben er wel eens doorgereden," zeide Ogilvie, die zich hoe langer hoe meer verbaasde over de heftigheid, waarmee hij sprak.

»Daar is zij tegenwoordig — dat heb ik in de courant gezien; en nu ben ik steeds met mijn gedachten in Newcastle, onophoudelijk, van den vroegen morgen tot den laten avond; en ik zou blij zijn, als ik maar een der straten van de stad mocht zien. Ik hoor dat het een vuile, rookerige plaats is, maar, o, ik zou mij gelukkig rekenen er te zijn, al moest ik ook in het smerigste huis wonen. Men zegt dat zij ook naar Liverpool en Manchester en Leeds gaat; als ik er aan denk, dan heb ik een gevoel alsof ik het leven er bij zal verliezen. Ik volg haar in gedachten en tracht mij voor te stellen, wie zich in haar nabijheid bevinden, en wat zij op dit of dat uur van den dag doet; en het is mij alsof ik midden in den Oceaan op een eenzaam eiland verbannen was, waar ik niets kan hooren dan het geklots der golven. O, Ogilvie het is om gek te worden."

»Luister eens, beste jongen," zeide Ogilvie, al zijn moed bijeenzameland — want het viel moeielijk om niet door die hevige, teugellooze hartstochtelijkheid te worden meege-sleept — »wees bedaard en tracht kalm over de zaak na te denken. En zeg mij, wat verwacht gij van mij, dat ik als uw vriend slechts medelijden met u zal hebben; of wilt gij weten, wat ieder gewoon man van de wereld over de zaak zou denken?"

»Neen, Ogilvie, geef mij geen raad," zeide hij, terwijl hij het eindje touw, waarmee hij zich had gesneden, van zijn vinger nam en wegwierp. »Het zou niets baten. Laat mij maar met u mogen spreken — dat is voldoende. Ik zou zeker binnen een paar dagen gek geworden zijn, als ik mijn hart niet had kunnen uitstorten. En ben ik

zelfs nu niet half waanzinnig? O, het is niet iets dat besproken en beredeneerd kan worden en daardoor zal overgaan. Het geldt mijzelf, mijn eigen persoon; en oordeel zelf, in welk een toestand ik verkeer."

»Hoor eens, Macleod, ik moet u één vraag doen; zoudt gij haar willen trouwen?"

Het gezond verstand van den jongeren vriend had weer de overhand. Het was een vraag, die iedereen — welke de zaak beschouwde van het standpunt der jongelieden van Aldershot — zeker dadelijk gedaan zou hebben. Maar had Macleod geweten al wat die weinige woorden inhielden, dan was het waarschijnlijk met een vriendschap, die van hun kindsheid af bestaan had, voor goed gedaan geweest. Hij maakte er echter uit op, dat Ogilvie slechts doelde op de duizenderlei zwarigheden, die er lagen tusschen hem en het doel zijner wenschen.

»Haar huwen!" riep hij uit. »Ja — gij hebt gelijk, de zaak van dien kant te beschouwen, te bedenken, waar het alles toe leiden zal. Wanneer ik in de toekomst tracht te zien, dan zie ik niets dan een doolhof van onoverkomelijke moeilijkheden en bezwaren. Ik had waarlijk evengoed kunnen verlieven op een der maagden uit den tempel van Vesta te Rome. Zij is een blanke slavin. Zij is het slachtoffer van de afschuwelijke theorieën van dien hardvochtigen heiden, haar vader. Bovendien wordt zij van alle kanten gevierd en gevlaid. Zij leeft in een atmosfeer van wierook. Zoudt gij denken dat, als alle andere moeilijkheden waren overwonnen, — dat zij niemand anders beminde, dat zij mij lief had, dat zij zich aan den invloed van haar vader had weten te onttrekken — zoudt gij denken, dat zij dan nog de bewondering, die zij overal opwekt, en het zoo bewogen leven, vol afwisseling, dat zij nu leidt, er aan zou willen geven, om zich in een hol van een huis in de verre Hooglanden te komen be-

graven? Een enkele dag als vandaag zou haar immers dooden — zij is zoo fijn en zoo teer — een rozeblad gelijk, heb ik menigmaal gedacht. Neen, neen, Ogilvie, ik heb de zaak van alle kanten overwogen. Het is als een raadsel, waarvan men tevergeefs het antwoord zoekt; ik kan er geen oplossing van vinden, maar kom telkens en telkens terug op den wensch, dat ik nooit ware geboren. Dat zou misschien veel gelukkiger geweest zijn.”

»Gij ziet het al te donker in, Macleod,” zeide Ogilvie. »Wat ik u bidden mag, beschouw de zaak, zooals zij werkelijk is. Gesteld al eens, dat zij zulk een onbegrensde ambitie bezit om naam te maken, dat is best mogelijk, maar vergeet niet, dat zij met dat al een zeer moeielijk leven heeft. En als gij haar het uitzicht gaast om den titel van Lady Macleod te dragen — wel, het is mogelijk dat ik mij vergis — maar dan geloof ik toch, dat zij dit ook niet licht verwerpen zou. Persoonlijk heb ik weinig tooneelspeelsters gekend, maar —”

»Dat is mallepraat, Ogilvie,” viel hier Macleod in; »en” vervolgde hij, met een zekere fierheid »gij kent die vrouw niet, zooals ik haar ken.”

Toen legde hij zijn pijp ter zijde, zonder haar te hebben opgestoken en zeide:

»Kom, laat ons gaan, Ogilvie. Ik ben u al lang genoeg lastig gevallen, maar gij houdt mij dit ten goede, niet waar? Den geheelen dag heb ik mij voorgenomen, er niet over te spreken; doch gij ziet het, ik heb het niet kunnen laten; en bij slot van rekening heb ik er u aan opgeofferd. Maar laat ons nu naar binnen gaan; misschien wil Jane wel eens het een of ander zingen. A propos, dat was een mooi lied, dat gij eens op een avond in Londen gezongen hebt — het was iets over, »De zwarte wijn van den dood” — zoudt gij dat van avond niet voor ons willen zingen?”

Ogilvie keek hem verbaasd aan.

»Wat praat gij toch?» zeide hij, »ik begrijp heusch niet, wat gij bedoelt.»

»O, dan hebt gij het vergeten, zeide hij, terwijl hij op een zonderlinge, onnatuurlijke manier begon te lachen. »Nu, dan zal Jane wel iets anders willen zingen, »Vaarwel, Manchester» bij voorbeeld. Wij zullen tijdig naar bed gaan van avond; want ik heb de laatste nachten weinig geslapen. Maar waarlijk, het is een mooi lied, een lied, dat men niet licht vergeet, dat van »De zwarte wijn van den dood.»

HOOFDSTUK XVI.

Verzet.

En waar was zij thans — het zonderlinge meisje, dat zijn oog verblind en zijn hart zoo pijnlijk getroffen had? Het was misschien niet het minst pijnlijke van den toestand van aanhoudende kwelling, waarin hij verkeerde, dat al zijn vurig verlangen om haar te zien, zijn onophoudelijk denken aan haar en aan de verschillende tafereelen, waarin hij haar had ontmoet, niet in staat was om een beeld van haar te voorschijn te roepen, dat hem geheel kon voldoen. Zijn reikhalzend verlangen leidde tot niets dan om hem — een phantoom voor oogen te stellen. In honderderlei gedaanten kwam zij hem voor den geest, nu in deze, dan in gene, maar over allen lag een soort van betoovering, waaraan hij zich niet vermocht te onttrekken.

Wie was zij — het bleeke, gevoelige meisje, met haar peinzenden blik, dat met zoo groote belangstelling had geluisterd naar de sombere verhalen uit de noordelijke zeeën, dat zoo teer en zoo fijn beschaafd was, dat zulk een bevallige houding en zulk een liefelijken glimlach had; de bedeesde, zachtaardige vriendin? Of de wuften coquette, met haar nu eens bedeesde, dan weer schalksche manieren, en haar ernstigen lach; het meisje, dat haar onnoozelen minnaar voor den gek houdt? Nog hoorde hij haar lachen en zag hij, hoe zij haar kanarievogeltje uit den mond liet eten. En waar was de bejaarde moeder, die het dwaze kind plaagde en liefkoosde en in verrukking bracht?

Of was zij de kalme, bevallige vrouw, die, als iets dat haar rechtmatig toekwam, de hulde ontving, die allen — zoowel vrouwen als mannen — haar toezwaaiden? In zijn verbeelding zag hij de heldere lucht op dien langen, schoonen, zoelen dag en de booten met witte zeilen, die statig over het water gleden; hij hoorde den klank der muziek en het zacht gemompel van vriendelijke stemmen. De zuidenwind verkoelt haar gelaat; een vlinder fladdert boven de blauwe oppervlakte en in het geklots der golven meent hij het referein te hooren ruischen: — *O, rozeblad, o, rozeblad, welk zacht koeltje zal u met zich voeren naar het zuiden?*

Of was zij de trotsche Hertogin van Devonshire met de vurige, zwarte oogen en den vermetelen glimlach om de lippen? Zij weet, dat aller oogen op haar gevestigd zijn; maar wat geeft zij daarom? Aan den arm van den jongen Hooglandschen officier volgt zij, onder de vroolijke muziek, te midden eener bont gekleede menigte, den schitterenden stoet, die zich in de helder verlichte zaal voortbeweegt. Wat zegt gij wel van haar, gij, arme clown, met uw narrenkap op, die daar zoo treurig alleen staat? Heeft zij ook uw hart doorboord met een blik harer vurige oogen?

Maar nog een ander beeld staat hem voor den geest; en dit tracht de eenzame droomer, die geen oog meer heeft voor het zich tot in' de wolken verheffend Ben-an-Sloich, en geen oor voor het zachte geroep der zeevogels, die boven zijn hoofd zweven, het diepst in zijn geheugen te prenten. Het is dat van de nette, zorgzame huisvrouw in haar keurige omgeving, waar alles den bezoeker tegenblinkt; van de volgzame dochter en de vriendelijke, liefkozende zuster. Is het niet hard, dat zij uit dien kleinen stillen kring van huiselijke plichten en vertrouwelijken omgang wordt weggerukt, om in de ketenen, die de kunst haar beoefenaars oplegt, geslagen en ten tooneele gevoerd te worden, met het doel om het koude, ongevoelige publiek te vermaken? De blanke slavine klaagt echter niet. Zoolang het haar vergund is, neemt zij het bestuur over den vroolijken maaltijd op zich; de welgevormde hadden bewijzen allerlei kleine diensten. Het lichte morgentoiletje, dat zij draagt, is een toonbeeld van eenvoud en bevalligheid. En dan de tuin en de zachte zomerlucht en de lieve manieren der zusters! O, waarom zou dit vrije, aangename leven niet altijd voortduren, indien ook de zomer en de rozen maar altijd voortduurden.

Maar laat ons thans het oog afwenden van deze fantastische voorstellingen van Macleod, en een blik werpen op een meer alledaagsch tafereel, een tafereel waar hij zich geen denkbeeld van zou hebben kunnen vormen. Het is nacht — een regenachtige, duistere nacht — en door de donkere, ledige straten van Manchester komt hortend en stootend een vigilante aanrollen. In die vigilante zit juffrouw White; en om de waarheid getrouw te blijven moet gezegd worden, dat zij in een zeer slecht humeur is. Hetzij dit is veroorzaakt door een onwelvoegelijk geharrewar in de gallerij gedurende de voorstelling, of doordat in dit midnachtelijk uur, bij den vallenden regen, de straten van

Manchester niet zeer opwekkend zijn of eenvoudig doordat zij wat hoofdpijn heeft, zooveel is zeker, dat Gertrude slecht geluimd is en dat zij na den schouwburg verlaten te hebben nog geen enkel woord tot haar kamenier — haar eenig gezelschap — gesproken heeft. Eindelijk houdt het rijtuig stil vóór een hôtél, dat blijkbaar reeds voor den nacht gesloten is. Zij stappen uit, steken in het schijnsel der gaslantaarn het trottoir over, treden na een oogenblik wachters binnen, en komen in den flauw verlichten gang, waar Gertrude haar kamenier goedennacht wenscht en de deur eener kleine zitkamer opent.

Hier doet zich een vriendelijker tafereel voor. Er brandt een vuur in den haard en op de tafel staat het avondeten gereed; terwijl mijnheer Septimus White, met zijn voeten tegen het haardijzer geleund en zijn rug naar de lamp gekeerd, in een armstoel is gezeten; hij houdt zijn boek naar het licht, zoodat de bladzijden bijna zijn in goud gevatten bril raken. Gertrude neemt in het donkere eind der kamer op de canape plaats, zonder den groet haars vaders en zijn vraag, hoe het haar ging, te beantwoorden.

Eindelijk bemerkt de heer White, dat zijn dochter met haar goed om is gaan zitten, en terwijl hij van zijn boek opziet, zegt hij nogmaals:

»Hoe gaat het, Gerty, wilt gij niet iets eten?»

»Neen, dank u,» is het antwoord.

»Niet? maar dat is niet goed,» zegt hij. »Gij moet iets gebruiken. Zal Anna u een kopje thee halen?»

»Ik geloof niet, dat er beneden nog iemand op is; en buitendien heb ik het ook niet noodig,» zegt Gertrude, lusteloos.

»Scheelt u iets, Gerty?»

»Neen, niets;» antwoordt zij. Toen kijkt zij naar den schoorsteen en herneemt: »Is er geen brief van Carry?»

»Neen.»

»Ik hoop toch maar, papa, dat gij geen tooneelspeelster van Carry zult maken,» zegt Gertrude, zonder de minste aanleiding en op bitsen toon.

Deze aanmerking kwam zoo onverwachts, dat mijnheer White, uiterst verbaasd, zijn boek op zijn knie legde en zijn dochter, door zijn gouden bril heen, met een paar groote oogen aankeek.

»Indien gij hiermee wilt te kennen geven, Gerty, dat ik van u een tooneelspeelster gemaakt heb,» zeide hij met waardigheid, »dan moet ik u doen opmerken, dat dit geenszins het geval is geweest. Zoo het niet geheel uw eigen wensch geweest ware, dan zou ik er u nooit toe hebben aangezet; en mij dunkt, het toont niet veel dankbaarheid, evenmin tegenover het publiek, als tegenover mij, dat gij, nu gij er in geslaagd zijt een positie te veroveren, die iedere vrouw in het land u zou kunnen benijden, niet slechts uw geluk met onverschilligheid beschouwt, maar nog ontevreden zijt bovendien. Ik begrijp niet wat u scheelt den laatsten tijd. Gij moest waarlijk wel de allerlaatste zijn, die iets in te brengen had tegen een beroep, dat u in zoo hooge mate de gunst van het publiek heeft verworven.»

»De gunst van het publiek!» herhaalde zij op bitteren toon. »Wie is bij voorbeeld in deze stad de gunsteling van het publiek? Niemand anders dan het meisje, dat in het kluchtspel optreedt — dat een cigarette rookt, als een man op het tooneel stapt, en danst als een ballet-danseres. Het verwondert mij, dat men mij dat ook niet geleerd heeft.»

Haar vader was verbaasd; want dit was niet de eerste maal, dat zij door dergelijke steken haar ontevredenheid lucht gaf. En als die tegenzin toenam, dan zou zij misschien nog eindigen met aan zijn geliefkoosde theorieën te gaan twijfelen.

»Als het niet al te belachelijk was,” zeide hij kregel, »dan zou ik waarlijk denken, dat gij jaloersch op dat meisje waart. Gij moest echter bedenken, dat zij hier vanouds de gevierde gunsteling is. Zij heeft hier jaar op jaar de menschen geamuseerd; daarom is men haar dankbaar, en beschouwt men haar als een oude vriendin. De middelen, die zij aanwendt om de toeschouwers te doen lachen, mogen uw goedkeuring al niet wegdragen, dat neemt niet weg, dat zij haar vak verstaat en op haar manier zich een naam verwerft.”

»Dat is alles goed en wel,” zeide Gertrude, terwijl zij haar hoed weglegde, »maar toch hoop ik, dat gij Carry niet tot dit soort leven zult opbrengen.”

»Tot wat soort leven?” riep haar vader gramstorig uit. »Hebt gij dan niet alles wat het leven kan veraangenamen? Ik weet niet wat gij nog meer verlangt. Gij hebt hoege-naamd geen zorgen. Overal, waar gij komt, wordt gij geveid en gevierd. Gij moest u gelukkig achten te weten, dat, hoe verder gij het in de kunst brengt, hoe meer belooning u wacht. Uw levenspad ligt duidelijk vóór u afgebakend. Gij bezit jeugd en kracht; en is niet het publiek er altijd op uit om alles, wat gij op u neemt, toe te juichen? En nochtans beklagt gij u over uw leven.”

»Het is ook geen leven,” zeide zij, stoutweg. Denkelijk maakte haar hoofdpijn haar wat prikkelbaar of was het de vermoeidheid of de booze luim, die haar tot zulk een verzet aandreef. — »Het sluit iemand letterlijk uit van alles, wat het leven waarde geeft. Het is een aanhoudende vernedering — die tentoonspreiding van gevoelens, die elke vrouw als iets heiligs zorgvuldig in haar eigen hart behoort te bewaren. En waartoe zal het leiden? Reeds nu is het mij somtijds, als ken ik mijzelve niet. Met zooveel karakters moet ik mij vereenzelvigen, zooveel verschillende personen moet

ik voorstellen, dat ik schier niet meer weet, wat mijn eigen karakter is — en of ik wel een karakter heb.”

Verbaasd keek haar vader haar aan. Hoe kwam zij aan die zonderlinge begrippen? Zou het mogelijk zijn, dat zij, voorgevende dat haar ambitie, om een beroemde tooneel-speelster te worden, de eenige, alles beheerschende gedachte van haar leven, het doel van al haar streven was, werkelijk het slovende huismoedertje benijdde, dat voor een paar uur haar huishoudboek ter zijde gelegd en haar schreeuwend kinderen verlaten had, om zich met haar sukkel van een man een uur of wat in den schouwburg te komen vermaken? Hoe dit zij, zij had hem allen twijfel benomen aangaande haar ware gevoelens. Zij sprak snel en op een toon van bitterheid; maar het was duidelijk te zien uit de wijze, waarop zij den strijd volhield, dat zij er rijpelijk over had nagedacht. En terwijl zij er steeds op aandrong, dat haar zuster Carry een eigen, natuurlijk leven mocht blijven leiden, en niet gedwongen mocht worden, om uit winstbejag of ter wille van ijdele toejuichingen gevoelens ten toon te spreiden, die een vrouw van nature geneigd is, in haar hart te verbergen, lag er in haar woorden tevens een heftig verzet tegen haar eigen lot opgesloten. Wat moest er van haar worden, vroeg zij? Iemand die slechts kunstmatige gewaarwordingen koestert; die tien-minutensgewijs van aandoeningen verandert? — Deze laatste uitdrukking deed een nieuw licht in haars vaders brein opgaan. Hij herinnerde zich dezelve aanstonds. Dat was dus de oorsprong van haar verandering van zienswijze.

»O, thans begrijp ik het,” zeide hij, bits. »Nu, gij hebt uw les goed geleerd. Tien-minutensgewijs van aandoeningen veranderen! Hoe goed herinner ik mij die uitdrukking! Ik had mij reeds afgevraagd, wie u toch dien onzin in het hoofd kon hebben gebracht.”

Een donkere blos bedekte haar gelaat, maar zij zeide niets.

»Van een ruwen Hooglander dus hebt gij geleerd wat voor soort van leven gij zoudt moeten leiden — van een boer, wiens eenige bezigheid bestaat in eten en drinken en het dooden van wilde beesten. Een mooie mentor, moet ik zeggen, die het zeker ver in de esthetica gebracht heeft! Of is misschien de metaphysica zijn stokpaardje? En waarin bestaat dan volgens hem de waarde van het leven? Dat het edelste doel van iemands eierzucht is het dooden van een hert? Heusch, Dante heeft gedwaald, toen hij zich geheel aan zijn taak opofferde; hij had zich liever met de konijnenjacht moeten afgeven. En Raphaëls spijsvertering zou er zeker op verbeterd zijn, als hij, in stede van zijn tijdgenooten smaak voor het schoone in te boezemen, zich op de beerenjacht was gaan toelekken. Hier toch komt de geheele theorie op neer, niet waar? Is dit niet de metaphysica, die gij geleerd hebt?»

»Gij moogt zeggen wat gij wilt,» zeide zij, op ietwat bescheidener toon — wetende dat zij niet tegen haar vader was opgewassen, wanneer het op het bestrijden van dergelijke twistvragen aankwam, vooral niet, als het een onderwerp gold, waarvan hij zich beroemde geheel op de hoogte te zijn. . . . . »maar gij zijt geen vrouw en kunt dus niet begrijpen, hoe een vrouw over zulke zaken denkt.»

»En sedert wanneer hebt gij die ontdekking gedaan? Wat is er gebeurd, dat u zoo plotseling tot de overtuiging heeft kunnen brengen, dat uw beroep een vernedering voor u is geworden?»

»O,» zeide zij, achteloos, »ik dacht eigenlijk niet zoozeer aan mij zelve, want ik weet nu eenmaal wat mij te wachten staat, dan wel aan Carry.»

»Carry zal voor zich zelve beslissen, evenals gij hebt gedaan, maar als zij eenmaal tot een besluit is gekomen, dan hoop ik, dat zij niet den eersten, den besten keer

dat zij het een of ander belachelijk denkbeeld heeft opgevat, mij er een verwijt van zal maken."

»Nu papa, dat is niet mooi van u," zeide zij, op vriendelijker toon. »Gij weet dat ik u nooit iets verweten heb. Ik heb u slechts willen overtuigen, dat zelfs een gevierde actrice wel eens oogenblikken heeft, waarin zij gevoelt dat zij vrouw is. En in zulke oogenblikken moet gij haar maar een beetje laten pruttelen."

Deze verzoenende woorden brachten aanstonds de zaak in het effen; en na zijn dochter nogmaals geraden te hebben, iets te gebruiken en naar bed te gaan, keerde mijnheer White tot zijn lectuur terug.

»Ja, ik ga," zeide zij, terwijl zij lusteloos opstond. »Goedennacht papa. . . . . Wat is dat?" Zij had een pak in het oog gekregen, dat op een stoel lag.

»O, dat is van avond voor u gekomen. Het schijnt wel over de veren gegaan te zijn, want ik heb er zeven en een halve shilling extra vracht voor moeten betalen.

»Alsof ik nog geen bagage genoeg had mee te voeren," zeide zij.

Maar desniettemin opende zij het pak, waar met de grootste zorg verscheiden stukken zeildoek omheen waren gewikkeld. Een lichte kreet ontsnapte haar, toen zij den inhoud zag. Zij nam het eene donkere voorwerp voor, het andere na op, streek er met haar hand overheen en drukte ze tegen haar wang aan.

»O, kijk toch eens, papa!" riep zij uit, »hebt gij ooit van uw leven zoo iets moois gezien?"

Nu vond zij ook een brief, dien zij haastig openbrak en las. Het waren eenige regelen van sir Keith Macleod, waarin hij juffrouw White in zeer hoffelijke termen verzocht, het nevensgaande pak ottervellen wel te willen aannemen, en de hoop uitdrukte, dat zij die tot het een of ander voor haar toilet zou kunnen gebruiken. Hij had

het gevoelen van zijn nicht er over ingewonnen en deze was van oordeel, dat er genoeg waren; maar mocht juffrouw White bij nader inzien er gaarne nog een of twee bij willen hebben, dan twijfelde hij niet, of hij zou die binnen een maand of daaromtrent wel kunnen machtig worden. Het was een uiterst beleefd en onderdanig briefje.

Maar bij Gertrude White was geen zweem van bedeesdheid of beschromdheid te bespeuren, toen zij de vellen op de canape uitlegde en ze daarna gedurig weer opnam, om er telkens opnieuw de buitengewone glanzigheid en zachtheid van te roemen.

»Het is waarlijk een vorstelijk geschenk, papa!» zeide zij.

»Nu, gij zult er zeker veel plezier van hebben.»

»Wat ik er ook van laat maken, dat behoud ik voor mijzelve, daar kunt gij op aan, dat gebruik ik niet voor het tooneel.»

Zij werd hoe langer hoe vroolijker en bleef maar steeds doorpraten over de mooie vellen en het manteltje, dat zij er van zou laten bereiden. Zij vroeg waarom hij zoo stil was, en zeide niets te willen gebruiken, als hij ook niet een stukje at; hij nam dus een beschuit met een glas rooden wijn, waardoor hij ten minste voor een oogenblik zijn boek ter zijde moest leggen. Toen zij gedaan had met eten, zeide zij op eens:

»Nu moet ik u nog eens een geheim vertellen, vadertje. Ik ben van plan om het lied in het tweede bedrijf met een ander te verwisselen.»

»Gekheid!» zeide de heer White; maar het deed hem toch genoeg te hooren, dat zij weer met eenige belangstelling over haar werk sprak.

»Heusch,» zeide zij ernstig. »Wilt gij het eens hooren?»

»Ja wel,» gaf hij ten antwoord, »maar ik ben bang, dat gij het geheele huis wakker zult maken.»

»Nu, als de menschen verlangen, dat een tooneelspeel-

ter hun zal bevallen, dan moeten zij het ook voor lief nemen, dat zij haar rol bestudeert."

Hierop opende zij de piano en begon met groot animo de akkoorden aan te slaan en de eerste regels van het vroolijke liedje te zingen:

„Daar naderde het slotplein der edelen stoet;
Onder hen was Glenogie de schoonste. De gloed,
Die er straald' uit zijn oog, was zoo innig, zoo rein . . . ."

maar hier werd haar stem zachter, en het was bijna fluis-terend, dat zij de heldin van het lied den heimelijken wensch haars harten liet uitbrengen —

„Mocht, moederlief, Glenogie de mijne eens zijn."

»Het spreekt vanzelf, dat er een struikelblok is," zeide zij, zich tot haar vader wendend, en op een manier alsof zij slechts om haar spel dacht, maar toch met een schalkschen blik in haar oog; »waar zou anders de intrige zijn? Glenogie is arm; daarom wil de moeder niets van hem hooren; het meisje gaat naar bed, en zegt, niet weer te zullen opstaan, daar zij vast besloten is te sterven."

Nu keert zij tot de piano terug en zingt:

„Ziehier is, o Glenogie, ziehier is een brief!
Verheug u, Glenogie, want hij is van uw lief!
Nauw zag hij 't eerste woord of om zijn mond kwam 'n lach
Maar, o, droef werd zijn blik, toen hij het einde zag."

»Hoe vindt gij het, papa?"

Mijnheer White scheen niet bijzonder voldaan. Hij wist wel, dat zijn dochter een zeer begaafd meisje was, maar vermoedde niet wat voor een dwaas denkbeeld haar in het hoofd kon zijn gekomen, om een allegorie op hem te maken.

»De melodie is zoo kwaad niet, maar gij kunt niet

van Engelsche toeschouwers verwachten, dat zij zulk een Schotsche rijmelarij zullen begrijpen."

„Glenogie begreep haar toch wel," zeide zij luchtig, »en natuurlijk zette hij zich dadelijk in den zadel en snelde naar zijn stervend liefje."

„Hoe bleek was het meisje, toen Glenogie heentooog!
Maar nu hij terug was, nu schitterde haar oog
Van vreugd; en een bos kleurde haar wang, toen zij zei:
„Nu zal 'k herleven, moeder, wees blijde met mij.'"

Daarop sloot zij de piano en zeide, met denzelfden schalkschen blik in haar oogen:

„Hoe naïef, niet waar, en hoe teeder!"

„Ik zou het dwaasheid vinden," zeide de heer White, »als gij die onzinnige verzen bezigdet inplaats van . . ."

„Van wat?" viel zij hem in de rede, terwijl zij midden in het vertrek ging staan, »van dit?"

En toen begon zij het volgende te zingen — waarbij zij haar eigen persoon, haar eigen gesticulaties en haar eigen zang in de rol, waarin zij destijds optrad, op een potsierlijke manier nabootste:

„Hoort gij de morgenklokken bengelen,
Ver over de heide en het woud,
En 't vooglenheir zijn tonen mengen
In het koor, dat daar ruischt over 't woud?
Zij brengen mijn liefste een welkomstgroet;
Wees welkom, mijn liefste, op deez' dag!
Zij brengen mijn liefste een welkomstgroet;
Wees welkom, mijn liefste, op deez' dag!"

Voorzeker was het niet aardig, op die manier om te springen met een proeve van poëzie harer vriendin, mevrouw Ross, maar zij stelde zich zelve evenzeer belachelijk voor als het lied, dat zij zingen moest. Daar haar vader niet wist, hoever die voorstellingsmanie wel gaan kon,

zeide hij haar goeden nacht en ging naar bed, met den heimelijken wensch waarschijnlijk, dat de demon, die zijn dochter scheen te bezielen, den volgenden ochtend uit haar gevaren mocht zijn.

Gertrude wierp nog een verliefden blik op de ottervellen en las daarop nogmaals aandachtig het briefje, dat er bij was, na. Er kwam een glimlach op haar gelaat — een glimlach van vergenoegen doch waar misschien een klein beetje spot onder liep — toen zij de eenvoudige, ongekunstelde woorden herlas. Hoe dit zij, zij nam een klein schrijfflessenaartje en plaatste dat op de tafel. En toen zij ging zitten en het lessenaartje opende, neuriede zij in zich zelve, terwijl innige tevredenheid op haar gelaat te lezen stond:

„Ziehier is, o Glenogie, ziehier is een brief.”

HOOFDSTUK XVII.

Fhir a Bhata.

Ogilvie had reeds een kleine verlenging van verlof gekregen, maar ook die was bijna verstreken, en met heimelijke vrees zag Macleod het oogenblik van zijn vertrek naderen. Toch was hij zijn vriend niet dikwijls met zijn klachten lastig gevallen. Na die eerste ontboezeming was hij bijna nooit teruggekomen op het verdriet, waaraan hij ten prooi was. Wat zouden Ogilvies raadgevingen hem ook baten? Een paar maal had deze het onderwerp aangeroerd met de gewone bewering, dat, als een paar

jongelui wilden trouwen, er altijd met moeielijkheden te kampen viel, en dat men die met moed en geduld moest zien te overwinnen. De bezwaren echter, die Macleod wist, dat er bestonden tusschen hem en het doel zijner wenschen, waren van meer beteekenis dan het erlangen der toestemming van nabestaanden of het treffen van schikkingen, ter verkrijging van middelen van bestaan. Van het oogenblik af dat hij zich van de ontzettende waarheid was bewust geworden, had hij de zaak als geheel hopeloos beschouwd, maar dit verminderde geenszins zijn vurige begeerte om haar te zien, haar te spreken of haar slechts te mogen schrijven. Het was reeds iets, dat hij haar een pak ottervellen had kunnen zenden.

Maar met dat al was Ogilvie toch tot op zekere hoogte een vriend van haar. Hij kende haar, hij had haar meermalen gesproken; en als hij naar het zuiden terugkeerde, zou hij haar ongetwijfeld weer ontmoeten en dan met haar spreken over zijn verblijf op Dare. Macleod trachtte dat verblijf zoo aangenaam mogelijk te maken; en het fraaie weder maakte hem zulks gemakkelijk. Een heldere hemel verhief zich boven de licht bewogen blauwe wateren, en het groene eilandje Ulva baadde zich in het zonlicht; als de oude *Umpire* met zijn zwaren boeg de voortrollende golven kliefde en hen naar het westen voerde, zagen zij duidelijk de zwarte zeezwaluwen op de rotsen van Gometra en de groote vluchten waterduikers om de eenzame pilaren van Staffa rondfladderen, terwijl, wanneer zij Treshnish Point voorbijvoeren, in het noorden de bleekblauw getinte bergen van Rum en van Skye zich als spookachtige schimmen tegen den horizont afteekenden. Er kwam geen eind aan de genoegens, die jacht en vischerij hen dag aan dag deden smaken. Op hun allereerste tochtje naar Ben-an-Sloich, met zijn talrijke spleten en kloven, was Ogilvie zoo gelukkig geweest, een prachtig hert

te treffen — ofschoon zijn hand nog beefde wel tien minuten nadat hij den trekker had overgehaald. In Loch Scridain schoten zij op wilde eenden, in Loch na Neal op zeehonden en de diepe rotsspelonken van Gribun boden een goede jacht op rotsduiven aan. Maar nog een nieuw jachtvermaak was Ogilvie weggelegd. Eens op een dag lieten zij zich met een sloep naar een ondiepen inham roeien, in de hoop er een paar nesten met jonge duikeenden te zullen vinden, toen Macleod, die vóór aan den boeg zat, op eens de roeiers toeriep stil te houden. Hij wenkte Ogilvie, die naar hem toe kwam en een afschuwelijk leelijken visch, met den platten kop en de onheilspellende oogen eener slang, gewaar werd, die zich langzaam over het zeegras voortbewoog. Macleod nam den ijzeren bootshaak op, zette zich schrap en sloeg hem toen met geweld neer.

»Ik heb hem,» zeide hij, »het is de slang der zeeën — een monster, dat ik evenzeer haat als alle andere slangengebreed.»

En meteen heesch hij een dooden haai op van ongeveer vier voet lang, en schudde hem van den haak af.

»Daar, Ogilvie, neem ook eens den haak,» zeide hij, »en betoon u een waren Sint Patrick, die de slangen verdelgt.»

Nu beproefde Ogilvie met afwisselend gevolg zijn geluk in het harpoeneeren; hetgeen hem echter een bittere teleurstelling berokkende. Terwijl zij langzaam tusschen het zeegras doorvoeren — waarbij de kiel van de sloep met een fluitend geluid gedurig over den zandigen bodem schaaftte, bemerkten zij eensklaps, dat het water aldaar dieper werd, zoodat het bijna onmogelijk was om den bootshaak rechtuit te slaan. Plotseling greep Ogilvie, die toevallig het oog had gericht op de rotsen in de onmiddellijke nabijheid, hevig ontsteld, den arm zijns vriends. Een groot, wit en grijs voorwerp, dat hem van de rots af met een paar groote,

zwarte oogen aanstaarde, was hem in het oog gevallen. Op het eerste gezicht meende hij, dat het een man was met een grauwwachtig, ruig gelaat, toen scheen het hem toe, een wit beest met groote zwarte oogen te zijn; maar eindelijk ontdekte hij, wat het was, want een oogenblik later rolde het zware gevaarte naar beneden en plofte in het water, en een groote grijze zeehond verdween in de diepte. En daar stond hij nu met den bootshaak in de hand, zonder iets te kunnen uitvoeren.

»Ik ben toch een ongeluksvogel,» riep hij wanhopend uit. »Had ik mijn geweer in de hand gehad, dan had ik hem zeker geraakt. Maar ik was zoo verschrikt. Nog nooit heb ik een levenden zeehond zoo vlak onder mijn neus gezien.»

»Gij zoudt hem toch niet geraakt hebben,» zeide Macleod bedaard.

»Hoe, op een afstand van twaalf meters niet?»

»Nee, want juist als men er zoo dicht bij is, dan is men veel te gejaagd om te kunnen treffen. Gij zoudt er misschien wel op losgeschoten hebben, maar geraakt hadt gij hem niet.»

»Dat kan ik haast niet gelooven,» zeide Ogilvie, die het nog niet kon opgeven. »Toen ik het hert geschoten heb, toen was mijn hand immers ook wel vast genoeg, hoewel ik schier geen grond onder mijn voeten voelde.»

»Ja, maar toen hadt gij al den tijd om aan te leggen, en bovendien kondt gij uw geweer op de rots laten rusten.»

»En» voegde hij er bij, »Hamish had het nooit vergeten als gij dat hert niet geraakt hadt. Hij had het er bepaald op gezet, dat gij er den eersten keer, dat wij op de hertenjacht uitgingen, een zoudt treffen, en nooit heb ik hem met zooveel nauwkeurigheid zijn voorzorgen zien nemen. Het was misschien wel wat vervelend voor u, maar het was bepaald noodig, daar kunt gij op aan. Onder mijn

jongere bedienden is er geen een, die zich met Hamish kan meten, en toch is hij aanvankelijk bestemd geweest om zeeman te worden."

»Nu," zeide Ogilvie, »ik moet bekennen, ik vond wel, dat wij ons vrij wat moeite moesten getroosten voor niets; vooral toen wij in dat eene dal waren, waar het was, alsof de wind uit een half dozijn hoeken te gelijk woei."

»O, Hamish kent die warlwinden op een prik, evengoed alsof hij ze op een kaart zag aangegeven," zeide Macleod. »Hij heeft het er op gezet, dat gij vóór uw vertrek nog een hert zoudt hebben; en dat hoop ik ook; want wij hebben u overigens niet veel genoeg kunnen aandoen."

»Daarom ben ik dan ook zoo blij, dat ik weer wegga," zeide Ogilvie, met een gezicht als dat van een schooljongen, die na de vacantie weer naar school moet. »Overmorgen is die tijd reeds daar."

»Dan zullen wij u morgen nog een hert zien te bezorgen; en dan kunt gij overmorgen gedurende den tijd, dien gij vóór uw vertrek kunt afzonderen, nog in de wateren van Glen Muick uw geluk gaan beproeven."

De beide laatste dagen waren voor den gast op het kasteel Dare ware feestdagen. Toen zij op de hertenjacht uitgingen, liet Macleod eenvoudig zijn geweer tehuis; en den ganschen dag deed hij letterlijk niets anders dan fluisterend het een of ander met Hamish bepraten; ongeduldig en met bezorgde blikken volgde hij de enkele vogels, die langs den bergrug vlogen en de schuwe hinden zouden kunnen verschrikken. Na den geheelen dag door geduldig en steelsgewijs door moerassen en beeken gewaad, of wel met de grootste behoedzaamheid de rotsachtige berghellingen beklommen te hebben, keerde het gezelschap 's avonds naar Dare terug; en toen men aldaar bij aankomst een fraai hert, met een prachtig gewei, op den hit gebon-

den, zag aankomen, en vernam, dat de roodharige Sandy en John van het jacht den hit weer naar een zekere, welbekende gedenknaald moesten terugbrengen, waar nog een andere koning van het gebergte lag doodgeschoten, toen was er groote vreugde op het kasteel; zelfs kwam lady Macleod naar buiten, om haar gast te begroeten en met zijn prachtigen buit geluk te wenschen.

»Wij hebben u zoo weinig genoeg kunnen aandoen,» zeide de oude dame met de zilverwitte lokken, dat ik recht blij ben dat gij ten minste nog een paar herten hebt kunnen schieten.»

»O, spreek zoo niet, lady Macleod,» gaf de jongeling bescheiden ten antwoord, »voordat ik op Dare kwam, kende ik reeds de Hooglandsche gastvrijheid, maar gij zijt nog vriendelijker voor mij geweest, dan ik had durven hopen.»

»Gij moest de koppen der herten hier achterlaten en aan Hamish geven,» zeide zij, »dan zullen wij ze in Glasgow voor u laten opmaken, en ze u daarna toezenden.»

»O neen, zooveel moeite mag ik niet van u vergen,» zeide hij; en hij dacht in zich zelve, dat het geen wonder was, dat de Macleods van Dare arm waren. »Ik zal alles zelf met Hamish overleggen.»

»Maar zeg hem dan vooral ook, dat hij Aldershot niet vergeet.»

»Ik denk, lady Macleod,» zeide de jonge luitenant, »dat het mijn vrienden spijten zal, als zij hooren, dat ik Dare verlaten heb. Zij zullen wel reeds menigmaal op uw gezondheid gedronken hebben.»

Ogilvie was den volgenden dag bij de donkere wateren van Glen Muick weer even gelukkig. Hij was een vrij goed visscher, ofschoon hij zelden zulk een groot verdelingsmachine had gebruikt, als de hengelroeden welke de oude Hamish hem ter hand had gesteld. Doch toen

hij dezen de mooie zalm-vliegen wees, die hij had meegebracht, schudde de oude man bedenkelijk het hoofd. Verder werd er echter niet meer over de vliegen gesproken, totdat zij aan den oever van de murmelende beek kwamen, die zich tusschen de grijze rotsen en de vochtige, bruine heidegronden neerstortte. Daar ging Hamish op een steen zitten en haalde een tinnen doos te voorschijn die hij opende. Vluchtig keek hij rond, nu eens naar de wolken, dan naar den kant, waar de wind vandaan kwam; en met een behendigheid, die men hem, met het oog op zijn ruwe handen en breede duimen, niet zou hebben toegerekend, nam hij zijn verdelgingswapen ter hand, dat weldra bleek doodelijk genoeg te zijn. Op dien laatsten dag van zijn verblijf op Dare was Ogilvie bijzonder gelukkig, hoewel het natuurlijk ook niet aan een paar hartverscheurende misrekeningen ontbrak. Toen zij 's avonds, nadat het tegen zonsondergang veel zoeler was geworden, en de betrokken lucht was opgeklaard, zoodat zij Colonsay en Fladda en Dutchman's Cap als donker purperen vlekken in een gouden zee konden zien liggen, naar huis wandelden, zeide Ogilvie tot zijn vriend:

»Hoe zoudt gij er over denken, Macleod, als ik een der zalmen voor u meenam naar juffrouw White? Dan kan hij onder mijn bagage doorgaan en ik kan hem haar onmiddelijk zenden.»

»Neen, dat zou nergens toe dienen,» zeide hij ietwat somber, »want zij is niet in Londen. Zij is op dit oogenblik in Liverpool of Manchester. Ik heb haar buitendien ook reeds een geschenk gezonden.»

Ogilvie vroeg niet, waarin dat geschenk had bestaan, hoewel hij het had gegist.

»Ik heb haar eenige ottervellen gestuurd,» hernam Macleod. »Dat is iets, niet waar, dat men, als een eigenaardigheid van het land, aan elke dame kan zenden, en

heeft niet meer te beduiden, dan dat bij voorbeeld een mijner kennissen mij een brok kwarts, dat hij uit het Rotsgebergte had meegebracht, en waar hier en daar een nerf koper of zilver doorliep, ten geschenke gaf."

»Welzeker, het is een cadeau, waar elke dame heel blij mee zou zijn," zeide Ogilvie, glimlachend. »Heeft zij ze reeds ontvangen?"

»Ik weet het niet," gaf Macleod ten antwoord »mogelijk is het nog te vroeg, dan dat ik reeds eenig bericht had kunnen hebben. Mogelijk ook is zij vergeten wie ik ben, en acht zij er zich door beleedigd, dat een vreemde haar een cadeau zendt.

»Vergaten wie gij zijt!" riep Ogilvie uit; daarop keek hij even rond om te zien of Hamish en de roodharige Sandy wel op een behoorlijken afstand waren, en vervolgde: »Zal ik u eens wat zeggen, Macleod? Nog nooit is een man op een vrouw verliefd geraakt, of deze heeft het dadelijk bemerkt."

Macleod keek hem even aan; toen wendde hij het hoofd af — en volgde oogenschijnlijk de zeemeeuwen, die hoog boven de zee rondfladderden, als zwarte vlekken tegen den rooden gloed der ondergaande zon.

»Dwaasheid," zeide hij. »Den ganschen tijd, dat ik in Londen geweest ben, heb ik mijn best gedaan om mij geheel als vreemde tegenover haar te gedragen. Ik was mij zelven ternauwernood bewust van mijn gevoelens voor haar — hoe zou zij er dan iets van hebben kunnen bemerken? Zelfs vrees ik, dat ik wel eens onbeleefd tegen haar geweest ben, alleen om mij zelven op te dringen, dat ik niet meer dan een onverschillig persoon voor haar was."

Hier herinnerde hij zich evenwel een feit, dat zijn oprechtheid hem noopte zijn vriend te bekennen.

»Eens op een avond, dat is waar," hernam hij dus — het was de laatste avond van mijn verblijf in Londen

— heb ik haar om een bloem verzocht. En die heeft zij mij met de grootste onverschilligheid lachend gegeven. Dat was alles.”

De zon was ondergegaan en de heldere, noordsche avond-schemering was ook reeds aan het afnemen, toen Ogilvie, na afscheid genomen te hebben van lady Macleod en haar nicht Jane, vergezeld van zijn vriend, in de ruime visschersboot stapte. Er woei een flauwe bries. Zij heschen een loggerzeil om uit te kunnen loopen, ten einde het stoomschip te gemoet te gaan. Macleod had den jongen pijper Donald niet meegenomen, want hij wilde nog het een en ander met Ogilvie bepraten.

En toch zeide hij niets van eenig aanbelang. Het was alsof niets hem zoozeer ter harte ging dan te vernemen of Ogilvie met Kerstmis niet weer eenige dagen verlof zou kunnen krijgen, ten einde ook op de winterjacht zijn geluk te komen beproeven. Hij gaf hem de nauwkeurigste inlichtingen omtrent het gebruik van een arsenicum-smeersel, tegen dat de kist met vellen, die Hamish moest afzenden, in Londen zou aankomen; en wijd en breed besprak hij de manier, waarop zijn vriend een oude, vreemdsoortige flesch, die Jane Macleod hem ten geschenke had gegeven, moest versieren. Maar over datgene, wat hem het naast aan het hart lag, repte hij geen enkel woord.

De donkere baren rolden langs hen heen; het licht aan den horizont verduisterde allengs; en een vooreen kwamen de sterren te voorschijn, terwijl de twee matrozen, die vóór aan den boeg zaten — want Macleods tuurde zelf het vaartuig — zacht voor zich heen zongen:

„Fhir a bhata (na horo eile)

Fhir a bhata (na horo eile)

Fhir a bhata (na horo eile)

Chead soire slann leid gé thobh a theid u!”

dat wil zeggen :

„O Zeeman,
Zeeman,
Zeeman,

Duizend afscheidsgroeten vergezellen u op al uw wegen.”

Toen werd het loggerzeil neergehaald en bleven zij zachtjes op de rollende golven drijven, luisterend naar het zachte geroep van waterhoenders, vetganzen en andere soorten van duikers, die in de golvende wateren tehuis behooren. Eindelijk naderde het stoomschip, dat zijn vaart vertraagde naarmate het dichterbij kwam; de boot werd langs boord gehaald en Ogilvie sprong op de glibberige trap.

»Vaarwel, Macleod!”

»Vaarwel, Ogilvie! Kom vooral met Kerstmis terug.”

Het groote stoomschip verwijderde zich; het loggerzeil werd weer geheschen en langzaam keerde de sloep naar Dare terug. »Fhir a bhata!” zongen de matrozen; maar Macleod hoorde hen ternauwernood, zoozeer was hij in gepens verzonken. De laatste band, die hem met het zuiden had verbonden, scheen verbroken.

Niet zoo totaal verbroken echter, als hij in zijn droefgeestige stemming meende. Dien zelfden avond omstreeks tien uur kwam de tijding op het kasteel dat John, de brievenbesteller, bij het vertrek uit Bunessan een ongeluk had gekregen; en dat hij was vervangen door een jongen knaap, die nu eerst met de brieven tasch was aangekomen. Toen men Macleod het pakket couranten enz. bracht, zag hij het haastig door en viel zijn begeerige blik op een couvert, waarvan het adres zijn hart schier hoorbaar kloppen deed.

»Geef den knaap een halve kroon,” zeide hij.

Daarop ging hij naar zijn kamer. Hij hield den brief in de hand en kende het schrift, maar geen nach-

telijke koeltje bracht op zijn vleugelen hem de geheimzinnige boodschap over, die zij er bijgevoegd had:

„Ziehier is, o Glenogie, ziehier is een brief!”

HOOFDSTUK XVIII.

Vertrouwelijke mededeelingen.

Een oogenblik bleef hij op den brief turen, zonder hem te openen, en toen hij hem opende, ging hij hiermee eerder met behoedzaamheid dan wel met overijling te werk. Koesterde hij misschien een heimelijke vrees, dat de eerste woorden, waar zijn oog op vallen zou, koud en afgemeten zouden zijn? Welk recht had hij om iets anders te verwachten? Menigmaal had hij, wanneer hij zich het verledene voor den geest haalde, zich de woorden, die hij tot haar gesproken had en den toon zelfs, waarop hij ze had gezegd, herinnerd, en dan had hij er telkens met schrik aan teruggedacht dat zij zoo koel en bij een paar gelegenheden zelfs stuursch en onvriendelijk waren geweest. Hij kon dus weinig meer verwachten dan een formeele kennisgeving van de ontvangst van zijn geschenk en den brief, die het vergezeld had.

Stel u dus zijn verbazing voor, toen hij uit het couvert een aantal keurig net en dicht ineengeschreven velletjes papier haalde. Haastig doorliep hij de paar eerste regels, en toen maakte zijn verwondering plaats voor een gevoel van innige vreugde en dankbaarheid. Was het waarlijk Gertrude, die aldus aan hem schreef? Had zij, terwijl hij van haar had gedroomd als van iemand, die ver van hem verwijderd

en niet te genaken was — die zeker nooit meer aan hem dacht, noch aan den zoo korten tijd, dien hij in haar nabijheid had mogen doorbrengen — dan werkelijk de herinnering aan hem bewaard, een herinnering, die haar thans nog aangenaam was?

»Gij zult, vertrouwd ik, overtuigd zijn,» schreef zij, »dat ik genoeg vrouw ben om grootelijks ingenomen en geveleid te zijn met het fraaie geschenk, dat gij mij gezonden hebt; maar, geloof mij, als ik u zeg, dat ik het bovenal op hoogen prijs stel, omdat het mij een bewijs is, dat ik een vriend bezit, die mij niet aanstonds heeft vergeten, nadat hij mij had vaarwel gezegd. Mogelijk vindt gij mij wat al te zwartgallig; maar een tooneelspeelster is er nu eenmaal aan gewoon, dat de vriendschapsbetrekkingen, die zij aanknoopt — buiten den kring, waarin zij door haar beroep geplaatst is — van zeer tijdelijken aard zijn. Heden worden wij geroemd en geveleid en morgen zijn wij vergeten. Ik klaag daar evenwel niet over, want het is niet meer dan natuurlijk. De toeschouwers keeren naar hun gezinnen en hun huiselijke bezigheden terug; hoe zouden zij nog aan iemand kunnen denken, die hen voor een uurtje geamuseerd heeft?»

Juffrouw White kon, als zij wilde, een zeer verstandigen en onderhoudenden brief schrijven, onderhoudend wegens den eenvoud en de openhartigheid, die er in doorstraalden; en terwijl Macleod voortlas verdween langzamerhand zijn verwondering, dat het jonge meisje haar ervaringen en inzichten zoo geheel voor hem blootlegde. Zij gaf in haar vertrouwelijk schrijven zelfs niet onduidelijk te kennen, dat sir Keith Macleod zelf de eerste oorzaak was geweest, dat zij rijpelijk over haar positie in de wereld en over den invloed, dien haar tegenwoordige leefwijze vermoedelijk op haar zou uitoefenen, was gaan nadenken.

»Nergens,» zeide zij, »doet een actrice zulk een bit-

tere ervaring op als in de provinciesteden. In Londen is alles goed en wel, als de kennissen, die men er heeft, in de stad zijn; daar ontbreekt het nooit aan tijdkorting en prettige partijtjes en uitgezochte gezelschappen; bovendien heeft men er het gezellig huiselijk verkeer in de eigen woning; om niet te spreken van de rustige, gelukkige Zondagen. Maar, o, een reis door de provincien! — dat aanhoudend heen en weer trekken, die repetities met vreemde menschen, die bedompte kamers en akelige logementen, die regenachtige Zondagen in rookerige steden! Zooals gij weet, is papa altijd heel goed en lief, maar hij zit aanhoudend verdiept in zijn boeken en is er slechts op uit om overal waar hij komt zeldzame kunstvoortbrengselen op te sporen; en zodoende heb ik letterlijk niemand om mee te spreken. En dan de voorstellingen: ik heb onlangs een paar gevallen bijgewoond, die iedereen den moed zouden benemen; natuurlijk moet ik echter bij onordelijkheden, zonder er iets tegen te kunnen doen, zwijgend op het tooneel blijven staan, totdat het rumoer ophoudt en de bewerkers er van verwijderd zijn. Laatst op een avond vermaakten zich eenige matrozen met van de bovenste galerij naar beneden te klauteren tot in het parterre, waarbij zij zich aan de gaspijpen en de pilaren vasthielden; een hunner wist het zoo aan te leggen dat hij het orkest bereikte; en daar sprong hij van een trom op het tooneel en bood mij uit een groote, zwarte flesch, die hij in de hand hield, een glas whiskey aan. Toen ik het aan papa vertelde, lachte hij er om en zeide, dat ik er wel trotsch op mocht zijn, dat ik aldus door mijn spel op de verbeelding van den man gewerkt had. Maar toen het publiek mijn verlegenheid zag en het uitschaterde van lachen, toen kreeg ik een gevoel, dat ik, liever dan aan zoo iets blootgesteld te zijn, mijn brood zou willen verdienen door met waterkers langs de straat te

loopen of mij op een zolderkamertje met naaiwerk af te tobben.”

De klacht van het zoozeer beleedigde, arme schepsel vond natuurlijk diepen weerklank in zijn hart. Het was afschuwelijk, dat zij aan een dergelijke behandeling blootstond. En dan die wreede, oude barbaar van een vader — schaamde hij zich niet, nu hij de gevolgen zag zijner eigen koude theorieën? Was dit nu de zegepraal der kunst? Was dit de belooning voor de opoffering van een geheel leven — dat een gevoelig meisje in het openbaar gehoond werd door een woesten dronkaard, en door een onbeschofte troep toeschouwers werd uitgelachen? Hij legde voor een paar minuten den brief neêr, en de blik zijner oogen was op dat oogenblik verre van zachtmoedig.

»Misschien vindt gij het vreemd,” vervolgde zij, »dat ik u dit schrijf; maar weet gij wel, dat gij zelf mij het eerst er toe gebracht hebt, om over het minder aangename van mijn beroep na te denken? En sedert ik er over ben gaan denken, heb ik niemand gehad, met wien ik er over kon spreken. Gij weet hoe papa er over denkt. En gesteld dat mijn beste vriendin, mevrouw Ross, hier was, wat zou zij er van kunnen zeggen? Zij heeft mij alleen in Londen zien optreden en vindt het heel aardig voor mij een gevierde actrice te zijn. Zij ziet hoe men er op uit is mij te vleien — zoolang de menschen nog aardigheid aan mij hebben. Maar zij ziet niet de keerzijde der medaille, en vraagt er zelfs niet naar, hoelang dit alles zal duren. Zij begrijpt niet, hoeveel zorgen en moeielijkheden er aan mijn vak verbonden zijn, en hoe hard ik er voor werken moet. Zoo gij mij ooit hebt hooren zingen, dan zult gij weten, dat ik heel weinig stem heb, en dat die daarenboven niet veel te beduiden heeft; en toch zoudt gij niet gelooven, hoeveel zorg ik er aan te koste moet leggen om haar enkel ter wille van mijn betrekking te oefenen.

O, voorzeker, mevrouw Ross vindt het zeer vermakelijk voor een jonge actrice, die het geluk heeft in trek te zijn, om op een zomerdag en in aangenaam gezelschap, in een jacht op den Theems te gaan spelevaren. Zij ziet haar echter niet op een regenachtigen dag in Newcastle, terwijl zij bijna geen adem kan halen, in een ellendig vertrek een uur achtereen de toonschalen doorloopen, onder accompagnement van een ontstemde piano en met het vooruitzicht, om straks door de nattigheid naar een repetitie te moeten gaan in een bedompt en tochtig theater, waar de lucht van gas u reeds van verre tegenwaait. Dit is prettig, niet waar?"

Hier was het Macleod — zoo diep en innig was zijn medelijden met het meisje — alsof hij zelf den mist en de lucht van gas inademde, en den vunzigen reuk van een ledigen schouwburg gewaar werd. Hij ging naar het venster, opende het en ging er vóór zitten. De sterren vonkelden niet langer als witte stippen op de watervlakte, want de maan was in het zuiden opgekomen en verspreidde een zachten glans over de spiegelgladde zee. Helder wit was haar schijnsel tegen de steenen muren van het kasteel en op de zandpaden en de rotsen en het geboomte van den omtrek; maar verderop verspreidde zij over het water en hier en daar op het strand van Inch Kenneth en Ulva en Colonsay een zachter gloed. Het was een schoone, vreedzame avond, waarop geen enkele onwelluidende klank den slaap van het aardrijk verstoorde. Een diepe, plechtige rust heerschte over de eenzame eilanden — over Staffa, met zijn holklinkende grotten, en Fladda, met zijn sombere rotsen, en Jona, met zijn tooverachtig witte zandbanken en over het meer verwijderde Dutchman en Coll en Tyree, waar de zeevogels hun woest gekrijsch deden hooren; en ook over de heuvelen, die zich ginds, hoog in de heldere lucht verhieven heerschte diepe stilte. Zoo er ergens ter wereld

rust en vrede en troost te vinden was voor een arme, lijdende ziel, die gekweld werd door de beslommeringen van het woelige stadsleven, dan voorzeker was het hier. Peinzend zat hij voor zich uit te staren en dacht schier niet meer om den brief.

Maar eindelijk ontwaakte hij uit zijn mijmering en ging hij weer bij de lamp zitten.

»En toch,» schreef zij verder, »zou ik over die onaangenaamheden niet klagen, als het daarbij bleef. Menschen, die voor hun brood werken, moeten niet al te kieskeurig zijn. Hetgeen mij echter het meest smart veroorzaakt is, dat mijn arbeid zoo nadeelig op mij zelve werkt. Gij zoudt het niet gelooven — en ik schaam mij haast het te bekenen — hoe allerlei onbeduidende, kleine zorgen en angsten mij afmatten, en hoe ook de critiek mij hindert, al is het dat ik die in mijn hart veracht. Wel doe ik mijn best om er mij overheen te zetten, maar het is te vergeefs. Ik moest het mij niet aantrekken, als in een blijspel de eene of andere actrice het gansche publiek doet schudden van lachen door de manier, waarop zij onder het rooken van een sigaar over het tooneel stapt, en toch hindert het mij, als ik de toeschouwers zulk een dwaas spel hoor applaudisseeren, of in de courant zie, hoe haar lof wordt toegezwaaid. O! die couranten. Ik heb er mij onlangs nauwkeurig naar geïnformeerd, hoe het met de recensies toegaat; en daardoor weet ik, dat het in steden als deze de gewoonte is om jonge, eerstbeginnende letterkundigen, die pas kortelings bij een dagblad zijn geplaatst, of wel bekwame letterzetters, die het zoover gebracht hebben, dat zij een plaats mogen innemen in de kamer des onder-redacteurs, hun krachten te laten beproeven, eerst aan het recenseeren van boeken, daarna aan het uitbrengen van tooneel-critiek en muziek-beoordeeling. Dikwijls gebeurt het, dat een verslaggever, die de po-

litiebureaus is rond geweest om te vernemen welke aangiften van beschuldiging er des avonds zijn ingekomen, op weg naar het dagblad-bureau nog even een schouwburg binnen gaat, om een kijkje te nemen, zooals het heet. Zoudt gij wel gelooven, dat hetgeen die personen — die zich het air van ervaren criticussen geven en wier domheid bij elke gelegenheid uitkomt — over mij schrijven, mij vreeselijk hindert? Ik lach er om, terwijl ik het lees, maar dat neemt niet weg dat hun woorden mij onop houdelijk in de gedachten zijn. Zulk een geleerd heer schreef onlangs van mij: »Het is waarlijk bedroevend om het gebrek aan eenheid op te merken, dat haar spel kenmerkt, wanneer men let op de aangeboren begaafdheden, waarmee de natuur met zoo kwistige hand haar bedeed heeft.» De aangeboren begaafdheden, waarmee de natuur mij bedeed heeft! »Ook zal juffrouw White misschien wel doen,» stond er verder, »met zich een beetje meer toe te leggen op de uitspraak van classieke Grieksche namen, alvorens zich tegenover het publiek daaraan te wagen. Iphigenia zou voorzeker niet begrepen hebben, dat men haar bedoelde, als zij haar naam had hooren uitspreken met den klemtoon op de vierde lettergreep.»

Toen Macleod dit las sloeg hij driftig met zijn vuist op de tafel.

»O, ik moest hem eens hier hebben, dien schurk,» zeide hij overluid, »ik moest hem eens hier hebben, dan zou ik nog eens op de vangst van een haai naar Dubh Artach willen gaan, op de hoogte van den vuurtoren» — en toen verrees voor zijn geest een niet zeer liefelijk tafereel van een nieuw soort vischvangst: hij zag namelijk een flink zeilende sloep van zes mijls vaart, uit het dek waarvan een dik touw hing met een grooten angel er aan, waar de ongelukkige criticus aan gestoken was, en een wartel om hem te doen draaien — en in zijn verbeelding ver-

lustigde hij er zich in, hoe hij aldus toegerust een paar malen langs de rotsen van Dubh Artach op en neer zou varen, dáár waar mijnheer Ewing en zijn makkers gedurig haaien boven de oppervlakte van het water zagen te voorschijn komen.

»Is het eigenlijk niet al te belachelijk,” vervolgde zij, »dat zoo iets mij hindert — dat ik mij zooveel gelegen laat liggen aan het gevoelen van menschen, wier oordeel ik weet dat niets te beduiden heeft? Ik ben het echter niet alleen; velen denken er eveneens over. Onder anderen ken ik een heer van middelbaren leeftijd, iemand die zijn vak uitnemend verstaat en de beste acteurs, die de laatste vijf en twintig jaren zijn opgetreden, heeft zien spelen, en die er toch trotsch op is, als hij een armzalige lofstuiting op zijn spel in de eene of andere courant kan vertoonen, opgesteld door een jongmensch, dat niet verder is geweest dan tot de buitenwijken van de stad zijner inwoning, en nooit eenig ander spel gezien heeft dan dat van het vaste tooneelgezelschap zijner woonplaats. Maar er is nog een ander soort van criticus — de veteraan criticus — iemand die veel heeft geschreven in zijn leven maar nu afgeleefd is — die niet meer is te gebruiken op het gebied der politiek en thans nog een jaarwedde verdient met zijn onverstand te toonen in zaken van minder aanbelang. Lieve deugd, wat fraaie vermaningen weet hij te geven! O zulke ernstige, deftige vermaningen! Weet gij niet, heette het onlangs, dat mevrouw Die en Die (deze of gene actrice, die onder de regering van George IV is gestorven) haar rol op het einde van het tweede bedrijf zoo of zoo heeft gespeeld? — En hoe durft gij, onbeschaamde, dezelfde rol spelen op een wijze, die geheel in tegenspraak is met de welbekende tradities van het tooneel? Onlangs ben ik aan een paar modellen van beide soorten voorgesteld. De jonkman, die mooi, lang, blond haar had, een boordje

à la Byron droeg en ietwat zenuwachtig was, is geloof ik, verliefd op mij geworden, want hij heeft ten minste een hoogdravende lofrede op mij geschreven, die hij mij den volgenden dag met een bouquet toezond, en om mijn portret gevraagd. De oude heer daarentegen gaf mij een menigte wijze raadgevingen, maar ook zijn hart heb ik veroverd, want tegen dat hij heenging, bleven hem de woorden in de keel steken en stonden zijn oogen vol tranen — die papa zeide, dat aan verschillende oorzaken waren toe te schrijven. Dit is nu wel heel grappig en vermakelijk, maar er is toch ook iets vernederends in. Ik doe mijn best om er mij niet aan te storen, hetzij dat hetgeen men van mij zegt uit verwaande domheid dan wel uit hatelijkheid voortkomt, maar de ergernis, die ik er over gevoel, blijft; en wat mij het meest ergert is, dat ik niet genoeg zelfbeheersching bezit, niet genoeg achting voor mij zelve heb, om er mij over heen te zetten. Doch wat kan ik er aan doen? De publieke opinie is nu eenmaal de levensadem van het tooneel en van iedereen, die er aan verbonden is; en daarom hecht men onwillekeurig min of meer waarde zelfs aan de dwaaste critiek van bladen van het minste allooi.

Hiermee, waarde vriend, heb ik mijn hart lucht gegeven — en u tevens een bewijs van vertrouwen geschonken; want, geloof mij, ik zou niet gaarne iedereen willen bekennen, hoe al die nietigheden mij hinderen — gij ziet, dat ik niet vergeten heb, wat gij met mij hebt besproken en dat nadenken en ervaring dit nog meer bevestigd hebben. Ik moet u echter voor een ding waarschuwen. Nu ik uw geduld zoolang op de proef heb gesteld en mijn hart heb uitgestort, gevoel ik mij reeds veel opgeruimder gestemd. Terwijl ik nog zit te schrijven, zie ik een blauwachtig licht door het venster schijnen, ten teken dat de dag aanbreekt; en nu moet het u niet verwonderen,

als de nieuwe dag ook geheel nieuwe gevoelens in mijn ziel deed ontstaan. Inderdaad, ik twijfel er wel eens aan of ik wel een eigen zelfstandig oordeel bezit — of ik, door in den loop van een enkele week, zooveel verschillende personen te moeten verbeelden, nog wel een duidelijke voorstelling heb van wat ik zelve ben. Zooveel is zeker, dat ik den laatsten tijd door een reeks van verdrietelijkheden ben geplaagd geweest; en toen ik nu dezen avond uw vriendelijken brief en uw fraaie geschenk ontving, toen dacht ik dadelijk: Nu wil ik mijn hart lucht geven, en sir Keith zeggen, waar het op staat. Ik vertrouw dat gij mij zult vergeven, dat ik u zoolang heb opgehouden; en ik hoop dat gij, na mijn uitvoerig epistel verbrand te hebben, al den onzin, dien het behelst, zult trachten te vergeten en overtuigd zult zijn, dat ik altijd hoop te blijven

Uw vriendin

GERTRUDE WHITE.”

Het innige medelijden, dat hij met haar had, maakte, dat hij de helft niet geloofde van hetgeen zij schreef. Alleen omdat zij wist, dacht hij, wat een vrouw, die eergevoel en achting voor zich zelve bezat, toekwam, sprak zij op zulk een bitteren toon van geringschatting, over zich zelve. Klaarblijkelijk verlangde zij naar de waardigheid en onafhankelijkheid, een meer natuurlijke leefwijze eigen. Deze ontdekking — dat zij, alles wel beschouwd, dan toch niet voor altijd verbannen was naar die ijzige sfeer der kunst, waarin haar vader haar verlangde te houden, verbijsterde hem eerst een weinig. Het offer zou dan wellicht nog van het altaar teruggeëischt en weder geplaatst kunnen worden in een leven van vreugde, van gewone menschelijke aandoeningen en plichten? en indien hij.....?

Daar verrees plotseling, terwijl een gevoel van verrukking zijn hart sneller deed kloppen, een liefelijk beeld voor zijn geest: hij zag het schoone schepsel bij zich op den stoel bij het vuur gezeten, met het hoofd over haar naaiwerk gebogen, terwijl het zachte licht der lamp haar sijn besneden gelaat bescheen. O, voorzeker, Fionaghal, de schoone dichteres uit den vreemde, had niet op zachter, liefelijker toon kunnen spreken, dan deze beminnelijke vreemdeling, die nu zijn gade, zijn zielsvriendin was, toen zij het hoofd ophief en hem toesprak, en toen haar groote, levendige oogen de zijne ontmoetten. Hij stelde zich voor, hoe hij haar verzoekt haar werk te staken; hoe hij haar een witte ch ale om de schouders slaat, en hoe zij, een geest gelijk, met hem naar buiten in den maneschijn gaat. Zou de wind niet sterk genoeg zijn, dat zij zich van de sombere kust kunnen verwijderen en zich op het open zeevlak begeven? Zie, hoe, terwijl zij van het land afwijken, de steenen muren van het kasteel Dare boven de klippen uitsteken, en zich tegen den sterrenhemel afteekenen. Ginds in de verte zien zij het kerkhof van Inch Kenneth met zijn grafzerken als witte plekken in het heldere maanlicht. Welk lied zal zij zingen, opdat Ulva en Colonsay uit den slaap ontwaken en wanen dat een zee-meermin een treurzang heeft aangeheven op haar afgestorven minnaar? De nacht is somber, en droef klinkt het lied — en zie, daar ontdekt hij op eens, dat hij zich alleen bevindt op de uitgestrekte watervlakte — al de naburige eilanden zijn als uitgestorven — slechts de echo van het treurige lied klinkt hem in de ooren. — Plotseling wordt hij in zijn mijmering gestoord; en verschrikt springt hij op; want er wordt aan de deur geklopt, en meteen komt zijn nichtje Jane de kamer binnen. Terwijl een hooge blos zijn wangen kleurt, steekt hij haastig den brief in zijn zak.

»Waar blijft gij toch, Keith?» vroeg zij op haar bedaarde,

vriendelijke manier. Tante zou u gaarne goedennacht zeggen."

»Ik kom dadelijk," zeide hij.

»Nu Norman Ogilvie vertrokken is, Keith," vervolgde zij, »moet gij wat rust nemen en vooreerst niet meer zoo vaak op de jacht gaan; want gij hebt er slecht uitgezien den laatsten tijd; en gij weet wel, dat, als gij niet wel en niet vroolijk en opgeruimd zijt, niemand op de gansche plaats dit is. Daarom hoop ik, dat gij u goed in acht zult nemen."

Hij zag haar ietwat verlegen aan, maar antwoordde losweg:

»Ik ben toch heel wel, Jane, alleen heb ik een paar nachten niet goed geslapen. Maar als gij zoo op mij let, dan zal ik nog gaan denken, dat ik een kleine jongen ben, en dan mankeert er nog maar aan, dat gij mij flanellen kleederen achterna zendt, als ik de bergen opga."

»Pas maar op, want heusch, gij steunt misschien wel een beetje te veel op uw krachten en meent alles te kunnen verdragen," zeide Jane, glimlachend. »Maar het gaat u evenals het alle Macleods gegaan is. Zij hebben nooit naar goeden raad willen luisteren."

»Van u wil ik altijd goeden raad aannemen, Jane," zeide hij; en daarop volgde hij haar om zijn oude, grijze moeder goedennacht te zeggen.

HOOFDSTUK XIX.

Een besluit.

Hij sliep dien nacht niet veel, en den volgenden ochtend was hij er reeds vroegtijdig alleen op uit. Hij verkeerde in een koortsachtige onrust, en had geen oog voor

de ruischende blauwe golven, de witte zeemeeuwen of de door de morgenzon beschenen, meer verwijderde kust van Iona. Hij wist niet wat van den brief te denken, of hij er gewicht aan moest hechten of dat hij niets te beteekenen had. Hoop en vrees maakten zich beurtelings van hem meester. Was het niet iets ongewoons voor een meisje om aldus aan iemand, die haar geheel vreemd was, haar geheimen bloot te leggen? Aan hem alleen had zij haar heimelijke zorgen toevertrouwd. Was dit niet een bewijs dat zij bij hem die sympathie hoopte te vinden, die zij van niemand anders verwachten kon? Was het niet een zekere vertrouwelijkheid tusschen hen daarstellen? Haar eigen vader wist er niets van. Haar zuster was nog te jong om er mee over te spreken. Vriendinnen als mevrouw Ross konden niet begripen, hoe het mogelijk was, dat een mooie, jeugdige actrice als zij, die de gunsteling was van het publiek, ontevreden met haar lot kon wezen. Tot hem alleen had zij haar toevlucht genomen.

Telkens opnieuw nam hij den brief ter hand; de groote openhartigheid, die er uit sprak, bracht hem het meest in de war. Er was geen zweem van die bedeesdheid in te bespeuren, die in den regel een brief van een jong meisje kenmerkt, dat aan iemand schrijft, die haar minnaar zou kunnen zijn. Evengoed had zij op dezelfde manier aan een schoolkennis kunnen schrijven. Met de grootste angstvalligheid ging hij na of er niet in het een of ander gezegde een inniger beteekenis lag opgesloten, maar te vergeefs; er lag in den ganschen brief zooveel ongedwongenheid, alsof zij hem had geschreven, zonder te denken aan den persoon, aan wien hij gericht was. Zelfs had zij den draak gestoken met een jongmensch, dat op haar was verliefd; het had haar geheel onverschillig gelaten; het was belachelijk, evenals het fatsoen van zijn

boordje belachelijk was — meer niet. Alzoo week zij weer van voor zijn verbeelding, als iets waarmee hij niets te maken had — de blanke slavin, geboeid in die scherpe ketenen, die in het oog van allen, behalve van haar zelve en van hem, als zooveel zegeteekenen waren.

Van haar zelve en van hem — o, hoe snel deed deze verbinding zijn hart kloppen! levendig stelde hij zich voor, hoe de heimelijke verstandhouding, die nu tusschen hen bestond, kon versterkt worden, als hij haar maar mocht terugzien en spreken. Dan zou hij, wat haar woorden ook mochten uitdrukken, uit haar oogen kunnen lezen hetgeen zij dacht. *Als hij haar slechts mocht terugzien*: — al zijn hopen, vreezen en twijfelen — al zijn onbestemde gedachten en voorstellingen vereenigden zich allengs op dit eenè punt; en een vurig verlangen vervulde zijn gansche ziel. Maar, o, hoe droef werd hij te moede, toen hij bedacht hoe ijdel die wensch was.

De vroolijkheid was van Keith Macleods gelaat geweken. Een paar maanden geleden zou nog iedereen gedacht hebben, dat het leven van den schoonen jonkman, die door zijn kracht en moed en opgeruimdheid opgewassen scheen tegen alle mogelijke hinderpalen, welke hem in den weg zouden kunnen komen, alles in zich vereenigde wat een mensch slechts verlangen kon. Hij stelde overal belang in en was altijd werkzaam; hij bezat jeugd en gezondheid en een gunstig voorkomen; hij stond op een aangename voet met allen, met wie hij in aanraking kwam, want steeds had hij een glimlach en een vriendelijk woord ten beste voor ieder, aanzienlijke of geringe, die hem bejegende. Al zijn vroolijke, opgeruimde levenslust scheen hem verlaten te hebben. De scherpziende Hamish was de eerste, die opmerkte dat zijn meester hoe langer hoe minder belang begon te stellen in de genoegens, die jacht en visscherij en scheepvaart hem voorheen plachten op te

leveren; en niet weinig verbaasd en ontstemd tevens was de oude man als hij hem somtijds in een lastig humeur zag, iets hetgeen vroeger nooit een gebrek van hem was geweest. Ook zijn nicht Jane bemerkte dat hij stil en in zich zelven gekeerd was; en zijn moeder had hem al een paar maal gevraagd, waarom hij niet dezen of genen hunner bureu uitnoodigde om op Dare te komen jagen.

»Ik geloof dat gij het hier wat al te stil vindt, nu Norman Ogilvie weer weg is, Keith,» zeide zij eens.

»Och, moeder,» antwoordde hij lachend, »het is niet zoozeer Norman Ogilvie, dan wel Londen, dat mij bedorven heeft. Ik had eigenlijk maar niet naar het zuiden moeten gaan, want ik hunker al weer naar de vleeschpotten van Egypte; en ik vrees dat ik op een goeden dag weer tot u kom met het verzoek, mij nogmaals te laten gaan.»

Hij zeide dit schertsend; maar sloeg toch zijn moeder opmerkzaam gade, als wilde hij zien, hoe zij zijn woorden zou opnemen.

»Ik weet wel, dat het niet prettig is voor een jong-mensch, Keith, om in huis te zitten kniezen;» zeide zij; »maar ik wil dit ook niet lang van u vergen.»

Deze weinige woorden hadden natuurlijk ten gevolge, dat hij met kracht opkwam tegen de bewering, als zou hij zich vervelen; en gedurende eenigen tijd was het inderdaad, alsof al de bezigheden, die hij er kortelings had aangegeven, hem weer meer dan ooit boeiden. Maar hetzij hij zich op het gebergte, dan wel in de vallei bevond of de naburige eilanden bezocht — of dat hij des avonds, als iedereen op het kasteel reeds lang te bed was, trachtte zijn onrust door de eene of andere lectuur te stillen — hij kon de angstige beklemdeheid, die hem vervolgde, niet van zich afzetten. Het was geen gelukkig, geen aangenaam gevoel, dat hem bezielde — niet iets liefelijks om op een

zomermorgen over te mijmeren — maar integendeel een koortsachtige gejaagdheid, die hem dag noch nacht rust liet. »Een liefde, die plotseling ontkiemt, wordt dikwijls gevolgd door een even snel ontkiemenden haat,» zegt het Keltische spreekwoord; maar verre van plotseling ontstaan te zijn, had bij hem de hartstocht zich langzamerhand en steelsgewijs ontwikkeld. Hij had reeds lang opgehouden te wenschen, dat hij mocht verminderen of geheel verdwijnen, want hij gevoelde dat hij zijn noodlot niet ontgaan kon. Wanneer hij in zijn boeken las over de vreugde en den wellust, die een pas ontlukende liefde vergezellen — en hoe, wanneer deze het hart binnen sluipt, de wereld eensklaps schooner en de hemel van een helderder blauw wordt dan ooit te voren — dan vroeg hij zich zelve af, of hij dan anders was dan zijn medeschepselen. De vreugde en de wellust der liefde? Hem had zij nog niets aangebracht dan een ziekelijk verlangen, een aanhoudend hopeloos mijmeren. Eens op een morgen dat hij, vergezeld van zijn ouden zwarten jachthond, over de rotsen wandelde, zag hij op eens ver beneden zich de gestalte eener dame. Een oogenblik was het hem, als hield zijn hart op met kloppen, want hij zag aanstonds, dat de vreemde verschijning noch zijn moeder noch Jane was; zij ging een kleine uitgestrektheid grasland langs, vanwaar zij, door over de rotsen te klimmen, het kasteel had kunnen bereiken. Maar terwijl hij haar gadesloeg, kreeg hij verder in de diepte nog eenige personen in het oog. En toen hij haar met een handvol dopheide zag terugkeeren, bemerkte hij, dat het een gezelschap was van Jona of Bunessan of een dergelijke plaats, dat herwaarts gekomen was, om een der groote rotsholen op de kust te bezichtigen, en dat die eene dame zich van de overigen had verwijderd, met het doel om wilde bloemen te zoeken. Kort daarop zag hij de kleine sloep, waarvan

het boegsprietzeil vroolijk in de zon glinsterde, zuidwaarts stevenen; en toen werd de eenzame kust weer even eenzaam als te voren.

Van dat oogenblik af echter vroeg hij zich zelve gedurig af, wat Gertrude White, zoo hij haar ooit kon overhalen zijn geboortegrond te bezoeken, wel van het land zeggen zou — welke bloemen zij bij voorkeur zou plukken — of zij gaarne naar de sprookjes van Hamish over de zee-nimfen zou luisteren — of zij eenige belangstelling zou toonen in haar kleinen landgenoot, Johnny Wickes, met zijn door de zon verbrand gelaat en beenen zoo bruin als braambezen, en die nu de schotsche kleederdracht droeg — of het weder haar gunstig zou zijn en zij zich in zonneshijn en een blauwen hemel zou mogen verheugen en de maan haar des avonds de volle pracht der zee en der eenzame eilanden zou doen aanschouwen. Zou zij den steun zijner hand willen aannemen, als zij over de gladde rotsen liep? Wat zou zij wel zeggen, als zij eens bij het vaneenscheuren van de wolken op een der rotspunten bij den top van Ben-an Sloich plotseling een hert boven zich zag staan? En wat zouden zijn moeder en Jane wel van haar zeggen, als zij haar al de teederheid harer zachte, liefelijke stem in het welluidende lied hoorden leggen van het vogeltje, dat treurde over prins Karel?

Er was een verborgen plekje, dat hij meer dan enig ander met haar persoon verbond, en waarheen hij zich begaf, telkens als zijn leed hem te machtig dreigde te worden. Het was in een dal aan gene zijde van het dennenbosch, dáár, waar de onvruchtbaarheid, die overal elders langs deze kust heerschte, eindigde, want er prijkten een menigte jonge lariksen langs den heuvelrug, met hier en daar een enkelen hoogen berk met witten stam er tusschen, terwijl beneden in de diepte langs de murmelende beek groepen elzenstruiken stonden. Deze kleine vallei was geheel voor

het oog verborgen; de zon brak er ternauwernood door het loof der elzen en esschen heen, of speelde slechts even op de groote grijze keien, die langs de beek lagen en waarvan er verscheiden met zacht, olijfkleurig mos waren begroeid. Hier liep de beek, die een weinig hooger op door groote steenen was gestremd, helder en klaar over een bedding van effen rotssteen; de forellen in het goudachtig bruine water bewogen zich bijna niet; slechts wanneer Macleod eenige beweging met zijn hand maakte, schoten zij pijlsnel stroomopwaarts voort. Hoe schoon waren de wilde bloemen in het rond — de purperkleurige heide en de roode dopheide, die op de zilvergrijze rotsen groeiden; hier en daar een enkele struik vingerhoedskruid, die zich boven de geelgroene varens verhief; en in het zachte fluweelachtige mos de bloedroode ooievaarsbekjes. O, voorzeker, als de eenzaamheid van den oceaen en de somberheid der klippen en gapende rotsspelonken haar al te machtig mochten worden, dan zou zij hier een rustige, vreedzame schuilplaats vinden, waar zij, luisterend naar het murmelen der beek, zich kon verkwikken aan bloemen en zonneshijn. Wat vertelde toch het beekje als men in de stilte, die alom heerschte, zat te luisteren? Had de schoone dichteres uit vreemde landen, toen zij tot de Macleods kwam, deze stille schuilplaats opgezocht, om er te luisteren en te luisteren totdat zij eindelijk de muziek van het eentoonig gemurmel kende en zong onder begeleiding van haar harp? Sprak het lied niet van de kortheid des levens? Zeide het niet dat de zomerdagen voor de jeugd waren, en hoe schoon de wereld was voor hen, die lief hadden? »O kinderen!» scheen het te zeggen, »waarom zoudt gij uw leven verspillen met een ijdel pogen, terwijl de winter met zijn sneeuwstormen en het gehuil van den zeewind zoo ras nadert? Hier bied ik u bloemen en heerlijken zonneshijn en de kalnte van den zomer aan. De tijd snelt voorbij —

de tijd snelt voorbij — de tijd snelt voorbij — en gij wordt oud. Terwijl uw hart nog warm klopt en het jeugdig vuur nog schittert in uw oog, staan hier zomerbloemen voor u, en vindt gij hier de stilte, die past bij het fluisterend gekoos van gelieven. Zoo gij niet naar mij luistert, dan lach ik u uit en vervolg mijn weg. Maar de winter nadert ras.”

O, kon hij haar, terwijl zij ontevreden, ontmoedigd en onverschillig omtrent de toekomst, ver van hem verwijderd, in de eene of andere vuile stad te kampen had met allerlei nietige moeilijkheden en zorgen, deze woorden overbrengen om haar op te vroolijken! Hij zou het echter niet durven doen. Maar hij schreef haar een brief; een brief, die hem lang in het geheugen bleef wegens de inspanning, die het schrijven er van hem gekost had; want hij moest haar zijn medegevoel betuigen in de grieven, waarvan zij hem deelgenoot had gemaakt, en tevens trachten haar die onaangenaamheden, waarop hij zelf haar eerst gewezen had, zoo licht mogelijk voor te stellen. Hij deed zijn best om haar in een even ongedwongen vriendschappelijken geest te schrijven, als zij het hem gedaan had; en zijn brief was dan ook zeer opgewekt.

»Wist gij wel,” schreef hij, »dat er eens een opperhoofd van de *clan* der Macleods is geweest, die met een tooverninf trouwde? Of deze Macleod niet goed voor zijn gade was, of dat haar verwanten haar terugeischten, of dat het landgoed haar begon te vervelen, dat kan ik niet met zekerheid zeggen; maar in elk geval kwam het tot een scheiding tusschen hen en ging zij naar haar eigen volk terug. Maar vóór zij heenging, gaf zij aan Macleod een toover-banier ten geschenke — die bekend is onder den naam van *Bratach sith* — en zeide, dat, zoo hij ooit in een groot gevaar mocht komen of een vurigen wensch mocht koesteren, hij maar met die vlag had te wuiven en dat

dan, wat hij ook verlangde, aanstonds zou gebeuren. Echter zou de *Bratach sith* haar kracht verliezen, zoodra zij driemaal gewaaid had. Nu heeft de kleine groene banier nog slechts tweemaal gewaaid; en men zegt, dat zij nog steeds in het kasteel van Dunvegan bewaard wordt, en het vermogen bezit om, ten behoeve der Macleods nog eenmaal een wonder te doen. Als ik nu die toover-banier had, raad eens wat ik er dan mee doen zou? Ik zou haar in mijn hand nemen en zeggen: »Ik verzoek de toovergodinnen om mijn vriendin Gertrude White te ontrukken aan al de slechte invloeden, die haar rust verstoren en haar verdriet veroorzaken. Ik verzoek haar om Gertrude den verloren moed en levenslust terug te geven, en haar al datgene te schenken, dat kan strekken om levenslang haar geluk te verzekeren. En ik verzoek verder dat al de schouwborgen, van het koningrijk Groot Bretagne en Ierland — met al hun muziekinstrumenten, en decoraties — in den Oceaan mogen neergelaten worden, tusschen de eilanden Ulva en Coll, zoodat al de toovernimfsen zich des verkiezende er in kunnen vermaken.» Zou dat niet een mooi tooverformulier zijn? Wij hechten hier te lande veel geloof aan iemands macht om een ander in diens afwezigheid te benadeelen; en wanneer men nu iemand kan dooden door spelden te steken in een wassen afbeeldsel van hem — hetgeen iedereen weet dat zoo is — dan moet men ten minste wel in staat zijn om een vriendin te helpen, vooral met behulp van de *Bratach sith*. Verbeeld u den schouwburg van Covent Garden honderd vademmen diep in de zee met zeemeerminnen, die de koperen muziekinstrumenten op het orkest bespelen, en toovernimfsen op het tooneel, terwijl de zeehonden zich verlustigen in de stalles en de waterhoenders jacht maken op visschen. Ik vrees echter dat wij geen vrede zouden kunnen houden met Jona, want daar zijn de nimfsen zeer vroom. Zij

plachten zelfs den heiligen Columbus rond te dragen, als hij vermoeid was. Ongetwijfeld zouden zij dus verlangen, dat al de schouwburgen gesloten en al de muziekinstrumenten vernield werden. En ik zie niet in hoe wij ons daar billijkerwijze tegen zouden kunnen verzetten.

Het was een wreede scherts; maar hoe kon hij anders dan schertsenderwijs aan haar, een tooneelspeelster, te kennen geven, hoezeer hij wenschte, dat alle schouwburgen op den bodem der zee waren? Voor korten tijd scheen die brief een band tusschen hen te leggen. Hij volgde hem op zijn tocht te zee en te land, en ging in zijn verbeelding na, hoe hij eindelijk zou aankomen in het huis, waar zij haar verblijf hield — het zij dit een leelijk, vuil gebouw was in een groote koopstad of wel een kleine vreedzame woning, ergens in de buurt van Regent's Park en thans half verscholen onder het gele loof der Octobermaand. Zou het niet kunnen gebeuren, dat zij door den eenen of anderen vluchtigen inval genoopt werd, zijn schrijven te beantwoorden, al was het ook dat dit geen antwoord vereischte? Een week zat hij steeds op den uitkijk, maar er kwam geen bericht uit het zuiden. Zij was verre van hem en gaf geen teeken van leven. Eenzamer dan ooit schenen hem de heuvels toe, en zijn droefgeestigheid nam met den dag toe.

Die toestand was onhoudbaar. De onrust en het verlangen om haar te zien werden eindelijk zoo hevig, dat hij het niet langer kon verdragen. Het was te vergeets, dat zijn verbeelding hem allerlei fantastische visioenen voortooverde: haar zelve moest hij zien; en daarom begon hij allerhande dwaze voorwendsels te bedenken, om nog eens voor de laatste maal een reis naar het zuiden te maken. Maar hoe meer hij over de verschillende plannen, die hij ontwierp, nadacht, des te meer schaamde hij zich, om ze de oude, eerwaardige vrouw, die op het kasteel

het bewind voerde, voor te leggen. Hij was nog slechts drie maanden weer tehuis: welke reden zou hij kunnen aanvoeren voor dien plotseling opgekomen wensch om weer weg te gaan?

Eens op een morgen kwam zijn nichtje Jane geheel ontsteld bij hem met de woorden:

»O Keith! het geheele huis is in rep en roer; en Hamish zou een paar der knapen, geloof ik, wel willen doodslaan. Niemand durft het u te komen zeggen, maar denk ook eens aan, de beide jonge muisvalken zijn weg.»

»Dat weet ik wel,» zeide hij, »ik heb ze zelf losgelaten.»

»Gij zelf!» riep zij uit; en de grootste verbazing stond op haar gezicht te lezen, want zij wist hoeveel genoeg hij er in gehad had om de jonge valken, die door een herdersknaap gevangen waren, in hun eigenaardige gewoonten gade te slaan.

»Ja, gisterenavond heb ik ze losgelaten. Ik vond het jammer om ze langer opgesloten te houden.»

»Nu, als gij het zelf gedaan hebt, dan is het goed;» zeide zij; en meteen wilde zij heengaan. Een oogenblik echter bleef zij aarzelend staan, en toen keerde zij zich om en zeide glimlachend: »Mij dunkt, gij moest zelf ook maar zien te ontsnappen, Keith; want gij zit hier ook opgesloten, en dat gevoelt gij, nu gij eens in Londen geweest zijt, meer dan vroeger. Als gij heinwee hebt naar uw Londensche vrienden, wel, waarom zoudt gij dan niet, voor wij ons voor den langen winter inrichten, nog eens naar het zuiden gaan?»

Een oogenblik zag hij haar verlegen aan. Had zij zijn geheim geraden? Had zij uit zijn uiterlijk voorkomen opgemaakt, aan welk een aanhoudende marteling hij ten prooi was? Had zij vermoed, dat hij de ottervellen, waarover hij haar gevoelen had gevraagd, niet gezonden had aan een der gehuwde dames, die hij in het zuiden

had leeren kennen en van welke hij altijd vrijuit op Dare gesproken had? Of was het slechts een vluchtige wenk, daarheen geworpen door iemand, die er steeds op uit was om anderen vriendelijkheid te bewijzen?

»Wel, ik zou zeer gaarne nog eens willen gaan, Jane, en ik zou niet langer dan een paar weken verlangen uit te blijven,» zeide hij, op een toon, waaruit echter hoe-genaamd geen blijdschap sprak; »maar ik geloof niet, dat moeder het gaarne zou zien; en ik heb dan ook al geld genoeg verteerd dit jaar. . . . .

»O, het geld is geen bezwaar, Keith,» zeide zij losweg, »daar gij hetgeen ik u indertijd heb meegegeven nog niet eens hebt aangeraakt. En als gij er werkelijk zoo'n zin in hebt, dan zal tante, die immers altijd gaarne uw wenschen vervult, het ook wel toestaan.»

»Maar welke reden zal ik opgeven? Het is eigenlijk een groote buitensporigheid om nu weer heen te gaan.»

Ja, welke reden kon hij opgeven? Half en half veronderstelde hij, dat de vriendelijke oogen, die op hem gevestigd waren, in zijn hart konden lezen, en dat Jane hem wel op de eene of andere manier zou te hulp komen. En dat deed zij ook, — hetzij zij de oorzaak van zijn verlangen om weg te gaan kende of niet.

»Als gij een schooljongen waart, Keith, dan zou het u niet zoo veel moeite kosten om een voorwendsel te vinden om een sluipertje te maken,» zeide zij lachend. »Doch ik weet er wel een.»

»Gij?»

»Ja; maar ik mag het eigenlijk niet een voorwendsel noemen, omdat ik geloof, dat gij als gij het aannaamt, een goed werk zoudt verrichten,» zeide zij. »Als gij het goed vindt, wil ik er gaarne de kosten van dragen.»

Deze woorden brachten hem nog meer in verlegenheid.

»Toen wij gisteren te Salen waren,» vervolgde zij, »ont-

moette ik daar majoor Stewart, die pas uit Dunrobin is teruggekomen. Hij heeft ons veel verteld van een machine om bij nat weder den oogst te drogen, en zeide dat hij zeer gaarne eens naar Engeland zou willen gaan om de nieuwere soorten te leeren kennen en de later aangebrachte verbeteringen te zien, mits hij hier slechts iemand kon vinden, om de onkosten van aankoop met hem te deelen. Indien gij dit wildet doen, Keith, dan zou het u niet veel kosten; en de machine kan zeer goed vervoerd worden. Bij slecht weder zoudt gij de kleine boeren wat kunnen te gemoet komen, om niet te spreken van uw eigen gras en uw eigen koren. Majoor Stewart was van oordeel, dat, zoo ergens een droogmachine hoognoodig was, het ongetwijfeld hier in Mull was."

»Ik heb er zelf ook reeds over gedacht," zeide hij verstrooid, »maar ons landgoed is te klein, dan dat het de kosten zou kunnen goed maken . . . ."

»Als nu echter majoor Stuart de helft der kosten draagt? En gesteld, dat gij er een beetje bij moest verliezen, Keith, dan zoudt gij toch de mindere menschen, die nu zoo menigmaal de geringe opbrengst hunner kleine bezitting zien verloren gaan, groot voordeel bereiden. Wilt gij dus als mijn gelastigde gaan om te zien of het bruikbaar is?"

»De armen zullen er u niet eens dank voor weten, Jane, zoo gij hun die hulp om niet bewijst."

»Dat ben ik ook niet van plan." zeide zij — want zij had al veel ondervinding opgedaan in den omgang met de behoeftigen uit den omtrek — ik zal hen de brandstof laten betalen, die er bij gebruikt wordt. En nu, Keith, als gij een uitspanning noodig hebt, is dan deze uitspanning — waarbij gij tevens een goed doel kunt bereiken — niet goed bedacht?

Met deze woorden verliet zij het vertrek. Waar bleef

nu de uitgelaten blijdschap, waarmee men gedacht zou hebben, dat hij zulk een aanbod moest aannemen. Het middel om aan den vurigen wensch zijns harten te voldoen werd hem aan de hand gedaan, en toch scheen hij, door een onbestemde vrees gedreven, er voor terug te deinzen. Duizenderlei twijfelingen en bezwaren drongen zich aan hem op. Ware hij een meisje geweest, dan had hij niet angstvalliger kunnen zijn. De oude stoutmoedigheid was ten gevolge zijner slapelooze nachten en van zijn pijnigende onrust geheel geweken. Het was iets ongewoons voor hem om aldus ten prooi te zijn aan vreemde, onverklaarbare voorgevoelens.

Hij ging echter den majoor Stewart, een eenvoudig levenslustig mannetje met wit haar en een vriendelijken glimlach op het gelaat, en die in het bezit was van een neerslachtige, zwartgallige wederhelft, opzoeken. Majoor Stewart nam Macleods aanbod hoogst ernstig op. Het was een zaak, die ernstige overweging eischte. Hij had het heele systeem van het drogen van den hooi- en graanoogst door middel van heete lucht, zooals dit in vlugschriften, verslagen en landbouw-couranten was aangewezen, reeds uitgewerkt; en was tot het besluit gekomen, dat het — op het papier althans — met voordeel kon aangewend worden. Men moest alleen nog maar beproeven of het voor de praktijk geschikt was; bleek het systeem goed te zijn, dan voorzeker zou ieder, die het zijne bijdroeg, om het in de Westersche Hooglanden in te voeren, een goed werk verrichten. En slechts door een persoonlijk onderzoek in te stellen, kon men over de meerdere of mindere verdienste der laatst aangebrachte verbeteringen oordeelen.

Dit een en ander zeide hij op een avond na het eten in het bijzijn zijner vrouw. Maar niet zoodra hadden de dames het vertrek verlaten of de kleine, dikke majoor stak zijn beide handen op, klapte met de duimen en de

middelvingers en voerde zeer netjes een paar passen van de Schotsche *reel* uit.

»Bij St. Joris! mijn jongen,» zeide hij lachend, »wat zullen wij een pret hebben — wat zullen wij een pret hebben? Gij hebt nog nooit zes maanden met een vrouw als mijn wederhelst in een huis opgesloten gezeten, he, Macleod? Men heeft u nog nooit elken morgen aan uw doodkist herinnerd, niet waar? O, Macleod, mijn jongen, ik vind het verrukkelijk om die droogmachines te gaan onderzoeken!»

Inderdaad had Macleod geen vroolijker reisgenoot kunnen hebben, om naar het zuiden te gaan, dan dien blozenden majoor, pas van de tyrannie zijner vrouw ontslagen. Maar hij zelf ging niet in zulk een blijde stemming. Mogelijk kwam het door gebrek aan slaap, dat hij zoo neerslachtig en moedeloos was; maar toen hij het kasteel verliet en het groote stoomschip te gemoet voer, had hij het bewustzijn, dat er, zoo al niet in zijn woorden, dan toch in zijn daden een onwaarheid lag. Wat de toekomst betref, die vóór hem lag, daarin zag hij niets dan onzekerheid; en een onbestemd gevoel van leed en van angst bezielde hem; het was een toekomst, waarin geen enkele lichtstraal hem tegenblonk, waarin geen enkele vriendenhand hem steunde.

HOOFDSTUK XX.

Ottervellen.

»O, vadertje, wat een verandering,» zeide Gertrude — quasi met een diepen zucht — toen zij en haar vader, naar hun kleine woning in South Bank reden. Het was in het laatst van October. In de tuinen, die zij langs

gingen, waren de boomen nagenoeg kaal, maar de weinige bladeren, die nog aan de kastanjes en platanen hingen, schitterden in het bleeke zonlicht met een rossen gloed.

»Als wij nog een week verder zijn,» vervolgde zij, »dan zal er geen blad meer aan de boomen zijn. Ik wed dat er geen enkele geranium meer in den tuin is. Wij mogen den zomer een afscheidsgroet toeroepen.

„Ihr Matten, lebt wohl,
Ihr sonnigen Weiden
Die Senne muss scheiden,
Der Sommer ist hin.“

Een afscheidsgroet aan de blauwe bergen van Newcastle en de zonnige valleien van Liverpool en de zilverwitte watervallen van Leeds. Het is voor goed met den zomer gedaan; nu, wij hebben een mooien, prettigen zomer gehad.”

De fijne ironie, welke in deze gemaakte droefheid doorstraalde, hinderde den heer White, die op bitsen toon antwoordde:

»Mij dunkt, gij hebt geen reden van klagen over een reis, die klaarblijkelijk uw roem nog vermeerderd, en uw goeden naam verhoogd heeft.”

»Ik wist niet,» zeide zij, met een zekere achteloosheid op hoogen toon, »dat een tooneelspeelster aanspraak mocht maken op een goeden naam — er zijn ten minste altijd menschen genoeg, die er op uit zijn om haar dien te ontnemen.”

»Wat bedoelt gij toch, Gertrude, met dat aanhoudend smalen? Wilt gij het tooneel er aangeven? Of wat ter wereld verlangt gij?”

»Het tooneel er aangeven? Niet langer actrice zijn?» zeide zij, met een innemende verwondering in haar stem en het aanminnigste lachje om de lippen, terwijl zij

zich gereed maakte om uit het rijtuig te stappen. »Maar vadertje, weet gij dan niet dat een luipaard zijn vlekken niet kan veranderen, evenmin als een Ethiopiër zijn huid. Pas op, wees voorzichtig met de tree, papa. Zoo is het goed. Kom eens hier, Marie, en help den koetsier een handje met dit valies.»

Ver van verdrietig te zijn, was Gertrude in tegendeel verheugd en blij, toen zij de kleine woning binnen trad en zich weer tehuis bevond.

»O, Carry,» zeide zij, toen haar zuster haar naar haar kamer was gevolgd, »gij weet niet, wat het zeggen wil, weer tehuis te komen, na ik weet niet hoelang, van het eene logement naar het andere, van het eene hôtél garni naar het andere te zijn getrokken.»

»Och, heusch,» zeide Carry, op zulk een opvallend koelen toon, dat haar zuster zich verwonderd naar haar toegerde en vroeg:

»Wat mankeert u, Carry?»

»Wat mankeert u?» vroeg het jonge meisje bits. »Weet gij wel dat uw brieven hoogst onaangenaam geweest zijn?»

»Zijt gij gek, kind? Wat praat gij toch? Zoo iets hebt gij mij onlangs in uw brief ook al gezegd — maar ik heb volstrekt niet begrepen, wat gij bedoeldet,» zeide Gertrude, terwijl zij naar den spiegel ging om te zien, of haar mooie bruine haar door het afzetten van haar hoed niet erg in de war was geraakt.

»Gij zijt gek, Gertrude White,» zeide Carry, die blijkbaar in het een of ander melodrama, dat zij gezien had, had opgemerkt, dat het nogal deftig stond om iemand bij zijn vollen naam te noemen. »Waarlijk, ik schaam mij over u, dat een pak dierenhuiden u dermate in vervoering heeft kunnen brengen. Uw onzinnig geschrijf over de Hooglanden en de toovernimfen en al die zotteklap was meer geschikt voor een stuiversmagazijn. . . . .»

Gertrude keerde zich om en stond verbaasd, toen zij de glinsterende oogen en het booze gezicht van het verontwaardigde veertienjarige meisje zag. Met de haar eigene diepe, vriendelijke stem zeide zij:

»Dat is kras gesproken, Carry; ik weet niet, waarom gij zoo boos zijt. Is het omdat ik u over de Hooglanden geschreven en u die collectie legenden gezonden heb? Of omdat ik u, toen ik mij in een slecht hôtel van de eene of andere vuile stad bevond, geschreven heb, dat het mij, inplaats van daar te blijven, veel meer zou toelachen om met dezen en genen mijner kennissen, die dezen zomer voor het meerendeel naar Schotland zijn gegaan, rijtoertjes of watertochtjes te maken? Als gij jaloersch op de Hooglanden zijt, Carry, dan zal ik mijn best doen om den naam van elken berg, van elk meer, dat mij lief is geworden, uit mijn geheugen te wisschen.»

Met een kalmen glimlach op het gelaat, wilde zij zich weer omkeeren, toen haar zuster haar plotseling tegenhield.

»Wat is dat?» riep zij op bitsen toon, terwijl zij zoo onvoorziens haar hand uitstak en met haar voorsten vinger ergens naar wees, dat Gertrude onwillekeurig een stap achteruit deed.

»Wat is er, wat bedoelt gij?» riep zij angstig — vreezende dat er mogelijk een adder over haar schouder kroop.

»O, gij weet heel goed wat ik bedoel, gaf Carry heftig ten antwoord, »gij weet zeer goed dat dit de kleuren der Macleods zijn.»

Gertrudes reistoilet was effen grijs, alleen was er van voren aan haar kraagje een heel smal Schotsch lintje zichtbaar.

»De kleuren der Macleods!» zeide zij bedaard. »En als dit eens zoo was, wat zou het dan nog?»

»Foei, gij moest u wat schamen, Gerty. Alsof men nog geen reden genoeg had gehad om te praten over zijn ge-

durig hier komen! Nu gaat gij er nog op bluffen. Heeft het niet al den schijn alsof gij verlangt dat men zien zal, dat gij zijn kleuren draagt — alsof gij zegt: »Hier ben ik, sir Keith Macleod, zoodra gij mij vraagt, ben ik bereid uw vrouw te worden?»

Geen blos van gramschap overtoog bij dezen uitval het mooie kalme gelaat van Gertrude; veeleer kwam er een uitdrukking van spot in haar neergeslagen oogen, toen zij met de grootste eenvoudigheid zeide:

»Lieve deugd, het beroep van tooneelspeelster moet in de schatting van het publiek dan wel in aanzien rijzen, als dergelijke geruchten ontstaan kunnen. Dus zijn de menschen zoo vriendelijk geweest om uit te strooien, dat sir Keith Macleod, de vertegenwoordiger van een der oudste en aanzienlijkste geslachten van het gansche land, niet te hoog staat, om een arme actrice te huwen, die haar eigen kost moet verdienen en van de halve kroonen en souvereins van het publiek bestaat. Het zou nogal mooi staan, moet ik zeggen, als zoo iemand bij den uitgang der schouwburgen in de provinciesteden liep te lanterfant, totdat zijn vrouw klaar was om met hem naar huis te gaan. Zou hij zijn bedienden en opzichters en boschwachters ook meebrengen om ze in de engelenbak te laten plaatsnemen en applaudisseeren? Waarlijk, de rol, die gij een Hooglandschen edelman wilt laten spelen. . . .»

»Een Hooglandschen edelman!» riep Carry. »Zeg liever een Hooglandschen bedelaar. Maar hij hebt gelijk, Gerty. dat gij om die praatjes lacht. Het is dan ook door en door belachelijk. Het is waarlijk al te dwaas te denken, dat een tooneelspeelster, wier roem over heel Engeland verspreid is, die door een ieder is gezocht — de meest gevierde gunsteling van het publiek — alles op zou offeren en met een weetniet van een Hooglandschen barbaar zou gaan trouwen, om zijn koeien en kalven en kippen te

mogen verzorgen. Waarlijk, Gerty, dat is wel belachelijk."

»Welnu, denk er dan ook niet meer om, en laat mij er nooit een woord meer over hooren," zeide de meest gevierde gunsteling van het publiek, terwijl zij het Schotische lintje afdeed, »doch tot uw troost kan ik u zeggen, dat dit niet de kleuren zijn van de Macleods maar van de Macdougals, en als gij wilt, dan moogt gij het, wat mij betreft, gerust in het vuur gooien."

Met deze woorden wierp zij het lintje, dat zooveel ergernis had gegeven, op de tafel. Carry, die een beetje uit het veld was geslagen, keek er naar, maar nam het niet op. Na een oogenblik zwijgens zeide zij:

»Waar zijn de ottervellen, Gerty?"

»Bij het kasteel Dare," antwoordde haar zuster, terwijl zij zich omkeerde om iets anders te krijgen, dat zij om haar hals kon doen, »bevindt zich een steile heuvel, waar de weg over heen voert. Wanneer iemand dien heuvel tot aan den top beklimt en aldaar gaat zitten, dan zullen, als hij in een goede stemming verkeert, de toovernimfen hem naar beneden dragen; maar als hij niet in vrede leeft met alle menschen, dan vertoonen zij zich niet. Ik zal u de vellen laten zien, Carry, zoodra gij wat beter geluimd zijt."

»Wie heeft u dat sprookje verteld?" vroeg zij levendig.

»Sir Keith Macleod," gaf haar zuster achteloos ten antwoord.

»Heeft hij u dan geschreven?"

»Ja, zeker."

Zij verliet het vertrek; en Gertrude, die niet vermoedde, welk een woede zij had opgewekt, ging bedaard voort met haar toilet, waarbij zij nu eens deze, dan weer een andere half verflenste bloem in haar golvende, goud-bruine lokken stak, om ze echter ten slotte allen weg te doen en een smal, blauw fluweelen lintje in de plaats te nemen.

„Daar naderde het slotplein der edelen stoet,”

neuriede zij gedachteloos voor zich heen, terwijl zij de handen aan het hoofd bracht, en door deze beweging onwillekeurig de welgevormde lijnen harer fraaie gestalte zeer voordeelig deed uitkomen.

„Onder hen was Glenogie de schoonste, De gloed,
Die er straalde uit zijn oog, was zoo innig, zoo rein. . .
Mocht, moederlief, Glenogie de mijne eens zijn.”

Eindelijk was zij klaar en gereed om de huishoudelijke werkzaamheden, die zij gewoon was op zich te nemen, te gaan hervatten. Toen sir Keith Macleod indertijd de keurige netheid en de uitstekende inrichting der kleine woning waren opgevallen, was hij geenszins de dupe geweest van iets, dat op effect was aangelegd. Gertrude was inderdaad een nauwgezette, zorgzame huishoudster. Hetzij andere zorgen haar kwelden, zooals bij een tooneelspeelster natuurlijk dikwijls het geval is; hetzij het vele werken haar had afgemat; of dat de zelfvoldoening over een schitterende zegepraal haar wel eens had verlokkt, zich niet om aangelegenheden van minder belang te bekommeren, nooit had zij zich door iets van haar huiselijke plichten laten afhouden.

»Gerty,” had haar vader een paar dagen vóór hun vertrek uit Londen gezegd, »waarom gaat gij toch altijd zelve naar de winkels? Gij kunt immers Anna of Marie er heen sturen. Er gaat veel te veel tijd verloren met al die beuzelingen; wat komt het er ook op aan, welk soort van mosterd wij gebruiken?” waarop zij had geantwoord:

»Wel, ik ben juist blij, als er eens iets is, dat mij er aan herinnert, dat ik een menschelijk wezen, dat ik een vrouw ben, iets waarin ik geheel mij zelve kan zijn. Ik geloof eigenlijk dat ik in de wieg gelegd ben, om aan het hoofd van een groot hôtél te staan.”

Dit was een der eerste keeren dat zij haar vader had

te kennen gegeven, dat zij ernstig over haar levenslot had nagedacht en er mogelijk zelfs aan was gaan twijfelen, of het streven om een beroemde actrice te worden, wel waard was, dat men er zijn geheele leven aan wijdde. Hij had er destijds niet veel acht op geslagen, overtuigd dat het hem toch niet zou baten of hij er al veel tegen inbracht. Hij wist, dat, als zijn dochter eenmaal het een of ander grillig denkbeeld had opgevat, zij dit ook met glans zou weten te verdedigen. Op dien avond in Manchester echter was hij beginnen te vreezen dat haar ontevredenheid ernstig gemeend was.

Toen Gertrude op dien helderen October-morgen haar onderzoek naar de huishoudelijke aangelegenheden wilde aanvangen, en op het punt stond haar kamer te verlaten, terwijl zij in zich zelve iets neuriede van den edelen Glenogie uit het lied, werd zij door haar zuster, die met een pak in de hand binnen kwam, tegengehouden.

»Hier zijn de vellen al,» zeide Carry. »Anna heeft ze uitgepakt.»

»Wilt gij ze nu dadelijk zien?» vroeg Gertrude vriendelijk. »Zij zijn heel mooi. Ware het niet dat ik ze present had gekregen, dan zou ik ze u geven, om er een mantel van te laten maken.»

»En meent gij, dat ik ze dragen zou?» zeide zij. Dat kunt gij denken.»

Zij zag echter met meisjesachtige nieuwsgierigheid toe, hoe haar zuster het pak opende, nam toen een voor een de vellen ter hand en beschouwde ze aandachtig.

»Ik geloof niet, dat ze veel waard zijn,» zeide zij.

Deze opmerking hoorde Gertrude geduldig aan, zonder iets te zeggen.

»Het zijn groote mollenvellen, niet waar? Ik meende dat die alleen door lieden uit den werkenden stand gedragen werden.»

»Wel nu, ik werk ook voor mijn brood,» zeide Gertrude, »maar in elk geval houd ik het er voor, dat een mantel van deze vellen allerliefst zal staan.»

»Zoudt gij denken? Gij zult echter moeten bekennen, dat de reuk er van ver van aangenaam is.»

»Maar toch niet erger dan die van een mantel van sealskin.»

Met een zekere minachting legde Carry het laatste vel neer en zeide:

»Gij kunt er in elk geval mee pronken, als een bewijs dat gij iemand kent, die zijn tijd zoekt met onschadelijke dieren te dooden.»

»Die arme sir Keith Macleod! Wat heeft hij toch misdaan, dat gij hem zoo hard valt, Carry?»

Carry wendde even het hoofd af, maar een oogenblik later zag zij haar zuster strak in de oogen en zeide:

»Gij zult toch, hoop ik, niet met een verwaanden fat willen trouwen, Gerty?»

Gertrude was bij dezen onverwachten uitval een beetje uit het veld geslagen. Het jonge meisje vervolgde met vuur:

»O, hoe dikwijls heb ik u niet hooren beweren, dat gij nooit met een fat zoudt willen huwen — met iemand, die, om zoo te zeggen, vóór den spiegel is grootgebracht — iemand die te zeer met zijn eigen fraaie gezicht is ingenomen, dan dat hij aan iets of iemand anders zou kunnen denken. Hoe menigmaal hebt gij dat gezegd, Gertrude White. Liever dan zulk een verwaanden fat te huwen, zedet gij, zoudt gij met een leelijk mismakkt ventje willen trouwen, die u uw leven lang op de handen zou dragen uit dankbaarheid dat gij u verwaardigd hadt, op hem neer te zien.»

»Wel nu, wat zou dat?»

»En wat is sir Keith dan anders dan een ingebeelde fat?»

»Dat is hij niet,» riep Gertrude uit; en voor het eerst verried de fiere toon, waarop zij dit zeide, eenig gevoel.

»Nooit heb ik een man gezien, die zulk een recht mannelijk voorkomen heeft als hij; en ik heb vrij wat meer mannen ontmoet dan gij. Er is niemand, dien hij niet met gemak ginds over de gracht zou kunnen werpen. Sir Keith Macleod een fat! — Hij kon gerust nog veel meer zorg aan zijn uiterlijk besteden, zonder dat hij er iets minder om werd. Indien ik ooit in gevaar verkeerde — zou ik niet weten, door wien van al de mannen die ik ken, ik liever geholpen zou willen worden, dan door hem, en geloof mij, dan zou hij om geen spiegel denken. Als gij wat meer wilt weten van het geslacht, dat hij vertegenwoordigt, lees dan de geschiedenis van Engeland en de verhalen van Engeland's oorlogen. En als gij naar Indie of China of Afrika of naar de Krim gaat, dan zou men u daar kunnen zeggen, wie de Macleods zijn.»

Hier begon Carry bitter te schreien.

»Malle meid, wat scheelt er aan? riep Gertrude uit, terwijl zij haar arm om den hals harer zuster sloeg.

»Is het dan heusch waar?»

»Wat waar?»

»Wat de menschen zeggen.»

»Wat zeggen de menschen?»

»Dat gij met sir Keith Macleod zult trouwen.»

»Carry!» zeide Gertrude verdrietig. »Ik begrijp niet, wie u zulke onzinnige leugens verteld heeft, en wenschte wel dat de menschen zich met hun eigen zaken bemoeiden. Sir Keith Macleod met mij trouwen! — »

»Heet hij u dan ook niet gevraagd?» vroeg Carry, terwijl zij zich uit de omhelzing harer zuster losmaakte en deze met een doordringenden blik aankeek.

»Neen, zeker niet;» gaf Gertrude beslist ten antwoord, maar op hetzelfde oogenblik overtoog een lichte blos haar voorhoofd en wangen.

»Dan zijt gij toch overtuigd dat hij er plan op heeft — en daarom hebt gij mij dag in dag uit verhalen over de

Hooglanden gedaan en tooversprookjes verteld, en uitge-weid over het genot van te leven zonder zich om het publiek te behoeven te bekreunen. O, Gerty, waarom gaat gij niet openhartig met mij om, waarom mag ik niet dadelijk het ergste hooren?"

»Weet gij wat het ergste zou wezen?" vroeg Gertrude, lachend. »Dat ik u eens een flinken oorveeg gaf. Het zou uw verdiende loon zijn als gij naar dergelijke praatjes luistert, en het oor leent aan zulken onzin. Gij moest begrijpen, dat gij mij niet moest noodzaken om over zoo iets te spreken — hoe dwaas het ook zij. Wat kan ik er tegen doen, als men mij met Jan, Piet of Klaas gelieft uit te huwelijken? Gij weet wat men vóór jaren reeds van mij uitgestrooid heeft. Wat heeft men nog niet lang geleden van mij verteld? Immers niet meer en niet minder dan dat ik de vrouw was van een Russischen edelman, die in Hamburg al zijn inkomsten verspeelde. Gij zijt nu veertien jaar, Carry, mij dunkt, gij moest wijzer zijn."

Het jonge meisje wischte haar tranen af, maar schudde mismoedig het hoofd. Daar lagen de ottervellen op de tafel. Zij had indertijd de dwaze dagbladartikelen over haar zuster gelezen, die goedgehartige vrienden uit provinciale en buitenlandsche couranten uitgeknipt en het kleine gezin in South Bank toegezonden hadden. De mythische Russische edelman had echter nooit een pak ottervellen gestuurd. Deze waren tastbare bewijzen, die niet weg te redeneeren waren. Bedroefd en zonder overtuigd te zijn, verliet zij het vertrek.

Nu ging Gertrude moedig aan het werk. Iemand, die haar slechts buiten den kleinen familiekring kende, zou in die redzame, praktische, ijverige vrouw, die tot in de minste bijzonderheden de kleine huishouding naging, nooit de dame herkend hebben, welke, wanneer zij de vermaken der Londensche *season* bijwoonde, zoozeer ge-

zocht en geveid en gevierd was, het meisje, dat ieder om strijd allerlei fijne beleefdheden bewees. Haar vader, die maar al te zeer vermoedde, dat haar toenemende ijver voor haar huiselijke plichten ten deele ontsproot uit den geest van wederspanningheid, die zij den laatsten tijd had aan den dag gelegd, moest evenwel bekennen, dat hij niemand dan haar kon toevertrouwen zijn kostbaar porselein te schikken en zijn antiquiteiten af te stoften. En hoe kon hij er iets tegen hebben, dat zij zelve haar bevelen aan de keukenmeid gaf, als zijn middagmaal daarbij won?

»Gerty,» zeide hij op den avond van dien dag tot zijn dochter, »hoe denkt gij over het aanbod van den heer . . . ? Het is zeer vriendelijk van hem u op te dragen, het tooneel, dat het salon moet voorstellen, naar uw eigen smaak te laten in orde maken, want nu kunt gij die meubels en die kleuren uitkiezen, waarbij uw costuum het beste uitkomt.»

»Ik ben echter geenszins van plan er mij mee te bemoeien,» zeide zij beslist. Ik heb genoeg te doen met de meubels van ons eigen huis en heb hoegenaamd geen zin om mij in te laten met het meubileeren van een schouwburg.»

»Dat is toch zeer ondankbaar. Het effect van het tegenwoordige comediespel gaat voor een groot deel verloren, omdat de acteurs moeten optreden in vertrekken, die letterlijk niets hebben van die, welke in het werkelijke leven gebruikt worden. En nu is er iemand, die u geheel *carte blanche* laat, om een hedendaagsch salon op het tooneel te brengen; terwijl uw rol bovendien oneindig meer zou voldoen, als de geheele omgeving wat natuurlijker was. Ik vind het een zeer vleierend aanbod.

»Het is mogelijk, papa,» zeide zij, »maar ik vind, dat ik genoeg doe, als ik mijn eigen taak volbreng. Het is ook heel dwaas van hem te verlangen, dat ik een zang-

stukje in mijn rol zal inlasschen, daar hij weet, dat ik niet zingen kan. . . . ”

»Maar, Gerty!” zeide haar zuster.

»Dat weet gij immers evengoed als ik zelve. In een kamer kan ik vrij goed een stukje zingen, maar mijn stem deugt niet voor het tooneel; en al zegt hij ook dat het slechts is om de scène in het salon wat los en natuurlijk te maken — en dat ik niet bepaald vóór op het tooneel, tegenover het publiek behoef te gaan staan — dat beduidt niets. Ik weet zeer goed, wat hij er mee beoogt — namelijk om ook de mindere rangen bezet te krijgen. En ik bedank om daarvoor te zingen.”

Dat was zeker afdoend gesproken.

»Welk liedje hebt gij in uw laatste rol gebracht, Gerty?” vroeg haar zuster. »Ik heb er iets van in de courant gezien.”

»Het was een Schotsch airtje, Carry — ik geloof niet dat gij het kent.”

»Het is wonder dat het niet een Hooglandsch airtje was,” gaf haar zuster spijtig ten antwoord.

»O, ik heb nu een heele collectie Hooglandsche liederen — wilt gij er een hooren? Hebt gij lust er een te hooren, papa?”

»Daarop ging zij haar muziekboek halen en opende de piano.

»Dit is een oud lied, dat op Scarba betrekking had,” zeide zij, en daarop begon zij eenvoudig en met gevoel de ietwat stijve en lastige Engelsche vertaling der Keltische woorden te zingen. Het was het gedicht van de verbannen Mary Macleod, die aan het strand van Mull gezeten, staart naar de eenzame eilanden Scarba, Islay en Jura, en klaagt dat zij ver van haar eigen geboortegrond verwijderd is.

»Hoe vindt gij het, papa?” vroeg zij, toen het uit was.

»Het is jammer dat ik het Keltisch niet ken. Men zegt, dat, toen men het opperhoofd Mary's verzen overbracht,

hij de oude vrouw toestond naar haar eigen land terug te keeren."

Carry scheen de zielroerende weeklacht van Mary Macleod niet bijzonder getroffen te hebben. Zij ging naar de piano en zeide:

»Hoe komt gij aan dit boek, Gerty?"

»Wel," zeide haar zuster, »ik meen dat ik het in Manchester gekocht heb."

Maar eer zij dit antwoord gegeven had, had Carry, die niet anders dacht, dan dat het ook van haar vijand gekomen was, het boek reeds ter hand genomen en het titelblad opgeslagen. Maar noch op het titelblad, noch op het schutblad stond iets te lezen.

»Dacht gij misschien dat het met de ottervellen gekomen was, Carry?" vroeg het oudste meisje, lachend; waarop haar zuster de kamer verliet, beschaamd en verstoord, maar vast besloten, dat Gertrude, alvorens zich geheel aan die blinde vooringenomenheid met een woest oord en met een zijner onwaardige bewoners over te geven, ten minste eerst nog menig hartig woord van verwijt en waarschuwing hooren zou.

HOOFDSTUK XXI.

Nogmaals in Londen.

Door bosschen en vruchtbare valleien, over rivieren en langs tal van dorpen, nog gehuld in den flauwen morgennevel, waarover slechts een matte schemering van het bleeke zonlicht verspreid lag, snelde de spoortrein door de nog rus-

tende provincien voort: het aardrijk was nog niet ontwaakt. Maar Macleod wist, dat, eer hij in Londen kwam, alle menschen reeds op de been zouden zijn, en hij zag er bijna tegen op, al die duizende nieuwsgierige blikken te ontmoeten. Zouden er niet onder zijn, die de reden zijner komst vermoedden? Zou het niet licht kunnen gebeuren, dat hij kennissen van haar of van hem zelve tegenkwam? Met een zonderling gevoel van beklemdheid verliet hij den trein en stapte hij naar het perron van het Euston-station; daar bleef hij even staan en keek om zich heen. O, zoo hij haar eens plotseling vóór zich zag! Een paar dagen geleden had de gedachte alleen aan de onmetelijke ruimte, die zich tusschen hem en haar bevond, hem een pijnlijke gewaarwording gegeven; en thans, nu hij in dezelfde stad met haar was, nu gevoelde hij zich zoo nabij haar, dat het hem was als hoorde hij haar ademen.

Majoor Stewart had gedurende de reis heerlijk geslapen, hetgeen hem zoozeer had verkwikt, dat hij opgewekt en spraakzaam voor Macleod mee was; ternauwernood bemerkte hij dat deze stil en in zich zelve was gekeerd. Hortend en stootend reden zij nu samen door de levendige, bedrijvige, eindelooze menschenmassa, totdat zij in de betrekkelijk stille Bury Street kwamen; hier vernamen zij tot hun groot genoegen, niet alleen dat Macleods oude kamers leeg stonden, maar dat zijn metgezel er op een hoogere verdieping ook kamers krijgen kon. Zij gingen zich verkleeden, gebruikten daarna het ontbijt, en regelden toen hun plannen voor den dag. Majoor Stewart gaf te kennen, dat hij volstrekt geen haast had om de laatste veranderingen in de droogmachines te gaan onderzoeken. Vóór zij naar Essex gingen, moesten zij eerst schrijven, ten einde een samenkomst te bespreken. Hij had verscheiden bezoeken in Londen af te leggen; en als zijn vriend hem niet vóór dien tijd zag, dan zouden

zij te zeven uur samen dineeren. Na deze afspraak was Macleod niet rouwig hem te zien opstappen.

Hij zelf ging eerst op den middag uit; maar nog altijd was het mistig; de zon was nog niet doorgebroken, en koud, kleurloos en eenzaam zag Londen er uit. Hij wist niet of zich nog eenige zijner vrienden in de groote, nu zoo verlaten stad bevonden. Toen hij in Piccadilly kwam, zag hij hoeveel huizen aldaar gesloten waren. Het prachtige loof der boomen van het Park was verdwenen; hier en daar hing nog slechts een enkel rood blad aan een dorre tak. Maar hoe verlaten hij zich ook gevoelde, toen hij alleen onder de menigte vreemdelingen voortliep, toch had hij een zenuwachtige gejaagdheid over zich bij de gedachte, dat hij elk oogenblik den vragenden blik van een zeker paar groote, kalme oogen op de zijne zou kunnen zien rusten. Was het waarlijk wel Keith Macleod, die jongeling welke door zulk een hersenschimmigen angst gekweld werd? Bezat hij dan zoo weinig moed, dat hij niet stoutweg naar haar huis durfde gaan en haar zijn hand durfde toesteken? Hij keek aanhoudend ver voor zich uit in de drukke wijk, waarin hij zich bevond; en telkens als hij een groote, slanke gestalte ontwaarde, die ook maar eenige overeenkomst had met de hare, dan volgde hij die met zenuwachtige belangstelling, zoo niet met een zeker soort van angst. Wel een bewijs van den heldhaftigen moed, die uit de liefde ontspruit!

Het was eenigermate een verlichting voor hem, toen hij in Hyde-Park kwam, omdat zich daar veel minder menschen bevonden. Gaandeweg klaarde het weder op. Er kwam een helderder tint in den valen nevel, die over de groote bedden rhododendrum, over de bladerlooze boomen, de vochtige grasperken en de ledige zitbanken hing; en terwijl hij stond te kijken naar een gezelschap te paard, dat vlak bij den top van den rooden heuvel in den mist scheen te zullen

verdwijnen, zie, daar scheurden eensklaps de wolken vaneen; een zilverachtig licht in het zuiden schoot zijn stralen over het landschap, waardoor de gestalten, die hij in de verte aanschouwde, bijna zwart schenen; en een oogenblik later verspreidde zich het zwakke schijnsel der November-zon alom over den rooden rijweg en het vochtige gazon. Deze verandering in de atmosfeer bleef niet geheel zonder uitwerking op zijn stemming; langzamerhand werd hij opgeruimder. Toen hij aan de Serpentine kwam, scheen de zon op het rimpelende blauwe water; een paar aardige meisjes van een jaar of tien waren bezig de eenden te voeren; en ginds aan den anderen kant, kijk, daar was werkelijk te midden der blauwe golven een eilandje; al was het ook niet zoo groot als Staffa of zoo groen als Ulva, het was toch een eiland, dat met zijn struikgewas, zijn bootjes en witte zwanen een allerliefst gezicht opleverde. Toen dacht hij aan zijn eerste wandelingen langs deze zelfde kleine rivier — toen Oscar het eenige wezen was, waarover hij zich in heel Londen had te bekommeren — toen elke nieuwe dag een feestdag was, nog heerlijker dan de dag van gisteren — toen hij Londen de schoonste, de gelukkigste plaats der wereld vond. Ook die eene heldere morgen kwam hem voor den geest, toen hij bij het aanbreken van den dag door de ledige straten had gewandeld, en aan den zoo rustig daarheen stroomenden Theems was gekomen.

Op eens werd hij in zijn mijmering gestoord. Ginds aan den rand van het water ontwaarde zijn scherpe blik een dame, welke, zelfs op dien afstand gezien, zóoveel overeenkomst scheen te hebben met die eene gestalte, welke hem steeds voor den geest zweefde, dat zijn hart hevig begon te bonzen. Kenmerkte zich zelfs haar toilet, dat uit een zwarte japon, een witten hoed en witte handschoenen bestond, niet door dien eenvoud, die altijd zoo groote

aantrekkelijkheid voor haar had? Hij wist hoeveel zij van Kensington Gardens hield; was het dus niet mogelijk dat zij, alvorens naar den schouwburg op Piccadilly terug te gaan, daar een kleine wandeling kwam doen? Hij verhaastte zijn schreden en kwam haar allengs nabij; en hoe nader hij kwam, hoe meer hij de bevallige houding, den sierlijken gang der slanke vrouw meende te herkennen. Hij zag haar onder de brug doorgaan, en toen zij uit de schaduw weer in het licht kwam, bleef zij even staan om naar de eenden in het water te kijken. Het was een liefelijk tafereel — een schoone schilderij, door de boogvormige schaduw van het verwulf der brug als met een lijst omgeven — een enkel beeld tegen een achtergrond van groen struikgewas. Als zij het werkelijk was, hoe heerlijk zou de wereld dan weer voor hem worden! Bij het genot, dat de gedachte aan de vreugde, die hem wachtte, hem reeds bij voorbaat schonk, vergat hij zijn vrees. Wat zou zij zeggen? Zou hij haar nogmaals hooren lachen? Zou hij haar hand in de zijne nemen? Helaas, toen hij dicht genoeg bij haar was om zich te kunnen vergewissen of zij het was al dan niet, toen ontdekte hij dat de fraaie gestalte een knappe dame van middelbaren leeftijd was, die een zakje met kruimels bij zich had, waarmee zij de eenden voerde. De wereld, die hem een oogenblik te voren zoo schoon had toegekeken, werd plotseling weer eenzaam en verlaten. Als in een droom ging hij voort, zich van niets bewust, dan dat hij zich in Kensington Gardens bevond; en dat hij in de gelukkige zomerdagen, in die dagen van bloemen en zonnenschijn en van den heerlijken geur van lindebloesems, een paar maal met haar door die breede lanen gewandeld had. Nu lag er een vale, bleekblauwe nevel over de open plekken van het lommerrijk oord en inplaats van het helder groene loof zag men nog slechts een bruine tint over de boomen

en heesters, terwijl een koude wind door de gele blade-
ren speelde, waarmee de paden waren overdekt. Bij den
Ronden Vijver gekomen, werd zijn belangstelling weer
eenigszins opgewekt; want de wind was aangewakkerd, er
woei een stevige koelte en op het fel bewogen water lagen
verscheiden vaartuigen, die moedig de rukwinden trotseer-
den, welke ze nu eens sterk lieten overhangen en ze dan stoo-
tend en druipend in den wind deden oploeven. Er waren ook
een paar jonge knapen, die een klein, eigen gemaakt scheepje
hadden, met een paar loggerzeilen en een kluiver, maar
zonder roer, en die zeer teleurgesteld waren, dat hun
vaartuigje — zoo er al eenige beweging in te krijgen was —
voortdurend in een onzekeren cirkel ronddreef. Macleod
dit ziende kwam naar hen toe om ze een handje te hel-
pen — hij nam een stuk drijfhout en maakte daar een
soort van roer van, veranderde het een en ander aan de
zeilen, kortom, maakte het scheepje geheel zeilklaar, zoodat
het, toen de knapen het weer lieten afloopen, goeden koers
hield naar de overzijde, waar het waarschijnlijk passagiers
en lading behouden aan den wal bracht. Het speet hem
waarlijk de twee jeugdige reeders te moeten verlaten,
want het was hem, als waren zij zijn eenige bekenden
in Londen.

Maar hij had niet zijn afgelegene kasteel verlaten en was
niet in Londen gekomen om hier in Kensington Gardens
te flaneeren. Waar was nu zijn smachtend verlangen om
haar te zien, om haar te hooren spreken, dat zijn leven
tehuis tot een aanhoudende kwelling, tot een ware mar-
teling had gemaakt? Het bleef hem ook nu nog bij, maar
gepaard met een onbestemd gevoel van angst, dat hem
terughield, zich dadelijk tot haar te begeven. Vreesde hij
mogelijk, dat hij haar de ware reden zijner komst zou
moeten mededeelen, of dat zij misschien niet volkomen zou
beantwoorden aan het beeld, dat zijn fantasie hem

had voorgespiegeld? Hoe dit zij, toen hij, op zijn kamers teruggekomen, in de eenzaamheid zat te peinzen over al de gevolgen, die de stap, waartoe hij was overgegaan, konden na zich sleepen, geraakte hij hoe langer hoe meer in tweestrijd. Slechts dit stond bij hem vast, dat hij, ondanks zijn tegenzin tegen het tooneel, toch dien avond naar den schouwburg zou gaan. Hoe zou hij tehuis kunnen blijven, nu zij zoo nabij was, en hij haar op dat en dat uur op een gegeven plaats zou kunnen zien en hooren spreken? Bovendien herinnerde hij zich wat hij haar eens had hooren zeggen — dat namelijk, terwijl zij de toeschouwers in de loges en op de galerijen meestal vrij goed kon herkennen, zij diegenen, welke dicht bij het orkest in de stalles zaten, door het schitteren van het voetlicht, volstrekt niet kon onderscheiden. Zou hij dus niet hier of daar in een hoekje kunnen plaats nemen, waar hij ongezien bleef, en toch zoo dicht bij haar was, dat hij haar hand zou kunnen vatten, en zich door het gevoel van warmte en leven vergewissen, dat het werkelijk een bezielde wezen en geen droombeeld was, dat zijn gansche ziel vervulde?

Hij liet zich bij den majoor Stewart verontschuldigen, en begaf zich te acht uur op weg naar het comediegebouw, dat hij met een zekere beschroomdheid naderde; hij had een gevoel, toen hij zijn plaatsbriefje nam, alsof de man, die de kaartjes afgaf, hem herkende en wist, waarom hij juist een plaats in de stalles verlangde te hebben. Het kostte hem weinig moeite, plaats te krijgen, want het nieuwe stuk, dat gegeven werd, vond weinig bijval, al was het ook, dat juffrouw White er de hoofdrol in vervulde. Hij ging de nauwe gangen door, kwam de schitterend verlichte zaal binnen, nam onder het oorverdoovend geraas der muziek plaats, en wachtte. Hij sloeg niet het minste acht op degenen, die in zijn nabij-

heid zaten; het programma had hij reeds geheel verfrommeld, zoodat hij het niet zou kunnen lezen, al had hij het gewild. Het eenige, waarvan hij zich duidelijk bewust was, was een gevoel in zijn keel, alsof die werd dichtgeknepen.

Toen Gertrude White opkwam — hetgeen gebeurde op een oogenblik, dat hij er in het geheel niet op verdacht was — ontsnapte hem bijna een kreet, een kreet van verrukking; want het meisje, dat hij nu in werkelijkheid vóór zich zag, was duizendmaal mooier en beminnelijker en belangwekkender, dan al de voorstellingen, die zijn verbeelding zich van haar gevormd had. Hoe vlug is haar gang — met hoeveel eenvoud en bevalligheid zet zij haar hoed af, en legt dien op de tafel — welk een vreugde ligt op haar gelaat verspreid — wat een gloed straalt er uit haar sprekend oog. Hij had zich haar oogen als wat al te ernstig, bij al hun schranderheid, als wat al te rustig voorgesteld; hoe verbaasd was hij dus, nu hij ze terugzag, er zooveel leven, zooveel dartele vroolijkheid in te lezen! Hij was nu niet bang meer, dat zij hem zien zou. Zij was zoo nabij — hij wenschte, dat hij haar bij de hand kon nemen en weggeiden. Wat hadden al die menschen met haar te maken? Zij was immers Gertrude White — het meisje, dat hij zoo goed kende. Zij was de vriendin van mevrouw Ross, zij woonde met een zuster, die haar liefhad, al plaagde zij haar ook nu en dan, in een lief stil huisje; zij placht in verrukking te zijn over Oscar; en als men bij haar aan den kleinen netten disch aanzat, dan bood zij u de sla aan, met het blankste handje, dat men zich denken kon. Wat had zij hier te doen — onder al dien verblindenden schijn — tegenover die menigte toeschouwers? »*Ga met mij mee*» riep een stem in zijn hart haar toe — *snel, snel, laat ons samen heengaan — het is een dwa-*

ling dat gij hier zijt — een zinsbegoocheling — daarbuiten zult gij de frissche lucht inademen en tot het werkelijke leven terugkeeren — dan zal men uw hand, uw werkelijke warme hand weer mogen vatten — haar mischien stijf vasthouden en niet weer afstaan, aan wie ook.” Zijn eigen hand beefde van ontroering. De verrukking, waarmee hij luisterde naar elk woord, dat zij met haar zachte, vriendelijke stem sprak, werd hem bijna te machtig. Hij was als waanzinnig. Dit was inderdaad Gertrude White, het meisje dat daar liep en sprak en glimlachte, uit wier schoone oogen zulk een levendige gloed straalde, wier half geopende mond, als zij lachte, het schitterende licht op haar melkwitte tanden liet spelen. Neen, dit was geen bleek Rozeblad — geen droombeeld, geen visioen — maar de in werkelijkheid sprekende, lachende, schoone vrouw, die nu meer dan ooit die zelfde betooverende bevalligheid ten toon spreidde, die hem den eersten keer, dat hij haar gezien had, reeds zoo onweerstaanbaar geboeid had. Zij was zoo dicht bij hem, dat hij haar met gemak een roos — een geurige, geheel ontloken roode roos — had kunnen toewerpen. Hij verzoende zich met het tooneel — of liever hij vergat het in het onbeschrijfelijk genot van zoo dicht in haar nabijheid te zijn. En toen zij eindelijk heenging, gevoelde hij hoegenaamd geen wrok tegen de arme acteurs, die achterbleven om hun marionettenspel voort te zetten. Hij wenschte dat zij allen groote acteurs en actrices mochten worden. Zelfs wilde hij beproeven, of hij de intrige van het stuk vatten kon, daar hij toch niets anders te doen had, tot dat Gertrude terugkwam.

Hoewel Keith Macleod niet onwetender of onnoozeler was dan anderen, was er echter in de samenleving een kwaad — een kleine zonde, als gij wilt — die hem onbegrijpelijk voorkwam. Hij begreep niet, hoe het mogelijk

was, dat een man het hof kon maken aan een getrouwde vrouw, en nog minder; hoe een getrouwde vrouw er toe komen kon, om, inplaats van voor haar kinderen en haar huishouding te zorgen, zich belachelijk te maken door zich aan te stellen alsof zij nog een jong meisje was en te verwachten dat men haar het hof zou maken. Hij had het dikwijls gelezen en men had hem meermalen verzekerd, dat het een zeer gewoon iets was; maar hij had het niet kunnen gelooven. Dezelfde geloofwaardige personen hadden hem ook verteld, dat de Engelsche vrouwen zich in het geheim aan sterken drank te buiten gingen; en dat het begrip, dat de meisjes heden ten dage aan het huwelijk hechten, zich bepaalt tot het berekenen, hoe zij het zullen aanleggen om zich aan den meestbiedende te verkoopen. Hij sloeg ook daar echter geen geloof aan; en als hij er over nadacht, in hoever men in dergelijke zaken op boeken en tooneelvoorstellingen kon afgaan, dan kwam hij tot de gevolgtrekking, dat in één geval ten minste de ongerijmdheid van zulke beweringen voor de hand lag; want, als bij voorbeeld Frankrijk het Frankrijk was, dat roman- en tooneelschrijvers ons afschilderen, dan zouden daar noodwendig alle staatszaken moeten stilstaan. Hoe toch zouden er, als ieder huwbaar man niets anders deed dan de wederhelst zijns buurmans het hof te maken, bruggen gebouwd, belastingen geïnd, vestingwerken ontworpen kunnen worden? Voorzeker, een Franschman zal toch wel nu en dan — zij het ook vluchtig — aan iets anders moeten denken, dan aan de gade zijns buurmans. Dikwijls had hij, wanneer hij in de eenzaamheid van Dare zulke zaken las, in zich zelven moeten lachen, om daarna minachtend het boek van zich te werpen.

Maar hoe verbaasd en verontwaardigd was hij, hoe schaamde hij zich voor haar, toen hij bemerkte, dat het gansche stuk, waarin Gertrude optrad, liep over een ja-

loerschen echtgenoot, een vroolijke, onnadenkende vrouw en een ellendigen schelm, iemand die er zich niet toe bepaalde om heimelijk den ondergang der vrouw te bewerken, maar zijn toeleg zelfs openlijk aan een gemeenschappelijken vriend van het echtpaar en hem zelve, dien hij hoopte dat op zijn hand zou zijn, toevertrouwde; terwijl zij, Gertrude, voor het gansche publiek moest aanhooren, dat haar voorstellen werden gedaan, die zij in haar onschuld heette niet te begrijpen. Hoe meer het stuk vorderde, hoe meer zijn gelaat betrok. Hoe gedroeg zich de echtgenoot, die voor de eer zijner vrouw had behooren te waken? Die echtgenoot was in het tamelijk onbeduidende stuk een type zooals het Engelsche tooneel heden ten dage algemeen te aanschouwen geeft. Hij verpersoonlijkte één opvatting, die de Engelsche tooneelschrijver althans niet aan den Franschen heeft ontleend. Iemands zedelijke waarde wordt in dat type aangeduid door een somber, droefgeestig voorkomen. De man, die aangenaam en vriendelijk in den omgang is, heet losbandig en gevaarlijk; de deugdzame man — de rechtschapen Engelschman — gedraagt zich als een boer, en bewijst zijn braafheid daardoor, dat hij norsch en in zich zelve gekeerd is. Zulk een persoon was ook de held van het armzalige stuk. Hij zag hoe de verleider dagelijks zijn huis bezocht, maar was te hooghartig en te trotsch om dit te beletten; hij wist hoe zijn kennissen over zijn vrouw spraken, maar vergenoegde zich met de eenzaamheid te zoeken en met het hoofd in de hand te zitten mijmeren en bedrukt te kijken, zooals het een deugdzame man past. Macleod had wel eens iets dergelijks gelezen, maar dan was hij er vluchtig over heen geloopt zonder er veel bij te denken; doch thans, nu hij het in de handeling, die hij aanschouwde, in werkelijkheid zag voorgesteld, nu had alles meer schijn van waarheid, en zijn belangstelling werd daardoor in hooge mate gaande gemaakt.

Hoe was het mogelijk, dacht hij, dat zoo'n uilskuiken, zoolang er nog een deur of een venster in de kamer was, kon klagen en den ongelukkige uithangen, en onderwijl zijn onschuldige vrouw alleen en zonder bescherming haar gang liet gaan? Er was een scène in het stuk, waarin de trouwelooze vriend zich alleen met de jonge vrouw in haar salon bevond. Hij naderde haar, begon zacht met haar te spreken, en verstoutte zich haar hand te vatten. Terwijl nu Macleod zag, hoe hij haar smeekend aankeek, nam hij nauwkeurig zijn gelaat op, en berekende in zich zelven, op welk plekje tusschen de beide oogen een stevige vuist het zekerst zou treffen, en daarbij balde zich zijn vuist en drukte hij de tanden stijf op elkaar; en er was een blik in zijn gelaat, die elken losbol er aan herinnerd zou hebben, dat, zoo hij ooit trouwde, zijn vrouw geen anderen kampioen nevens hem zou behoeven.

Maar was dit dan de atmosfeer, waarin zij zich bewoog? Onnoodig te zeggen dat het geen onzedelijk stuk was. De deugd zegepraalde over de ondeugd, en de verleider moest teleurgesteld aftrekken. De uitbarsting van verontwaardiging, schaamte en toorn der jonge vrouw, toen zij ontdekte, wat de ellendeling met zijn vriendelijkheid voor had, gaf Gertrude een heerlijke gelegenheid om haar kunstenaarstalent ten toon te spreiden; het publiek applaudisseerde dan ook zeer; maar Macleod kon zich in dien bijval niet verheugen. Hij was blij toen het stuk ten einde liep — toen de brave Engelschman in zoover weer de spraak herkreeg, dat hij kon betuigen, dat zijn vertrouwen in zijn vrouw was teruggekeerd, en in zoover zijn dwaze houding kon laten varen, dat hij den ellendeling den weg naar de deur wees, inplaats van hem er zelf uit te schoppen. Hij haalde weer vrijer adem, toen hij wist dat Gertrude zich weldra weer onder het beschermende dak harer eigen stille woning zou bevinden. Hij ook keerde

naar zijn kamers terug en hij deed zijn best om de omstandigheden te vergeten, waarin hij haar dien avond gezien had.

Echter niet om haar zelve te vergeten. Integendeel; nieuwe vreugde vervulde zijn hart als hij aan haar dacht — en nu niet meer als aan een visioen of een droombeeld, maar aan de levende, bezielde vrouw, wier welluidende lach hem nog in de ooren klonk. Duidelijk stond zij hem voor den geest met haar levendige, vriendelijke trekken; haar heldere, zielvolle oogen, die hij nu niet meer vreesde te ontmoeten; haar lieven mond, die zich gedurig tot een glimlach plooid. Toen majoor Stewart tehuis kwam, zag hij een in 't oogvallende verandering in zijn vriend. Deze was opgewekt en spraakzaam, vroolijk en hartelijk, en beschuldigde schertsend zijn metgezel van een sluipertje te maken en zijn wederhelst alleen tehuis te laten. Hij was nieuwsgierig om alles van des majoors wederwaren te weten, drong hem nog een sigaar op te steken en beloofde hem den volgenden avond naar de eenige plaats in heel Londen te zullen brengen, waar men een goed diner kon krijgen. De vreugde stond op zijn gelaat te lezen; geheel zijn voorkomen getuigde van een zorgeloze opgeruimdheid; hij zou alles willen doen, overal willen heengaan. Kortom, hij scheen weer de oude Macleod te zijn, zoodat de majoor tot de gevolgtrekking kwam, dat de Londensche lucht een heilzamen invloed op zijn stemming had gehad.

Toen Macleod dien avond naar bed ging, verdrongen zich allerlei onbestemde begeerten en voornemens in zijn brein, die hem ongetwijfeld uit den slaap zouden gehouden hebben, als hij niet de laatste dagen zooveel vermoeienissen had doorstaan. Nu had de vermoeidheid de overhand, zoodat hij spoedig insliep. In den droom zag hij een liefelijk beeld dat — hoewel het steeds op een afstand van hem bleef — hem teeder aanzag en een roode roos in de hand hield.

HOOFDSTUK XXII.

Een liefdesverklaring.

Ofschoon het November was, brak toch de volgende ochtend prachtig aan. Er woei een frissche westenwind; helder scheen de zon in Londens straten; en iemand, die een oog had voor het schilderachtige, zelfs in Bury Street, liet zeker met welgevallen zijn blik weiden over de zacht roode schoorsteenen, die zich hoog in de lucht tegen den blauwen hemel afteekenden. Men kon ook niet altijd de pracht der noordelijke zeeën om zich heen zien.

Macleod gunde zich den tijd niet om te luisteren naar hetgeen zijn vriend hem te zeggen had, met betrekking tot de gewichtige aangelegenheid, die hen beiden naar Londen had gevoerd.

»Van avond, mijn goede vriend — van avond zullen wij dat alles bepraten,» zeide hij, met een zenuwachtige gejaagdheid, waarvan de majoor zich geen rekenschap wist te geven.

»Zal ik u dus niet voor van avond terugzien?» vroeg hij.

»Neen,» zeide Macleod, terwijl hij een angstigen blik naar buiten wierp, als vreesde hij, dat een onweerswolk het heldere zonlicht van den schoonen morgen zou komen verduisteren. »Ik weet niet — het is mogelijk dat ik eerder terug ben — maar in elk geval zullen wij elkaar te zeven uur hier weer vinden. Zeven uur, daar denkt gij dus aan.»

»Wees gerust, ik zal het niet vergeten,» zeide zijn vriend, want het was zeker voor de vijf en twintigste maal dat het hem gezegd was.

Omstreeks elf uur ging Macleod er op uit. Er was zelfs hier in het midden der stad een aangename koelte in de lucht. Alle menschen zagen er vroolijk en opgewekt uit. In Piccadilly verdrongen zich letterlijk de leegloopers, die niets beters te doen hadden dan zich in het zonnetje te verlustigen; hier en daar bewoog zich nog een enkel blad aan de boomen op de Squares. Wat toch mocht dien eenen heer, met dien bekommerden blik op het gelaat, bewegen zich zoo snel en per *hansom* in een noordelijke richting te begeven, terwijl iedereen er op uit was, om op zijn gemak rond te slenteren en, de zachte koelte inademend, zich in het zonlicht te koesteren?

Het kon nauwelijks halftwaalf zijn, toen hij uit de *hansom* stapte, een klein tuinhekje opende en op een zekere woning aanging. Hij was bang dat zij reeds uit was. Hij was bang dat zij zijn bezoek op zulk een ongevoon uur mogelijk niet goed op zou nemen. Hij was bang — ja, voor duizend andere dingen. En toen eindelijk het nette dienstmeisje hem zeide, dat juffrouw White tehuis was en hem verzocht in het salon te gaan, volgde hij haar werktuigelijk, als in een droom. Als in een droom, ja, maar dat nam niet weg, dat hij alles om zich heen nauwkeurig zag. Den volgenden dag kon hij zich het vertrek met alles, wat er in was, duidelijk voor den geest brengen — den ledigen haard, den spiegel met zwarte lijst, de Chinesche waaiers, de kleine boekenrekjes met witte en blauwe plankjes, en het groote boek, dat, met een eindje Schotsch lint er in, opengeslagen op de tafel lag. Hij zag dit alles zonder er zich zelve van bewust te zijn, want met ingespannen aandacht luisterde hij of hij ook voetstappen buiten de deur hoorde. Hij ging naar

de tafel, waarop het boek lag. Het was een deel van een werk over de Hooglandsche clans — een groot en kostbaar werk, dat waarschijnlijk niet den heer White toebehoorde. Wie stelde die gekleurde afbeelding voor? Het was de vertegenwoordiger der clan Macleod, en het lintje, dat op het geopende boek lag, had de kleuren dier clan. Hij verwijderde zich snel, als had hij een ontzettend geheim ontdekt, en ging naar het venster. Buiten zag hij niets dan ontbladerde boomen en verlepte bloemen, en eenige huizen en muren, waarop nu het heldere zonlicht speelde, maar die gedurende de zomermaanden volkomen voor het oog verborgen waren geweest.

Daar hoorde hij een zacht geluid achter zich; hij keerde zich om; en toen hij Gertrude met een blik, waaruit innige blijdschap hem tegenstraalde, en met een glimlach om de lippen naar hem toe zag komen en hem de hand toesteken, was het alsof het gansche vertrek met een glans van licht en leven werd vervuld. Al zijn moed ontzong hem. Had hij zich waarlijk durven verstouten om van haar »'s Levensroem en 's levens schoonheid" te droomen, zich idealen te scheppen, die nooit verwezenlijkt zouden worden?

Hij was dien ochtend uitgegaan met een zeker gevoel van trots, dat hem zijn noodlot moedig zou doen braveeren. Hij had »de wereld voor zijn hoofdpeluw genomen," zooals het Keltische sprookje zegt. Maar nu het bevallige schepsel in al haar schoonheid en beminnelijkheid plotseling vóór hem stond, nu begaf hem alle hoop, en hij vermocht slechts eenige woorden van verontschuldiging te stamelen over zijn vroegtijdig bezoek. Hij deed zijn best om zich als een gewoon bezoeker voor te doen en zeide, dat hij bang was geweest, dat zij later op den dag misschien naar den schouwburg had moeten gaan, dat hij slechts voor korten tijd en om

zaken in Londen was. Het speet hem dat hij op zulk een ongelegen uur had moeten komen.

»Ik ben heusch recht blij u te zien,» sprak zij, en haar oogen zeiden nog meer dan haar woorden. »Het zou mij ontzettend gespeten hebben als ik later gehoord had, dat gij in Londen waart geweest, zonder ons te komen opzoeken. Maar, neem plaats.»

Terwijl hij ging zitten, keerde zij zich even om en deed, zonder de minste verlegenheid, het groote boek, dat open op de tafel lag, dicht.

»Het is prachtig weder,» vervolgde zij, terwijl zij de broche, waarmee haar eenvoudig ochtendjaponnetje aan den hals was vastgestoken, dicht maakte, — een beweging, waarbij ook niet de minste beving van haar hand eenige ontroering van haar kant vermoeden deed — »maar het is eigenlijk jammer, dat die heerlijke zon nu slechts dorre tuinen en kale boomen beschijnt. Wij hebben evenwel nog eenige mooie chrysanthemums; ik voor mij geef echter niets om chrysanthemums. Zij komen, vind ik, op den verkeerden tijd en hebben daardoor iets onnatuurlijks. Zij herinneren ons slechts aan de dagen die voorbij zijn. Als wij winter moeten hebben, dan moest het ook geheel winter zijn, en de chrysanthemums nemen, in mijn oog, den schijn aan van iets, dat niet meer is — het is als wilden zij ons doen gelooven, dat er nog leven, nog vruchtbaarheid in de doodsche tuinen aanwezig is.»

Hoe aardig dit gesnap over chrysanthemums op haar zachten, vriendelijken, welluidenden toon ook was, toch kon hij het in de stemming, waarin hij verkeerde, haast niet langer aanhooren; een gevoel van wanhoop maakte zich van hem meester en luide had hij zijn vertwijfeling kunnen lucht geven. Hoe was het mogelijk dat hij kon blijven zitten luisteren naar praatjes over chrysanthemums! Hij hield zijn handen vast in elkaar geklemd; zijn hart bonsde;

en hij had een gesuis in de ooren dat het hem onmogelijk maakte, langer over chrysanthemums te hooren praten.

»Ik. . . . . ik heb u gisteren avond in den schouwburg gezien,» zeide hij.

Was deze plotselinge wending van het gesprek de oorzaak dat een hooge blos haar gelaat overtoog? Zij sloeg de oogen neer, maar zeide evenwel op onverschilligen toon:

»En is het stuk u nogal bevallen?»

Ook hij had zich voorgenomen om de rol van gewoon bezoeker te spelen; hij antwoordde dus losweg:

»Ik ben eigenlijk geen bevoegd beoordeelaar. Maar de scène in het salon was allerliefst. Het tooneel was dan ook geheel in een salon herschepen. Het waren zeker werkelijke gordijnen en werkelijke schilderijen, niet waar, die er hingen?»

»O ja; het is een werkelijk ameublement,» antwoordde zij.

Toen ontstond er een kleine pauze. Geen hunner had den moed om de meer ernstige quaestie van het tooneel aan te roeren, die beiden zoo na aan het hart lag. Toen Macleod in den schertsenden brief, dien hij haar uit Dare had geschreven, en ook vroeger, toen hij haar, zij het ook aarzelend, wel eens een wenk had gegeven, zich op dit gevaarlijk terrein had gewaagd, was het nooit geweest om over een salon-ameublement van het tooneel te spreken. Maar was het dan niet een gewoon ochtendbezoek, dat hij bij haar aflegde? Uit zijn manieren, zijn spreken, uit alles had men dit kunnen opmaken; alleen zijn stijf te zamen geklemde handen en de vurige, onrustige blik zijner oogen deden iets meer vermoeden.

»Papa is echter bepaald trotsch op onze chrysanthemums,» hernam Gertrude, van het onderwerp afstappend.

»Wilt gij niet eens naar hem toe gaan? Hij is in den tuin op dit oogenblik. Het is jammer dat Carry naar school is.

Met deze woorden stond zij op. Ook hij stond op en wilde zijn hoed van de tafel nemen, toen hij zich plotseeling tot haar wendde en zeide:

»Een drenkeling roept in zijn zielsangst om hulp, niet waar, en dat is immers natuurlijk?» Zij ontstelde, toen zij de verandering in zijn stem bemerkte en den verwilderden, smeekenden blik zijner oogen zag. Hij greep haar hand; en het was haar niet mogelijk die terug te trekken.

»Hoor mij aan,» zeide hij gejaagd, »het zal u niet schaden. Ik moet spreken of ik zou er onder bezwijken; en als gij meent, dat ik waanzinnig ben, dan hebt gij misschien geen ongelijk; maar men heeft immers medelijden met een waanzinnige? Weet gij waarom ik in Londen ben gekomen? Het is om u te zien. Ik kon het niet langer dulden — het vuur dat mij verteerde. Waarom zou ik u zeggen, dat het liefde voor u was? Ik weet niet wat het is; slechts dit weet ik, dat ik mijn hart moet lucht geven; en daar kunt gij niet boos om zijn — o neen, gij kunt mij slechts beklagen en heengaan. Ja, zoo is het — voor u is het niets — gij kunt heengaan.»

Gertrude barstte in tranen uit; zij rukte haar hand uit de zijne en bedekte zich het gelaat met beide handen.

»Ach,» vervolgde hij, »doet het u leed dat ik u deelgenoot heb gemaakt van den waanzin', die mij heeft aangegrepen? Gij zult het mij echter vergeven, niet waar, — en het vergeten — en er morgen en later geen leed meer over gevoelen? Gij hebt u immers niets te verwijten! Herinnert gij u den tijd onzer eerste kennismaking? Hoe verschijnt die thans achter ons te liggen! Maar, o, het waren heerlijke dagen; gij waart zoo vriendelijk jegens mij; en ik verheugde mij in Londen gekomen te zijn, om er zulk een vriendin te mogen bezitten. Het was niet uw schuld, dat ik naar het noorden terugging met diepe droefheid in het hart. En hoe kondt gij weten, welk vuur mij

sedert dien tijd verteerde, en hoe ik gevoelde, dat, zoo ik u niet terug had mogen zien, ik van hartzeer zou gestorven zijn. Nu ben ik teruggekomen — nu zie ik u weer — maar wat er gebeuren zal, als ik weer heenga, weet ik niet. Laat mij u voor deze enkele maal Gertrude mogen noemen. Gertrude, ga zitten — een oogenblik slechts — en wees niet langer bedroefd over iets dat niet te verhelpen is. Ik moet mijn hart uitstorten; maar dan ga ik heen en daarmee is de zaak uit.”

Zij ging zitten; in bange vertwijfeling vouwde zij de handen en hij zag hoe er tranen biggelden langs haar lange, fraaie oogharen.

»En als de drenkeling zijn laatste wanhoopskreet slaakt,» zeide hij, »wel nu, dan is het immers nog maar om een oogenblik te doen. De golven sluiten zich en gaan over hem heen, en de wereld gaat haar gang alsof er niets gebeurd ware. En, o, weet gij wel, dat ik onlangs het zonderlinge denkbeeld heb gehad . . . . Maar ik wil u daar niet mee lastig vallen; mogelijk hoort gij het later; dan zult gij het begrijpen en weten, dat gij er niets geen schuld aan hebt, en dan is alles uit. Het is vreemd, zulke grilliche denkbeelden als er somtijds in iemands hoofd opkomen, als men ziek is, niet ziek naar het lichaam, maar ziek naar de ziel? Weet gij wat ik van ochtend gedacht heb? Zoudt gij het kunnen gelooven? Vergunt gij den drenkeling te zeggen, wat hij in zijn waanzin dacht? Nu dan, ik zeide bij mij zelve: ‚Moed gevat, ga er dapper op los! Moed gevat, wees onverschrokken en zoek u een bruid, evenals de helden in de sprookjes.‘ En in mijn waanzin dacht ik aan u, ja, aan u. ‚Gij zult haar zeggen,‘ zeide ik bij mij zelve, ‚hoe gij haar liefhebt, hoe gij haar vereert, hoe gij dag en nacht aan haar denkt. Zij is een vrouw en zal medelijden met u hebben. En verrast als zij is, zal. . . .‘ Maar toen kwaamt gij juist.

binnen — het is nog maar heel kort geleden — en toch schijnt het voor immer en altijd gedaan te zijn — en ik heb u slechts smart berokkend.”

Hier sprong zij van haar stoel op, en doodsbleek en met een gelaat, waarop fierheid en vastberadenheid te lezen stonden, legde zij, — terwijl zij hem met betraande oogen droevig aankeek, even haar handen op zijn schouders; doch even snel trok zij ze, bevend over al haar leden, terug en wendde zich van hem af; toen liet zij haar armen zakken, klemde de handen ineen en boog het hoofd. Zoo had men Gertrude White nooit op eenig tooneel aanschouwd.

Wat hem betrof, hij stond een oogenblik verstomd, zonder zich te durven afvragen, wat die onwillekeurige handeling beteekende. Bleek en ontdaan naderde hij haar en vatte haar bij de hand, terwijl zij met de andere hand snikkend haar gelaat bedekte.

»Gertrude,” sprak hij, »wat is er, wat wilt gij zeggen?”

»O,” zeide zij, met een trillende stem en met afgewend gelaat, »niet alleen gij, ook ik ben ongelukkig.”

»Gij, gij ongelukkig?”

Zij keerde zich naar hem toe, keek hem met haar schoone oogen, die vol tranen stonden, bedroefd aan en zeide:

»Ziet gij het niet? Begrijpt gij het niet? O, mijn beste vriend, niemand ter wereld zou ik zoo ongaarne verdriet willen aandoen dan u. Ik wil u ook niet misleiden; ik heb gevreesd, dat het zoover komen zou; en wat mij thans zoo innig leed doet is, dat ik niet tot u zeggen kan: ‚Hier is mijn hand; u behoort mijn hart.’ Verkeerden wij beiden in andere omstandigheden — dan zou het misschien iets anders zijn.”

»Iets anders!” riep hij verbaasd uit. »Gertrude, wat bedoelt gij? Andere omstandigheden! Is het dat alleen? O, zie mij aan, en zeg mij openhartig — zoudt gij, als

wij beiden niet met omstandigheden te rekenen hadden — als er geen bezwaren waren — als ons niets in den weg stond — zoudt gij dan de mijne willen zijn? Zoudt gij werkelijk mijn vrouw willen worden, gij, die door ieder-een gevierd en bemind wordt?”

Zij durfde hem niet aanzien. Er was iets in de heftigheid, waarmee hij sprak, dat haar bijna schrik aanjoeg; doch met een bevende stem zeide zij met neergeslagen oogen, maar onbeschroomd: — »Zoo ik iemands vrouw zou willen worden, dan zou het de uwe zijn; ik heb er rijpelijk over nagedacht, en wil u in dit opzicht niet misleiden, nu ik zie, hoeveel leed ik u heb berókkend. Ik heb er over gedacht, om mijn levenswijze en al de droomen, die ik gedroomd, al de wenschen, die ik gekoesterd heb, te laten varen om, evenals andere vrouwen, een eenvoudig, alledaagsch leven te gaan leiden. En onder wiens hoede zou ik dat liever doen dan onder de uwe? Gij toch hebt mij het eerst over mijn tegenwoordig bestaan doen nadenken. Maar het is een droom — een fantasie. Het is onmogelijk. Het zou ons beiden ongelukkig maken.”

»Maar waarom — waarom toch?” riep hij uit. »O Gertrude, nu gij zooveel gezegd hebt, zeg mij nu alles. Wat zijn bezwaren? Indien gij ook maar een vijftigste deel der liefde bezit, die ik voor u koester, dan kunnen er geen voor u bestaan. Bezwaren!” Hij lachte; en zonderling klonk zijn lach.

Zij keek hem aan.

»En zou het u dan zoo gelukkig maken? Zou het een vergoeding zijn voor al het leed, dat ik u heb aangedaan?” vroeg zij ernstig. Tot eenig antwoord nam hij haar beide handen in de zijne. Hij was te verheugd om een woord te kunnen uitbrengen. Maar zij schudde droevig het hoofd, trok haar handen uit de zijne, en ging weer bij de tafel zitten.

»Neen,” zeide zij, »het mag niet. Het is verkeerd van mij, er zelfs aan te denken. Heden zou ik u het jawoord geven; en hoe zou ik er morgen over denken? Thans zoudt gij mij moed kunnen inspreken; maar later — later zou ik u nog maar meer verdriet veroorzaken. Ik ken mij zelve niet. Ik ben niet zeker van mij zelve. Mag ik u aan zulk een gevaar blootstellen? Neen; dan is het beter, zooals het nu is. Uw smart zal voorbijgaan. Gij zult mij langzamerhand als een vriendin leeren beschouwen, en dan zult gij mij dank weten voor mijn weigering. Misschien zal ik er zelve ook onder lijden,” voegde zij er bij, terwijl zij hem even beschroomd aankeek. »O, gij kunt u niet voorstellen, wat het zeggen wil, zich op eens een toekomst te zien aangeboden, een leven zooals men het zich gedroomd heeft. En waarlijk, men heeft al zijn gezond verstand noodig om dan standvastig te blijven. Maar ik ben overtuigd dat het beter is — beter voor ons beiden, geloof mij.”

»Neen, ik geloof u niet en ik zal u nooit geloovent,” zeide hij verheugd, »en nu gij zooveel gezegd hebt, nu wil ik ook niets meer van een weigering hooren. O, Gertrude, ik bezit moed voor ons beiden; wanneer gij dus moedeloos mocht zijn, dan neemt gij mijn hand en ik zal u steunen. Zeg het dus maar, het eene afdoende woord. Veel hebt gij reeds gezegd, maar dat ontbreekt nog.”

Het was of hij een ander mensch was nu, dan toen hij straks, met dien verwilderden blik in zijn oogen, zoo heftig tot haar sprak. Hij zag er vroolijk en opgewekt uit, en hoewel er innige teederheid in zijn stem lag, sprak hij toch op vasten toon.

»Ik ben overtuigd, dat gij mij hartelijk liefhebt,” zeide zij zacht.

»Dat zal ik u toonen,” antwoordde hij, vol vertrouwen.

»En ik zal mij uw liefde niet onwaardig maken. Gij

zijt al te heftig en beschouwt de zaak slechts van één kant. Maar ik ben een vrouw, en wij vrouwen leeren geduldig en omzichtig te zijn. Gij moet mij dus tijd laten om na te denken over hetgeen gij gezegd hebt."

»Gij weigert dus niet?" zeide hij.

Zij aarzelde even en antwoordde toen op nauw hoorbaren toon:

»Laat mij den tijd om er mij op te beraden, want ik moet voor u, zoowel als voor mij zelve denken. Geef mij dus tijd tot het einde der week."

»Het zij zoo; dan kom ik Zaterdag op dit uur terug."

»En zult gij dan gelooven, dat, wat ik ook moge beslissen, mijn besluit goed is — dat ik getracht heb wel te handelen, in ons beider belang?"

»Ik weet dat gij te goed zijt om iets anders te doen," gaf hij ten antwoord. »Maar" vervolgde hij, »gij hebt thans aandoeningen genoeg gehad — wisch dus uw tranen af en laat ons naar den tuin gaan; en als ik u thans niet zeg, hoe innig dankbaar ik u ben, mijn goede engel, dan is het omdat ik hoop, dat er nog veel jaren zullen aanbreken, waarin ik dat zal mogen doen."

Hierop ging zij heen om een dun omslagdoekje en haar hoed te halen; en onderwijl keek hij naar de verschillende voorwerpen op de tafel; maar zijn handen beefden en hij zag eigenlijk niets; of, zoo hij al iets zag, dan was het een visioen van de bruine heidevelden bij het kasteel Dare en van een schoone vrouw in een rood en roomkleurig gewaad gedost, die het groote grijze huis naderde.

Weldra kwam zij weer binnen; en vreugde straalde uit zijn oog, toen hij haar aanschouwde.

»Willen wij gaan?" vroeg zij.

Er lag iets gedrukts in haar voorkomen, toen zij hem naar de plaats bracht, waar haar vader zich be-

vond; mogelijk was zij vermoeid na al de aandoeningen die zij gehad had of maakte zij zich angstig. Wat hem betrof, hij scheen geheel onbezorgd; en vroolijk sprak hij den ouden heer, die een schop in de hand hield, toe.

»Het is waarlijk een lieve tuin,» zeide hij, terwijl hij zijn oog liet gaan over de verdorde bladeren en den vochtigen grond, »en het verwondert mij niet, dat gij gaarne zelf een beetje tuiniert.»

»Ik ben echter nu niet aan het tuinieren,» zeide de oude man, ietwat geraakt. »Ik heb een mes onder de aarde verborgen — de bijl begraven, zou ik kunnen zeggen. Verbeeld u, daar ziet een kennis van mij ergens in een winkel in Gloucester een ouden hartsvanger, een hartsvanger uit den tijd van Karel I met een mooi uitgesneden, ivoren greep, en hij koopt hem om hem mij ten geschenke te geven. Maar, wat denkt gij dat hij doet? Hij laat hem zoolang slijpen en polijsten, tot hij er uitziet, alsof hij zoo pas uit Sheffield is gekomen.

»Gij moogt met dat al blij zijn, dat gij hem hebt, vaderlief,» zeide zijn dochter, die verstrooid een anderen kant uitkeek.

»En hebt gij hem nu in de aarde verborgen, om hem weer het aanzien van iets ouds te geven?»

»Ja,» gaf de oude heer ten antwoord, terwijl hij met de schop in de hand naar een soort van tuinhuisje stapte.

Nu nam Macleod zijn afscheid.

»Aanstaanden Zaterdag dus om twaalf uur?» vroeg hij, zonder de minste beschroomdheid.

»Ja,» zeide zij zacht en met neergeslagen oogen.

Hij verliet het huis, en snelde voort, zonder zelf te weten waarheen. Hij zag niets en liep, nu en dan in zich zelve sprekend, steeds hard door, totdat hij in den namiddag bemerkte, dat hij in een dorp in Berkshire was. Gelukkig was daar vlak bij een spoor-

weg-station, zoodat hij nog net den tijd had om terug te keeren, en gevolg te geven aan zijn afspraak met majoor Stewart.

Toen de beide vrienden aan tafel zaten, zeide de roodwangige krijgsman, terwijl hij zorgvuldig zijn servet onder de kin vast maakte.

»Kom, Macleod, vertel mij nu eens waar gij den geheelen dag gezeten hebt.»

Macleod begon te schateren van het lachen en zeide:

»Later, op een anderen dag, Stewart, op een anderen dag zal ik er u alles van vertellen. Het is de dwaaste geschiedenis, die gij ooit van uw leven gehoord hebt.»

Het was een zonderlinge manier waarop hij lachte, en de tranen biggelden er hem bij over de wangen. De majoor had het echter te druk om dit op te merken; en weldra liep het gesprek over het eigenlijke en ernstige doel hunner Londensche reis.

HOOFDSTUK XXIII.

Een roode roos.

De zenuwachtige, ongegronde vrees, waarin Macleod verkeerd had, had plaats gemaakt voor de stoutste verwachting. Hoe kon hij na de bekentenis, die zij hem, zij het ook schroomvallig, gedaan had, nog eenigen angst koesteren? Hij wist nu welk antwoord hem verbeidde. Wat anders dan dat eene woordje »ja» — welluidend als het zachte ruischen der golven in den zomer — kon dien bangen tijd van twijfel en hopeloosheid uitwischen en ver-

goeden? Zou zij het met haar vriendelijke stem zachtkens lispelen of zou hij het uit den blik harer heldere, sprekende oogen moeten lezen? Wat hiervan zij, eenmaal geuit, zal de blijde boodschap aanstonds heenvliegen naar het verre noorden; Colonsay zal het hooren; de groene kusten van Ulva zullen lachen; en door het woeste schuimen en klotsen der golven heen, zal men als een zacht klokgelui vernemen, dat het aanstaande huwelijk verkondigt. De lieden van Gometra zullen 's avonds een goeden borrel krijgen; en wie zal de tijding overbrengen naar het afgelegen Fladda en het eenzame Dutchman uit zijn winterslaap wekken? Er komt een bruid op Dare!

Toen Norman Ogilvie indertijd met een enkel woord over een mogelijk huwelijk gerept had, had Macleod ongeloofig het hoofd geschud. Neen, van dien kant had hij hoegenaamd geen uitkomst gezien voor het leed en de onrust, waaraan hij ten prooi was. Zij was immers reeds gehuwd — gehuwd aan die wreede kunst, die onmeedogend de zelfstandige, natuurlijke vrouw in haar doodde. Haar wegen en de zijne waren als door onbekende zeeën van elkaar gescheiden. Het was immers ondenkbaar, dat zulk een beeld schoon meisje — levende in een wereld, die haar op de handen droeg — niet reeds haar hart zou hebben weggeschonken. En zelfs al ware haar hart nog vrij geweest, dan nog zou zij immers niet aan hem hebben kunnen denken, aan een vreemdeling, die slechts een vluchtig bezoek aan de wereldstad had gebracht, aan iemand, dien zij zoo kort gekend had.

Maar nauwelijks had Gertrude tot zijn verbazing en vreugde hem stamelend haar genegenheid bekend of zijn hartstocht kende geen grenzen meer. Hij wilde de bezwaren niet onder de oogen zien; hij wilde er niet van hooren. Zoo zij haar hand slechts in de zijne wilde leggen, dan zou hij haar leiden en behoeden, en alles zou

naar wensch gaan. Te dien einde schreef hij haar elken dag, maakte hij haar deelgenoot van alles wat in zijn hart omging, en trachtte hij iets van den moed en de hoop, die hem zelven bezielde, aan haar mee te deelen. Strikt genomen kon het misschien niet volkomen den toets der eerlijkheid doorstaan, dat hij in de dagen, welke hij haar ter overweging gegeven had, aldus haar kalmte kwam verstoren. Had hij haar niet tot het eind der week den tijd gelaten, om tot een besluit te komen? Hoe kon hij echter het stilzwijgen bewaren, als hij in zijn ongeduld telkens nieuwe gronden meende te vinden, die hij ter bereiking van zijn doel kon aanvoeren? Hij kon, nu hij op het punt stond den prijs te winnen, zich dien ter wille van een al te groote nauwgezetheid immers niet laten ontglippen. Eigenlijk had hij zich tot den heer White behooren te wenden, en diens toestemming moeten vragen, om aanzoek bij zijn dochter te mogen doen, maar hieraan dacht hij in 't geheel niet. Hij scheen te vergeten dat er een mijnheer White bestond. Van den ochtend tot den avond en zelfs tot laat in den nacht was hij geheel vervuld met het antwoord, dat hij bekomen zou — dat enkele kleine woord, dat een wereld van licht en vreugd bevatte.

»Mocht dat eene kleine woordje maar van uw lippen komen,» schreef hij haar, »dan heeft al het andere weinig te beduiden. Als er bezwaren en moeielijkheden zijn, dan zullen wij die een voor een onder de oogen zien en trachten te boven te komen. Zoo wij het samen eens zijn, dan kunnen er echter geen bezwaren bestaan — en als gij mij belooft, de mijne te willen worden, dan zijn wij het ongetwijfeld eens; want er is niets, waarin ik niet gaarne zal bewilligen; en ik zal mij gelukkig achten in de gelegenheid te zijn u te toonen, hoe dankbaar ik ben voor het offer, dat gij brengen moet. Het offer, zeg

ik, maar eigenlijk geloof ik niet, dat het een offer is; hoe gij er nu ook over denkt, en al is het denkbeeld om uw tegenwoordige levenswijze te moeten laten varen u nu ook smartelijk, eens zult gij tot de overtuiging komen, dat het geen ongeluk voor u was, uit de wereld, waarin gij u thans beweegt, te worden weggevoerd. Doch al was het dat gij tot mij zeidet: „Ik stem er in toe uw vrouw te worden, mits gij niet van mij verlangt, dat ik mijn betrekking van tooneelspeelster er aan geef”, dan nog zou ik u smeeken: „wordt de mijne”. Als gij mij slechts het jawoord gegeven hebt — dan zijn alle schikkingen licht te treffen. Zoo gij maar eerst uw hand in de mijne hebt gelegd, (en de wapenspreuk der Macleods is: *Houd vast*) dan zullen wij op ons gemak al de te maken voorwaarden overwegen, al de bezwaren, die onze vrienden ongetwijfeld zullen aanvoeren, wederleggen. O, het is mij, als hoor ik u „ja” fluisteren. Ik luister en luister totdat ik uw stem meen te hooren. Als ik werkelijk het jawoord mag vernemen, wilt gij mij dan het genoegen doen, Zaterdag een roode roos in uw japon te steken? Dan zie ik die reeds, vóór gij nog een woord spreekt, en weet ik uw antwoord ook dan, als er mogelijk andere menschen aanwezig zijn. Eén enkele roode roos.”

»Macleod,” zeide majoor Stewart, „zijt gij dan waarlijk alleen in Londen gekomen om minnebrieven te schrijven?”

»Minnebrieven!” antwoordde hij bits; maar toen begon hij te lachen en zeide: »En waarom zijt gij in Londen gekomen?”

»Voor een zeer philanthropische zaak,” gaf zijn vriend ernstig ten antwoord, »welke ik morgen hoop ten uitvoer te brengen. Dat wij een paar dagen tot uitspanning afzonderen, daar heb ik niets tegen, want men kan niet altijd werken; maar ik had niet gedacht dat ik dit uitstapje zou doen in gezelschap van iemand, die

drie vierde van den dag aan de schrijftafel doorbrengt.”

»Onzin,” zeide Macleod; doch de blos, die zijn wangen kleurde, weersprak dit beweren. »Ik heb vandaag niet langer dan een minuut of twintig geschreven. Maar al ben ik dan ook een vervelend gezelschap voor u, welnu, Norman Ogilvie komt immers van avond dineeren; die zal u wel wat opvroolijken.”

Hier bracht een bediende een kaartje binnen.

»Laat mijnheer maar boven komen,” zeide Macleod; en zich tot zijn vriend wendend, vervolgde hij: »Hoe vreemd, ik vertelde u straks juist dat geval met het groote rijtuig; en daar is nu Beauregard in eigen persoon.”

De lange man met zijn harig gelaat kwam binnen; hij bukte zich even, als vreesde hij dat de ingang van de deur te laag was, en zeide, terwijl hij zijn vriend hartelijk de hand schudde: »Welkom hier, Macleod, hoe gaat het? Ik vernam door Paulton dat gij in de stad waart — gij herinnert u immers Paulton nog wel, die in Richmond bij u gedineerd heeft? Hij zag u gisteren in een *hansom*; en nu ben ik maar naar uw oude kwartier gegaan, in de hoop u hier te vinden. Wat komt gij in Londen doen?”

Macleod zette hem de reden zijner komst in korte woorden uiteen en vroeg:

»En gij, wat komt gij hier doen? Ik meende dat gij met lady Beauregard in Ierland waart.”

»Wij zijn pas teruggekomen en denken morgen naar Weatherill te gaan. Hebt gij lust om, vóór gij weer naar de Hooglanden terugkeert, ons te komen bezoeken en aan een fazantenjacht deel te nemen?”

»Om u de waarheid te zeggen,” gaf Macleod aarzelend ten antwoord, mijn vriend en ik — maar laat mij u aan elkaar voorstellen — lord Beauregard, majoor Stewart. Om u de waarheid te zeggen, wij moeten, zoodra wij onze zaken hier afgedaan hebben, dadelijk naar huis terug.”

»Maar het zal toch wel niet op een paar dagen aankomen. Laat eens zien. Plumley komt denkkelijk aanstaanden Maandag. Dan zouden wij Dinsdag een jachtpartijtje voor u kunnen aanleggen. En als uw vriend mij het genoeg wil aandoen om mee te komen, dan zijn wij met ons zessen jagers, hetgeen ik altijd het beste getal vind.»

De dappere majoor had hoegenaamd geen bezwaren. De kans om naar hartelust fazanten te kunnen schieten — want als zoodanig beschouwde hij de uitnoodiging — deed zich niet dikwijls voor.

»Wel neen, het komt niet op een paar dagen aan,» zeide hij. »In elk geval hadden wij toch ook geen plan om vóór Maandag te vertrekken, en dus scheelt het maar één dag.

»Nu, mij is het goed,» zeide Macleod.

»Dan verwacht ik u Maandag-avond te eten. Ik zal naziën of er ook veranderingen in de treinen zijn gekomen en u een briefje met de noodige inlichtingen zenden. Is het dus afgesproken?»

»Ja.»

»Goed; maar nu moet ik opstappen. Vaarwel!»

Vroolijk sprong majoor Stewart van zijn stoel op en hartelijk schudde hij den vreemdeling de hand. Toen de deur dicht was, gaf hij zijn blijdschap over het heerlijke vooruitzicht lucht door het uitvoeren van een kleine pantomime, waarbij hij uit elken hoek van het plafond talloze denkbeeldige fazanten neerschoot of wel beneden op de vloer naar voorbijsnellende hazen mikte.

»Gij zijt een beste vent, Macleod,» riep hij uit. »En nu moogt gij voor mijn part minnebrieven schrijven van dit oogenblik tot Maandag-middag. Wij zullen er wel een fijn diner krijgen ook, niet waar?»

»Beauregard heeft den naam van den besten kok in heel Londen te hebben; en zulk een gewichtig personage

zal hij wel niet in Ierland achtergelaten hebben, veronderstel ik."

»O, Macleod, reken op mijn oprechte, altijddurende, onbegrensde dankbaarheid," zeide de majoor plechtig.

Ik ben het echter niet, die u uitnoodig om fazanten te gaan vermoorden," zeide hij, eenigszins verstrooid; want hij overdacht in zich zelve, welke naar alle waarschijnlijkheid de gemoedsstemming zou zijn waarin hij naar Weatherill gaan zou. Zou het in een vroolijke, blijde stemming wezen, de uitdrukking van een overgroot, van een heimelijk geluk, dat niemand kennen mocht? Maar zoo er dan eens geen roode roos op haar borst was, zoo zij hem met een droeven blik op het gelaat tegemoet kwam?

Den volgenden dag vertrokken zij naar Essex. Onderweg verwonderde het den majoor uitermate, dat zijn vriend minder sprak over den prijs der droogmachines dan wel over de vermoedelijke kosten, die het bewonen van dit of dat huis zou bedragen, dat zij tusschen de ontbladerde boomen door in de verte zagen liggen.

»Gij denkt er toch niet over om in Engeland te gaan wonen?" zeide hij.

»Neen; nu ten minste nog niet," antwoordde Macleod. »Men kan evenwel niet weten wat gebeuren kan. Ik ben althans niet van plan om mijn leven lang op Dare te blijven."

»Het zou kunnen zijn, dat uw vrouw in Engeland wenschte te wonen," hernam de majoor droogjes.

Verbaasd keek Macleod hem aan.

»Gij hebt vrij wat brieven geschreven de laatste dagen," vervolgde zijn metgezel.

»Wel nu, w t zegt dat?" zeide Macleod, in het Keltisch. »Alsof daar alles van afhing! Neen man, ik ben nog niet getrouwd!"

Het resultaat van hun reis was, dat zij besloten een machine aan te koopen om naar de regenachtige streken

van Mull te zenden; en daarna keerden zij naar Londen terug. Het was Woensdag; en terwijl majoor Stewart zich verheugde, dat zij nog eenige dagen van uitspanning hadden vóór de jachtpartij, dacht Macleod aan niets anders dan dat Donderdag en Vrijdag, twee korte Novemberdagen nog slechts moesten verlopen, eer hij het antwoord zou vernemen, dat hij met zoo reikhalzend verlangen te gemoet zag. De beide dagen gingen in een soort van droom voorbij. Een bleeke mist hing over Londen; op zijn wandelingen door de groote stad zag hij, hoe de hooge huizen zich bleekblauw in den grijzen nevel verhieven; de kaaien langs de breede, koffiekleurige, door de pas gevallen regens gezwollen rivier waren met een fletse tint overtogen; en de zon, die nu en dan door de wolken brak, schoot hier en daar haar gulden stralen op vensterruiten en straatlantaarns.

Op een zijner zwerftochten, die hij meestal alleen ondernam, kwam hij niet zonder veel moeite in het straatje, waar de moeder van Johnny Wickes woonde; zonder blikken of blozen trad hij de bleeke, zwakke, uitgemergelde vrouw — wier kind hij gestolen had — onder de oogen; op vroolijken toon vertelde hij haar zelfs als een grapje, hoe dik de kleine jongen was geworden, en hoe zijn wangen door de zon waren verbrand; ja, hij had de onbeschaamdheid haar te zeggen, dat, daar hij voornemens was, den knaap de som van een shilling per week te geven, hij het driemaandelijksch loon, dat hij reeds verdiend had, nu wel aan haar kon ter hand stellen. De vrouw van haar kant vond het denkbeeld, dat de kleine Johnny reeds iets verdienen kon, zoo grappig, dat zij toen zij het geld aannam en er de oogen op sloeg, in tranen uitbarstte; en zij had zoo weinig van den aard der Britsche vrouw in het algemeen en zoo weinig eerbied voor de wetten van haar land, dat zij de Hemel weet welke

zegeningen afsmeekte — en ja, de Hemel weet het — over het hoofd van den man, die haar kind in slavernij had weggevoerd.

»Den eersten keer dat ik naar Oban ga, neem ik hem mee,» zeide hij, »dan zal ik een photographie van hem laten maken en u die zenden. Maar zeg mij eens, hebt gij de konijnen ontvangen?»

»O ja, sir.»

»Uw zoon heeft allen aanleg om een strooper te worden, want hij heeft al de konijnen in zijn eigen strik gevangen; ik geloof echter dat de oude Hamish hem geleerd heeft, hoe hij het moest aanleggen, maar kom, nu moet ik u verlaten.»

De arme vrouw wilde iets zeggen maar scheen besluiteloos.

»Zoo ik wellicht eenig naaiwerk kon verrichten voor mevrouw, sir,» zeide zij eindelijk, »dan . . . .»

»Ik ben niet getrouwd,» antwoordde hij.

»O,» hernam zij met een zucht, »dan vervalt het.»

»Maar als gij mogelijk kant of eenige andere handenarbeid aan mijn moeder zoudt willen zenden, dan twijfel ik niet of zij zal u dat even mild betalen als . . . .»

»O, ik dacht niet om betaling, sir, ik wilde u slechts toonen, dat ik niet ondankbaar ben,» gaf de ontaalde moeder, die haar kind verkocht had, ten antwoord.

Van het kleine vuile straatje begaf hij zich naar de markt op Covent Garden, waar hij een bloemisterij binnen ging.

»Ik zou gaarne een bouquet hebben,» sprak hij tot het nette meisje, dat bij zijn binnentreden van haar werk opzag.

»Als je blijft, mijnheer,» antwoordde zij, »wilt gij dan maar eens zien naar die ruikers, welke bij het venster staan?»

»Ik moet er een hebben,» zeide hij, met een en-

kele roos — een roode roos — in het midden.”

Dit beviel maar half aan het vriendelijke meisje, dat hem derhalve te kennen gaf, dat er midden in een bouquet, iets meer en iets sierlijkers behoorde te zijn, dan een roos. Hij kon desverkiezende een rand van rozeknopjes buitenaan bekomen en een groote witte lelie of een camelia in het midden; hij kon het zoo of wel zoo krijgen; zij wees hem verscheiden bouquetten; hij behoefde slechts te zeggen wat hem het meest daarin beviel, dan zou zij er een maken, dat geheel naar zijn smaak was. De Hooglander bleef echter hardnekkig op zijn stuk staan.

»Ja, gij hebt gelijk,” zeide hij, »volkomen gelijk. Maar toch wil ik liever een enkele roode roos in het midden hebben; voor de rest kunt gij het bouquet maken zooals gij wilt, kleine witte bloemen zouden echter het mooist staan, dunkt mij.”

»Zeer goed,” zeide het juffertje (dat er heel lief uitzag) met een vriendelijk lachje, »als gij even wilt wachten, dan zal ik u een ruiker maken, die geheel naar uw zin zal zijn. Hier is een stoel, wees zoo goed en ga zoolang zitten.”

Hij was verbaasd over de handigheid, waarmee de fijne vingers nu uit dezen, dan uit genen hoop bloemen juist die uitpikten, welke, had hij de keus gehad, hij zelf ook zou gekozen hebben, en over de vlugheid, waarmee zij ze van de overbodige bladeren ontteed en schikte. Het kunstwerk vorderde dan ook snel.

»Maar er moet toch iets in zijn, om het wit eenigszins te breken,” zeide zij glimlachend, »anders heeft het te veel van een bruidsbouquet;” en meteen had zij — in een oogwenk letterlijk — een cirkelvormigen rand van helder blauw door de melkwitte bloemen heen gewerkt. Te midden van al die pracht stak een heerlijke roode roos.

»Hoe duur mag de ruiker zijn?” had de vriendelijke Phyllis gevraagd, toen Macleod de reden zijner komst had

te kennen gegeven. »Een halve guinje, vijftien shillings?»

»Als er maar een mooie roos bij is,» had hij geantwoord, »dan komt de prijs er niet op aan.»

Nu werd de papieren kant er om gedaan, hier en daar nog een kleinigheid veranderd en eindelijk werd de fraaie ruiker, losjes in watten gewikkeld, in een mandje gelegd.

»Wilt gij mij het adres opgeven?» zeide het juffertje, blijkbaar verwachtede, dat hij dit achter op een visitekaartje zou schrijven. Dit gebeurde echter niet. Hij zeide haar eenvoudig het adres voor en legde het geld op de toonbank. Verbaasd, zoo niet eenigszins teleurgesteld, keek het meisje hem aan.

»Moet er niet een boodschap bij, of een kaartje?» vroeg zij.

»Neen; maar ik moet er vast op aan kunnen, dat het van avond bezorgd wordt.»

»Het zal terstond gezonden worden,» zeide zij, waarschijnlijk in zich zelve denkende, dat haar bezoeker een zonderling jongmensch was, dat niet wist hoe het behoorde. Al haar klanten toch, die bouquets zonder briefje of zonder kaartje lieten bezorgen, waren getrouwde heeren, die een klein geschil met hun wederhelften hadden bij te leggen of wel naar de opera gingen; en zij had opgemerkt, dat bij dergelijke gelegenheden het onderscheid in prijs van twaalf en een halve shilling of vijftien shillings wel degelijk werd in aanmerking genomen.

Dien nacht sliep hij bijna niet; en toen hij den volgende morgen zenuwachtig en gejaagd opstond, had de moed, die hem tot hiertoe was bijgebleven, hem nagevoeg geheel begeven. Majoor Stewart ging vroegtijdig uit; en hij bleef — met een ongeduldigen blik op de pendule nu en dan — de kamer op en neer stappen, totdat de lange uren, waar geen eind aan scheen te komen,

allengs verstreken. Toen bedwong hij zijn ongeduld nog zoolang mogelijk, en bleef hij dralen, tot hij kon nagaan, dat hij slechts even den tijd zou hebben om tegen twaalf uur haar woning te bereiken, alleen om het dolzinnig genot te smaken van te moeten wenschen, dat de *hansom* in een vliegende vaart mocht voortsnelen. Hij had goed gerekend, want het was juist vijf minuten vóór het bepaalde uur, toen hij aankwam.

Zou het aardige dienstmeisje iets weten? Was het niet alsof haar bescheiden lachje hem welkom heette? Bleek en ontroerd volgde hij haar naar een flauw verlicht vertrek, en daar bleef hij alleen wachten.

Maar zie . . . . wat stond daar op de tafel? Bijna ontsnapte hem een kreet van verrassing, toen hij er in zijn verbazing een blik op wierp. Het was het bouquet, dat hij haar den vorigen avond gestuurd had; en — hij kon zijn oogen bijna niet gelooven — de roode roos was er uit. Op hetzelfde oogenblik hoorde hij een licht gedruisch achter zich; hij keerde zich om en daar zag hij een bevallige verschijning, die hem beschroomd naderde; zij was geheel in het wit; alleen op haar borst was het teeken der liefde. Zij sprak geen woord, maar verborg haar geelaat tegen zijn borst en hij klemde haar beide handen in de zijne.

Wat zullen Ulva en de eenzame kusten van Fladda en het afgelegen, te midden der woeste golven uit zijn winterslaap ontwakende Dutchman wel zeggen? Ver achter het witte oeverzand van Jona — thans door het heldere zonlicht beschenen — bevindt zich menige heilige plek, geschikt voor minnenden om er hun trouwbeloften te wisselen. Al is er ook geen orgelspel om de plechtigheid luister bij te zetten, wat nood! Wat toch kan plechtiger zijn dan het geluid der zwellende golven des Atlantischen Oceaans, als zij met geweld in de grotten

van Bourg en Gribun komen rollen? O, zij weten het zeker reeds; want de zeevogels hebben zijn vreugdekreet opgevangen; en alom door het vroolijk bruisen der golven heen hoort men een geluid als van klokgelui, dat het aanstaande huwelijk verkondigt. Er komt een bruid op Dare — de eilanden luisteren; andermaal verkondigt de zee de blijde tijding; en de groene kusten van Ulva schitteren van nog helderder groen in het heerlijke zonlicht. Er komt een bruid op Dare; en de bruid is geheel in het wit; slechts op haar borst draagt zij een roode roos.
